

CATEDRA

ISSN 2784 - 0158

ISSN - L 2784 - 0158

Nr. 5 ianuarie-februarie 2022

Publicație periodică de informație și cultură - ediție nouă online

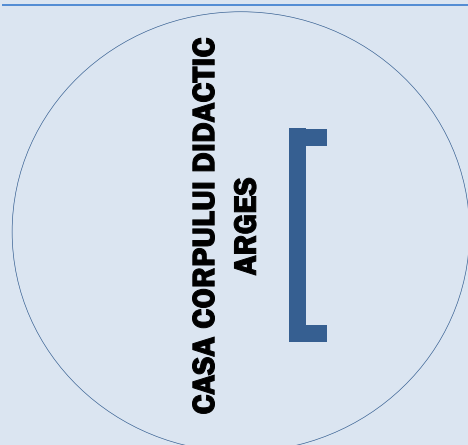

Formează-te și vei putea forma!

CUPRINS

PROW	3
LECTURA ÎN DEZVOLTAREA CULTURALĂ A ELEVULUI	4
ACȚIUNEA DE „ROMÂNIRE” A CÂNTĂRILOR PSALTICE LA FILOTHEI (I).....	6
CENTRE DE DOCUMENTATION ET D’INFORMATION EN ÉTABLISSEMENT SCOLAIRE	8
ȘCOALA ONLINE – UN PROGRES NECESAR	11
CUM ÎȚI AJUȚI COPILUL LA LECȚII?	13
LECTURA, O POVESTE DE PLĂCERE	15
MODEL EVALUARE NAȚIONALĂ pentru absolvenții clasei a VIII-a	17
EVALUAREA ONLINE – PRIETEN ADEVĂRAT SAU FALS?.....	21
IMPORTANTA LECTURII SUPLIMENTARE IN GIMNAZIU.....	23
CONJUNȚIILE ȘI LOCUȚIUNILE CONJUNȚIONALE COORDONATOARE	25
COLABORAREA ȘCOLII CU FAMILIA – REUȘITĂ ÎN EDUCAȚIA COPILULUI	26
ITEMII SEMIOBIECTIVI. ÎNTREBĂRILE STRUCTURATE	29
FORMAREA CONTINUĂ A PERSONALULUI DIDACTIC - Studiu de specialitate	31
PARTENERIATUL PROFESOR– ELEV ÎN CADRUL DISCIPLINELOR OPȚIONALE	33
NOI ȘI TRADIȚIA, TRADIȚIA ȘI NOI.....	35
STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU LECTURĂ LA VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ - studiu de specialitate	37
IMAGINEA PRIN EXCELENȚĂ A INIȚIERII	39
ASUPRA UNOR PROBLEME UTILE ÎN PREGĂTIREA PENTRU PERFORMANȚĂ -FRAȚII.....	41
SINGURUL DRUM SPRE ETERNITATE...CARTEA.....	43
PROIECTAREA DEMERSULUI DIDACTIC LA DISCIPLINA RELIGIE	45
TEST	46
YOLO but Mollo – un nou Proiect Erasmus Plus la Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”.....	52
SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT FINLANDEZ	53
A FI SAU A NU FI.. ZERO.....	55
EFICACITATEA METODELOR INTERACTIVE ÎN MANAGEMENTUL ACTIVITILOR DE MENTORAT.....	56
STRATEGII DIDACTICE.....	59
IMPORTANȚA CERCETĂRII DE MARKETING PENTRU DECIZIILE MANAGEMENTULUI	61
DEZVOLTAREA ÎN CONTEXT EUROPEAN	63
SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI FAKE NEWS-URILE.....	65
IMPORTANȚA UNEI COPILĂRII FERICITE	67
JOCUL DE HANDBAL – POSTURI SI REGULI.....	68
MANAGEMENTUL PROIECTELOR EUROPENE ÎN EDUCAȚIE	70
MATEMATICA SE ÎNVAȚĂ ÎN FAMILIE	71
MODELE INTERACTIVE ȘI EXPERIMENTE COMPUTERIZATE	73
COMUNICAREA ETAPĂ ESENȚIALĂ ÎN PRACTICA DIDACTICĂ	75
EVALUAREA PRIN ESEURI LA ORELE ONLINE DE LIMBĂ FRANCEZĂ.....	77
STRUCTURA INTERNĂ A UNUI AUTOMAT PROGRAMABIL - Studiu de specialitate	78

UTILIZAREA T.I.C ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ.....	80
AGRESIVITATEA LA COPIII PREȘCOLARI - studiu	81
MODALITĂȚI DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR DE COMUNICARE ALE PREȘCOLARILOR PRIN INTERMEDIUL JOCULUI DIDACTIC	83
EFECTELE ECRANULUI ASUPRA MINȚII PREȘCOLARULUI.....	85
CUM SĂ DEVII PROFESORUL CARE ADUCE BUCURIA ÎN OCHII COPILULUI ȘI RECUNOȘTIȚA ÎN SUFLETUL PĂRINTELUI	87
EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE LA PREȘCOLARI	88
EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ	89
”SIMBOLURILE PRIMĂVERII” - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.....	91
INFLUENȚA MICULUI ECRAN ASUPRA COPIILOR PREȘCOLARI	93
MAMA – VIS DE PRIMĂVARĂ	95
DEZVOLTAREA EMOȚIILOR ÎN PROCESUL ACTIVITĂȚII PRACTICE LA PREȘCOLARI.....	97
ROLUL FAMILIEI ÎN DEZVOLTAREA INTELECTUALĂ A COPILULUI	99
STIMULAREA CREATIVITĂȚII ARTISTICE A PREȘCOLARILOR	100
STUDIU PRIVIND ROLUL JOCULUI DIDACTIC ÎN STIMULAREA COMUNICĂRII ORALE	102
INSTRUMENTE DIGITALE FOLOSITE ÎN ÎNVĂȚAREA ONLINE ÎN ACTIVITĂȚILE ONLINE CU PREȘCOLARII	104
MODALITĂȚI CREATIVE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚILOR ÎN GRĂDINIȚĂ	107
INSTRUMENTE ȘI ABILITĂȚI PENTRU PREVENIREA AGRESIVITĂȚII VERBALE (BULLYING- ULUI) LA CICLUL PRIMAR.....	108
ADHD: DEFICITUL DE ATENȚIE LA COPIII PREȘCOLARI ȘI ȘCOLARI	111
ROLUL ACTIVITAȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN FORMAREA COMPORTAMENTULUI MORAL-CIVIC AL ȘCOLARULUI MIC – STUDIU DE SPECIALITATE	113
FENOMENUL BULLYING-ULUI ÎN ȘCOLI: STUDIU DE CAZ	115
ÎNVĂȚAREA MOTIVATĂ - CONCEPTUL DE MOTIVAȚIE - studiu de specialitate	117
JOCUL DIDACTIC ÎN PERIOADA ȘCOLARĂ MICĂ.....	119
STRATEGII DE STIMULARE A MOTIVAȚIEI ÎNVĂȚĂRII - studiu de specialitate	121
STRATEGII ȘI TEHNICI DE PROMOVARE A IMAGINII INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT	122
CERCETARE - STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN APLICAREA METODELOR INTERACTIVE LA CLASĂ	124
IN MEMORIAM GHERGHINA F. POPESCU (11/24.10.1914-28.03.2013), UN BINEFĂCĂTOR PENTRU SEMENII SĂI.....	126
RUBRICA DE CARTE.....	127

PROW

În perioada 28.02.2021 – 28.02.2024, Inspectoratul Școlar Județean Argeș implementează proiectul Erasmus+, Key Action 3 - Support for policy reform, nr. 626146-EPP-1-2020-2-EL-EPPKA3-PI-POLICY, cu titlul „Promoting Teachers Well-being through Positive Behavior Support in Early Childhood Education (ProW)”, în parteneriat cu:

	Name of organisation	Type of institution	Country
P1	International Hellenic University	Public organisation	Greece
P2	Directorate of Primary Education of Western Thessaloniki	Ministry/Public authority	Greece
P3	Municipality of Kalamaria	Ministry/Public authority	Greece
P4	Pedagogical Institute of Cyprus	Ministry/Public authority	Cyprus
P5	Municipality of Lousada	Ministry/Public authority	Portugal
P7	University of Porto	Public organisation	Portugal
P8	University of Crete	Public organisation	Greece
P9	CARDET	Private organisation	Cyprus
P10	University of Pitesti	Public organisation	Romania
P11	Institute of Development	Private organisation	Cyprus

Proiectul se bazează pe cercetările efectuate deja de comunitatea educațională internațională cu privire la impactul educației pozitive asupra caracterului, bunăstării și motivației profesorilor (Charalambous, 2019, 2020; Stalikas et al. 2012, 2019), precum și pe cercetările efectuate de grupul de cercetare și partenerii din acest proiect privind Sprijinul pentru comportamentul pozitiv la nivel școlar (SWPBS) în 100 de școli din Europa (Vrasidas et al. 2020).

Există dovezi puternice că școlile care implementează cu fidelitate SWPBS au un impact pozitiv asupra bunăstării profesorilor, asupra autoeficacității și asupra reducerii epuizării (Ross et al. 2012). În general se consideră că relațiile personale cu copiii oferă profesorilor recompense interne și dau sens muncii lor. Relațiile profesor-elev sunt adesea menționate ca unul dintre motivele principale pentru a rămâne în profesie (Hargreaves 1998; O'Connor 2008).

Scopul acestui proiect este de a dezvolta politici și practici bazate pe dovezi pentru a îmbunătăți profesia didactică și a îmbunătăți calitatea cadrelor didactice și a carierei acestora în mediile ECEC (Early Childhood Education and Care), concentrându-se pe educația pozitivă și sprijinul pentru comportamentul pozitiv. Măsura de politică care urmează să fie testată este un întreg program școlar, precum și formarea personalului didactic, bazată pe două aspecte cercetate:

- (1) Educație pozitivă și promovarea bunăstării profesorilor,
- (2) Cadrul de sprijinire a comportamentului pozitiv la nivelul școlii (SWPBS).

Cartea literară nu poate și nu trebuie să înlocuiască un manual de școală, dar împreună cu manualul, îndeplinește un rol deosebit în educarea copiilor. Cu cât opera literară este mai valoroasă cu atât rolul ei educativ este mai puternic. Dar rolul educativ al operei literare nu este specific numai literaturii pentru copii. Orice carte bine scrisă care evocă cu putere realitatea are o influență educativă asupra cititorului, copil sau matur. Acesta e și rolul operei literare de a contribui la educarea și transformarea omului.

Conținutul educativ al unei opere literare pentru copii constă deci în valoarea ei artistică, puterea de evocare a realității, în procesul de continuă evocare și transformare a acesteia. Opera literară nu poate avea valoare artistică decât în măsura în care dezvăluie veridic realitatea, în măsura în care reușește să emoționeze și să convingă pe cititori de adevărul ideilor pe care le apără. În aceasta constă și rolul ei educativ. Dezvăluindu-ne un crâmpel de viață, făcându-ne să îl trăim, pune la contribuție cele mai înalte sentimente, lărgeste orizontul nostru de viață. Ea dă cititorului posibilitatea de a se înțelege pe sine însuși, și de a-i înțelege pe ceilalți. Îi descoperă că există bucurie și nu numai a lui, că există tristețe pe care o resimt alții, că există frământare și vise, năzuințe ale tuturor.

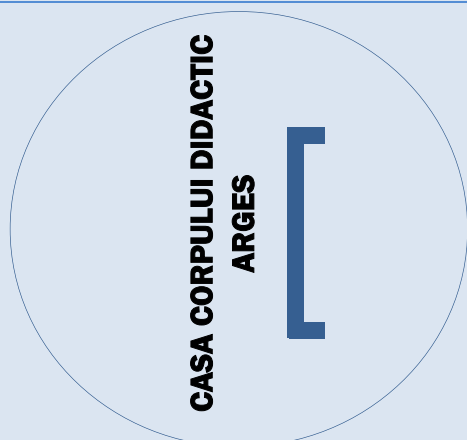
Apoi, opera literară răspunde imaginației celei mai bogate. Citind cartea, cititorul parcurge cu mintea spații imense, el depășește încorsetările timpului, ajungând în trecut și viitor.

Oamenii care au o lectură bogată se deosebesc de ceilalți: experiența de viață este mai temeinică, gama sentimentelor pe care le trăiesc este mai variată, posibilitatea de a înțelege bucuriile și suferințele altora este mai mare. Nu odată, fermecați de citirea unei cărți ei au simțit că trăiesc aceleași emoții cu eroii povestirii, au plâns și s-au bucurat odată cu ei.

Când stai de vorbă cu un om care a citit mult, bogăția lui de idei și de imagini te farmecă. Studiile vor forma oameni cultivați și specializați într-un anumit domeniu. Cultura însă înseamnă mult mai mult decât specialitatea limitată și ea se formează numai prin activitatea de cititor neîntreruptă.

bibl. Tatu Ana-Maria
Școala Gimnazială „Ion Minulescu” Pitești

ACȚIUNEA DE „ROMÂNIRE” A CÂNTĂRILOR PSALTICE LA FILOTHEI (I)

Termenul de „românire” face referire la procesul cultural istoric în care scrierea și limba și-au dobândit un conținut și o formă proprie românească. În cazul cântărilor bisericești „românirea” înseamnă traducerea textului și adaptarea lui la melodiile bizantine și adaptarea melodiilor grecești la textul românesc tradus pentru a putea fi înțelese de popor.

Termenul a fost folosit pentru prima dată de către Anton Pann¹ și explicat de către Nifon Ploesteanul². „Românirea” cântărilor bisericești poate fi prezentată în patru faze:

- a) de la apariția lor – cel puțin de la Coresi – până la sfârșitul secolului al XVII – lea. Acum „românirea” se face oral.
- b) de la sfârșitul secolului al XVII – lea și până la reforma lui Chrisant;
- c) la Macarie și Anton Pann;
- d) de la Dimitrie Suceveanu, Neagoe Ionescu, etc. și până la Popescu Pasărea.

Noi vom insista la cea de a doua fază ce are două etape:

- românirea cântărilor lui Filothei;
- la Mihalache Moldovanul, Iosif Protopsaltul de la Neamț și alții.

Traducerea acestor texte era diferită deoarece textul românesc trebuia potrivit la melodia bizantină, lucru ce impunea rânduirea cuvintelor românești pentru a avea ritmul cerut de melodie. Alterările, cât de mărunte, de la sensul originalelor nu erau acceptate, fapt pentru care traducătorii trebuia să fie oameni de cultură pentru a stăpâni dificultățile lingvistice și teologice.

Filothei sin Agăi Jipei – om de o cultură teologică, filologică și muzicală impresionantă, acumulată în țară și la Muntele Athos – alcătuiește cea dintâi operă muzicală ecleziastică românească. Așadar, el a fost primul care a realizat „Psaltichia” în limba română, adaptând textele românești la melodiile bizantine și invers. Această carte a fost încheiată la 24 decembrie 1713, când Filothei ajunsese la memorabila vârstă de 70 de ani.

Manuscrisul are 259 folio și conține aproape toate slujbele de peste an – 1255 de cântări: „Catavasiile” (f. 8^r - 67^v), troparele, condacele și cu hvalitele fiecărei sărbători împărătești; utreniile, cele trei liturghii (f. 45^r - 56^v), irmoase veselitoare, polihronii și cântări închinare domnitorului, mitropolitului și demnitarilor (f. 54^v - 58^r); „Paraclisul” (text, f. 61^r - 65^v); o gramatică a psaltichiei vechi (f. 68^r - 70^v); „Anastasima” (f. 71^r - 113^r); „Antologhionul” (f. 114^r - 226^v) și „Penticostarul” (f. 227^r - 255^v) și în încheiere „Rugăciunea lui Filothei pentru Constantin Brâncoveanu (f. 255^v). La începutul manuscrisului de adaugă „Anixandarele” lui Iosif Protopsaltul de la Neamț, iar la sfârșit o „Doxologie” a lui Balaș, preotul Țărîngradului) f. 256^r - 258^r), scrise mai târziu de altcineva.

¹ A. Pann, în „prefața” cărții *Fabule și istorioare*, Buc., 1841, p. 4

² Nifon Ploesteanul, *Carte de muzică bisericească*, Buc. 1902, p. 58

În prefață, Filothei precizează că a tradus această carte de cântări la îndemnul mitropolitului Antim Ivireanul. El subliniază acțiunea de „românire” a cântărilor impusă de curentul Brâncovenilor, spunând că cele cântate în biserică trebuie să fie înțelese și de către ascultători.

Filothei sin Agăi Jipei nu s-a oprit doar la traducerea textului și a adaptat textul poetic la cel muzical. Psaltichia a fost promovată, în primul rând, de el și apoi de către psalți și protopsalți de la Mitropolia Ungro-Vlahiei, în vremea lui Brâncoveanu. Dintre aceștia menționăm pe: Coman – dascăl domnesc – împreună cu cei 50 de copii de la Școala Domnească de muzică, dascălii Stoica și Vasile, Bogdan, Mihai și Matei grămăticii și Șerban prevețul, viitor protopsalt în Țara Românească.

Anastasima lui Filothei, scris la sfârșitul secolului al XVII – lea și începutul secolului al XVIII – lea, a fost transcris în mai multe manuscrise, până acum cinci la număr. Primul dintre acestea a fost descoperit în vara anului 1982 la Chinoviul românesc Prodom de la Muntele Athos, alcătuit în jurul anului 1717 și încheiem cu cel al lui Acachie Ioromonahul de la Căldărușani, terminat de scris în 1821.

Faptul că au existat mai multe manuscrise ulterioare identice cu cel al lui Filothei demonstrează faptul că muzica lui a fost îndelung folosită în Biserica Română.

Al doilea manuscris al Psaltichiei, în totalitate în românește, excepție făcând 6 cuvinte de origine slavonă, este un „Anastasimatar” de 100 folio, alcătuit pe la jumătatea secolului al XVIII – lea și care se află la biblioteca Centrală Universitară din Cluj-Napoca.

Făcând o comparație între cântările lui Filothei cu cele din originalele grecești, găsim în manuscrisul românesc cel puțin cinci categorii de cântări:³

I. Cântări reproduse întocmai după originalele grecești, cu număr de silabe identic sau puțin diferit, al căror text a fost tradus cuvânt cu cuvânt, cu topică identică, înlănțuite în stilul papadic, stiharic și irmologic.

I.1. Cântări identice celor din prototipul grecesc, având același număr de silabe.

I.2. Cântări cu același număr de silabe, cu melodia identică celei din originalul grecesc, dar cu ritmică ușor diferită.

I.3. Cântări identice celor din originalul grecesc, cu număr de silabe insensibil diferit, adică 1 – 2 silabe mai puțin sau mai mult în limba română.

I.4. Cântări identice ca melodie celor din prototipul grecesc, având un număr de silabe egal sau foarte puțin diferit, adică 1 – 2 silabe mai puțin sau mai mult, cu ritmică ușor schimbată și cu deplasarea cuvintelor.

I.5. Cântări identice celor din prototipul grecesc, cu număr de silabe sensibil diferit, adică 3 – 5 silabe în plus în limba română și ritmică ușor diferită.

I.6. Cântări asemănătoare până la a fi identice celor din prototipul grecesc, având un număr de silabe egal sau puțin diferit, adică 1 – 3 silabe mai puțin sau mai mult, cu ritm și melodie ușor schimbate și cu deplasarea cuvintelor.

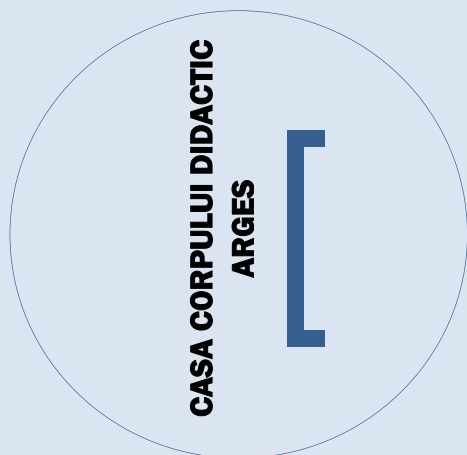
Referințe bibliografice:

- Pann, A. Fabule și istorioare, București, 1841.
- Ploieșteanul, N. Carte de muzică bisericească, București, 1902.
- Barbu -Bucur, S. Monumente muzicale. Filothei sin Agăi Jipei. Prima psaltichie românească cunoscută până acum, B.O.R., 1969.

*prof. Mihai Geanina Magdalena
Școala Gimnazială „Traian”, Pitești*

³ Categoriile de cântări au fost menționate pentru prima oară de Sebastian Barbu -Bucur în *Monumente muzicale. Filothei sin Agăi Jipei. Prima psaltichie românească cunoscută până acum*, în B.O.R., 87 (1969), nr. 9-10, pp. 1072 - 1073

CENTRE DE DOCUMENTATION ET D'INFORMATION EN ÉTABLISSEMENT SCOLAIRE

Les activités au CDI

Le CDI est un espace didactisé dans lequel le professeur documentaliste accueille les élèves sur leur temps libre, pendant leurs heures d'étude ou lors de séances pédagogiques qu'il conçoit et mène seul ou en collaboration avec les enseignants de discipline, par exemple autour d'une pédagogie documentaire. De nombreuses activités sont organisées et peuvent porter sur différents axes : des apprentissages info-documentaires, l'éducation aux médias et à l'information, la promotion de la lecture, l'ouverture culturelle... Les ressources sont disponibles via différents supports: imprimé (livres de fiction et documentaires, revues), et numérique (cédéroms, DVD et sites Web).

Les apprentissages info-documentaires dispensés dans les CDI participent d'un développement de la culture informationnelle des élèves: connaissance des environnements informationnels et numériques, savoirs relatifs à la recherche d'information et à l'exploitation de cette information pour des productions documentaires, connaissance des médias d'information, des médias sociaux, de l'histoire de la communication, développement de notions de droit de l'information.

La gestion et l'évolution des CDI

L'activité de gestion et de prêt des CDI est informatisée. Sans avoir une formation aussi avancée que les bibliothécaires, les professeurs documentalistes partagent des compétences communes avec les professionnels des bibliothèques et de la documentation, en matière de gestion. Ils respectent les normes développées en bibliothéconomie. Le ou les professeurs documentalistes, parfois assistés d'un aide-documentaliste, utilisent généralement le logiciel documentaire BCDI ou PMB, dont la connaissance et la maîtrise peuvent être un objectif dans les apprentissages info-documentaires.

Il n'existe pas de normes établies pour la création des CDI en France, qui dépendent des collectivités territoriales, le département pour le collège, la région pour le lycée. Toutefois, au niveau international, la section School Libraries de l'IFLA, Fédération internationale des associations de bibliothécaires et d'institutions, propose des recommandations ou Guidelines, en dressant une liste des différents espaces d'une bibliothèque scolaire:

- un espace d'étude et de recherche (bureau d'information, catalogues, tables de travail...)
un espace de lecture (romans, périodiques...);
- un espace pour les apprentissages (pouvant accueillir un petit groupe ou une classe entière, avec des outils numériques);
- un espace de production documentaire et de travail en groupe;
- un espace de gestion (bureaux de gestion, réserve pour les archives et les équipements).

Les moyens CDI

Le centre de documentation et d'information n'est pas une bibliothèque, le professeur-documentaliste n'est pas un bibliothécaire. Ces mots ont bien du poids, ils sont l'objet, dans la profession et dans les cercles qui en sont les plus proches, de discours réguliers de redéfinition, de mise au point. Il ne s'agit pas d'une simple appropriation des définitions et de la terminologie du ministère, les formules ont fortement contribué à la construction de l'image de soi des professeurs-documentalistes. La dimension de la bibliothèque est certes présente, mais le fait même que le terme soit rejeté de la désignation du lieu et de la fonction contribue peut-être à ouvrir un peu de liberté dans la stratégie d'articulation entre les différents fonds de livres (fonds de documentaires et ou usuels et fonds de livres-loisirs) et le reste des documents présentés au CDI. En témoignent d'ailleurs, comme nous le relevons dans nos enquêtes auprès des acteurs, des divergences de point de vue entre la professeur-documentaliste et d'autres acteurs sur, par exemple, la part du fonds de lecture loisir ou du fonds de livres documentaire dans la répartition des achats d'ouvrages.

Ce qui nous intéresse ici, c'est le fait que le professeur-documentaliste se sent moins tenu, dans l'idée même qu'il se fait de ses tâches comme dans l'image que lui en renvoient les autres acteurs, dans des jugements souvent présents en filigrane, dans de petits étonnements, dans de petites remarques, plus souvent que dans des désaccords d'orientation formulés formellement, à se conformer à l'image habituellement reçue d'une bibliothèque, voire à l'image, plus récente et encore en cours d'élaboration, d'une médiathèque.

Le CDI est ce qui lui a été légué par l'histoire de son institution, la fusion entre la bibliothèque scolaire et le service de documentation et d'information (SDI). Or, dans chacun des CDI, l'histoire locale, mais aussi les préférences des différents acteurs contribuent à une articulation des deux dimensions, voire des trois dimensions si on ajoute celle de la médiathèque ou même celle du "centre multimédia" (qui intégrerait en plus de la médiathèque, l'accès à internet). Les lycées classiques des centres-villes avaient une ancienne bibliothèque scolaire dont les murs et les mobiliers imposent par exemple non seulement l'image mais souvent les gestes quotidiens qui sont ceux des bibliothèques d'études traditionnelles.

Que peut-on entendre par SDI? Il y avait dans les premiers établissements qui ont été équipés de ce service (voir ci-dessus ch 1) la volonté de fournir aux enseignants et aux membres du personnel administratif les documents dont ils avaient besoin. Ce besoin de documentation administrative et pédagogique des personnels demeure et s'est amplifié, mais on peut se demander si l'évolution ultérieure des CDI et le développement de leur usage par les élèves n'a pas porté au second plan la nécessaire construction pour les professeurs d'un lieu où ils pourraient eux-mêmes accéder à la documentation dont ils ont besoin pour préparer aussi bien les contenus de leurs cours que les activités qu'ils souhaitent mener, seuls ou avec d'autres membres de l'établissement. De fait, dans la plupart des cas, le CDI ne joue pas ce rôle, et ceci pour deux types de raisons.

Sur le plan de l'espace de travail, aucun CDI ne pourrait fournir à l'ensemble des enseignants les bureaux, les ordinateurs, les salles de travail en petit groupe qui seraient nécessaires à la préparation de leurs cours et de leurs activités pédagogiques. Comparons sous ce rapport la situation des enseignants du secondaire avec celle des enseignants du supérieur. Pour les seconds, prenons surtout le cas des sciences humaines et sociales où, beaucoup plus que dans le cas des sciences "dures", le cas du travail individuel au domicile fut longtemps dominant. De plus en plus, le rattachement à des laboratoires de recherche, la construction d'outils communs comme les Maisons des sciences de l'homme, permettent aux chercheurs

de disposer sur leur lieux de travail de bureaux, de moyens informatiques, enfin de la possibilité de coopérer sur des objets de recherche.

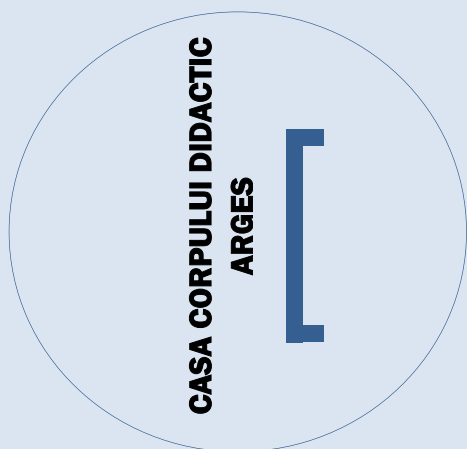
Sur le plan des collections, là encore, la diversité des besoins et la modicité des moyens font que les documents spécialisés dont ont besoin l'ensemble des professeurs des différentes disciplines ne peut pas être réuni dans chacun des établissements. Et ceci plus encore si l'on tient compte de la liberté de définition, qui ne nous semble pas critiquable dans son principe, des contenus des cours, dans les limites des programmes officiels. Que font donc les enseignants ? Beaucoup se sont aménagés à leur domicile des espaces de travail, de plus en plus souvent équipés d'ordinateurs, ce qui ne facilite pas la coopération tant que l'internet ne s'est pas généralisé. Quant au centre de ressources collectif, il est surtout constitué au niveau régional ou départemental par les CDDP ou les CRDP. Mais on peut penser qu'un aménagement de possibilités de travail suffisantes à disposition des professeurs dans l'enceinte de l'établissement pourrait contribuer à pallier cette grande difficulté qui nous est signalée maintes et maintes fois aussi bien dans les enquêtes par questionnaires que dans les travaux de groupes auxquels nous prenons part : bien souvent les enseignants envoient les élèves seuls ou en groupes pour chercher des documents sans avoir eux mêmes vérifié que la démarche était possible, par une recherche qu'ils auraient menée personnellement au CDI au préalable avec ou sans la collaboration du professeur-documentaliste.

On peut penser que l'introduction des NTIC, internet pour trouver de la documentation, les cédéroms ou DVD-ROM pour la stocker et l'archiver pourra être de nature à faciliter l'invention de solutions à ces problèmes sans pour autant d'ailleurs modifier la répartition des espaces de travail entre le domicile de l'enseignant, les lieux de documentation extérieurs à l'établissement et le CDI. Rien n'empêche en effet, tout le monde ayant un référentiel commun, le "cyber-espace", que les recherches documentaires soient alors préparées par l'enseignant ailleurs, qu'il en relève une architecture dans ses répertoires de favoris ou de signets électroniques puis qu'elles soient reprises, approfondies, transformées par les élèves au CDI ou même ailleurs. Nous n'en sommes pas tout à fait là, mais ces formes de divulgation des bonnes adresses web ou des bonnes listes de diffusion où s'abonner commencent à se développer entre les premiers initiés, qu'ils soient enseignants, élèves ou autres membres de l'établissement, contribuant par là à souder de petites communautés transversales d'intérêts, comme il peut exister par ailleurs des solidarités transversales entre amateurs de foot, de théâtre, ou amateurs des Rolling stones ou sympathisants d'un même parti politique Revenons à la distinction entre documentaliste et bibliothécaire, entre la conservation d'un patrimoine d'ouvrages d'un côté et la recherche et la mise à disposition de documents de l'autre. Certes les deux aspects du métier coexistent mais il y a clairement dans la profession de professeur-documentaliste une dominante qui est dessinée comme une option, une préférence, qui engage des représentations et des choix.

Bibliografie:

1. Borg S. (2001), La progression en didactique des langues, Didier, Paris;
2. Cuq J.-P. (2003), Dictionnaire de didactique du française langue étrangère et seconde, Clé International, Paris.
3. <http://www.franccparler.org>, le site portail de la communauté des professeurs de français.

*prof. documentarist Neagoe Mihaela Corina
Școala Gimnazială "Ion Minulescu", Pitești*

ȘCOALA ONLINE – UN PROGRES NECESAR

În contextul școlii moderne, profesorul are rolul de a proiecta și organiza orele de curs astfel încât să contribuie la dezvoltarea tuturor competențelor cheie prevăzute în programa școlară, competențe care se suprapun și se întrepătrund pentru formarea profilului unui absolvent ancorat în realitatea socială și culturală din care face parte. Pentru asta, vom urmări în primul rând dezvoltarea capacității de a comunica în scris și verbal. Elevii vor avea abilitatea de a înțelege și de a reproduce diferite mesaje orale și scrise în situații variate.

De asemenea, prin dialoguri, dezbateri și conversații în contexte date, prin proiecte de grup sau sub forma unor prezentări Power Point, formăm elevului o gândire logică și organizată, foarte necesară în dezvoltarea competențelor sociale, matematice și digitale.

Proiectele pe care le realizăm cu elevii ajută și la dezvoltarea aptitudinilor și competențelor antreprenoriale, determinându-i să lucreze cooperant și flexibil în cadrul unei echipe. Prin prezentarea acestor proiecte în anumite concursuri, favorizăm exprimarea culturală a elevilor, stimulându-le imaginația și creativitatea. Scopul integrării tehnologiei în instruire determină metodele și tehnicile de lucru la clasă. Spre deosebire de generațiile anterioare, actualele generații de elevi sunt mult mai independente în gândire.

Copiii zilelor noastre au personalități puternice bine conturate încă de la vârste mici. Aceștia folosesc resursele digitale și se raportează diferit la societate.

Ca profesori, trebuie să creăm un mediu de învățare stimulat, bazat pe dezvoltarea unor competențe, abilități și atitudini care să țină cont atât de interesele lor personale, cât și de exigențele societății în care trăiesc.

Așadar, foloșirea internetului, a resurselor on-line, a bibliotecilor on-line, a comunicării on-line poate reprezenta și orienta procesul de instruire către interesele elevilor, realizând o predare centrată pe necesitățile de învățare ale acestora, contribuind la progresul lor educațional. În calitate de profesor de Limba engleză, am proiectat activități suport pentru învățarea în mediul online, precum și instrumente de evaluare aplicabile online. Am accesat platforma Google Classroom și am postat materiale didactice pe site, ținând totodată cont de instruirea diferențiată, centrată pe elev, de elevii cu C.E.S și de particularitățile de vârstă ale acestora, aplicând metodele contemporane activ-participative (învățare prin descoperire, studiul de caz, brainstormingul, învățarea prin cooperare, eseul, demonstrația, descoperirea).

Cu toate că învățarea online este necesară și înclinată spre progres, există niște dezavantaje, în sensul că o parte din activitatea uzuală face-to-

face nu se poate face la distanță, având astfel un impact negativ asupra învățării temeinice.

Sprijinul pe care în mod tradițional îl ofeream elevilor cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare este greu de oferit online, date fiind limitările tehnologice implicite. Consider că în mediul online, fiecare elev poate să reprezinte pentru cadrul didactic o posibilă situație de dificultate în învățare, făcând astfel dificilă identificarea celor cu probleme reale. Chiar dacă profesorul își cunoaște bine clasa și elevii și știe cine are nevoie de sprijin suplimentar, acest lucru s-ar putea realiza eventual ulterior activității de predare online, prin consiliere individuală. Este foarte dificilă interacțiunea personalizată cu un elev anume în contextul în care contactul nu este direct, profesorul este urmărit online de o clasă întreagă și fiecare elev îi solicită atenția.

Dificultățile în realizarea activităților didactice la distanță se referă în primul rând la lipsa instrumentelor pentru gestionarea clasei, pentru feedback și evaluare, dificultăți de ordin tehnic – platforme care trebuie instalate, care nu

funcționează, lipsa suportului pedagogic pentru realizarea de activități de învățare suficient de eficiente și/ sau atractive pentru toți elevii: lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare evaluare la disciplina lor, lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei, lipsa unui computer suficient de performant și lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale. Învățământul on-line este un învățământ, în general, individual. În fața calculatorului. Elevul primește lecții, materiale de studiu pe care le accesează când dorește. Are un timp limită de postat cerințele profesorilor. Cred că aici rolul părinților devine mai important. Aceștia își pot verifica mai ușor copiii, pot verifica dacă au făcut lecțiile și temele.

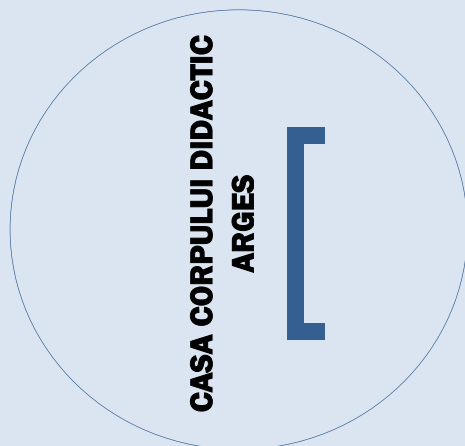
Așadar, viitorul nu aparține exclusiv învățământului on-line. Viitorul va fi o simbioză între clasic și modern, între tehnologie și tabla de la clasă, între conservatorismul profesorilor și maximizarea folosirii tehnologiei în a ușura accesul elevului la informație.

Bibliografie:

1. https://www.psih.uaic.ro/wp-content/uploads/sc_onl_rap_apr_2020.pdf
2. <https://www.libertatea.ro/lifestyle/publicitate-avantaje-si-dezavantaje-ale-Invatamantului-online-in-romania2997336>
3. <http://www.isjbacau.ro/exemple-de-bune-practici/biologie/gimnaziu>

*bibl. Radu Irina
inf. Rădoi Elena Victoria
Școala Gimnazială Traian, Pitești*

CUM ÎȚI AJUȚI COPILUL LA LECȚII?

Elevii trebuie să își facă temele singuri, părinții doar supraveghează procesul de redactare a acestora. E o problemă veche pe care o cunosc prea bine cei care sunt deja părinți. Din momentul în care micuțul intră la școală și apar și primele teme tentația de a ajuta la realizarea lor cât mai corectă e foarte mare. Deși sunt temele lui și el merge la școală, el le primește, te simți ca și cum ai merge chiar tu la școală și trebuie neapărat să faci tema bine, poate mai bine decât o fac restul copiilor.

A ajuta un copil la teme e ceva normal, însă implicarea mult prea mare duce de cele mai multe ori la rezultatul opus. Ajungi să îi faci temele în totalitate celui mic și el nu va înțelege oricum nimic din ele, nu își va însuși cunoștințele și deprinderile vizate. Și îi faci foarte rău dacă nu reușești să te implici doar cât e necesar în realizarea

temelor de zi cu zi. Dacă ești în situația de a nu putea să scapi de „obiceiul” de a ajuta poate prea mult la teme sunt câteva lucruri pe care le poți încerca...

Temele copiilor din ziua de astăzi sunt tot mai complexe și mai grele, de multe ori copilul îți cere ajutorul și s-ar putea să ajungi în situația în care mare parte din teme să le faci tu, că și cum te-ai duce la școală a două zi. Părintele se va implica oricum în ajutorul copilului, până la o anumită vârstă, însă nu trebuie să exagereze. Recomandat ar fi să nu se implice deloc și să îl lase pe micuț să greșească, să învețe din greșeli și să se descurce cum poate. Ideea unei teme e simple: copilul care o face trebuie să învețe să fie independent.

Părintele nu trebuie să fie indiferent la temele copilului și la tot ce ține de școală, nu asta se înțelege prin mai puțină implicare. Un părinte care vrea să ajute copilul în mod real trebuie să îl încurajeze, să îi asigure un mediu perfect pentru dezvoltare. Trebuie să îl supravegheze când își face temele, să îi coordoneze orice fel de „mișcare” că să fie mereu pe drumul cel bun.

Cum mulți copii urăsc temele și fac orice că să nu le facă, dacă e posibil, părintele ar fi bine să încurajeze, să dea încredere, să „certifice” un anumit tip de comportament. Când copilul va putea să se descurce singur cu temele și nu va mai trebui să te implici atât de mult știi că ai făcut tot ce s-a putut pentru viitorul lui.

Modalități de a ajuta copilul să-și facă eficient temele:

- Fă cunoștință cu profesorii, pentru a le cunoaște așteptările.

Participă la evenimentele școlare organizate, cum ar fi ședințele cu părinții. Întreba profesorii care participă la aceste ședințe despre abordarea lor asupra temelor și cum consideră ei că trebuie să se implice un părinte în procesul de rezolvare a acestora.

- Creează un ambient prietenos pentru realizarea temelor.

Asigura-te că elevul tău are suficientă lumina naturală în camera în care își face temele și verifică dacă are la îndemână toate ustensilele de care are nevoie, cum ar fi cerneală, hârtie, creioane, lipici, foarfece, etc.

- Stabilește un program clar pentru teme.

Există copii care lucrează și învață mai bine după-amiază, după o gustare și o anumită perioadă de joacă, în timp ce alții preferă să-și facă temele după cină. Stabiliți împreună care este cea mai bună perioadă pentru teme și asigura-te că cel mic respectă acest program.

- Ajută copilul să-și facă un plan.

În zilele în care copilul are foarte multe teme sau trebuie să facă un proiect mai complicat, încurajează-l să-și împartă muncă în mai multe sarcini, pe care să le rezolve treptat. În acest fel, nu va fi nevoit să lucreze încontinuu la tema respectivă și nu se va simți epuizat. Nu uită să te asiguri că cel mic face o pauză de 15 minute la fiecare ora de studiu.

Bibliografie:

1. <https://kidshealth.org/en/parents/homework.html>
2. <https://www.ratb.ro/cum-sa-ajuti-copilul-la-teme-fara-sa-ajungi-sa-i-le-faci-tu/>
3. <https://www.edupedu.ro/p-ajutor-online-la-teme-s-a-lansat-platforma-teme-anidescoala-ro-unde-elevii-intreaba-iar-raspunsurile-sunt-verificate-de-un-profesor/>

- Învață copilul că este mai eficient să-și facă temele în liniște, departe de factorii perturbatori. Este bine să-i explici copilului că își poate face temele mai bine și mai repede dacă se concentrează asupra sarcinilor, în liniște. Aceste lucru înseamnă că nu trebuie să-și facă temele cu televizorul sau radioul pornit sau ascultând muzică și să nu se întrerupă din treaba pentru a răspunde telefoanelor primite de la prieteni. Ocazional, îi poți spune că discuțiile cu un coleg de clasa referitoare la un proiect sau o tema sunt utile.

- Asigura-te că își face singur temele.

Copilul nu va învăța niciodată dacă nu este încurajat să găsească singur soluția și dacă nu i se permite să facă propriile greșeli. Că părinte, îi pot face sugestii și îl poți ajuta să păstreze direcția bună, însă temele trebuie făcute de copil.

- Motivează și monitorizează copilul.

Întreabă copilul despre temele și testele primite, despre stadiul proiectelor. Roagă-l să-ți arate problemele rezolvate și spune-i că poate apela oricând la ține dacă are nelămuriri sau dacă simte că nu mai poate avansa cu vreo sarcina.

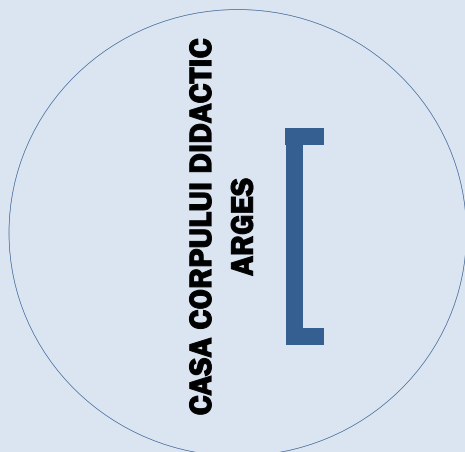
- Fii un exemplu bun. Este mult mai probabil că micuțul tău să-ți urmeze exemplul decât să-ți urmeze sfaturile. Așa că nu te sfii să-i arăți cum gestionezi bugetul familiei sau că vrei constant să te autodepășești, citind și învățând lucruri noi.

- Laudă muncă și efortul copilului. Să nu crezi că dacă îi arăți copilului că ești mândru de reușitele lui îl răsfeți. Este important că el să știe că muncă depusă este apreciată și recunoscută atât de ține, cât și de ceilalți membri ai familiei, cum ar fi mătuși, unchi sau bunici.

- Dacă cel mic întâmpină constant probleme în rezolvarea temelor, cere ajutorul profesorului.

Explică-i profesorului ce fel de probleme are copilul cu temele, unde se împotmolește mereu și cât îi este de greu să găsească soluțiile. Este posibil că cel mic să nu vadă bine la tablă și să aibă nevoie de ochelari sau poate avea nevoie de o evaluare privind o eventuală problema de învățare sau o tulburare de atenție.

*prof. Manea-Cosmin
Școala Gimnazială "Ion Minulescu" Pitești*

LECTURA, O POVESTE DE PLĂCERE

Cartea reprezintă dorința de cunoaștere, pasiune, visare, hrană pentru suflet și minte, povetea minții. Criticul și istoricul literar francez Emile Faguet definea cartea ca fiind “o mică mobilă a minții noastre, motorul spiritului, unealta care vin în ajutorul lenei de-a gândi, a insuficienței noastre, cum și a bucuriilor sufletului”.

Cartea, ca obiect cultural, începe să-și piardă importanța și impactul asupra noii generații din cauza noilor alternative aparent mult mai atractive și, în orice caz, mult mai commode, care tind să capete atenția celor dispuși să facă un effort mult mai redus și să ajungă mai rapid la un rezultat. Tendința înlocuirii lecturii cu petrecerea timpului în fața televizorului sau a calculatorului este explicabilă prin noul stil de viață în care mass-media și internetul acaparează, oferind o multitudine de informații facile și persuasive, dar care nu presupun o reflecție personal, un effort intelectual sau o pregătire anterioară.

Ne îndreptăm spre o civilizație a văzului, spre o civilizație a imaginii. Secole de-a rândul, scriitorii de marcă s-au străduit să cizeleze cuvântul, să-l facă să comunice o bogăție de gânduri și sentimente, iar astăzi totul se reduce mai ales la semen, la simboluri, la imagini. Abordarea lecturii unei cărți tipărite poate fi neatractivă, poate fi ceva banal, gândind din perspectiva noii generații născute în era digital, care folosește cu dexteritate mijloacele IT. De aceea, lectura cărților în format electronic (e-books) este mai

interesantă și mai potrivită pentru preocupările adolescenților.

Chiar dacă mai sunt copii și tineri care iubesc lectura, cei mai mulți își caută informațiile pe internet, pentru a câștiga timp; în prezent doar elevii pasionați de lectură mai cumpără cărți ori merg la bibliotecă pentru a le împrumuta.

Specialiștii sunt convinși că “dacă o carte nu e trendy, elevul nu o citește”. Potrivit unor statistici e vizează rolul lecturii în viața elevilor, 20,25% dintre ei o consideră o pasiune, 12,65% - o obligație, 43,03% - un mod de a te instrui, 16,45% - un mod de a-ți petrece timpul liber și 7,59% - un mod de a uita de problemele zilnice.

Lectura de plăcere – este situația ideală și perfectă, fără recompense materiale, o poveste despre puterea cuvintelor de a crea lumi, o călătorie pe care o faci cu bucurie și pe care o împărtășești cu mare drag apropiatilor.

Lectura obligatorie – reprezintă modalitatea prin care, constrâns fiind, reușești să cunoști anumite texte, fără a-ți asuma vădit rolul de cititor. Termenul *obligatoriu* este perceput ca având o conotație negativă, restrictivă, instalând un mod de gândire dirijat și mai puțin asumat, aflat într-o oarecare antiteză cu idea de lectură. Tocmai de aceea lecturile au devenit *recomandate* pentru a ști mai mult, pentru îmbogățirea orizontului cultural, pentru dezvoltarea personală, dar și pentru a face față provocărilor societății actuale.

Profesorii sunt în permanență preocupați să găsească noi modalități prin care lectura să redevină o preocupare constantă a elevilor, pentru ca și lectura recomandată să se bucure de plăcerea unui cititor în curs de a deveni pasionat. Prin urmare, stimularea creativității și a talentului elevilor prin promovarea creațiilor proprii, propunerea unor proiecte tematice sau studii de caz, întâlniri cu scriitorii, dezbateri pe teme literare, vizionarea unor filme și discutarea lor în paralel cu textul literar, dramatizările unor texte, activitățile interactive de genul cercurilor de lectură, dar și concursurile pe teme literare sunt doar câteva dintre activitățile ce se pot desfășura în școală și în afara ei, care au drept scop sensibilizarea elevilor în vederea transformării *lecturii obligatorii* în *lectură de plăcere*.

Lectura obligatorie, pentru școală, este văzută ca o datorie, fără plăcerea de a citi. De cele mai multe ori lectura merge greu și cărțile rămân uneori neterminate, deoarece realitatea despre care citește adolescentul nu corespunde realității trăite de el. Deci, cititorul contemporan este mai interesat, ca lectură, de ceea ce este actual, de scriitorii și operele *la modă*, de ceea ce are legătură cu el, cu modul lui de a fi și de a gândi, ceea ce poate face el.

Nicolae Balotă afirmă că “un om al cărții nu se poate împiedica să nu savureze cartea nu numai ca pe un instrument care îi permite accesul într-o lume a cuvântului, a ideilor, a ficțiunilor, a simțirii mijlocite, ci și nemijlocit, în sine.” Deci, dacă cineva încă mai citește înseamnă că lectura îl conduce spre cunoaștere și autocunoaștere în același timp.

Atunci când începe o carte, orice lector are niște așteptări de la text : să aibă sens sau să fie coerent, să transmit un mesaj sau cel puțin să-l

Bibliografie:

1. Balotă, Nicolae, *Arta lecturii*, Editura Cartea Românească, București, 1978.
2. Vlad Ion, *În labirintul lecturii*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1999.
3. Zusak Markus, *Hoțul de cărți*, Editura Rao, București, 2014

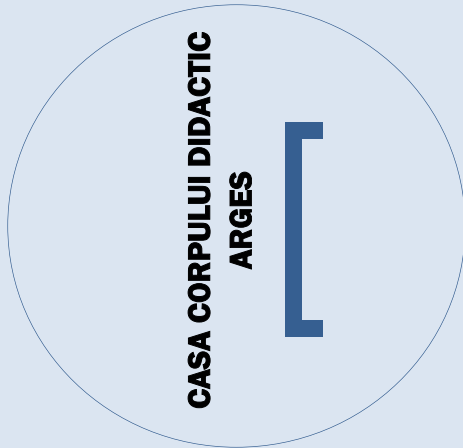
stimuleze pe cititor să reflecteze la unele teme serioase, să aibă chiar de la început o anumită transparență, să ofere mijloace interne pentru depășirea dificultăților și problemelor cu care se confruntă cititorul, să fie lecturat cu o viteză mai mult sau mai puțin constantă.

Cititorul grăbit, superficial, va găsi diverse motive pentru a nu duce lectura până la capăt: că textul nu are sens, că nu îl stimulează, că necesită prea mult timp, că nu este transparent, că e greu de citit, în vreme ce el, cititorul pasionat, se va apleca asupra lecturii de dragul ei, de plăcere, lăsând pe seama specialiștilor teoretizarea acesteia, fără modele de interpretare, cu riscul de a rămâne la nivelul de lectură inocentă.

Din punct de vedere practice, cea mai simplă definiție a lecturii bune (literare) pare să fie și cea mai hedonistă. Lectura bună este aceea care produce maximum de plăcere – un maximum de plăcere care să-l mulțumească pe cititor. Este foarte important să se rețrească interesul pentru lectură, rămânând ca mai apoi acesta să se transforme în pasiune.

Viciul lecturii, dependența de cuvântul scris, de cufundare în lumea ideilor prin intermediul cărții ar fi de dorit să nu mai rămână doar apanajul unora. Este de la sine înțeles că viața noastră mai cuprinde și alte lucruri, nu doar povești pe care să le citim. Nu suntem numai povești, însă fără poveste, fără posibilitatea de a scrie și citi povestea vieții, nu însemnăm nimic, sau însemnăm foarte puțin. Se spune că Arta este o provocare pentru timpul care ne ia și ne macină, că piramidele de la Gizeh sunt chemări ale eternității, ca versurile lui Rimbaud sau ca bolta Capelei Sixtine.

*Bibl. Șerban Natalia – Ionela
Școala Gimnazială “Vintilă Brătianu”, Ștefănești*

**MODEL EVALUARE NAȚIONALĂ pentru
absolvenții clasei a VIII-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(30 puncte)

5 p	<p>1. Efectuând $48 : 2^3$ se obține:</p> <p>a) 6 b) 8 c) 3 d) 4</p>										
5 p	<p>2. În tabelul de mai jos sunt prezentate informații referitoare la partea întreagă a numărului rațional $\frac{17}{3}$ date de patru elevi.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>Prenume elev</td> <td>$\left[\frac{17}{3} \right]$</td> </tr> <tr> <td>Dan</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>George</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Ioana</td> <td>- 5</td> </tr> <tr> <td>Maria</td> <td>6</td> </tr> </table> <p>Elevul care a răspuns corect este:</p> <p>a) Dan b) George c) Ioana d) Maria</p>	Prenume elev	$\left[\frac{17}{3} \right]$	Dan	4	George	5	Ioana	- 5	Maria	6
Prenume elev	$\left[\frac{17}{3} \right]$										
Dan	4										
George	5										
Ioana	- 5										
Maria	6										
5 p	<p>3. Suma elementelor mulțimii $A = \{ x \in \mathbb{N} / x + 2 \leq 6 \}$ este :</p> <p>a) 5 b) 6</p>										

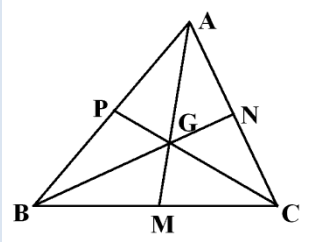
	<p>c) 15 d) 10</p>
5 p	<p>4. Fie $a = 2 + \sqrt{3}$ și $b = 2 - \sqrt{3}$. Media aritmetică a numerelor a și b este:</p> <p>a) 1 b) 2 c) $\sqrt{3}$ d) -1</p>
5 p	<p>5. Raportul a două numere naturale este $\frac{2}{3}$, iar diferența lor este 10. Produsul celor două numere este:</p> <p>a) 60 b) 120 c) 600 d) 50</p>
5 p	<p>6. Mirela afirmă că $[-5; 2] \cap (-\infty; 0] = [-5; 0]$ Afirmația Mirelei este</p> <p>a) falsă b) adevărată</p>

SUBIECTUL II

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(30 puncte)

5 p	<p>1. Bisectoarele a două unghiuri adiacente complementare formează un unghi cu măsura de:</p> <p>a) 45° b) 90° c) 30° d) 180°</p>
5 p	<p>2. Un triunghi echilateral cu latura de lungime $2\sqrt{3}$ cm are suprafața de:</p> <p>a) $12\sqrt{3}$ cm² b) $3\sqrt{3}$ cm² c) $4\sqrt{3}$ cm² d) 12 cm²</p>
5 p	<p>3. Dreptunghiul ABCD are lungimea cu 3 cm mai mare decât lățimea. Știind că perimetrul dreptunghiului ABCD este de 30 cm, lungimea diagonalei este de:</p>

	<p>a) $3\sqrt{13}$ cm b) $\sqrt{15}$ cm c) 15 cm d) 54 cm</p>
5 p	<p>4. În figura alăturată este reprezentat un triunghi ABC cu G centrul de greutate și M, N și P mijloacele laturilor BC, AC respectiv AB. Dacă GM are lungimea de 3 m, atunci AG măsoară cu:</p> <p>a) 9 m b) 6 m c) 90 cm d) 6 dm</p>
5 p	<p>5. Cercul de rază 4 cm, are aria sectorului de cerc, corespunzător unui unghi la centru cu măsura de 45°, egală cu:</p> <p>a) 6π b) 2π c) 4π d) 8π</p>
5 p	<p>6. Dimensiunile unei piscine în formă de paralelipiped dreptunghic sunt proporționale cu numerele 2, 3, 4. Suma lungimilor tuturor muchiilor este egală cu 36 m. Pentru a umple piscina cu apă avem nevoie de :</p> <p>a) 24 l b) 2 400 l c) 24 000 l d) 3 600 l</p>

SUBIECTUL III

Scrieți rezolvările complete.

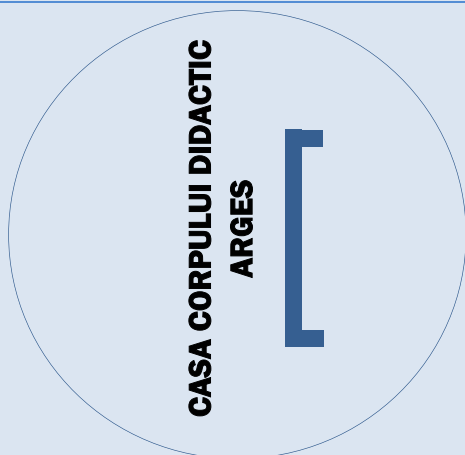
(30 puncte)

5 p	1.	Se consideră numerele: $a = \{3 - 2 \cdot [3 - 2 \cdot (3 - 2)]\}^2$ și $b = 5 + 4 \cdot [5 - 4 \cdot (5 - 4)]$.
2p	a)	Arătați că $a = 1$.

3p	b)	Demonstrați că produsul numerelor a și b este un pătrat perfect.	
5 p	2.	Fie numerele $a=3-2\sqrt{2}$ și $b=3+2\sqrt{2}$.	
2p	a)	Să se calculeze media geometrică a numerelor a și b .	
3p	b)	Arătați că $n = \left(\frac{1}{a} - \frac{1}{b}\right) : \sqrt{2}$ este un număr natural.	
5 p	3.	Matei, folosind un sistem de axe ortogonale în plan, a reprezentat punctele $A(0, 3)$ și $B(-4, 0)$.	
2p	a)	Reprezentați cele două puncte.	
3p	b)	Determinați lungimea segmentului AB .	
5 p	4.	Fie $ABCD$ romb cu lungimea diagonalei BD egală cu lungimea laturii AB , $BD \cap AC = \{O\}$	
2p	a)	Determinați măsurile unghiurilor rombului $ABCD$.	
3p	b)	Dacă $AB = 4$ cm, calculați distanța de la punctul de intersecție al diagonalelor rombului la o latură a rombului, $d(O, AB)$.	
5 p	5.	Laturile unui triunghi MNP cu $MN = 9$ cm, $MP = 12$ cm respectiv $NP = 15$ cm.	
2p	a)	Demonstrați că triunghiul MNP este dreptunghic.	
3p	b)	Calculați lungimile medianelor corespunzătoare laturilor MN , MP , NP .	
5 p	6.	Paralelipipedul dreptunghic $ABCDEFGH$ din figura 1 are diagonala AG egală cu $5\sqrt{2}$ cm și dimensiunile BC , AB și CG sunt trei numere naturale consecutive, cu $BC < AB < CG$.	<p style="text-align: center;">Figura 1</p>
2p	a)	Determinați dimensiunile paralelipipedului dreptunghic.	
3p	b)	Aflați măsura unghiului format de diagonala AG cu planul bazei $ABCD$.	

prof. Dragnea Ana-Maria
Liceul de Arte „Dinu Lipatti”, Pitești

EVALUAREA ONLINE – PRIETEN ADEVĂRAT SAU FALS?

Aș începe această lucrare cu prezentarea argumentelor în favoarea *evaluării ca prieten – prieten al profesorului* pentru că reprezintă un feedback referitor la calitatea și eficiența metodelor de lucru la clasă și *prieten al elevului* pentru că îi verifică înțelegerea noțiunilor și îl ajută să identifice zonele în care este nevoie de achiziție și exersare suplimentară.

Evaluarea formativă în special reprezintă monitorizarea și nivelarea diferențelor care apar în diverse etape ale procesului de învățare între cunoștințele care se predau/ pe care trebuie să le aibă elevul și cunoștințele pe care le are în realitate. Nu putem contesta faptul că fiecare elev are ritm propriu de învățare, așa cum fiecare grupă și clasă prezintă o dinamică diferită. Astfel, este necesară *personalizarea predării și a evaluării*, iar acest lucru se poate realiza cu mai multă ușurință în mediul online, inclusiv în asincron, un mediu în care elevul se simte confortabil.

Având ca scop principal îmbunătățirea calității învățării la clasă, *evaluarea formativă online* se poate baza pe *tehnici* precum:

1. identificarea obiectivelor și prezentarea cerințelor evaluării sumative
2. alegerea tipurilor de exerciții (quiz, dezbateri libere sau guidate, adevărat/ fals, alegere multiplă cu complement simplu, multiplu sau grupat, parafrizare, completare de spații libere, răspunsuri scurte, etc.)
3. implementarea acestora (ex. forum pentru discuții) prin strategii și criterii care au în vedere cunoștințe esențiale (nu evaluăm totul/ orice), cunoștințe folositoare dincolo de testul pe care îl dăm, cunoștințe necesare pentru examene și cunoștințe care pot fi valorificate la mai multe discipline.
4. analiza răspunsurilor elevilor
5. feedback-ul pentru profesor și validarea răspunsului elevului în mediul de învățare la distanță

Putem spune că evaluarea formativă reprezintă ajutorul susținut acordat pentru obținerea rezultatelor bune la *evaluarea sumativă* care este centrată pe note și concluzii referitoare la obiectivele de învățare și implică metode precum: prezentări (pe siteuri web, platforme educative, bloguri, forumuri, facebook), dezbateri, proiecte, protofolii, studii de caz.

Personal, dintre metodele menționate, *studiul de caz* este varianta la care recurg adesea.

Formez echipe de câte 4-5 elevi în care fiecare are o responsabilitate anume. La încheierea sarcinii de lucru elevul postează raportul și materialele, iar colegii îi adresează întrebări sau fac observații. Se pot utiliza metode variate: simulare/ joc de rol; inserare video/ audio/ foto; ppt; poveste pe text și imagini. Prezentările pot fi de la un paragraf până la câteva pagini. Postările făcute pe rețele de socializare (metaverse), bloguri, forum sau e-mail primesc feedback de la profesor și colegi și există posibilitatea revizuirii și îmbunătățirii.

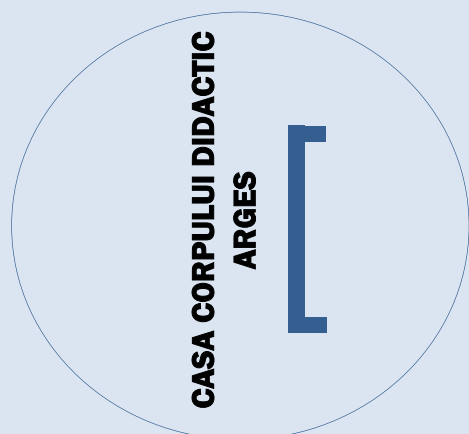
Există tendința ca rezultatele evaluărilor să poată fi accesate atât de profesor și elevi, cât și de părinți: ASQ reprezintă o astfel de aplicație cu monitorizare în timp real. Formulare Google, Kahoot, englishaula, edpuzzle sunt de asemenea exemple de instrumente de *testare și obținere instantă de feedback*, ceea ce într-o lume a vitezei este de apreciat și preferat în locul evaluărilor face-to-face clasice. Se poate realiza cu ajutorul lor *autoevaluarea și evaluarea colegială*, iar *tot ceea ce se lucrează se salvează* facil pe google drive, hard drive sau dropbox.

Evaluarea online – prieten fals? Probabil. Testarea cunoștințelor, înțelegerea textelor, aplicațiile, analizele și sintezele pot fi fraudate așa cum orice sistem de siguranță poate avea vulnerabilități. Este greu totuși să faci acest lucru atunci când există un ritm al învățării, etapizare și segmentare a procesului de predare/ evaluare și stimularea gândirii, nu a memorării. Consider că elevul este capabil de autoevaluare și progres, vede lucrul în echipă ca pe o provocare și apreciază competiția.

Bibliografie:

- Angelo, T. A., & Cross, K. P. (1993). *Classroom assessment techniques: A handbook for college teachers*. San Francisco: Jossey-Bass
- Clark, I. (2012). *Formative assessment: Assessment is for self-regulated learning*. Educational Psychology Review
- <https://absenterprisedotcom.files.wordpress.com/2016/06/real-standards.pdf>
- <https://asq.ro/>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Case_study
- <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1127639.pdf>
- <https://kahoot.com/what-is-kahoot/>
- <http://quizstar.4teachers.org/>
- <https://writing.colostate.edu/guides/pdfs/guide60.pdf>
- <https://www2.uwstout.edu/content/profdev/rubrics/eportfoliorubric.html>
- https://www.google.com/intl/ro_ro/forms/about/
- <https://www.quia.com/web>

prof. Dumbravă Mariana Cristina

IMPORTANTA LECTURII SUPPLEMENTARE IN GIMNAZIU

Limba este izvorul ce pornește din “stîncă” primelor cuvinte și se revărsă mai târziu în noi, umplîndu-ne de sentimente și trăiri. Este “bulgarele de aur” revărsat în “marea de azur”, este “o poveste minunată” toarsă-n fir de “A fost odată...”

Subliniez că orele de lectură constituie piatra de hotar dintre cele două lumi: copilăria și adolescența. Poveștile, povestirile, poeziile ajută la formarea și dezvoltarea unui vocabular elevat, modelează caractere și conturează trăsături morale ce pot fi urmate.

Comunicarea, ca exercițiu didactic, apropie formarea elevilor în școală de conduita lor publică și socială, de exersarea unor situații previzibile sau imprevizibile pe care viața le oferă. Un element esențial în asigurarea unei comunicări clare, corecte, nuanțate și cursive este legat de folosirea corectă a lexicului.

Programele școlare pentru învățământul primar nu cuprind, în structura lor, lectura suplimentară a elevilor. Un mic sondaj desfășurat în rândul învățătorilor a descoperit păreri diferite. Unii consideră că, dacă nu se specifică nimic, învățătorul nu mai are sarcini exprese în acest sens. Alții găsesc lectura suplimentară printre rîndurile programei, prin unele obiective de referință. Unii învățători au declarat că nu renunță la îndrumarea lecturii suplimentare a elevilor, alții o găsesc doar în

disciplinele opționale, iar alții au precizat că nu se complică pentru că este obligația familiei.

Este foarte important să subliniem că, dacă există sau nu în schema orară disciplina opțională “literatura pentru copii”, învățătorul are obligația să îndrume lectura suplimentară a copiilor. Această obligație este determinată de faptul că obiectivele cadru și unele obiective de referință nu se realizează numai cu textele din manuale. De aceea, este necesară lectura suplimentară a elevilor, fără de care formarea lor în aria curriculară “Limbă și comunicare” nu este completă.

Ca orice sarcină didactică, lectura suplimentară a elevilor trebuie îndrumată și verificată. Pentru aceasta, se folosesc secvențe din orele de limba română, orele la dispoziția învățătorului sau se stabilesc ore speciale prin planificările semestriale.

Gustul pentru lectură nu vine de la sine, ci se formează printr-o strînsă legătură a factorilor educaționali (familia și școala).

Paul Cornea spunea în lucrarea sa *Introducere în teoria lecturii* „...că nici computerul, nici televizorul nu vor duce la dispariția cărții, că lectura va continua să joace un rol cardinal în viața oamenilor, că accelerarea progresului tehnic va fi mereu însoțită de remediarea compensatoare a unui spațiu liber pentru închipuire, visare și căutare de sens... Cred, vreau să cred că vom continua să citim chiar dacă nu vor mai fi cărți. O vom

face, la nevoie, pe ecrane portabile sau fixe, de buzunar ori de mari dimensiuni, dar vom continua s-o facem câtă vreme vom persevera să gândim și să producem bunuri simbolice.”

Este cunoscut faptul că, în grădiniță și în familie, copilul se formează ca ascultător de lectură.

Din cea mai fragedă copilărie, copiii sunt atrași de personajele din poveștile auzite de la bunici și părinți. Ei trăiesc aceste întâmplări, învață să deosebească binele de rău, să simtă dragostea și prietenia față de eroi care îi încântă, să le formeze gusturi, convingeri și sentimente alese.

Universul copilăriei se formează treptat în familie, în grădiniță, în școală, ca învățători trebuie să îi atragem pe copii în lumea cărților, prin metode și procedee care trezesc interesul pentru lectură.

De aceea, în primii ani de școală, trebuie să trezim interesul pentru citit, să-l îndrumăm în așa fel încât lectura să devină o deprindere statornică, iar cu timpul elevul să conștientizeze că lectura este o activitate individuală cu caracter permanent.

În vederea trezirii interesului pentru citit, prezint elevilor un fragment dintr-un text care este mai atractiv. Uneori folosesc planșe care au desenate personaje din povești. Imaginile plăcut colorate sunt atractive, le oferă ocazia să facă cunoștință cu personajele îndrăgite, să înțeleagă mai bine mesajul educativ .

Cînd elevii sunt mai interesați de conținutul textelor, întrerup prezentarea, recomand citirea lui individuală stabilesc termenul până la care se poate realiza acest lucru.

Bibliografie:

- Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Ed. Minerva, București, 1988
- Pedagogia Freinet, Ed. Polirom, Iasi, 1999
- J. Dewey, *Psychology*, 1886

După citirea individuală a textului, verific în ce măsură s-a înțeles conținutul textului, dacă elevii au înțeles sensurile cuvintelor și ale expresiilor noi și dacă pot opera cu ele. De asemenea, elevii sunt puși să povestească textul citit, să prezinte întâmplări asemănătoare cu cele din text, să picteze scene din povești, personaje îndrăgite etc.

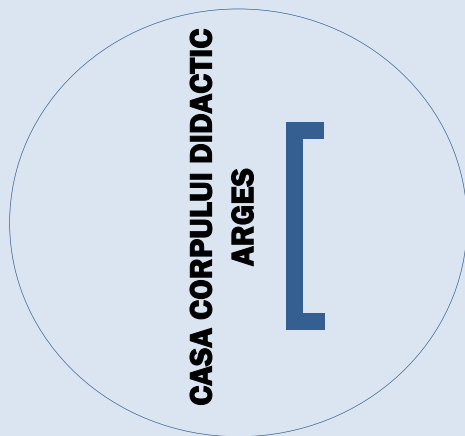
Cum am îndrumat eu lectura suplimentară a elevilor?

- Anumite ore de limba română le-am transformat uneori în adevărate “scene teatrale”, pe care s-au perindat, rînd pe rînd, personaje ce și-au interpretat rolul cu o măiestrie de artist;
- Fiind curioși să afle mai multe despre personajele prezentate în fragmentele din manual, copiii și-au cumpărat cărțile sau le-au împrumutat de la bibliotecă;
- Concursuri precum: “Lumea poveștilor”, ” Personajul preferat”, “Din tainele cărților”, ”Căsuța poveștilor” au constituit activități preferate, care au dezvoltat pasiunea pentru citit .

“Oricărui copil mic îi face plăcere să se exprime, pentru că aceasta îi dă bucuria de-a se simți trăind; de aici se deduce necesitatea de a se da exprimării personale cea mai mare libertate și de a o recunoaște drept cea mai instinctuală dintre manifestările spontane: a vorbi, a face, a crea, a acționa în toate domeniile, iată miezul pricipiului fundamental al pedagogiei- libera exprimare.”

Dewey descria calitatea fundamentală a dascălului astfel: „Adevăratul dascăl este caracterizat prin aceea că mintea sa se mișcă în armonie cu mințile elevilor săi, trăind împreună dificultățile și victoriile intelectuale deopotrivă”.

prof. Prodan Elena Maria
Școala Gimnazială „Vintilă Brătianu”, Ștefănești

CONJUNCȚIILE ȘI LOCUȚIUNILE CONJUNCȚIONALE COORDONATOARE

În funcție de raportul sintactico-semantic pe care îl marchează, conjuncțiile și locuțiunile conjuncționale coordonatoare pot fi:

a) copulative, exprimând ideea de asociere: *și, nici* (în structură corelativă *nici...nici*), *cât și, precum și, ca și*: *Explicațiile (precum/ ca) și exemplele pe care le-am folosit arată că ai înțeles problema.*

Nici are valoare conjuncțională numai în situația în care însoțește ambii termeni ai coordonării: *Nici tu, nici eu nu cunoaștem adevărul.*, formând o pereche copulativă, similară în construcțiile pozitive perechii copulative *și...și*: *Și tu, și eu cunoaștem adevărul.* Când apare fără element corelativ, *nici* se comportă asemenea unui semiadverb, căruia îi corespunde, în construcțiile pozitive, semiadverbul *și*: *Nu a venit nici Ion.* vs *A venit și Ion.*

b) disjunctive, exprimând excluderea sau alternanța unor acțiuni, momente, posibilități: *sau, ori, fie, au*: *Nu știu dacă vine ori pleacă., Vine sau astăzi, sau mâine.*

Utilizarea conjuncției disjunctive *au*, de obicei în enunțuri interogative, împreună cu adverbul negativ *ba*, se asociază frecvent cu o intenție stilistică: *Adică în loc de cele 12 000 000 lei (cele 100 kg de carne) dânsul a strâns 12 000 000 + 120 000 = 12 120 000 lei. Păi, se numește că v-a vândut și hârtia cu 120 000 lei, au ba?*

Conjuncția disjunctivă *ori* are varianta populară *or*, omonimă cu conjuncția adversativă neologică *or* cu care este confundată adesea în limbajul neîngrijit: *E greu să fii curajos când ești fricos., Ori ea a reușit chestia asta.*

c) adversative, marcând raporturi sintactico-semantice de opoziție între unitățile pe care le leagă: *iar, dar, însă, ci, or; numai că, doar că, numai cât*: *El îi povestește, dar ea nu îl ascultă.*

Dar poate fi conjuncție adversativă sau conjuncție concluzivă. Un criteriu de deosebire a celor două elemente omonime este topică: conjuncția concluzivă dar nu apare la începutul propoziției, îi în interiorul sau la sfârșitul acesteia (El o luase dar spre Poștă, noi spre Sărindar.)

Înainte conjuncțiilor adversative se pune virgulă : *A ajuns în gară, dar trenul plecase.* Conjuncția *or* poate fi precedată sau urmată de virgulă: *Un alt efect foarte răspândit al acestei gândiri este postularea unui interval vid între Dumnezeu și om. Or, tocmai spațiul acestui interval este spațiul credinței.*

d) concluzive, introducând un rezultat, o concluzie, o consecință a ceea ce s-a exprimat anterior: așadar, dar, deci, carevasăzică, va să zică, ca atare, așa că, de aceea, în concluzie, în consecință, prin urmare.

Dificultatea în încadrare a elementelor concluzive în clasa conjuncțiilor sau în cea a adverbilor a fost adesea pusă în evidență.

Aceste elemente ar putea fi considerate adverbe sau locuțiuni adverbiale, pe baza următoarelor argumente:

- posibilitatea de asociere cu o conjuncție coordonatoare, particularitate care le deosebește de celelalte conjuncții coordonatoare. În exemplul: S-a antrenat serios și deci a câștigat concursul., raportul sintactic dintre cele două propoziții este realizat, de fapt, cu ajutorul conjuncției coordonatoare și. În cazul în care din enunț ar lipsi conjuncția coordonatoare, relația sintactică ar fi exprimată prin juxtapunere: *S-a antrenat serios, deci a câștigat concursul.* Într-o singură situație două, conjuncții coordonatoare se pot combina, însă construcția rezultată este pleonastică deci nerecomandată: *dar însă;*

- absența din structura locuțiunilor conjuncționale concluzive a unei conjuncții sau un alt element de relație (adverb sau pronume relativ), condiție satisfăcută de toate celelalte locuțiuni conjuncționale. Or, locuțiuni ca prin urmare, în consecință, în concluzie, ca atare nu au în structura lor un astfel de element.

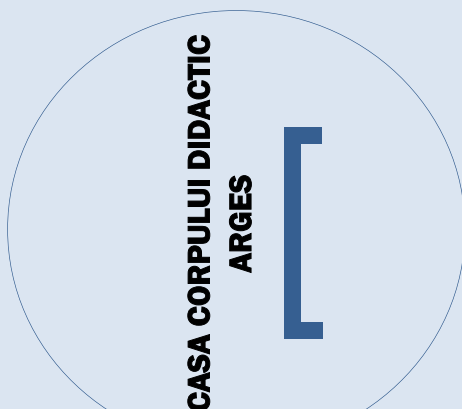
- topica liberă, diferită de cea a conjuncțiilor coordonatoare : *Nu a obținut rezultatul dorit, deci va mai încerca o dată/va mai încerca deci o dată / va mai încerca o dată deci.* Dintre toate conjuncțiile coordonatoare, doar conjuncția adversativă *însă* mai prezintă libertate de topică.

Bibliografie:

- GALR (Gramatica limbii române, București, Editura Academiei Române, 2008), vol. I
- Pop, Gh, *Sintaxa limbii române*, 1999, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință

prof. Griga Iuliana

Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu, Pitești

COLABORAREA ȘCOLII CU FAMILIA – REUȘITĂ ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

Școala și familia sunt cei doi poli de rezistență ai educației, care contribuie prin mijloace specifice la formarea tineretului.

Familia este prima școală a copilului. Ea este cea care răspunde de trebuințele elementare

ale copilului și de protecția acestuia, exercitând o influență atât de adâncă, încât urmele ei rămân, uneori, întipărite pentru toată viața în profilul moral - spiritual al acestuia.

Familia ocupă un loc aparte în sistemul instituțional al educației. Acțiunea ei pe întreaga

perioadă a dezvoltării include și toate laturile formării personalității. Ea reprezintă unul din mediile de socializare și educare din cele mai complete datorită posibilităților ce le are de a-l introduce pe copil în cele mai variabile situații și de a acționa asupra lui prin cele mai complexe și firești mijloace.

Familia oferă copilului primele informații despre lumea ce-l înconjoară, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socioafectiv necesar trebuințelor și dorințelor sale.

" Pecetea pe care părinții o lasă asupra structurii și profilului spiritual - moral al personalității propriilor copii se menține toată viața ". (M. Golu) Influențele educative pe care familia le exercită asupra copiilor se pot manifesta fie direct - prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate, fie indirect - prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum și prin climatul psihosocial existent în familie. Modelele de conduită oferite de părinți - pe care copiii le preiau prin imitație și învățare - precum și climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale ("cei șapte ani de acasă") constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției lor despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. Este recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale copiilor, comportamentul lor sociomoral.

Ei, copiii, care răsar asemenea florilor, cresc ocrotiți de dragoste părintească. Se înalță vegheați de căldura familiei unde învață primele taine ale lumii înconjurătoare. Află ce este bine și rău, cum să se poarte frumos. Apoi în primul colectiv - grădinițele - cunosc regulile jocului cu alții, bucuria victoriei sau tristețea fără început și fără sfârșit - copilăria.

Dacă vine toamna - e septembrie. Sună primul clopoțel care vestește școala, în care copilul crescut în familie va fi instruit pentru viață. Părinții și educatorii contribuie, în strânsă colaborare, la ridicarea nivelului instructiv educativ al elevului integrat în colectiv. Reușita acestei acțiuni presupune înă o cunoaștere specială a fiecărui copil. El trebuie urmărit permanent și profund, sub toate aspectele personalității lui.

Factorul decisiv în succesul școlar îl reprezintă raportarea corectă a realității în existența activității comune familie - școală. Sunt necesare sisteme complexe de dezvoltare a responsabilităților individuale și colective, în concordanță deplină cu preocupările, interesele, deprinderile și aptitudinile fiecărui copil.

Reglementarea științifică a unor norme educative impune colaborarea sistematică și permanentă a celor doi factori de însușire, familie - școală și presupune unitatea influențelor educative și continuitatea muncii de formare a copilului.

Procesul de colaborare cu părinții asigură atingerea scopului educațional. Pornind de la necesitatea cunoașterii sociopsihopedagogică a copilului, școala impune colaborarea cu familia sub diferite aspecte. Urmărind aspectele comune, speciale și diferențiate pe care viața de elev o prezintă, părinții pot completa, sprijini și dezvolta personalitatea copilului cu o singură condiție - colaborarea cu școala.

S-au cam pierdut formele de comunicare între cei doi factori decisivi pentru formarea copilului. Au supraviețuit sedințele cu părinții organizate sistematic. În principiu, părinții elevilor cu rezultate școlare bune și foarte bune sunt prezenți. Dar unde sunt ceilalți? Problemele sociale nu motivează absența lor, pentru că școala are același rol educativ. Cu intrarea în școală (de la vârsta de 6 ani) problemele muncii de educație devin mai complexe și odată cu ele și

rolul familiei, școala constituind pentru copil un nou mediu căruia trebuie să i se adapteze și care va influența enorm dezvoltarea sa.

O serie de sarcini educaționale sunt preluate în mod special de școală (cele privind instrucția), dar familia rămâne implicată chiar și în realizarea acestora rămânându-i în același timp și multe altele în care rolul principal îl are în continuare. Fără participarea părinților efortul educativ organizat prin instituțiile școlare poate fi frânt, deviat sau deformat. Așa cum arată și H. H. Stern "orice sistem de educație, oricât ar fi de perfect, rămâne neputincios dacă se lovește de opoziția sau indiferența din partea părinților".

Poziția unor părinți care consideră că odată cu intrarea copiilor în școală rolul lor s-a încheiat, sau poziția unor cadre didactice conform căreia școala poate totul fără a apela la sprijinul părinților sunt greșite. Numai o colaborare perfectă între cei doi factori este de natură să determine o eficiență maximă a muncii educative. Desigur, în acest proces de colaborare, rolul conducător îl are școala. Ea poate să orienteze, să ajute familia în sarcinile ce-i revin, să asigure o unitate de vedere și de acțiune.

Familia, oricâte merite și preocupări valoroase ar avea în legătură cu educația copiilor, nu va obține rezultate pozitive decât în condițiile în care acționează împreună cu școala.

Procesul de colaborare se impune - amândoi factorii acționează asupra acelorași persoane, urmăresc realizarea aceluiși obiectiv (evident cu mijloace specifice) și deci, orice neconcordanță, orice divergență, pot determina deficiențe în procesul dezvoltării tinerei generații.

Această realitate a căpătat caracter de lege, o prevedere în acest sens fiind inclusă în Legea educației și învățământului "Școala conlucrează cu familia în educarea copiilor și tineretului în pregătirea lor pentru muncă și viață, iar rolul conducător în această acțiune de

colaborare revine școlii ca factor instituționalizat specializat în munca instructiv - educativă.

Colaborarea școlii cu familia se realizează în diferite forme:

- comitetele de părinți - sunt forme organizate de colaborare între școală și familie contribuind la perfectionarea procesului de instruire și educare a elevilor;
- vizitele la domiciliul elevilor;
- consultații individuale;
- corespondența cu familia.

Vizitele la domiciliul elevului oferă posibilitatea de cunoaștere concretă a condițiilor specifice din fiecare familie și pe această bază se pot lua, de comun acord, măsurile ce se impun ca fiind cele mai adecvate în vederea asigurării unui progres continuu în dezvoltarea copilului. Vizitele sunt din timp planificate și planificarea se referă la toți elevii clasei nu doar la cei ce prezintă vreo problemă.

Formele colective de colaborare - adunări cu părinții, consultații colective, lectorate pentru părinți - pot îmbrăca structuri și pot avea conținut variat. Astfel, adunările cu părinții (organizate periodic) pot fi destinate fie unui bilanț al activității elevilor (subliniindu-se contribuția familiei, eventualele deficiențe - cu tact - și măsurile ce se impun a fi adoptate), fie dezbaterii unor teme psiho - pedagogice în vederea informării părinților cu aspectele teoretice necesare activității lor practice (de pildă probleme ca: organizarea regimului de viață al elevilor în familie, orientarea școlară și profesională, alegerea și dezvoltarea lecturii, etc. toate în funcție de specificul vârstei).

Lectoratele cu părinții includ cicluri de expuneri cu caracter pedagogic sau psihologic, sistematic organizate (pe școală), asigurând comunicarea unui sistem de informații, metodologii de lucru, forme de activitate, posibil de folosit în familie.

Lipsa de colaborare duce spre un eșec și, din nefericire, cel învins este copilul, pentru care dorim tot, pentru care visăm tot ce este mai bun.

Pentru viitor, dascălii adevărați știu ce trebuie să facă în prezent: să pună lumină în priviri și liniște în gânduri, să pună zâmbet în iubire, în fapte, să pună cuget în judecată.

Coordonatele colaborării: implicarea familiei în activitatea școlară a copiilor se desfășoară pe două coordonate:

a) *relație părinte - copil*: controlul frecvenței, al rezultatelor școlare, al temelor, ajutor în îndeplinirea sarcinilor, suport moral și material;

b) *relația familie - școală*, contactul direct cu învățătorul, profesorii clasei sub forma:

- reuniune de informare a părinților cu privire la documentele privind reforma curriculară (Planul cadru pentru

învățământul obligatoriu, Programele școlare, Ghidurile de evaluare -Descriptorii de performanță);

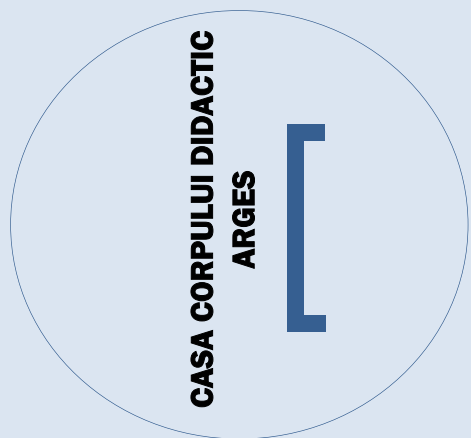
- consultarea părinților la stabilirea disciplinei (lor) opționale, alcătuirea schemelor orare ale clasei și programul școlar al elevilor;
- activarea asociativă a părinților prin Comitetul de părinți pentru sprijinirea școlii în activitatea de cuprindere la cursuri a tuturor copiilor, la îmbunătățirea frecvenței acestora (vizibil îmbunătățită prin oferirea laptelui și cornului de către guvern), în organizarea și desfășurarea activităților extracurriculare;
- lecții deschise pentru părinți, ateliere de lucru practice, vizite, excursii, serbări aniversare;
- reuniuni comune cu elevii și părinții.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin – Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002 ;
2. Nicola, Ioan – Tratat de pedagogie școlară, Ed. Aramis, București, 2003 ;
3. Șoitu, Laurențiu – Pedagogia comunicării, Institutul European, Iași, 2001.

Secretar Șef Husariu Liliana

Școala Gimnazială „Vintilă Brătianu”, Șefănești

ITEMII SEMIOBIECTIVI. ÎNTREBĂRILE STRUCTURATE

În cadrul procesul de învățământ, activitățile de predare, învățare și evaluare sunt într-o strânsă interdependență, orice schimbare produsă la nivelul unei dintre aceste activități producând reacții în lanț. De aceea, predarea, învățarea și evaluarea trebuie proiectate în același timp. Unul dintre conceptele frecvent utilizate în legătură cu

evaluarea este acela de *item*. Este esențial să avem în vedere, pe lângă tipologia diversă a itemilor, și definiția acestuia, propusă de Adrian Stoica:

Item = <întrebare> + <formatul acesteia> + <răspunsul așteptat>

Prin utilizarea itemilor semiobiectivi se poate testa o gamă diversă de procese cognitive, elevul fiind

pus în situația de a construi el însuși un răspuns și nu de a-l alege dintr-o listă de opțiuni. Există mai multe tipuri de itemi semiobiectivi, printre care itemii cu răspuns scurt/ de completare și întrebările structurate. Itemii semiobiectivi și, în special, cei de tip întrebare structurată, se potrivesc foarte bine evaluării nivelului de formare și structurare a competențelor specifice la disciplina limba și literatura română pentru elevii de gimnaziu.

După Adrian Stoica, întrebările structurate sunt sarcini formate din mai multe sub-întrebări, de tip obiectiv sau semiobiectiv, legate între ele printr-un element comun. Acest tip de itemi oferă persoanei evaluate ghidare în elaborarea răspunsului, respectiv un anumit cadru concret în care urmează să-și realizeze demersul.

În elaborarea întrebărilor structurate se pornește, în general, de la un material-stimul, de exemplu de la un text, o hartă, un grafic etc, urmat de un set de sub-întrebări.

Caracteristicile întrebărilor structurate le recomandă pentru utilizarea în cadrul oricărei discipline, ținând cont, desigur, de limitele lor. Dacă sunt proiectate cu atenție, aceste întrebări pot fi extrem de potrivite pentru evaluarea unor demersuri interpretative originale și creative, analizarea unor situații noi etc.

Schema/baremul de corectare și de notare este punctul egal ca importanță al proiectării și a utilizării acestor itemi, de calitatea acesteia fiind direct legată eficiența aplicării lor.

Având în vedere modul de prezentare și de structurare a sarcinii, întrebările structurate pot îndeplini două funcții importante:

- oferă persoanei evaluate ghidare în elaborarea răspunsului;
- stimulează, prin materialele utilizate, producerea unui răspuns care se poate înscrie în categorii vizând și alte rezultate ale învățării decât reproducerea sau aplicarea.

Bibliografie:

1. Stoica, Adrian (coord.), *Evaluarea curentă și examenele*, București: Editura Prognosis, 2001
2. Bocoș, Mușata, Jucan, Dana, *Teoria și metodologia instruirii, teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești: Editura Paralela 45, 2019

Gradul de dificultate a întrebărilor structurate este conferit de:

- formatul acestora;
- materialele-stimul utilizate;
- tipul sarcinii;
- competențele vizate.

Avantajele întrebărilor structurate (cf. A. Stoica):

- pot fi utilizate pentru evaluarea diferitelor comportamente și abilități observabile, corespunzătoare și nivelelor taxonomice superioare ale domeniului cognitiv: definire, enunțare, enumerare, precizare, reformulare, exprimare prin cuvinte proprii, realizare de analogii, descriere și justificare de relații, cauze, analiză în funcție de anumite criterii, ierarhizare, formulare de concluzii generale, formulare de ipoteze, realizare de corelații, imaginare de soluții etc;

- faptul că apelează la materiale-suport le sporește gradul de atractivitate și oferă posibilitatea evaluării unor capacități specifice, dificil de evaluat în alte contexte;

- permit construirea progresivă, intenționată, a unei situații evaluative complexe;

- stimulează capacitățile intelectuale ale celui evaluat, originalitatea și creativitatea acestuia;

Printre limitele acestui tip de itemi, pot fi enumerate:

- timpul îndelungat necesar elaborării;

- materialele auxiliare, baremul de corectare și evaluare necesită resurse materiale și de timp;

Reguli de proiectare a întrebărilor structurate:

- întrebarea trebuie să ceară răspunsuri simple la început și să crească dificultatea pe parcurs, către sfârșit aflându-se întrebările cele mai dificile;

- întrebările nu trebuie să depindă de răspunsul de la întrebarea precedentă;

- materialele suport folosite trebuie să fie adecvate, în strictă corelație cu întrebările;

- spațiul liber oferit pe foaia de răspuns trebuie să fie în concordanță cu lungimea răspunsului așteptat;

prof. Cergan Cristina
Școala Gimnazială „Ion Minulescu, Pitești

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

FORMAREA CONTINUĂ A PERSONALULUI DIDACTIC - Studiu de specialitate

În România, conform Legii 1/2011 (Art. 245), pentru personalul didactic, de conducere, de îndrumare și de control, formarea continuă este un drept și o obligație. Formarea continuă a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesiunea didactică, standarde de calitate și competențe profesionale.

Evoluția în carieră a personalului didactic din învățământul preuniversitar se realizează prin promovarea examenelor de definitivare în învățământ și obținere a gradelor didactice II și I.

În corelare cu reglementările specifice educației adulților și educației permanente, perfecționarea cadrelor didactice se realizează prin stagii de formare obligatorii.

Personalul didactic, precum și personalul de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar este obligat să participe periodic la programe de formare continuă, astfel încât să acumuleze, la fiecare interval consecutiv de 5 ani, considerat de la data promovării examenului de definitivare în învățământ, minimum 90 de credite profesionale transferabile (Legea 1/2011, art.245).

Leadershipul este un concept care este cercetat din perspectivă managerială, sociologică, psihologică și pedagogică.

Leadershipul educațional este o condiție de importanță pentru progresul sistemului, pentru plasarea acestuia, cu toată complexitatea sa, pe o direcție clară și eficientă. În special, procesul de descentralizare a sistemului de învățământ solicită un leadership puternic. Scopurile sale nu pot fi atinse dacă școala nu își întărește capacitatea educațională, pentru a-și asuma un rol decizional lărgit și responsabil.

Motivația participării la cursul LMOS (Leadership și Management în Organizațiile Școlare) a reprezentat-o dorința mea de a afla mai multe lucruri cu privire la stilurile de leadership, să-mi exerseze competențele de leader, să învăț despre cultura instituțiilor și organizațiilor, despre motivarea resursei umane, despre rolul liderului și a managerului cu privire la rezolvarea conflictului, tipurile de comunicare, rolul eticii și leadershipul. Informațiile aflate și competențele dobândite îmi vor fi utile în activitatea mea de formator și activist în domeniul respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități la educație.

De la formator am beneficiat de resurse bibliografice, recomandări, modele practice de implementare a stilurilor de leadership în cadrul instituțiilor educaționale. Prezentarea și expunerea teoretică au fost alternate cu exerciții de grup, discuții în grup, brainstorming, prezentări. Exercițiile au vizat la început cunoașterea reciprocă a participanților, apoi acestea au urmărit deprinderea cunoștințelor și abilităților practice cu privire la exersarea competențelor de leadership. De asemenea, pe lângă informațiile bine structurate și foarte utile am avut oportunitatea de a învăța din exemplele de bune practice ale participanților la curs, mai ales că eram din toată țara. A fost o experiență interesantă, utilă și plăcută în același timp. Ca obiective, mi-am propus la începutul cursului să obțin:

- **Informație sistematizată.** La un curs de formare, indiferent de subiectul abordat, informația este adunată, sintetizată, sistematizată. Cunoștințele din domeniul respectiv au fost colectate, apoi selectate în

funcție de relevanța acestora pentru curs și cursanți, păstrate doar cele necesare și mai ales utile celor care participă. Această etapă de sistematizare a informațiilor este realizată fie de către formatorul cursului respectiv, fie de către o echipă de specialiști din domeniul cursului și este un câștig pe care îl obții urmând un curs de formare, căci te scutește pe tine să parcurgi această etapă, care necesită multă documentare, timp, viziune, capacitate de sinteză. Prin participarea la formare intri direct în posesia informațiilor, cunoștințelor de care ai nevoie.

- **Experiența concretă a formatorului.** Pe lângă informația gata pregătită, la curs beneficiazi de prestația formatorului. Acesta are experiență și expertiză concrete în domeniul în care și tu la rândul-ți dorești să te perfecționezi. De-a lungul zilelor de formare, ai posibilitatea de a-i adresa întrebări care te frământă de ceva vreme, îi poți cere să îți clarifice anumite aspecte prin exemple concrete cu care s-a întâlnit de-a lungul timpului și care au fost soluțiile găsite de el. Feedback-ul este imediat, constructiv. Formatorul îți pune la dispoziție, într-o perioadă relativă scurtă, munca pe care el a făcut-o ani la rând, într-un mod simplu, pe înțelesul tău și adaptat nevoilor tale.

- **Mediul de învățare.** Oricât de autodidact ai fi, oricât de riguros și serios ești în pregătirea personală, posibilitatea de a învăța într-un mediu alături de alți cursanți, ce provin din diverse medii, din unități școlare diferite este de departe un element valoros. Faptul că poți interacționa cu alți colegi, interesați la rândul lor de același domeniu ca și tine, îți deschide oportunități în a afla noi informații, surse de învățare, experiențe noi. Socializarea care se creează în timpul activităților de lucru în echipă sau de grup ce se folosesc la un curs de formare, momentele petrecute cu ceilalți colegi sunt elementele potrivite creării unui mediu plăcut de învățare, stimulant, de care nu poți avea parte individual.

- **Metode și mijloace potrivite.** Înveți lucruri interesante, noi, prin folosirea unor metode potrivite, alese de către formator tocmai pentru a evidenția fiecare cursant din grupă și pentru a menține interesul treaz de-a lungul formării. Așadar, la un curs ai posibilitatea de a învăța exersând, utilizând studii de caz, punând în practică la modul concret informațiile achiziționate, cooperând cu ai tăi colegi, simulând situații reale, folosind fișe de lucru, filmulețe, exerciții adecvate. Faptul, că la un curs de formare se utilizează diferite metode și mijloace, face ca învățarea să nu fie un proces greoi, ci din contră unul atractiv, care îți oferă posibilitatea să descoperi și să te descoperi.

- **Disciplina programului de formare.** În orice ai face, câtă vreme nu urmezi o disciplină, un program clar, rezultatele întârzie să apară, sau vin în salturi care nu te mulțumesc. Un avantaj al urmăririi unui curs de formare este și faptul că există un program clar la cursului, al întâlnirilor prevăzute în cadrul acestuia, care te obligă să fii prezent la grupă, să fii activ și proactiv, să îți dai interesul pentru a-ți face temele, proiectele pentru a le încărca pe platformă. Învățarea poate avea loc oricând, oriunde și de către fiecare dintre noi, atâta vreme cât există MOTIVAȚIA INTERIOARĂ de a învăța. Aceasta trebuie să fie primul motiv care să se afle la baza urmăririi oricărei forme de învățare, fie că este de o rețetă de bucătărie sau cursuri de formare Motivația interioară îți conferă starea sufletească potrivită pentru acumulare de noi informații și experiențe. Dacă aceasta există, atunci e bine să îți identificeți nevoia de formare.

Harta mentală pornind de la conceptul de leadership

Bibliografie:

1. Bush Tony *Leadership și management educațional. Teorii și practici actuale* - Editura Polirom, 2020
  2. Maciuc Irina, *Formarea formatorilor. Modele alternative și programe liniare* - Editura Didactică și Pedagogică, RA, București, 1998.
  3. Vlăsceanu, Gh., coord., Neculau, A., *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact*, Editura Polirom, 2002
- https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/continuing-professional-development-teachers-working-early-childhood-and-school-education-61_ro

*prof. Lupașcu Ionela,
Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”, Curtea de Argeș*

PARTENERIATUL PROFESOR– ELEV ÎN CADRUL DISCIPLINELOR OPȚIONALE

Psihopedagogia relevă că relația care se stabilește între elev și învățătorul său este una de interdependență, procesul însuși de predare – învățare- evaluare neputând avea loc decât prin interrelație, interacțiune, intercunoaștere.

Situația elevului în colectivitatea școlară, în care profesorul apare ca un evaluator și partener,

elevul cu anumite trăsături psihofizice, este un membru al grupului, având propriul rol și competență psihosocială. Și elevul trebuie privit ca un evaluator și partener, astfel se reușește stabilirea unei adevărate relații de parteneriat între factorii educației, dar acest lucru trebuie dorit cu adevărat de educator.

Trebuie respectate câteva reguli ca relația de parteneriat dintre dascăl și elevi să funcționeze. L. Johnson și M. Bany ne recomandă câteva reguli care trebuie respectate de profesor în relațiile sale cu elevii, dar și între elevi:

- să fie prietenos, indiferent de starea afectivă a părților;
- să-i asculte cu multă răbdare în problemele ce-i frământă;
- să adreseze întrebări binevoitoare pentru a-l face pe elev să se deschide;
- să nu-l contrazică, să nu adopte o atitudine de opoziție;
- să folosească în discuții un vocabular adecvat înțelegerii elevului;

Relația de parteneriat se face simțită în toate disciplinele de învățământ, dar și în activitățile extracurriculare, ținându-se cont de specificul fiecărei activități în parte.

Disciplina opțională vine în sprijinul acestei idei întrucât, spre deosebire de cele din nucleul curricular, reprezintă opțiunea elevilor și părinților, programa fiind întocmită în funcție de cerințele și posibilitățile elevilor.

Elevii trebuie să simtă încrederea pe care o au dascălii în ei, iar colegii și părinții trebuie să o încurajeze. Sunt elevi care sunt mai timizi la început, dar care cu ajutorul și încrederea dascălului, elevilor și părinților trec de această sensibilitate, atingând performanțe prin talentul lor. Dar aici intervine nu numai încrederea sau încurajarea dascălului și elevilor, ci și răbdarea acestora.

Trebuie să fim cât mai realiști atunci când vorbim despre multitudinea aspectelor care fac din elev partenerul învățătorului, nu trebuie să trecem cu ușurință peste raportul dintre deziderat și posibilitatea în ceea ce privește această disciplină, trebuie să luăm în calcul și posibilitățile școlii, din punct de vedere al dotării materiale, cât și existența unor cadre didactice pregătite pentru predarea disciplinelor opționale propuse.

Respectând principiile de descentralizare, de flexibilizare și de descongestionare a parcursului școlar, putem să abordăm cu deosebită flexibilitate domeniul disciplinelor opționale, adevărate oaze în care ne regăsim atât noi, învățătorii, cât și elevii, urmărind realizarea obiectivelor pe care ni le-am propus. Putem aprecia că, valorificând cele mai de

preț însușiri ale copilăriei: inventivitatea, fantezia, imaginația, căutările pasionate, elanul spre aventură și cunoaștere, regăsite în activitățile realizate în cadrul disciplinelor opționale, vom stimula și vom forma inteligențe îndrăznețe, care să fie capabile să anticipeze intuitiv descoperiri și înveții în toate domeniile cunoașterii umane.

Prin varietatea tematică, disciplinele opționale solicită mobilitate în folosirea cunoștințelor dobândite în școală și în afara ei, oferă prilejul proiectării unor aspirații de viitor, exersarea capacității de adaptare la situații noi, formarea unei inteligențe flexibile și a unor reacții rapide impuse de civilizația modernă.

Tematica abordată este în funcție de anumiți indicatori:

- Nivelul, varietatea și complexitatea intereselor educaționale ale elevilor;
- Ritmul multiplicării permanente a domeniilor cunoașterii;
- Exigențele formării personalității elevului într-o lume în schimbare.

Se poate aprecia că opționalul deschide noi perspective creativității la nivelul practicii școlare. În acest context, învățătorul devine el însuși conceputor de curriculum, iar în această ipostază, trebuie să orienteze proiectarea pornind de la obiective clar definite, sprijinite pe conținuturi accesibile elevului.

Clasificarea opționalelor:

- opționalul derivate dintr-o disciplină studiată: ca adâncire a acesteia;
- opționalul, ca altă disciplină decât cele menționate în cadrul ariei;
- opționalul, ca teme sau capitole ale unei discipline, care nu sunt incluse ca atare în programa disciplinară;
- opționalul, ca temă integratoare pentru o anumită arie curriculară;

Ținând cont de această clasificare, consider că abordarea ultimului tip de opțional este cel mai interesant atât pentru elevi cât și pentru dascăl, deoarece leagă mai multe discipline, unde copiii au cunoștințe și o pot dezvolta acestea.

Opționalul la nivelul mai multor arii curriculare poate fi proiectat pornind de la un obiectiv complex, de tip transdisciplinar sau

interdisciplinar, prin intersectarea unor segmente de discipline aparținând mai multor arii.

Printr-o comunicare generoasă între învățător și elev, prin oferta cu care dascălul iese în întâmpinarea copilului, se pot realiza punți trainice care să conducă la rezultate inedite. Trebuie să se realizeze, cu simț de răspundere și tact, transferul setului de valori propice creativității de la învățător la elevi.

Întreaga activitate trebuie să țină seamă de flexibilitatea, activismul și pasiunile școlare, de curiozitatea, încrederea în sine, de prezența unor disponibilități ale fiecărui copil, de spontaneitatea găsirii unor soluții noi.

Nu trebuie uitat că jocul devine în mâna celor chemați să formeze spirite creatoare calea cea mai sigură de a comunica deschis, sincer cu elevul, fără

limite și fără bariere între real și imaginar. Este lumea ideală în care totul devine posibil.

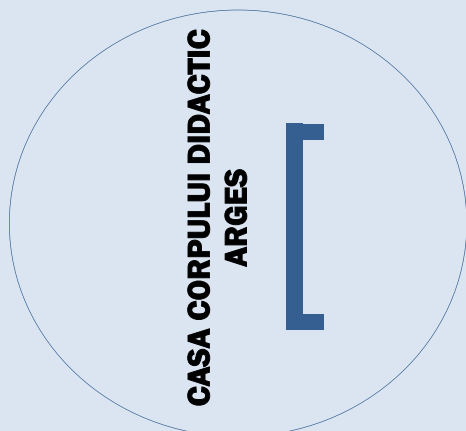
Cine știe s-o exploateze va putea intra fără opreliști în lumea creativității sau în lumea “tineretii fără bătrânețe și viață fără de moarte”.

Nu trebuie să uităm un alt lucru important, acela că elevul este partenerul nostru în fiecare oră. Depinde de el, dar mai ales de noi, dacă dorim și mai ales în ce măsură dorim acest lucru. De la începutul și până la sfârșitul orei, întreg scenariul didactic, trebuie avut în vedere strategiile, alături de tactul pedagogic, comandamentele unei reușite depline în activitatea la clasă. Cele mai adevrate metode sunt dialogul între învățător și elevi, relația în care clasa devine partenerul adultului, care înlocuiește acțiunea unilaterală a educatorilor și jocul, pentru că, așa cum spune Blaga, “copilul râde: înțelepciunea și iubirea lui este jocul”.

Bibliografie:

- Gheorghe, Tomșa, Relația învățător – elev în procesul educației, în “Învățământul primar”, 1996.
- Daniel Hameline, (1978), Profesori și elevi, E.D.P., București.
- M.A., Bany, L.V.Johnson, (1969), Dinamique des groupes et education, Dunod, Paris.
- Revista “Învățământul primar” nr. 2/2000, 1/2004

*prof. Georgescu Georgiana
Școala Gimnazială “Traian” Pitești*

NOI ȘI TRADIȚIA, TRADIȚIA ȘI NOI

România este o societate tradiționalistă.

Iar, atunci când vorbim despre egalitate de șanse, țara noastră este un loc al contrastelor cu realizări și cu decalaje surprinzând firesc o societate în curs de așezare. Pe de o parte, inegalitatea de șanse și discriminarea nu sunt percepute

în România, din păcate, ca probleme presante. Dacă punem situația sub o privire mai atentă, argumentele se nuanțează, iar statisticile furnizate de instituțiile europene sau de structuri private arată că în realitate inegalitățile există și sunt importante.

Școala românească se confruntă în ultimul timp cu diferite probleme, printre care se numără și școlarizarea copiilor defavorizați sau celor cu cerințe educative speciale. Egalitatea șanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate țările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanță majoră ale reformelor. Conceptul de „egalitate” înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care

democrației secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toți cetățenii; ea înseamnă o egalitate reală a șanselor individuale de promovare socială, iar educația este instrumentul cel mai important în dezvoltare.

Egalitatea șanselor semnifică, în fapt, oferirea de opțiuni multiple pentru capacități și aptitudini diferite, „o educație pentru toți și pentru fiecare”, o educație deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă și condiții socio-economice, dar și o educație pentru fiecare, în funcție de nevoile sale specifice – evitându-se omogenizarea și încurajându-se diversitatea – care să creeze premisele egalității șanselor de acces în viața socială. Această opțiune a fost susținută de politicile de egalizare a șanselor care au avut ca obiective combaterea excluziunii și selecției exacerbate, formarea competențelor de bază pentru toți indivizii, educația de tip „a doua șansă” pentru cei care au părăsit sistemul educativ, integrarea educației formale cu educația non-formală și educația informală, astfel încât să se extindă situațiile de învățare.

Cea mai bună soluție pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor se dovedește a fi educația incluzivă, caracterizată prin următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educație pe baza egalității șanselor; nici un elev nu poate fi exclus din educație sau supus

discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilități; școala se adaptează la nevoile elevilor; diferențele individuale între elevi constituie o sursă de bogăție și diversitate, și nu o problemă. Școala incluzivă are la bază un curriculum adaptat în raport cu nevoile copiilor.

Importanța educației este deosebită, sistemul educațional trebuie să se bazeze pe premiza ca fiecare individ poate fi educat, poate fi ajutat să treacă de la o etapă la alta. Izvorul dezvoltării psihice îl constituie, după cum se știe, contradicțiile interne care apar ca urmare a solicitărilor externe. Crearea mijloacelor necesare pentru depășirea și rezolvarea acestor contradicții revine, în primul rând, educației. Pe de o parte, educația oferă conținuturile ce urmează să fie asimilate, pe de altă parte ea se preocupă de modul în care să fie asimilate, de formarea capacităților. Rolul conducător al educației apare în intervenția acesteia în crearea unui climat educațional favorabil, cu valențe educative puternice asupra formării personalității umane. “Educația este o artă”. În cadrul procesului instructiv-educativ, misiunea cea mai importantă revine învățătorului, care trebuie să realizeze accesibilizarea cunoștințelor înainte de a fi transmise.

Dreptul fiecărui individ la educație trebuie conștientizat de societate, iar dacă sistemul școlar general nu vine în întâmpinarea necesităților tuturor persoanelor, trebuie avută în vedere educația specială, care se referă la toți acei copii ale căror cerințe sunt generate de incapacități sau dificultăți în a se adapta cerințelor educaționale și societale ca și cei considerați “normali” de către societate. Totuși, trebuie să se tindă la o pregătire a tuturor copiilor în sistemul școlar obișnuit. Calitatea educației speciale trebuie să reflecte aceleași standarde și ambiții de calitate ca și educația obișnuită și să fie strâns legată de aceasta.

Presupunând un demers intenționat, educația are caracter teleologic, acțiunile educaționale derulate corelându-se cu o serie de reguli și norme cunoscute și aplicate de cadrele didactice. Aceste norme sunt cunoscute sub numele de principii didactice. Diversitatea interindividuală este imensă, iar necesitatea luării în considerare a acestui lucru și accesibilizării conținuturilor apare în didactica, ca teorie a procesului de predare-învățare, sub forma principiului accesibilității și individualizării învățământului.

Potrivit acestui principiu, organizarea și desfășurarea procesului de învățământ trebuie să se realizeze pe măsura posibilităților reale ale elevilor, ținându-se seama de particularitățile de vârstă, sex, nivelul pregătirii anterioare, precum și de deosebirile individuale, de potențialul intelectual și fizic al fiecărui elev. Aceste cerințe se referă atât la obiectivele, conținutul și volumul celor studiate în școală, cât și la modalitățile de predare-învățare.

Învățătorul trebuie să pornească de la datele personale ale celui educat și să nu forțeze nepermis de mult peste limitele pe care le îngăduie vârsta și caracteristicile individuale. Fiecare copil e o individualitate irepetabilă care pretinde un tratament individualizat,

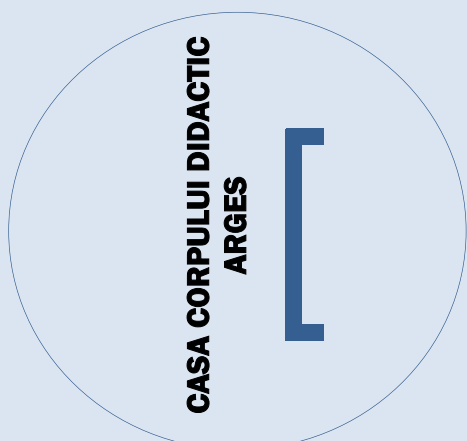
pentru exploatarea în mod diferențiat a calităților psihoindividuale. Este necesară dimensionarea atentă a conținuturilor învățării, în consens cu posibilitățile psihice de vârstă și individuale ale copiilor. Momentul principal când se realizează accesibilizarea cunoștințelor este lecția, pregătită și susținută de învățător, care este momentul cel mai important în acest sens.

Școala este “obligată” să creeze condiții adecvate

Bibliografie:

- Crețu D., Nicu A. – „Pedagogie pentru definitivat și gradul didactic II”, Editura Universității „Lucian Blaga” Sibiu, 2009.
- Mara D. – „Strategii didactice în educația incluzivă”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004.
- Verza E., Păun E. – „Educația integrată a copiilor cu handicap”, UNICEF și RENINCO, București, 2008.

prof. Ciobanu Nicoleta
Școala Gimnazială Ștefan cel Mare, Argeș

STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU LECTURĂ LA VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ - studiu de specialitate

„Copilul se naște curios de lume și nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura care îi satisface această pornire îl încântă.” (George Călinescu)

Considerată ca proces de îmbogățire a cunoștințelor prin frecventarea cărților, lectura implică o tehnică specială, care se referă la o întreagă serie de operații, de informare bibliografică și procurarea cărților prin folosirea bibliotecii și până la modalitățile de consemnare a informațiilor pe parcursul lecturii propriu-zise.

Prin lectură, elevii sunt conduși să-și formeze și să-și dezvolte capacitatea de a surprinde, de a descoperi conținuturi și forme ale realității, exprimate într-o multitudine de modalități de

expresie, de a le asocia cu altele, ceea ce le permite să-și extindă aria cunoașterii.

Este foarte important ca, prin munca factorilor educaționali (familia, școala), muncă ce este caracterizată prin răbdare, perseverență, continuitate, voință să se formeze gustul pentru citit.

Pentru fiecare vârstă există cartea potrivită; sunt cărți al căror farmec îl trăim doar la anumite vârste, sunt cărți a căror valoare crește cu timpul, pe măsură ce și noi creștem. De fiecare dată când citim o carte, sensurile ei capătă profunzimi, căci: „o carte

este mai mult decât o structură verbală sau o serie de structuri verbale, este un dialog stabilit cu cititorul, este tonul pe care îl impune cititorului și este imaginea schimbătoare sau durabilă pe care i-o impune memoriei sale.” (Jorge Luis Borges)

În activitatea desfășurată cu elevii, prin diverse modalități, cadrele didactice trebuie să stimuleze interesul pentru lectură la elevii de vârstă școlară mică.

Un rol important în formarea gustului pentru citit îl au părinții. Ei pot petrece momente plăcute alături de copilul lor și îl pot ajuta să pătrundă în lumea magică a cărților.

Dintre cele mai eficiente și atractive **modalități** prin care stimulăm interesul copiilor pentru lectură, amintim:

a) Forma cea mai des folosită în această activitate este **povestirea**, mai ales la clasele mici. Am ales pentru povestire basme sau povești în care personajele sunt înfățișate viu, iar succesiunea acțiunilor este clară. Uneori, se recomandă întregii clase să citească trei-patru cărți până la o anumită dată, pentru a ști să le povestească în clasă. Valoarea acestui procedeu constă în aceea că, după povestire, se angajează discuții între elevi în legătură cu cele citite și povestite.

Discuțiile colective educă la elevi deprinderea citirii atente, deprinderea exprimării frumoase, corecte, putința de a-și susține părerea, de a o justifica.

b) **Citirea expresivă a învățătorului** am folosit-o atât la clasele mici, cât și la cele mari. Am citit fie povestiri scurte în întregime, fie fragmente cu înțeles relativ deplin. Întreruperea citirii într-un moment interesant al desfășurării acțiunii îi determină pe elevi să continue în mod independent lectura.

c) **Lecțiile de popularizare a cărții, a unor scriitori** constituie, de asemenea, un mijloc de îndrumare a lecturii. În cadrul acestora se analizează o anume creație a unui scriitor cunoscut. Copiii își reamintesc fragmente din operele lui cunoscute, se poartă o scurtă discuție generalizatoare despre scriitorul și operele respective, iar copiii își notează în caiet titlurile acestora, pentru a le putea procura de la bibliotecă sau din alte surse.

d) În clasa I, un rol important îl are **conversația problematizată**, care menține vie relația dascăl-elev.

După studierea textelor din abecedar, pe care le-am analizat și comentat în mod amănunțit, am recomandat lecturi potrivite vârstei, pe marginea cărora s-au purtat discuții.

e) Începând cu clasa a II-a, o importanță deosebită a constituit-o **formarea bibliotecii** de clasă, precum și a bibliotecii personale. Prima a fost compusă din cărți aduse de copii și învățător. Am stabilit un bibliotecar al clasei, apoi s-a trecut la împrumutarea cărților și, ulterior, la discutarea conținutului lor.

f) **Șezătorile și medalioanele literare** invită din nou elevii la lectură. În cadrul șezătorilor scenariul activității a cuprins versuri, cântece, obiceiuri culese de elevi de la bunici sau din zonele din care s-au născut părinții. Cântecele, jocurile românești, basmele povestite la aceste șezători au făcut ca elevii să iubească tradițiile și obiceiurile noastre și să prețuiască tezaurul nostru folcloric. Dramatizarea unor povești, cât și montajele literar-muzicale, au reușit să-i determine pe elevi să fie interesați de materialele folosite și să fie curioși privind forma de desfășurare a activității.

g) Vizionarea de **spectacole** le trezește dorința de a înțelege mai mult din operele respective.

h) Pentru promovarea învățării prin cooperare ca formă superioară de interacțiune psihosocială bazată pe sprijin reciproc, toleranță, pe efort susținut din partea tuturor, am folosit **metoda predării-învățării reciproce**, utilizată atât pentru dezvoltarea gândirii critice, cât și pentru stimularea interesului pentru lectură.

i) Metoda **studiului de caz** este metoda care valorifică în învățare „cazul”.

Exemplu: cazul „Ionel”

După alegerea cazului, urmează obținerea informațiilor despre comportarea lui Ionel (prin lecturarea schiței), prelucrarea informațiilor, găsirea variantelor de rezolvare a cazului („Tu ce ai face dacă ai fi în locul mamei lui?”, „Tu cum te-ai comporta într-o situație asemănătoare?”) și alegerea variantei optime de rezolvare.

j) Pentru stabilirea însușirilor morale și fizice ale personajelor textelor literare se poate folosi „**ciorchinele**” și „**omulețul de hârtie**”. Acesta din

urmă presupune notarea ordonată a ideilor și completarea imaginii cu componentele cerute: Ce știi despre personaj?; Ce știi alții?; Ce idei transmite naratorul referitor la eroul caracterizat?; Conexiuni cu alte personaje din aceeași operă sau opere înrudite tematic.

k) Metodele de stimulare se bazează pe **imitarea** unor personaje. Una dintre cele mai practicate este „jocul de rol” sau „jocul de roluri”.

l) **Metoda cubului** se poate folosi în cazul în care se dorește explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective. De exemplu, cele șase fețe ale cubului la textul „Vizită...”, de I.L.Caragiale, pot fi: descrie personajul Ionel ; compară comportamentul mamei lui Ionel cu cel al musafirului; analizează atitudinea mamei față de

Bibliografie:

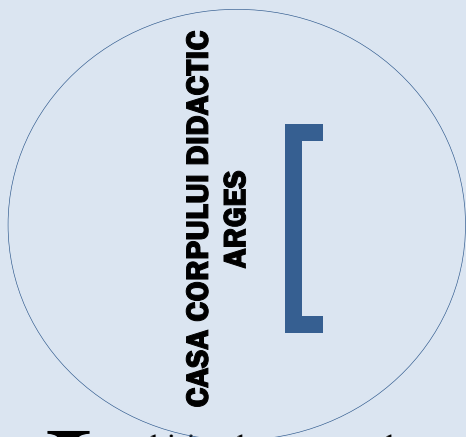
1. Ioan Șerdean – „Didactica limbii române în școala primară”, Editura Teora, 1998
2. Rodica Leonte, Mihai Stanciu – „Strategii activ-participative de predare-învățare în ciclul primar”, Editura Casa Corpului Didactic, Bacău, 2004
3. Mărcușanu I., Dumitru V. – „Limba română – Ghid metodic pentru educatoare, învățători și profesori”, E.D.P., 2003
4. Cornea P. – „Introducere în teoria lecturii”, Editura Polirom, Iași, 1998.

purtarea lui Ionel și ceea ce crede ea despre educația pe care i-a dat-o; asociază calitățile și defectele potrivite lui Ionel; realizează portretul fizic și moral al lui Ionel; argumentează de ce educația pe care a primit-o Ionel este plină de ridicol.

Atelierele de lectură stimulează interesul durabil pentru lectură și orele de lectură; servesc drept stimulent și pentru dezvoltarea personalității, contribuie la cultivarea conștientă a gustului estetic și a preferințelor literare.

Copiii trebuie să ajungă să citească din proprie inițiativă, în fiecare zi având sentimentul satisfacției și nu al unei obligații neplăcute. Cititul trebuie înțeles de elevi ca odihnă activă, de recreare, nu ca o povară.

prof. Popa Ramona
Școala Gimnazială Nr. 1 Budeasa

IMAGINEA PRIN EXCELENȚĂ A INIȚIERII

Labirintul este un drum complicat în mod neregulat, cu multe coridoare, prin care sau în jurul căruia e greu să găsești direcția, fără ajutorul unei călăuze. Este un loc încurcat de drumuri care face dificilă ieșirea. Există însă labirinturi care au o ieșire ce poate fi găsită și nu întotdeauna labirintul este un dispozitiv de „drumuri” sau coridoare. Vom putea spune că labirintul este un drum întortocheat, construit cu intenția de a obstacula, contraria sau înșela pe cei care vor să ajungă la obiectivul spre care acesta conduce. Un labirint nu trebuie să fie niciodată

închis; el poate avea sau nu un centru, dar există și labirinturi cu mai multe centre. De altfel, centrul poate fi de trecere sau de sosire. Cu alte cuvinte, de-a lungul drumului pot exista cotituri obligate sau bucle din care drumul este reluat pentru a se ajunge la „adevăratul” și ultimul centru. Totodată, centrul poate fi închis sau deschis, adică, odată ajunși în centru, va trebui, pentru a ajunge afară, să ieșim printr-o poartă unică. Parcursul poate începe din centru sau poate sfârși la el. Toate labirinturile care au un singur centru pot fi reduse teoretic la o buclă. Aceasta este destul de „intuitivă” și nu poate fi

identificată cu labirintul deși există totuși o înrudire între cele două reprezentări.

Într-un interviu, Mircea Eliade spunea „... eu cred că labirintul este imaginea prin excelență a inițierii ...”¹. Se știe că autorul însuși și-a comparat propria-i viață cu un labirint. Sistematizând cele afirmate mai sus, am putea spune că întreaga viață a lui Eliade a fost o succesiune de inițieri, un labirint - ca loc al inițierilor. De-a lungul **Jurnalului** observăm că două figuri sunt cel mai profund înscrise în viața sa: Labirintul și Ulise, două figuri duble. La Ulise, rătăcirea și patria sunt inseparabile iar Labirintul are sens numai dacă rătăcește, dar nu haotic și pentru totdeauna. Dacă reușești să ieși din Labirint, atunci devii o altă ființă. Însă ca să poți ajunge la lumină, la centru, în labirint trebuie să pătrunzi singur. A pătrunde în centru e un ritual inițiativ, ca în mitul lui Tezeu. Symbolismul labirintului este deosebit de complex.

Drumul amăgitor întreprins cu siguranță dar și cu șiretenie până în centrul labirintului, lupta și întoarcerea victorioasă, reia o anume viziune asupra vieții și a morții, asupra tentativei de purificare a eului silit să se confrunte cu forțele oarbe ale întunericului reprezentate de hybrisul generat el însuși de neputința umană în fața destinului. Din peregrinarea sa aventuroasă omul se întoarce purificat, eliberat de spaima și incertitudinea călătoriei sale nesigure. Figurarea labirintului poate fi asimilată cu o tentativă sintetică de reprezentare a existenței ca un drum ce se finalizează cu regenerarea spiritului după moarte, după un proces de perfecționare interioară a individului, proces care poate să îl aducă pe acesta până la posibila identificare cu divinitatea. Acest drum are un caracter inițiativ.

În general, și aproape indiferent de împrejurările în care e reprezentat, simbolul labirintic poartă cu sine, chiar abstract de contextul în care e plasat, ideea vieții umane ca un continuu pelerinaj către un centru. Găsirea, ajungerea acestui centru, e sinonimă cu realizarea posibilității unei mutații, centrul fiind întotdeauna un loc al transformărilor.

Drumul spre centru poate însemna însuși itinerariul spiritual pe care l-a parcurs Eliade în vederea găsirii de sine, atât ca ființă creatoare individuală, cât și ca membru al unei civilizații care-

și putea afla axa printr-o raportare articulată și coerentă la universul culturii. Totodată, obsesia centrului - și deci a labirintului - precum și a etapelor care conduc către el poate fi socotită tema dominantă a întregii opere a savantului român.

Ca să pătrunzi în labirint și să descoperi în curând unitatea unei opere și a unei vieți, orice intrare e potrivită. Ucenicia în India la 20 de ani și apropierea de Jung la „Eranos”, cu 20 de ani mai târziu, adâncile rădăcini românești, de recunoscut până și în felul de a considera lumea drept patrie; inventarul miturilor alcătuit pe baza înțelegerilor; strădania istoricului și străvechea pasiune de a născoci legende; Nicolaus de Cusa și Himalaya; se înțelege de ce la Eliade tema labirintului răsună atât de des și de stăruitor.

Se știe că semnul salvării din labirint îl constituie găsirea „punctului”, a centrului, pentru a fixa privirea și a facilita meditația. Tocmai culoarea este aceea care îndeplinește rolul de fixare a unui centru imutabil în vârtoarea monstruoasă a imaginii incoerente. Experiența labirintică ne-o dezvăluie Ștefan astfel: „În labirint mă simțeam închis din toate părțile. Parcă m-aș fi aflat prizonier într-o imensă sferă de metal. Parcă nu mă mai găseam în pântecul balenei, ci în lăuntru unei imense sfere din metal. Nu-i vedeam nicăieri marginile, dar mă simțeam totuși închis iremediabil în lăuntru ei, marginile acesteia din fier îmi rămâneau inaccesibile. Mă simțeam condamnat pentru tot restul vieții să mă învărt orbește, zadarnic, în lăuntru sferei, aproape fără să-mi dau seama - am sfărâmat coaja și am ieșit, așa cum ai ieși dintr-un imens ou, a cărui coajă ți se părea inaccesibilă, invulnerabilă, ca o lespede pe care, abia atingând-o, s-a sfărâmat. Și am ieșit din nou la lumină, am ieșit din labirint.”¹⁵

Tema labirintului apare și în una din cele mai reprezentative nuvele ale lui Eliade **La țigănci**. Intrând (aievea sau în vis), „la țigănci”, Gavrilescu nu-și dă seama unde a nimerit, dar lectorul înțelege, în cele din urmă, că a pătruns în netimp, în labirint. Spațiul respectiv e un tărâm al tinereții fără bătrânețe. Părăsindu-l, aventurierul fără voie se pomenește, asemenea eroului din basm, într-o altă lume și un alt timp decât cele în care crede a se găsi - cu toate că se înapoiază în propria locuință, după doar (potrivit calcului său) câteva ore de absență.

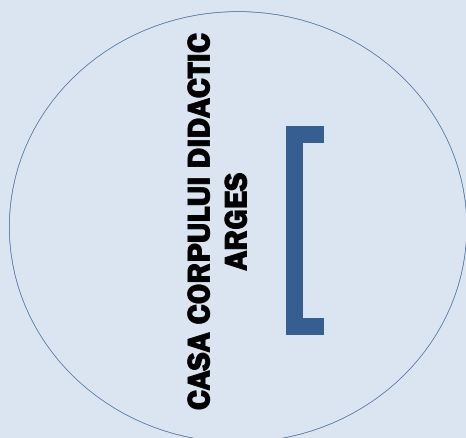
Inadvertențele de ordin temporal cu care se vede confruntat personajul amintesc și de legenda lui Naranda. Trimis de Vișnu să-i aducă apă din satul apropiat, ascetul rămâne acolo, uitând în ce scop s-a dus, doisprezece ani, întemeiază familie, se îmbogățește și când, totuși, se înapoiază în pustiu, aude vocea zeului din nou. Vișnu îi reproșează că l-a făcut să aștepte peste o jumătate de ceas... Gavrilescu pierde noțiunea timpului pentru că „la țigănci” e ca în țara zânelor din basmul lui Ispirescu. Bordeiul din incinta casei rău famate devine pentru personaj „centrum mundi”, Shambala, Olimp. Bănuț, visat sau chiar descoperit de oamenii lui Eliade, acest Empireu le restituie fericiților respectivi propriile identități, eurile esențiale.

Modestul profesor de pian, Gavrilescu, năzuiește la „arta pură”. Nu se realizează, totuși, ca

Bibliografie:

1. Mircea Eliade, *Încercarea labirintului*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1990, pag. 31.
2. Mircea Eliade, *Drumul spre centru*, București, Ed. Univers, 1991, pag. 179.
3. Mircea Eliade, *Încercarea labirintului*, op. cit., pag. 31.
4. Gheorghe Goldeanu, *Fantasticul în opera lui Mircea Eliade*, Baia Mare, Ed. Gutinul, 1993, pag. 139.

prof. Gabriela Isacovici
Școala Gimnazială Traian Pitești

ASUPRA UNOR PROBLEME UTILE ÎN PREGĂTIREA PENTRU PERFORMANȚĂ - FRAȚII

Materialul propune rezolvarea unor probleme din gazeta matematică privind compararea fracțiilor, inegalități cu fracții, utile în studiul matematicii în gimnaziu (clasele a V-a și a VI-a).

1. Fie numerele

$$A = \frac{1}{9} - \frac{8}{9^2} - \frac{8}{9^3} \Lambda - \frac{8}{9^{2004}} \text{ și } B = \frac{1+2+2^2+2^3+\Lambda 2^{6012}}{1+\frac{1}{2}+\frac{1}{2^2}+\Lambda \frac{1}{2^{6012}}}.$$

- a) Comparați numerele A și $\frac{1}{B}$
- b) Arătați că $AB < 1$

(Etapa județeană, Cluj 2004)

Rezolvare:

a) Calculăm

$$C = \frac{1}{9} + \frac{1}{9^2} + \frac{1}{9^3} + \Lambda \frac{1}{9^{2004}} \cdot \left(1 - \frac{1}{9}\right) \Rightarrow \left(1 - \frac{1}{9}\right) \cdot C = \left(1 - \frac{1}{9}\right) \cdot \left(\frac{1}{9} + \frac{1}{9^2} + \frac{1}{9^3} + \Lambda \frac{1}{9^{2004}}\right) =$$

$$= \frac{1}{9} + \frac{1}{9^2} + \frac{1}{9^3} + \Lambda \frac{1}{9^{2004}} - \frac{1}{9^2} - \frac{1}{9^3} - \Lambda \frac{1}{9^{2004}} - \frac{1}{9^{2005}} = \frac{1}{9} - \frac{1}{9^{2005}} = \frac{9^{2004} - 1}{9^{2005}} \Rightarrow$$

$$\frac{8}{9} \cdot C = \frac{9^{2004} - 1}{9^{2005}} \Rightarrow C = \frac{9^{2004} - 1}{9^{2005}} \cdot \frac{9}{8} \Rightarrow C = \frac{1}{8} \cdot \frac{9^{2004} - 1}{9^{2004}}$$

$$A = \frac{1}{9} - \frac{8}{9^2} - \frac{8}{9^3} \Lambda - \frac{8}{9^{2004}} = 1 - \frac{1}{9} - \frac{8}{9^2} - \frac{8}{9^3} \Lambda - \frac{8}{9^{2004}} = 1 - 8 \cdot \left(\frac{1}{9} + \frac{1}{9^2} + \frac{1}{9^3} + \Lambda \frac{1}{9^{2004}}\right) =$$

$$= 1 - 8 \cdot C = 1 - 8 \cdot \frac{1}{8} \cdot \frac{9^{2004} - 1}{9^{2004}} = 1 - \frac{9^{2004} - 1}{9^{2004}} = \frac{9^{2004} - 9^{2004} + 1}{9^{2004}} = \frac{1}{9^{2004}}$$

Pentru B, notăm numărătorul cu B_r și numitorul cu B_t .

Calculăm mai întâi pe B_r :

$$B_r = 1 + 2^2 + K + 2^{6012} = (2 - 1) \cdot (1 + 2^2 + K + 2^{6012})$$

$$= 2 + 2^2 + 2^3 + K + 2^{6013} - 1 - 2^2 - K - 2^{6012} = 2^{6013} - 1$$

Calculăm apoi pe B_t :

$$B_t = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} K + \frac{1}{2^{6012}} \cdot \left(1 - \frac{1}{2}\right) \Rightarrow \left(1 - \frac{1}{2}\right) \cdot B_t = \left(1 - \frac{1}{2}\right) \cdot \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} K + \frac{1}{2^{6012}}\right) =$$

$$= 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} K + \frac{1}{2^{6012}} - \frac{1}{2} - \frac{1}{2^2} - \frac{1}{2^3} - K - \frac{1}{2^{6013}} = 1 - \frac{1}{2^{6013}}$$

$$\left(1 - \frac{1}{2}\right) \cdot B_t = 1 - \frac{1}{2^{6013}} \Rightarrow B_t = \frac{1 - \frac{1}{2^{6013}}}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{1 - \frac{1}{2^{6013}}}{\frac{1}{2}} = 2 \cdot \left(1 - \frac{1}{2^{6013}}\right) = 2 \cdot \frac{2^{6013} - 1}{2^{6013}} = \frac{2^{6013} - 1}{2^{6012}}$$

Rezultă că B este :

$$B = \frac{B_r}{B_t} = \frac{2^{6013} - 1}{\frac{2^{6013} - 1}{2^{6012}}} \Rightarrow B = 2^{6012}; \text{ Comparăm pe } A \text{ și } \frac{1}{B}. \text{ Avem : } A = \frac{1}{9^{2004}} \text{ și } \frac{1}{B} = \frac{1}{2^{6012}}$$

$$A = \frac{1}{9^{2004}} \text{ și } \frac{1}{B} = \frac{1}{2^{6012}} \text{ Rezultă : } \frac{1}{B} = \frac{1}{2^{6012}} = \frac{1}{2^{3 \cdot 2004}} = \frac{1}{(2^3)^{2004}} = \frac{1}{8^{2004}} > \frac{1}{9^{2004}} = A$$

$\Rightarrow \frac{1}{B} > A$, ceea ce trebuia demonstrat.

b) Conform rezultatului de la a), avem:

$\frac{1}{B} > A$ cu $B > 0$. Avem în continuare : $\frac{1}{B} > A \mid B > 0 \Rightarrow 1 > A \cdot B$, sau $A \cdot B < 1$, ceea ce trebuia demonstrat.

2. Arătați că :

$$\frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} + K + \frac{1}{10^2} < \frac{7}{4}. \text{ Generalizare.}$$

(G.M. 2-3/1992. Simona Ioniță)

Rezolvare:

Pentru $(\forall) n \in \mathbb{N}^*, n > 1$, sunt adevărate următoarele:

$$\frac{1}{n^2} = \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{n} < \frac{1}{(n-1)} \cdot \frac{1}{n} \Rightarrow \frac{1}{n^2} < \frac{1}{(n-1) \cdot n} = \frac{1}{n-1} - \frac{1}{n} \quad (1)$$

Notăm suma inițială cu A și în relația (1) dăm valori successive lui $n \in \mathbb{N}^*, n > 2$.

Obținem următoarele :

$$\frac{1}{3^2} < \frac{1}{2} - \frac{1}{3}, \quad \frac{1}{4^2} < \frac{1}{3} - \frac{1}{4}, \quad \dots, \quad \frac{1}{10^2} < \frac{1}{9} - \frac{1}{10}$$

Deci:

$$A < 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \frac{1}{4} - \frac{1}{5} + \dots + \frac{1}{9} - \frac{1}{10} = 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{2} - \frac{1}{10} = \frac{4+1+2}{4} - \frac{1}{10} = \frac{7}{4} - \frac{1}{10} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow A < \frac{7}{4}, \text{ ceea ce trebuia demonstrat.}$$

Generalizare

Să se arate că, pentru $(\forall) n \in \mathbb{N}^*, n \geq 1$, este valabilă următoarea relație :

$$\frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{n^2} < \frac{7}{4}.$$

Rezolvare:

Notăm suma din stânga cu A. Conform cu (1), avem :

$$A = \frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{n^2} < 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{n-1} - \frac{1}{n} =$$

$$= \left(1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{2}\right) - \frac{1}{n} = \frac{7}{4} - \frac{1}{n} < \frac{7}{4} \Rightarrow$$

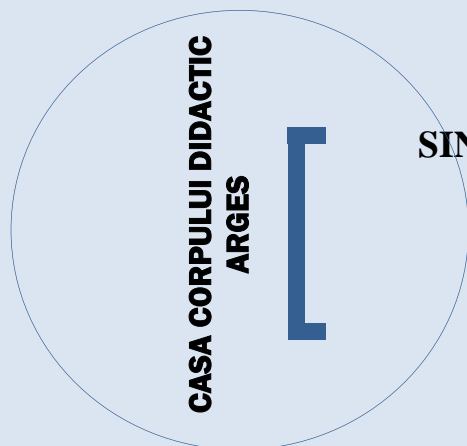
, ceea ce trebuia demonstrat.

$$\Rightarrow \frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{n^2} < \frac{7}{4},$$

Biografie:

- Mariana Negrilă, Anton Negrilă - Caiet pentru timpul liber liber, clasa a V-a, ed. Paralela 45
- Artur Bălăucă – Olimpiade, Concursuri și Centre de excelență, clasa a VI-a, ed. Taida

prof. Marieta Mărtoiu

SINGURUL DRUM SPRE ETERNITATE...CARTEA

Nu aş putea spune cu exactitate când am citit prima mea carte, dar îmi amintesc și acum de fascinația cu care priveam cărțile din bibliotecă, copertile lor colorate și sugestive și, chiar dacă, atunci când le deschideam, vedeam doar semne fără sens, cât de nerăbdătoare eram să aflu comorile din interior. Îmi

„... cartea e o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți.” Tudor Arghezi

aduc aminte cu drag de poveștile mamei pe care le ascultam cu sufletul la gură, captivată de târâmurile în care mă purtau personajele lor uimitoare. Mai târziu, când am învățat să citesc, am fost curioasă să văd dacă ele erau așa cum mi le spunea mama și dacă, poate, mai existau și altele pe care ea uitase să mi le spună.

Privind în urmă, gustul pentru lectură se dobândește din fragedă copilărie, cu îndrumarea părinților și mai târziu a dascălilor, pornind de la cele mai simple întâmplări, basme și, pe măsură ce creștem, ajungând la intrigi mai complicate, personaje formate, însă din ce în ce mai captivante și mai pline de sens. Și așa, încetul cu încetul, învățăm despre lumea care ne înconjoară, despre viață, despre oameni și noi înșine, căci „*nu există cunoaștere înăscută, pentru motivul că nu există copac care să iasă din pământ cu frunze și fructe.*” (Voltaire)

Lectura ne dezvoltă imaginația și creativitatea, trezește în noi sentimente diverse și profunde, ne arată experiențe variate, personaje cu care uneori ne identificăm și de care ne legăm sufletește, crâmpoie din vieți trecute, dar care ne fac să înțelegem cine suntem, de unde ne tragem. Mai mult decât atât, prin lectură, învățăm să gândim, dobândim curajul de a hotărî ce și cum vrem să fim, să evoluăm. „*Omul nu poate descoperi noi oceane, câtă vreme nu are curajul de a pierde din vedere țărnul.*” (Andre Gide). Însă toate acestea se întâmplă gradual, pe măsură ce mintea noastră fragedă se dezvoltă. Dacă la început suntem capabili doar să memorăm sau să reproducem conținutul, mai târziu, învățăm cum să îl înțelegem, cum să-l interpretăm și cum să extragem din el adevăratele învățăminte, cum să ne formăm convingeri și concepții.

Datoria noastră de dascăli, este de a dezvolta gândirea elevilor, de a ghida și canaliza eforturile lor, de a le trezi curiozitatea, astfel încât să-i facem să experimenteze și singuri lumea cărților și să fie capabili să-și selecteze propriile zone de interes. Profesorul este cel care le lărgeste orizontul cultural, cel care le poate dezvolta sau spori atracția spre lumea cărților, cel care îi învață să gândească singuri, așa cum spune și John Amos Comenius: „*A instrui pe tineri cum se cuvine nu constă în a le vâri în cap mulțime de cuvinte, fraze, expresii și opinii din diferiți autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile.*”

Baltasar Gracian spunea: „*Frecventarea prietenilor să-ți fie ca o școală și convorbirea cu ei învățatură. Fă-ți din prietenul tău un învățător și unește prin el foloasele instrucției cu plăcerea*

conversației.” Și, când mă gândesc la copilărie și adolescență, îmi aduc aminte de lungile conversații pe care le aveam cu colegii sau prietenii mei pe marginea unei cărți, cum ne întreceam în evocarea altor opere cu tipologii sau teme asemănătoare și cum ne străduiam să găsim o modalitate nouă prin care am fi putut noi, la rândul nostru, să ilustrăm aceeași idee.

Este adevărat, este vorba de cu totul o alta generație, ce nu se mulează pe tendințele generației secolului XXI. Însă, dacă ne gândim mai bine, acest secol ne oferă și mai multe posibilități de a-i face pe elevi să-și lărgescă orizontul cultural. Prin intermediul *audiobook-urilor*, tinerii din zilele de azi pot asculta cărțile copilăriei noastre, oriunde, oricând, fără constrângeri de spațiu și timp. Filmele pe care le putem urmări la televizor sau cinema sunt, de cele mai multe ori, ecranizări ale romanelor clasice sau contemporane, ce pot trezi interesul și curiozitatea spre opera originală, mult mai completă și complexă, ilustrată doar parțial în aproximativ două ore de peliculă. Astfel, datoria noastră, ca părinți și ca dascăli, rămâne, astăzi, de a învăța la rândul nostru cum să facem uz de progresul tehnologic și cum să-l folosim în beneficiul unei educații cuprinzătoare.

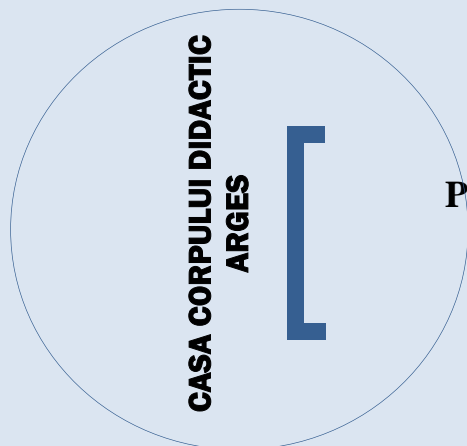
O alta lecție valoroasă primită de la viață este aceea că și cartea are vârstele ei. Pentru fiecare vârstă există cartea potrivită; sunt cărți al căror farmec îl trăim doar la anumite vârste, sunt cărți a căror valoare crește cu timpul, pe măsură ce ne maturizăm. De fiecare dată când citim o carte sensurile ei capătă profunzimi, căci „*o carte este mai mult decât o structură verbală sau o serie de structuri verbale, este un dialog stabilit cu cititorul, este tonul pe care îl impune cititorului și este imaginea schimbătoare sau durabilă pe care i-o impune memoriei sale.*” (Jorge Luis Borges)

Dascălul are astfel, dificila misiune de a-l întoarce pe cititor la carte folosind diverse metode, cât mai active, mai antrenante și mai atractive. Datoria noastră rămâne promovarea unor soluții directe de stimulare a lecturii și, prin care să ne optimizăm demersul educativ prin realizarea unui schimb de idei, de metode, de activități, de materiale didactice în sprijinul dezvoltării sferei motivaționale a elevului.

Bibliografie:

- **BOUCHOT, Henri.** *Le livre. L'illustration - la reliure. Étude historique sommaire.* Paris: Edition Maisson Quantin, [1886]. 320 p.: fig., il. II 5.617
- **GAGEA, Adriana ; POPESCU, Virgil.** *Contribuții la Istoria Culturii Românești. Cartea și biblioteca: Bibliografie Dan Simionescu.* București : s.n., 1990. 48 p. III 29.779
- **SELEJAN, Ana.** *Carte rară și prețioasă : Catalog.* Vol 2 : Sec. XVIII. Sibiu : Biblioteca "Astra", 1992. 242 p. II 65.339(2)

Prof. Bucșan Ioana Mădălina
Școala Gimnazială „Vintilă Brătianu” Ștefănești

PROIECTAREA DEMERSULUI DIDACTIC LA DISCIPLINA RELIGIE

Proiectarea demersului didactic este o premisă a aplicării programei școlare la clasă, aceasta acordând libertate profesorului în stabilirea activităților de învățare, în succesiunea conținuturilor de predat la clasă și în alocarea numărului de ore. Profesorul își propune astfel anumite etape de parcurs, anumite acțiuni pe care dorește să le realizeze în procesul de predare-învățare-evaluare.

În urma parcurgerii programei școlare, profesorul elaborează planificarea calendaristică și proiectarea unităților de învățare, punându-și amprenta personală asupra acestora, adaptându-le la specificul colectivelor de elevi.

Proiectarea demersului didactic pe baza unităților de învățare la disciplina religie are o serie de avantaje, ce conduc la îndeplinirea cu succes a sarcinilor de lucru propuse și, într-un final la dobândirea competențelor vizate:

- Profesorul are un instrument de lucru cu adevărat util în activitatea concretă de la clasă și nu doar un document formal, de factură birocratică;
- Această proiectare oferă o viziune mai amplă asupra întregii activități didactice din timpul unui an școlar, putându-se urmări cu precizie dacă au fost atinse/îndeplinite toate obiectivele propuse;
- Conținuturile fiecărei unități de învățare pot fi abordate diferențiat, oferind posibilitatea individualizării învățării, în funcție de nivelul fiecărei clase, de ritmul de învățare al fiecărui elev în parte sau de alte modificări care pot apărea pe parcursul anului școlar, independent de activitatea profesorului;
- În funcție de conținuturile unităților de învățare, pot fi stabilite și urmărite mai ușor anumite competențe ce se doresc a fi dobândite de către elevi;
- Se poate folosi cu succes abordarea interdisciplinară a activităților de învățare, mai ales cu disciplinele din aria curriculară „Om și societate”;
- Elevii sunt încurajați să-și folosească mult mai bine resursele de care dispun (cunoștințe, abilități, atitudini) pentru a face față provocărilor întâlnite în viața de zi cu zi;
- Mediul de învățare devine mult mai coerent pentru elevi: scopuri clare, bine definite, activități de învățare concrete și utile, centrate pe competențe;

5p	<p>4. Dintre următoarele seturi de numere, cel scris în ordine crescătoare este:</p> <p>a) $3,(458); 3,458; 3,45(8); 3,4(58)$ c) $3,45(8); 3,4(58); 3,(458); 3,458$</p> <p>b) $3,458; 3,(458); 3,4(58); 3,45(8)$ d) $3,4(58); 3,458; 3,(458); 3,45(8)$</p>
5p	<p>5. Se dau numerele $a = 4 + \sqrt{7}$ și $b = 4 - \sqrt{7}$. Diferența dintre media geometrică și media aritmetică a celor două numere este:</p> <p>a) -1 b) 0 c) 4 d) $4 + \sqrt{7}$</p>
5p	<p>6. Ultima cifră a numărului $3^{2020} + 4^{2020} + 5^{2020}$ este:</p> <p>a) 0 b) 2 c) 7 d) 9</p>

SUBIECTUL al II-lea

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. (30 de puncte)

5p	<p>1. În figura alăturată, $D = pr_{BC}A$ și $E = pr_{AC}B$. Atunci ortocentrul triunghiului ABC este punctul:</p> <p>a) A b) B c) H d) E</p>	
5p	<p>2. Trapezul dreptunghic ABCD din figura alăturată are măsura unghiului obtuz egală cu 150°. Atunci măsura unghiului ABC este egală cu:</p>	

		<p>a) 30° b) 50° c) 60° d) 90°</p>
<p>5p</p>	<p>3. În figura alăturată este reprezentat un romb ABCD cu latura de 10 cm și un unghi cu măsura de 120°. Suprafața rombului este egală cu:</p> <p>a) $25\sqrt{3}$ cm² b) $50\sqrt{3}$ cm² c) $75\sqrt{3}$ cm² d) $100\sqrt{3}$ cm²</p>	
<p>5p</p>	<p>4. În figura alăturată este reprezentată schița unui parc în formă de triunghi ABC. Medianele BB' și CC' sunt două alei în parc. Suprafața hașurată reprezintă o plantație de tei. Dacă $A_{\triangle BB'C} = 4$ ha, atunci plantația de tei are o suprafață de:</p> <p>a) 2 ha b) 4 ha c) 8 ha d) 10 ha</p>	
<p>5p</p>	<p>5. În figura alăturată ABCD este un paralelogram. Dacă aria triunghiului AOB este egală cu 20 cm², atunci aria paralelogramului ABCD este egală cu:</p> <p>a) 40 cm² b) 60 cm² c) 80 cm² d) 100 cm²</p>	

<p>5p 6. O cutie pentru cadouri are forma unui cub cu latura de 10 cm și este confecționată din carton. Pentru confecționarea cutiei este nevoie de o coală de carton cu suprafața minimă de:</p> <p>a) 100 cm² c) 600 cm²</p> <p>b) 400 cm² d) 800 cm²</p>	

SUBIECTUL al III-lea

Scris rezolvările complete.

(30 de puncte)

5p	<p>1. Dacă într-o clasă se așază câte 2 elevi într-o bancă, atunci un elev rămâne singur în bancă, iar o bancă rămâne liberă. Dacă elevii se așază câte 3 în bancă, atunci 5 bănci rămân libere, iar celelalte bănci sunt ocupate complet.</p> <p>(2p) a) Este posibil ca în clasă să fie 20 de elevi? Justifică răspunsul dat.</p> <div style="border: 1px solid black; height: 100px; width: 100%;"></div> <p>(3p) b) Determină numărul de bănci din clasă.</p> <div style="border: 1px solid black; height: 100px; width: 100%;"></div>
5p	<p>2. Fie expresia $E(x) = x(x+2)^2 - 3x - 6$.</p>

	<p>(2p) a) Descompune $E(x)$ în factori.</p> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%;"></div> <p>(3p) b) Demonstrează că pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$, $E(n)$ este un număr par.</p> <div style="border: 1px solid black; height: 120px; width: 100%;"></div>
<p>5p</p>	<p>3. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -x + 3$.</p> <p>(2p) a) Calculează $f(-3) \cdot f(0) \cdot f(3)$.</p> <div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div> <div style="text-align: right; margin-right: 50px;"> </div> <p>(3p) b) Dacă A și B sunt punctele de intersecție a reprezentării grafice a funcției f cu axele Ox, respectiv Oy ale sistemului de coordonate xOy, determină lungimea segmentului AB.</p> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%;"></div>
<p>5p</p>	<p>4. Pe cercul de centru O și rază 6 cm, din figura alăturată, se consideră în același sens punctele A, B, C și D, astfel încât $\widehat{AB} = 60^\circ$, $\widehat{BC} = 90^\circ$ și $\widehat{CD} = 120^\circ$.</p> <p>(2p) a) Arată că distanța de la punctul O la coarda AB este egală cu $3\sqrt{3}$ cm.</p>

de produse finale precum: website-ul proiectului (www.yoloerasmus.eu), ghidul *The Art of Debating*, broșura *E-safety Plan for Schools*, un dicționar multilingv, pagina **eTwinning** a proiectului, un scenariu pentru o piesă de teatru care va fi pusă în scenă de elevi sau calendare cu imagini reprezentative din cadrul activităților din proiect.

În perioada 3-5.02.2022 Colegiul Economic „Maria Teiuleanu” a fost gazda reuniunii transnaționale care a dat startul proiectului. Zece reprezentanți din cinci țări s-au reunit la instituția noastră pentru a dezbate aspecte ale temelor abordate de proiect precum bullying-ul, discriminarea, abandonul școlar sau aplicarea de

stereotipuri bazate pe cazuri singulare. Pe lângă acestea, întâlnirea a avut ca scop discutarea planului de lucru și a procedurilor administrative și financiare, stabilirea datei primului schimb de elevi care se va desfășura la ONG-ul din Turcia, distribuirea sarcinilor de lucru, stabilirea termenelor limită, prezentarea planului de diseminare, pregătirea lansării website-ului. Aspectele formale ale proiectului s-au împletit cu cele culturale prin prezentarea țării, județului, orașului și a școlii de către elevii participanți la proiect și prin vizitele de documentare la Vila Florica și Curtea de Argeș. Reuniunea s-a încheiat cu împărtășirea de experiențe și impresii inter-culturale.

*Coordonator proiect,
prof. Iancu Lavinia Gabriela
Colegiul Economic „Maria Teiuleanu” Pitești*

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT FINLANDEZ

În perioada 6 -11 septembrie 2021, s-a derulat în Helsinki, Finlanda, proiectul Erasmus 2020-1-RO01-KA104-079477, cu titlul „Metode inovatoare de predare pentru educația adulților”. Un grup de 4 profesori de la Liceul Tehnologic nr. 1 din Mărăcineni au beneficiat de un curs de inițiere în sistemul de învățământ finlandez, numit ”Introduction to the Finnish Education Model”.

Scopul proiectului a fost formarea unui corp profesoral capabil să utilizeze instrumente digitale și metode non-formale în activitatea

didactică, în vederea creșterii performanțelor beneficiarilor direcți ai educației, elevii.

Principalele obiective ale mobilității au fost:

- Descoperirea de instrumente inovatoare și captivante pentru

integrarea de noi metode în lecții și curriculum;

- Familiarizarea cu o serie de metode de învățare care vor adapta predarea la o abordare mai holistică, centrată pe elev;
- Schimbul de bune practici și experiențe cu profesori din Europa, pentru înțelegerea educației în Europa și promovarea excelenței în educație;
- Crearea unei rețele de colaborare prin care să se dezvolte noi proiecte menite să acopere nevoile identificate în organizația din care provine participantul;
- Creșterea frecvenței utilizării metodelor non-formale în procesul didactic de către participanții la mobilitate;
- Producerea unui „Ghid metodologic” de utilizare a metodelor non-formale, elaborat de participanți, care să fie la dispoziția profesorilor din școală și județ;
- Reducerea absenteismului prin derularea de activități interactive și atractive, curriculare și extracurriculare;
- Creșterea randamentului școlar la disciplinele pe care le predau participanții la formare.

Competențe dobândite de către participanți:

- Îmbunătățirea competențelor pedagogice ale participanților;
- Înțelegerea metodelor de emancipare centrate pe elev, care pot fi utilizate în educația adulților;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare, colaborare, prezentare, rezolvare de probleme, gândire critică și creativă;
- Furnizarea și exersarea ideilor creative și a resurselor practice pentru implementarea cu succes a metodelor centrate pe elev și emancipatoare în educația adulților;
- Îmbunătățirea fluenței limbii engleze (limba oficială a cursului);
- Promovarea conștientizării interculturale;
- Împărtășirea experiențelor de metode centrate pe elev și de emancipare în educația adulților din diferite organizații pentru a ne ajuta pe fiecare dintre noi să fim mai eficienți în munca noastră;
- Dezvoltarea platformei de colaborare online pentru pregătirea, diseminarea și crearea de rețele în vederea dezvoltării viitoarelor parteneriate și proiecte;
- Consolidarea colaborării europene între persoanele implicate în educația adulților în diferite contexte;
- Oferirea de informații despre sistemul de învățământ finlandez.

Cursul de 6 zile s-a axat pe familiarizarea participanților cu cele mai importante elemente ale sistemului de învățământ finlandez.

Finlanda a avut un sistem educațional clasic, bazat pe teste standardizate, până în 1980, când a început o reformă profundă a sistemului de învățământ. Scopul nu a fost de a performa la testele Pisa, ci de îmbunătăți real și vizibil educația finlandeză. De aceea, cu atât mai mare mirarea când s-au clasat pe primele locuri la aceste teste, cu cât elevii finlandezi nu au fost pregătiți ținând pentru acest tip de teste, surclasând la mare diferență Suedia, eternul lor rival.

Participarea la curs le-a oferit celor 4 profesori prilejul descoperirii unor instrumente digitale care sunt utilizate în Finlanda în învățarea centrată pe elev, precum Canva și Genially. Aceștia vor introduce planuri de lecție care vor include metode non-formale de predare și instrumente informatice într-un ghid care va fi pus la dispoziția profesorilor din județ.

Pe lângă activitatea didactică, cursul a avut și o componentă culturală, care le-a oferit participanților șansa de a se familiariza cu istoria, tradițiile și obiceiurile locale, precum și de a vizita cele mai importante obiective turistice din zonă.

*prof. Tudor Ramona
Liceul Tehnologic nr. 1, Mărăcineni*

A FI SAU A NU FI... ZERO

În zilele noastre, cuvântul *zero* este unul cunoscut de toată lumea și folosit frecvent în diferite expresii. Dar lucrurile nu au stat întotdeauna așa. Zero este un număr foarte special, diferit ca și comportament de toate celelalte numere, iar existența sa a dat multe bătăi de cap matematicienilor, dar și filozofilor.

La origine, numerele au fost inventate din motive foarte practice: nevoia de a număra oile, măsurarea și delimitarea pământului deținut de cineva, sau socotirea trecerii timpului. Dar pentru așa ceva nu era nevoie de zero (nimeni nu vrea să țină evidența celor zero oi pe care le are), iar oamenii s-au descurcat foarte bine și fără el. Asta până când a apărut necesitatea de a scrie numere ceva mai mari. Atunci, cam prin anul 300 î.Cr., babilonienii au inventat un simbol care semnifică un loc gol pe abac, introducând astfel folosirea claselor și ordinelor în numerație. Nu contează că babilonienii aveau un sistem de numerație în baza 60, foloseau cuie în loc de cifre, iar zero era reprezentat prin două cuie oblice... începutul a fost făcut.

Numerele babiloniene

Fără zero

∩	<	∩ ∩	< ∩	∩ ∩	< ∩	∩ ∩	< ∩
1	10	61	601	3 601	36 001	216 001	2 160 001
∩	<	∩ ∩	< ∩	∩ ∩ ∩	< ∩ ∩	∩ ∩ ∩ ∩	< ∩ ∩ ∩

Cu zero

Valoarea unui număr este dată de locul pe care îl ocupă în șirul numerelor naturale. Dar 0 nu a avut inițial niciun loc în acest șir, pentru că nu era decât un simbol care semnifică nimic. Tocmai de aceea, grecii și romanii l-au respins din motive filozofice, căci nu puteau concepe existența neantului. Chiar și din calendarele lor lipsea anul 0: anul 1 î.Cr. era urmat de anul 1 d.Cr. Mayașii au fost singurii care au inclus numărul 0 în calendarul lor, dar din păcate calendarul nostru actual este de origine romană. Acest lucru a dus la o o întregă dispută în zilele noastre: care este primul an al secolului XXI, 2000 sau 2001?

Revenind la aflarea poziționării lui 0 în șirul numerelor naturale, este suficient să facem o simplă numărătoare inversă din 1 în 1. Din 3 scădem 1 și ajungem la 2, din 2 scădem 1 și obținem 1, din 1 scădem 1 și obținem nimic, adică 0. Deci ordinea firească este 3, 2, 1, 0. Prin urmare, cifra 0 este cea care separă numerele pozitive de cele negative.

Teama grecilor antici față de 0 era întemeiată, deoarece acest număr se comporta ca niciun altul, sfidând legile operațiilor matematice. De exemplu, dacă adunăm un număr cu el însuși, acesta se modifică ($3 + 3 = 6$). Dar zero plus zero dă tot zero. La înmulțire și împărțire, lucrurile stau și mai rău. Operația de

înmulțire înseamnă multiplicare, deci rezultatul ei ar trebui să fie mai mare sau egal cu numerele înmulțite ($2 \times 4 = 8$). Dar acest lucru nu se întâmplă la înmulțirea unui număr cu 0, rezultatul fiind tot 0.

Însă fenomenul cel mai fascinant are loc la împărțirea cu 0. Mult timp, matematicienii au încercat din răspuțeri să dea sens acestei operații. Ei au gândit că, din moment ce împărțirea este operația inversă înmulțirii, pot face următorul raționament:

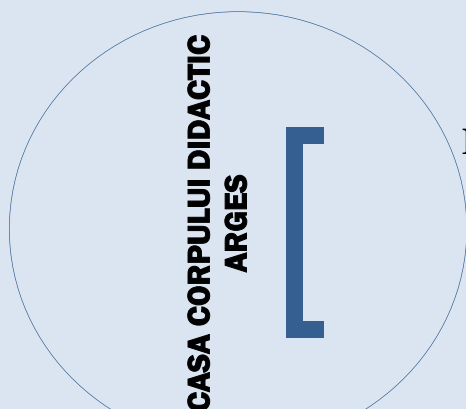
Am fost de acord că orice număr înmulțit cu 0 dă 0. Deci $2 \times 0 = 0$. Acum, dacă împărțim egalitatea prin 0, trebuie să obținem $(2 \times 0) : 0 = 0 : 0$. Dar cum în partea stângă am împărțit la același număr cu care înmulțisem pe 2 inițial, rezultatul ar trebui să fie 2. Deci $2 = 0 : 0$. Dar dacă repetăm procedeul pornind de la $5 \times 0 = 0$, obținem $5 = 0 : 0$. Vasăzică, $2 = 5 \dots$ ceea ce este evident incorect, chiar și pentru un simplu numărător de oi.

Prin urmare, împărțirea la 0 nu prea are sens... pentru a evidenția acest lucru, unii matematicieni cu simțul umorului au pornit de la ipoteza că totuși are sens să împărțim la 0 și au ajuns la concluzii absurde, dar foarte amuzante, cum ar fi: $1 + 1 = 42$, J. Edgar Hoover a fost extraterestru sau, mai grav, Winston Churchill a fost un morcov! Oricât de distractive ar fi aceste concluzii, trebuie să admitem că împărțirea la 0 nu este posibilă, acordându-i lui 0 respectul cuvenit pentru puterile sale neobișnuite.

Bibliografie:

- Charles Seife – Zero: biografia unei idei periculoase

prof. Amalia Ionică
Liceul cu Program Sportiv Viitorul Pitești

EFICACITATEA METODELOR INTERACTIVE ÎN MANAGEMENTUL ACTIVITILOR DE MENTORAT

Plecând de la ideea că în cunoaștere și procesarea informațiilor la nivel mental este firesc să domine metodele active, iar în pregătirea studenților pedagogi importanța prioritară capătă plasarea acestora în situații pedagogice reale, am decis să urmăresc transpunerea metodelor interactive în managementul activității didactice universitare și de mentorat.

În acest context, metodele de instruire care de fapt își au originea în metodele de cunoaștere și cercetare științifică, dobândesc alte sensuri și preiau un statut pedagogic, transformându-se într-un instrument destinat transmiterii cunoștințelor care întruchiează anumite adevăruri, o cale de dezvăluire a acestora, o modalitate de formare în mintea celor ce învață a unor reprezentări despre lumea obiectelor și fenomenelor realității.

Pentru cadrul didactic universitar sau mentor, metoda reprezintă nu numai o cale de organizare și conducere a activității de cunoaștere a studentului, ci și un instrument didactic cu ajutorul căruia îl determină pe discipol la un demers de studiere-asimilare a noilor cunoștințe, forme comportamentale, strategii profesionale de redescoperire a adevărilor teoretice și practice. Este important să conștientizăm faptul că metodele interactive unesc într-un tot întreg, organic, actul cunoașterii, învățării, predării acestea aflându-se într-o interdependență și influență reciprocă, strâns legate prin scopul, obiectivele urmărite și prin activitatea de colaborare pedagog / cadru didactic universitar – student.

Procesul de învățămînt prin natura lui reflectorie se supune acelorași legi generale ale dialecticii cunoașterii umane și îndeosebi ale celei

științifice iar aplicarea metodelor interactive în formarea inițială a cadrelor didactice preiau un statut epistemologic de valorificare a explorării, redescoperirii, care orientează actorii educaționali spre o autoperfecționare continuă și căutare a căilor de optimizare a tehnologiilor respective.

În contextul dat am apelat la analiza funcțiilor și statutului pedagogic al metodelor și situațiilor ce provoacă activizarea cunoașterii studenților economiști pedagogi, explorarea adecvată a unui ansamblu de condiții de valorificare a metodelor interactive.

Din cele expuse anterior cu privire la precizarea și delimitarea conceptelor, devine clar că metoda de instruire nu este doar rezultatul unei manipulări sau a unui simplu transfer de proceduri de la cunoașterea științifică spre învățămînt, ci și al unei intervenții, elaborări specifice măiestriei pedagogice, care aparține imaginației și creației didactice.

Determinarea căii spre atingerea scopurilor cunoașterii solicită competență, măiestrie și creativitate, deoarece presupune nu numai o asimilare de reguli, principii metode, tehnologii, ci și o asamblare, modelare cât mai eficientă a acestora pentru a asigura parcurgerea cu succes al traseului pedagogic.

Metoda nu poate fi analizată separat de întreaga complexitate a activității instructiv-educative, care reprezintă un conglomerat de acțiuni interdependente atingerii finalității generale – pregătirea profesională a studentului pedagog.

În virtutea faptului că procesul de învățămînt are un caracter tranzitiv, conținutul noțiunii de metodă include în sine *patru indicatori* care-i definesc traiectoria:

- 1) punctul de plecare/obiectivele de atins sau rezultatele așteptate;
- 2) punctul de sosire sau la care urmează să se ajungă/obiectivele atinse sau rezultatele/competențele realmente obținute în fond identice cu cele propuse;
- 3) subiectul acțiunii;
- 4) obiectul asupra căruia se răsfrînge acțiunea – care poate fi materia sau conținutul de învățat.

În interpretare cibernetică, metoda de învățămînt are semnificația unei tehnici de lucru ce încorporează în sine: *elemente de programare* (a secvențelor, operațiilor, comportamentelor etc.); *elemente de comandă* sau de dirijare a activității elevului și *elemente de legătură retroactivă* (feedback). Prin urmare, cunoașterea traiectoriei metodei prin analiza celor pentru indicatori, reprezintă *o primă condiție importantă de valorificare a metodelor interactive*.

În această ipostază metoda apare ca o modalitate de direcționare a învățării, prin intervenția stimulativă a programării, însoțită de un control imediat și sistematic al rezultatelor parțiale înregistrate/de evaluare și continuă corectare și ajustare a mersului mai departe al ciclului instructiv dat.

Astfel, analizată printr-o optică structurată și funcțională, metoda este considerată a fi un ansamblu organizat de procedee sau moduri de realizare practică a operațiilor, care stau la baza acțiunii; un amalgam de procedee care conduc în mod coerent, logic și eficient la realizarea scopurilor și obiectivelor proiectate. Acțiunea didactică în componența sa include atîtea operații cîte procedee integrează, deoarece ele sunt într-o relație interconexă și corespunzător, metoda aleasă pentru a realiza acțiunea respectivă. În scopul utilizării eficiente a metodelor este necesar să conștientizăm că procedeul reprezintă o tehnică, un detaliu sau componentă particulară în cadrul metodei. Prezența lor rămîne valabilă doar atît timp cît este justificată de situația concretă. Adică, în cursul aplicării unei metode, procedeele pot să varieze, uneori să lipsească sau să-și schimbe locul, abordarea, fără să influențeze atingerea scopului. Reactualizarea, redistribuirea sau adecvarea lor contribuie doar la nuanțarea, consolidarea sau evidențierea unor aspecte în realizarea sarcinii proiectate.

În contextul dat, o altă condiție de valorificare a metodelor interactive constă în determinarea *traiectoriei metodei și procedeelelor*, ca detaliu care îi va preciza, nuanța, specifică esența și acțiunea acestora.

În general, raportul dintre metodă și procedeu este foarte dinamic, ceea ce înseamnă că în anumite condiții, există posibilitatea trecerii de la o

categorie la alta, îndeosebi cu privire la explorarea metodelor activ-participative, care de fapt pot fi variate, principalul constă în esența acțiunilor, aici fiind prioritară acțiunea de tip activ, ce stimulează procesul cunoașterii, axat pe construirea sistemului cognitiv personal în soluționarea unui caz/situații reale.

Orice activitate de instruire, la fel și instruirea studenților pedagogi se bazează pe o anumită **metodologie**, care poate fi abordată într-un *sens îngust* ca un ansamblu de metode sau tehnici speciale aplicate în procesul de învățămînt și într-un *sens larg* științific care reprezintă o teorie, reflecție asupra căilor și o practică a metodelor utilizate în conformitate cu funcțiile acestora, legitățile și principiile procesului respectiv.

A elabora metodologia instruirii cadrelor didactice înseamnă a analiza modul în care se predă, se învață, este învățat și evaluat studentul pedagog.

Pentru a determina poziția ei de metodă interactivă este necesar să raportăm particularitățile ei la specificul procesualității activităților de predare – învățare – evaluare, pe care le deservește, asigurînd coerența între ele, să examinăm multiplele și variatele ei funcții și tipuri/clasificări.

În acest context, chiar de la început, voi menționa că obiectul instruirii/studentul este o persoană matură, care deține un volum de cunoștințe, abilități și competențe, de aceea voi opta și acționa în modul care-i va permite să se afirme ca un subiect activ, coparticipant *lucid, direct și activ* la opera propriei sale formări. Tocmai această activitate, pe care profesorul prin aplicarea anumitor metode o va stimula, transformîndu-l pe student în subiect al propriei autoinstruirii, poate dirija cu adevărat procesul de dezvoltare, *tocmai aici se deschid noi posibilități de optimizare a procesului de instruire.*

Bibliografie:

1. Andreescu, Magda Cornelia et.all. (2014). Manualul mentorului, Iași: Editura Spiru Haret.
2. Buell, Cindy. (2004), Models of mentoring in communication, [Communication Education, Volume 53, 2004 - Issue 1](#)
3. f.a., Mentorul- cum te ajută să-ți crești încrederea în forțele proprii, în Revista Unica pe 23 ianuarie 2012 (<https://www.unica.ro/cariera/inteleptul-de-serviciu-16093>)
4. Hossu, Cristina Ioana. (2017), Atributele profesorului mentor: https://www.isjsalaj.ro/red/resurse/liceal_postliceal/limba_si_comunicare/02-05-2018-Nivel-Liceal-Aria-Limba-si-Comunicare-Engleza-Referat-Mentor.pdf

Abordată în cadrul procesului de confruntare a condițiilor ideale ce decurg din obiectivele proiectate cu condițiile reale, determinate de dispozițiile interne ale studentului, nivelul lui de dezvoltare și cele ce vin de la mediul concret, metoda contribuie direct, simultan sau succesiv, la realizarea sarcinilor/obiectivelor, ceea ce îi conferă acesteia un caracter polifuncțional, evidențiind destinația ei. Unele funcții țin să regleze conținutul metodei, ca de exemplu cea cognitivă și cea formativ-educativă ce exprimă *substanța însăși, pedagogică și logică* și altele, care exprimă organizarea/forma, ca *funcția instrumentală, normativă, de optimizare*. Esențialul constă în faptul ca să înțelegem că o funcție sau alta poate avea un caracter predominant, ceea ce îi conferă metodei o anumită identitate și orientare, prin care aceasta se distinge de alte metode. Desigur că funcțiile metodei depind de scop, obiectivele ce urmează a fi realizate și de orientarea pe care aceasta o impune actului instructiv.

În consens cu cele relatate, putem concluziona că aplicarea metodelor interactive contribuie la dezvoltarea gândirii, logicii, imaginației și creativității pedagogice, a menținerii interesului pentru profesia aleasă. Prin urmare, o condiție de valorificare a metodelor interactive rezidă în *alternarea și îmbinarea metodelor care activează studenții, le oferă posibilitatea, fiind plasați în situații reale, să caute, să modeleze, crearea posibilităților de construire a propriei strategii de acțiune, fie pentru a dobîndi și asimila cunoștințe teoretice, fie pentru a învăța să acționeze adecvat, argumentat în condiții sociale reale; anunțarea-explicarea-argumentarea obiectivelor și mai apoi, aprecierea adecvanței aplicării metodelor interactive în procesul de învățămînt.*

5. Popescu, Mădălina Adriana et.all. (2014), Strategie de implementare a unui program de mentorat la nivel instituțional, Râmnicu Vâlcea: Asociația „Pentru Viitor”

(http://www.ccdvl.ro/images/docs/AN_SCOLAR_2013_2014/Strategie_de_implementare_a_unui_program_de_mentorat_la_nivel_instituțional.pdf)

6. Trăistaru, Maria. (2019), Rolul mentorului în învățământul preșcolar românesc:

<https://iteach.ro/pg/blog/maria.traistaru/read/84974/rolul-profesorului-mentor-in-Invatamantul-prescolar-romanesc>

prof. dr. Daniela Răduț
Colegiul Economic "Maria Teiuleanu" Pitești

STRATEGII DIDACTICE

Bunul mers al procesului de învățământ și rezultatele pe care le obținem depind de metodele folosite. Cunoștințele noi pot fi asimilate mai ușor sau mai greu în funcție de metodele utilizate. Metodele sunt instrumente importante aflate la îndemâna profesorului. Profesorul trebuie să cunoască particularitățile elevilor săi și să aibă în vedere obiectivele pe care trebuie să le atingă, putând, astfel, să creeze metode didactice noi și folositoare.

Din cărțile de pedagogie consultate reiese că de-a lungul timpului cei implicați în procesul didactic s-au preocupat de găsirea unor soluții pentru îmbunătățirea acestuia și au căutat mereu noi metode în acest sens: "În învățământ, promovarea unor metode înaintate se dovedește o condiție esențială a transformării calitative a întregii activități de pregătire pentru muncă și viață a tineretului școlar"¹ și au căutat strategii de perfecționare chiar și în perioada comunistă: "(...) strategiile perfecționării învățământului se înscriu în marile planuri de progres și dezvoltare a României"².

Strategia didactică este definită ca „un ansamblu de procedee prin care se realizează conlucrarea dintre profesor și elevi în vederea predării și învățării unui volum de informații, a formării unor priceperi și desprinderi, a dezvoltării personalității umane”³.

Finalitățile învățământului preuniversitar derivă din idealul educațional formulat în Legea Educației Naționale: "dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii"⁴.

Din această perspectivă, finalitățile liceului trebuie să aibă în vedere formarea unui absolvent în măsură să decidă asupra propriei cariere, să contribuie la descoperirea propriilor trasee de dezvoltare intelectuală și profesională, să se integreze activ în viața socială. Pentru a realiza obiectivele pe care ni le propunem trebuie să abordăm anumite strategii. Scopul strategiei este de a contribui la transformarea învățământului într-unul modern, cu educație de calitate, ce oferă progres și șanse egale tuturor elevilor.

¹ Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și pedagogică, București., 1976, p 7.

² Dumitru Stoica, Marin Stoica, *Psihopedagogie școlară*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1982, p. 4.

³ Marin Manolescu, *Elemente structurale ale curriculumului școlar, semnificații și interacțiuni. Aplicații*, Editura Polirom, Iași, 2008, p. 193.

⁴ *Legea educației naționale nr. 1/2011* Text publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 18 din 10 ianuarie 2011.

Tehnologia este într-un progres continuu ceea ce ne permite un acces sporit la cunoaștere și resurse, iar datorită acestui lucru ne putem propune și realiza schimbări la care cu ceva timp în urmă nici nu ne puteam gândi. Având în vedere aceste aspecte ne putem modifica modul în care gândim prezentul și viitorul educației pe care o dăm generației următoare. Avem nevoie de o școală care îi pregătește pe copii pentru viitor, punând accente pe competențele sociale și comunicare.

Trebuie să punem accent și pe principiul egalității șanselor care pornește de la ideea unei educații deschise pentru toate persoanele deoarece ”indivizii nu sunt egali prin natura lor, prin urmare sistemele de învățământ trebuie să fie suficient de diversificate și de flexibile (...) Toți indivizii, în virtutea dreptului la educație, trebuie să beneficieze de șansa de a se instrui conform aptitudinilor și aspirațiilor lor”⁵.

Așadar, școala are misiunea să ofere: în primul rând egalitatea șanselor, pregătirea școlară și evoluția elevilor, apoi responsabilizarea părinților pentru educație, dar și dezvoltarea interacțiunii cu comunitatea; crearea oportunităților pentru educația informală și nonformală; deschiderea față de Europa și promovarea dimensiunii europene în educație prin aprofundarea studierii limbilor străine, promovarea comunicării interculturale, realizarea unității prin diversitate; dezvoltarea competențelor generale și specifice privind învățarea informaticii și a tehnologiilor informației și comunicării; formarea continuă a profesorilor, pentru aplicarea metodelor active de predare și a celor alternative de evaluare; menținerea și consolidarea prestigiului școlii de care se bucură în comunitate, sporirea prestigiului său în rândul instituțiilor similare din țară.

Apelând la principiul nediscriminării trebuie respectate drepturile elevilor indiferent de rasă, sex, limbă, religie, indiferent de originea lor etnică sau socială, de situația materială sau de oricare altă situație.

Promovarea unei educații incluzive se bazează pe Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului care menționează la art 28 că: ”Statele părți recunosc dreptul copilului la educație și, în vederea asigurării exercitării acestui drept în mod progresiv și pe baza egalității de șanse, în special, statele membre vor avea obligația: de a încuraja crearea diferitelor forme de învățământ secundar, atât general, cât și profesional și de a le pune la dispoziția tuturor copiilor și de a permite accesul tuturor copiilor la acestea”⁶.

Trebuie să folosim strategii care să faciliteze integrarea tuturor elevilor în mediul educațional indiferent de problemele pe care le au sau de etnia căreia aparțin și se ține cont de faptul că ”valorizarea elevilor nu trebuie condiționată de grupul social de apartenență, de rasă, sex, religie, valori și atitudini personale, comportamentale”⁷.

Într-o lume a noului și a schimbărilor vom promova valorile și practicile societății democratice, iar misiunea noastră este de a orienta tânăra generație spre împlinirea în viața personală și socială.

Bibliografie:

1. Băban, Adriana *Consiliere educațională*, Imprimeria Ardealul, Cluj Napoca, 2001.
2. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976.
3. *Convenția cu privire la drepturile copilului*, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, art 28, alin 1, Textul actului publicat în M. Of. nr. 109/28 sep. 1990.
4. Jugău, Mihaela, *Factorii reușitei școlare*, Editura Grafoart, București, 1998.
5. *Legea educației naționale nr. 1/2011* Text publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 18 din 10 ianuarie 2011.
6. Manolescu, Marin, *Elemente structurale ale curriculumului școlar, semnificații și interacțiuni. Aplicații*, Editura Polirom, Iași, 2008.
7. Stoica, Dumitru, Stoica, Marin, *Psihopedagogie școlară*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1982.

prof. Violeta Vlădău
Liceul de Arte ”Dinu Lipatti” Pitești
bibl. Anișoara Buligai
Liceul de Arte ”Dinu Lipatti” Pitești

⁵ Mihaela Jigău, *Factorii reușitei școlare*, Editura Grafoart, București, 1998, p. 123.

⁶ *Convenția cu privire la drepturile copilului*, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, art 28, alin 1, Textul actului publicat în M.Of. nr. 109/28 sep. 1990.

⁷ Adriana Băban, *Consiliere educațională*, Imprimeria Ardealul, Cluj Napoca, 2001, p. 22.

IMPORTANȚA CERCETĂRII DE MARKETING PENTRU DECIZIILE MANAGEMENTULUI

Utilitatea, conținutul și aria cercetărilor de marketing Confruntată cu un mediu în continuă schimbare, organizația încearcă să atenueze efectele adverse și să beneficieze de oportunități. Pentru a nu-și irosi resursele și pentru a atinge obiectivele recurge la planificarea strategică. Fundamentul oricărei strategii îl constituie studierea tuturor fenomenelor mediului, a piețelor în special, deci, cum spunea Kotler, demersul „din exterior spre interior”.

Managementul trebuie să dispună un sistem informațional pe care să se poată baza în procesul decizional. În perioada actuală, economia vitezei înlocuiește economia scalei. Competiția, concurența este atât de acerbă și vitezele de reacție atât de mari, încât vechiul slogan „timpul este bani” este tot mai depășit de unul nou „fiecare interval de timp valorează mai mult decât celălalt”. Firmele adoptă tot mai mult ideea că „banii se deplasează cu viteza luminii, informația trebuie să circule și mai repede”.

Sintetic vorbind: nevoia de informație de marketing este mai acută ca oricând, ca urmare a tendințelor manifestate la nivelul pieței. Se trece de la un

marketing local, la unul național și chiar spre unul global, ca o consecință a însăși extinderii pieței pe aceleași dimensiuni. În paralel nevoile clientului se diversifică, dorințele sporesc, iar pe măsură ce veniturile cumpărătorilor cresc, aceștia devin tot mai precauți, mai exigenți în alegerea și achiziționarea bunurilor.

Puterea este o combinație a resurselor organizaționale. Până nu demult, firmele au acordat maximă atenție gestionării a patru mari factori: gestionarea banilor, a materialelor, a utilajelor și forței de muncă. Astăzi, ei sunt obligați să recunoască importanța capitală a unei a cincea resurse: informația, care are noi metode de gestionare, altele decât cele patru enumerate mai sus.

Sintetizând, cercetarea de marketing reprezintă activitatea prin intermediul căreia, cu ajutorul unor concepte, metode și tehnici științifice de investigare, se realizează specificarea, măsurarea, culegerea, analiza și interpretarea informațiilor de marketing destinate conducerii unității economice pentru cunoașterea mediului în care funcționează, identificarea oportunităților, evaluarea alternativelor acțiunilor de marketing și a efectelor acestora.

Aprecierea cercetării de marketing ca funcție a marketingului demonstrează rolul ei în orientarea întreprinderii, către un obiectiv precis, și de aceea ea trebuie să corespundă unor anumite exigențe: a) să se desfășoare sistematic și continuu; b) să se desfășoare ca un proces ce parcurge mai multe etape, fiecare dintre acestea presupunând activități distincte de colectare, înregistrare, analiză a informațiilor, implementarea lor și în final formularea concluziilor pertinente; c) cercetarea trebuie aplicată la orice aspect al activității de marketing din cadrul firmei. Ea trebuie să corespundă cerințelor de obiectivitate, precizie, profunzime și perfectibilitate.

Aria cercetărilor de marketing este extrem de largă și cuprinde investigații având ca obiect:

1. Întreprinderea, începând cu obiectivele, strategiile, politicile de dezvoltare; ce resurse umane, materiale, financiare are; capacitatea de mobilizare a acestor resurse; calitatea activității manageriale – adică punctele tari și punctele slabe ale întreprinderii.
2. Piața la care agentul economic își raportează activitatea, și anume: care este poziția întreprinderii sau a produsului pe piață (cota de piață), care este conjunctura pieței și dinamica diferitelor fenomene, segmentele de

pieță, dimensiunile spațiale etc., fenomenele legate de cerere, de ofertă, de prețuri, etc.

3. Componentele mediului cum sunt: evoluția generală a economiei, a ramurilor respective, cadrul legislativ și instituțional, mediul tehnologic, ecologic, demografic, social-politic și cultural.

4. Nevoile de consum mai ales din punctul de vedere al modului cum iau naștere aceste nevoi, dimensiunea lor, ierarhizarea lor, raportul dintre ele și, în final, modul de materializare a nevoilor de consum în cerere efectivă– solvabilă.

5. Comportamentul de cumpărare și de consum al cumpărătorilor. Care sunt factorii determinanți ai acestui comportament, cum se manifestă în actul cumpărării, în actul consumului.

6. Mixul de marketing, adică asupra celor „patru P” (produs, preț, plasare, promovare).

7. Concurența, structură, intensitate, profile ale competitorilor. Cercetarea de marketing mai presupune și o amplă activitate de analiză, previziune pe termen scurt, mediu sau lung, obiective necesare întocmirii programelor.

Tipologia cercetărilor de marketing În funcție de folosirea diferitelor criterii delimităm unele grupe specifice de cercetare ca:

a) după metodologia utilizată și sursele de informații: cercetări indirecte/secundare (statistice, de

birou), și directe/primare, de teren, de laborator, experimentale

b) după momentul realizării comparat cu evenimentul studiat: preliminară, tactice (operaționale) și de control (post-factum)

c) după obiectivele cercetării avem: cercetări exploratorii, instrumentale, descriptive, explicative și previzionale sau predictive.

Literatura de specialitate evidențiază divizarea procesului de cercetare de marketing în mai multe etape, majoritatea specialiștilor, inclusiv autorii români (Florescu și colaboratorii) optând pentru propunerile lui Kotler și Armstrong:

1. Identificarea problemei și definirea scopului cercetării.

2. Elaborarea obiectivelor și ipotezelor în funcție de care se precizează ce informații sunt necesare pentru fiecare obiectiv.

3. Estimarea prealabilă a valorii informației ce va fi obținută prin cercetare

4. Alegerea surselor de date, adică faza în care se iau decizii privitoare la tipul, sursa, natura și forma informațiilor ce urmează să fie culese.

5. Selectarea modalităților de culegere și sistematizare a datelor, adică modul de măsurare, sursele statistice, cercetarea directă, experimentală etc.

6. Recoltarea informațiilor sub aspect organizatoric:

7. Prelucrarea informațiilor – este etapa aducerii acestora în forma în care facilitează analiza și interpretarea lor și în care se folosesc mijloacele matematice și cibernetice.

8. Analiza și interpretarea poate cel mai complex moment, care trebuie să apeleze atât la metode cantitative și calitative.

9. Redactarea studiului (sinteza informațională) și elaborarea concluziilor și recomandărilor finale. Fiind posibile mai multe interpretări ale datelor se impune dezbaterea comună, manager-specialiști, care în final să ducă la cea mai bună interpretare. Managementul va hotărî în legătură cu măsurile de luat și planul de implementare operațională. La marile firme există departamente proprii de cercetare de marketing, firmele mici apelând la instituții specializate. Dar, a apela atrage după sine și avantaje și dezavantaje.

Avantaje: cercetările se pot efectua cu mai multă obiectivitate; permite posibilitatea utilizării unui personal specializat; permite o mai mare flexibilitate și capacitate de adaptare la specificul fiecărei cercetări în parte.

Dezavantaje: există posibilitatea ca executantul cercetării să nu fie suficient familiarizat cu problemele beneficiarului.

Apar dificultăți în formularea concluziilor astfel ca ele să poată fi integrate cât mai ușor în programele de marketing. Costul uneori este foarte ridicat. Altele apar dificultăți în obținerea informațiilor necesare în timp oportun.

Bibliografie:

1. Alecu, N - Marketing – curs universitar IFR, Univ. “Petru Maior” Tg. Mures, 2000;
2. Wolf R. Hirschmann - Marketing direct, Editura ALL, București, 2013;
3. Mihai, Diaconescu - Marketing, Editura Universitară, București, 2014.

*Economist Mijloianu Nicoleta Gabriela
Colegiul Tehnic “Costin D. Nenițescu” Pitești*

DEZVOLTAREA ÎN CONTEXT EUROPEAN

Strategiile instruirii sunt „un mod de abordare a învățării și predării, de combinare și organizare optimă a metodelor și mijloacelor avute la dispoziție, precum și a formelor de grupare a elevilor în vederea atingerii obiectivelor urmărite” (după I. Parent și Ch. Nero, 1981).

În cadrul predării – învățării se pot utiliza metode care sunt expresia celor mai noi inovații pedagogice și care pun accent pe dezvoltarea personalității elevului. Acestea intră din ce în ce mai mult în practica educațională, în diferite grade de aprofundare sau în combinație cu unele dintre metodele tradiționale.

- **Brainstorming-ul** – metoda asaltului de idei – este una dintre cele mai utile metode în practica pedagogică deoarece stimulează creativitatea participanților și duce la descoperirea unor soluții inovatoare pentru problemele puse în discuție, definind totodată un cadru propice pentru instruirea școlară. Brainstorming-ul presupune amânarea evaluării ideilor emise pentru o etapă ulterioară, în prima etapă nicio afirmație nefiind supusă unui demers critic. Astfel se dezvoltă o atmosferă constructivă, fiecărei idei acordându-i-se maximum de atenție, dinimundu-se o serie de factori inhibitori și blocaje ale spontaneității în gândire, care produc rutina intelectuală.

Metoda presupune parcurgerea mai multor etape. Prima, de ordin cantitativ, reunește un grup de 5 -12 persoane, care dezvoltă cât mai multe idei. Acestea se pot emite pe trei căi: calea pogresiv – liniară (presupune evoluția unei idei prin completarea ei până la emiterea ideii – soluție de rezolvare a problemei), calea catalitică (ideile sunt propuse prin analogie sau previn apariția unei idei

noi, opuse celei care a generat-o) și calea mixtă (o idee poate dezvolta simultan soluții complementare și soluții opuse ei). În a doua etapă urmează o „perioadă de incubare”, de reflecție, evaluare și selecție a ideilor sau soluțiilor propuse. Grupul de persoane care va realiza acest lucru poate fi format din aceleași persoane care au emis ideile sau dimpotrivă.

În practica școlară trebuie remarcat faptul că elevilor le vine destul de greu să se integreze rapid și eficient într-o astfel de activitate, deoarece dezvoltarea unui climat de lucru pozitiv, din care critica să fie complet eliminată, este o situație nefamiliară elevilor noștri. Pe de altă parte, brainstorming-ul este mai ușor de realizat pe grupe omogene, dar este mai puțin eficient – în ceea ce privește originalitatea ideilor – decât dacă are loc pe grupe eterogene.

- **Reuniunea Phillips 66** este o metodă de tip brainstorming, care permite utilizarea unui număr mai mare de participanți, împărțiți în 5 – 6 echipe funcționale, fiecare cuprinzând câte șase persoane. În cadrul microgrupurilor formate, se desemnează un conducător de discuții cu rol de moderator, activitatea în echipă desfășurându-se pe trei coordonate: pregătirea, desfășurarea și valorificarea producției de idei. Această metodă presupune două faze: discuția pe grupe și dezbateră în plen.

Discuția pe grupe începe după precizarea problemei didactice care trebuie rezolvată. Grupul își desemnează prin opțiune comună și vot un lider și un secretar de discuții. În cadrul metodei este foarte important modul de înregistrare a informațiilor: o înregistrare directă, agresivă chiar, poate inhiba pe unii dintre membri grupului în a emite ideile în forma lor inițială. Fiecare echipă dezbate separat,

timp în care fiecare participant se implică activ în soluționarea eficace a problemelor. Ideile sunt reținute de către liderii reprezentanți ai grupurilor, sunt analizate și se conturează o arie problematică, segmentată pe rezolvări parțiale sau optime. Importanța deosebită a dezbaterilor de grup este și aceea a activizării fiecărui participant, în condițiile unei activități cu un număr lărgit de persoane. Totodată liderul de grup trebuie să-și îndeplinească rolul de moderator și să nu-și impună propriile convingeri și idei în cadrul dezbaterii. Trebuie să se insiste asupra caracterului formativ al activității, prioritar celui concurențial.

Dezbaterea în plen reprezintă reuniunea propriu-zisă și începe cu intervențiile liderilor reprezentanți ai fiecărei grupe, care expun în fața întregului colectiv concluziile discuțiilor în echipe. În această fază este admisă analiza critică, prioritatea demersului constituind-o selecția și ierarhizarea soluțiilor.

Evaluarea generală a ideilor este apanajul cadrului didactic, care va sintetiza informațiile rezultate din analizele de grup și din dezbaterea în plen, va accentua ideile valoroase, va dezvolta aspectele apărute în derularea reuniunii pe care le poate utiliza în acoperirea cognitivă și motivațională a demersului său și va încuraja activitățile de învățare prin descoperire.

- **Controversa creativă** este o metodă asemănătoare celei prezentate anterior, centrată nu doar pe problemă și pe soluționarea acesteia, ci și pe regăsirea întregului prin experiența părților uneori contradictorii. Grupul se va diviza în microgrupuri, care să conțină patru persoane. În fiecare microgrup doi dintre participanți trebuie să susțină cu fermitate o poziție într-un caz controversat, ceilalți doi susținând cu aceeași fermitate poziția contrară. Acest mod de lucru cultivă spiritul de competiție, de implicare profundă și completă. Ideea de bază a acestei metode este dezvoltarea integralității unui fenomen prin articularea elementelor componente ale sale, aflate de multe ori într-o aparentă opoziție.

Grupul găsește argumente, le conturează și le integrează într-o poziție coerentă. Fiecare susținător al unei anumite poziții se retrage apoi din microgrupul de dezbateri și discută cu alți colegi din alte microgrupuri, care au același rol și apără aceeași perspectivă ca și el, după care se reîntoarce la

microgrupul de origine și discută acolo ideile pe care le-a găsit. În următoarea zi, toate microgrupurile își prezintă pozițiile – se pun întrebări, se marchează punctele de nesiguranță, de evidență puternică. Argumentele expuse se pot folosi și în continuare, dar este încurajat un demers de înnoire a modului de articulare a acestor argumente, a unghiului de vedere sub care sunt expuse acestea. În a treia zi, echipele își prezintă noile poziții însoțite de argumentele deja exprimate într-o nouă lumină, sub alte indicii și de argumente noi. Apoi vor căuta împreună argumentele, avantajele fiecărei poziții, încercând să ajungă la o perspectivă comună, care să combine pozițiile exprimate până acum într-una nouă, menită să ofere o perspectivă unitară a avantajelor și vor demonstra actualitatea punctelor slabe identificate, depășite prin noua perspectivă.

Astfel, participanții la controversa creativă vor înțelege fiecare parte a unui discurs, vor acorda încredere nu doar pozițiilor proprii, ci și celor opuse care au fost exprimate. Grupurile vor descoperi că fenomenele se compun din mai multe adevăruri, uneori contradictorii între ele.

- **Tehnica „focus grup”** este tot o metodă care utilizează potențialul de învățare și producția de idei în cadrul grupurilor. În cadrul acestei tehnici este presupusă o discuție focalizată, care trebuie să furnizeze un complex informațional calitativ. O caracteristică importantă a acestei metode este că participanții își pot modifica sau chiar schimba total părerile până la finalul discuțiilor.

Procesul de desfășurare al focus grupului presupune o planificare a studiului. Se poate lucra în grup în manieră cumulativă - presupune obținerea unui evantai mai larg de informații – sau în manieră contradictorie – presupune necesitatea atragerii persoanelor care manifestă rezerve și tendințe inhibitorii prin agresiune și confruntare.

Această metodă este complexă, nu neapărat prin modul de desfășurare, ci prin felul în care atinge obiectivele pe care și le propune. Avantajele ei sunt că apropie participanții de lucrul într-un grup natural, le dezvoltă plăcerea pentru discuție, care se desfășoară într-un climat pozitiv și introduce maniera pozitivă de focalizare pe o activitate sau sarcină, dezvoltând strategii naturale de ocolire ori de diminuare a divagațiilor și fenomenelor de perturbare a comunicării.

• **Tehnica „acvariului”** presupune extinderea rolului observatorului în grupurile de interacțiune didactică.

Scaunele dintr-o încăpere sunt așezate concentric, în două cercuri. Cei din cercul interior primesc un timp pentru a discuta o problemă controversată. Cei din cercul exterior ascultă ceea ce se discută în interior, fac observații cu privire la cum se relaționează, gradul de stabilire a consensului, modul în care se dezvoltă microclimatul, apariția conflictului și tipul de strategii adoptate de colegii lor din cercul din interior cu scopul de a le rezolva. Toate acestea se vor nota pe fișe de observare. Când această etapă este finalizată, se schimbă rolurile și locurile. Se pornește cu o altă idee controversată pe care cei din cercul interior trebuie să o discute, timp în care cei din cercul exterior completează fișa de observare. Această schimbare este foarte interesantă deoarece fiecare grup este pe rând în ipostaza de observator, dar și de observat.

În aplicarea metodei este posibil să se ajungă la o epuizare prematură a problematicii. Persoana care conduce discuția trebuie să insiste pentru

Bibliografie:

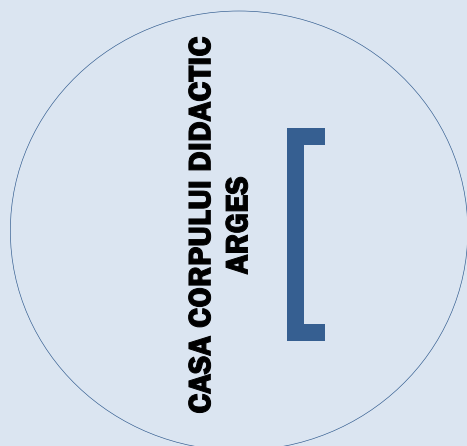
1. Bocoș, M., (2002), Instruire interactivă, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca.
2. Cerghit, I., (1997), Metode de învățământ, Ediția a III-a, Editura Didactică și Pedagogică, București.
3. Cucuș, C., (1996), Pedagogie, Editura Polirom, Iași.

depășirea acestei situații deoarece, în realitate, s-a epuizat sfera de argumentare comună, necreativă. Dacă se întâmplă astfel, se poate introduce încă o etapă: să se creeze un singur cerc în care se va încerca concluzionarea tuturor ideilor emise.

Principalele avantaje ale acestei tehnici sunt: conținutul – se emit idei substanțiale, argumentate, se exprimă puncte de vedere relevante; implicarea – participarea este activă în cadrul tehnicii, contribuțiile sunt bazate pe ascultarea activă, pe încurajarea celorlalți în a-și exprima ideile; limbajul – se folosește un limbaj adecvat, o terminologie centrată pe domeniul și pe subiectul ales.

Utilizarea acestor metode și tehnici nu trebuie făcută însă în lipsa unor combinații și armonizări cu metodele așa-numite tradiționale deoarece avantajele și dezavantajele lor sunt complementare. Metodele moderne pun accent deosebit pe dezvoltarea individului în interiorul grupului. Ele contribuie la acoperirea întregii sfere de interes a persoanei educate, persoană care reprezintă resursa și creatorul de resurse pentru anii viitori.

*prof. Andreia-Maria Demeter
Colegiul Tehnic "Armand Călinescu", Pitești*

SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI FAKE NEWS-URILE

Rețelele de socializare au devenit în ultimul timp principala sursă de informare a oamenilor. În sprijinul acestei afirmații au fost preluate datele din anul 2020, care a fost primul an din istoria omenirii când mai mult de jumătate din populația planetei a accesat rețele de socializare, iar acest număr este într-o continuă creștere. În România, sunt mai mult de 15 milioane de utilizatori de internet, iar dintre aceștia 11 milioane dețin un cont pe o

rețea de socializare pe care îl folosesc, în medie, mai mult de 2 ore pe zi. Calitatea informațiilor răspândite pe rețelele de socializare este de multe ori îndoielnică, ducând mai degrabă la dezinformare.

Se vorbește tot mai des despre „fake news” (știri false), în special în contextul pandemiei COVID-19, însă această problemă este relevantă și în cazul schimbărilor climatice. Știrile false includ atât articole și informații false, precum și articole care conțin informații adevărate, însă nu sunt 100% veridice.

În limba engleză există două cuvinte pentru termenul *dezinformare*. Specialiștii definesc *misinformation* drept „informații înșelătoare care sunt create și răspândite, indiferent dacă există intenția de a înșela”, pe când *disinformation* este „informația înșelătoare care este creată și răspândită cu intenția de a înșela”. Astfel, dezinformarea în contextul schimbărilor climatice include acțiuni de discreditare a cercetărilor științifice din domeniu, punând la îndoială teorii și observații deja acceptate în comunitățile științifice, și oferind uneori interpretări alternative și eronate. Deși majoritatea acțiunilor de dezinformare este asociată cu negarea și atitudinea sceptică a informațiilor științifice, informațiile alarmante care exagerează observațiile existente și/sau interpretarea lor se încadrează tot în categoria *dezinformării*.

Expunerea cetățenilor la acțiuni de dezinformare, informații false sau evident înșelătoare reprezintă o preocupare majoră pentru Europa. Problematika dezinformării este dezbătută și analizată în Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 26.04.2018, care a avut ca temă Combaterea dezinformării online: o abordare europeană.

Dezinformarea erodează încrederea în instituțiile statelor, dar și în mass-media în format electronic și tradițională și are efecte negative prin afectarea capacității cetățenilor de a lua decizii în cunoștință de cauză. De asemenea, dezinformarea poate sprijini adesea idei și activități radicale și extremiste. Aceasta aduce atingere libertății de exprimare, care este un drept fundamental consacrat în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Diverși actori interni și străini utilizează pe scară largă campaniile online de dezinformare în masă pentru a semăna neîncredere și a crea tensiuni societale, cu consecințe potențiale grave pentru securitatea noastră. În plus, campaniile de dezinformare demarate de țări terțe pot face parte din amenințările hibride la adresa securității interne, inclusiv la adresa proceselor electorale, în special în combinație cu atacurile cibernetice. De exemplu, doctrina militară rusească recunoaște în mod explicit războiul informațional drept unul dintre domeniile sale.

De-a lungul timpului, președintele Donald Trump a oferit numeroase declarații prin care s-a îndoit de existența și efectele schimbărilor climatice. Acesta nu a realizat în niciun moment de diferențele evidente între vreme și climă.:

„A nins peste 4 inci în weekendul trecut în New York City. Este încă octombrie. Atât am de spus despre încălzirea globală!” – Donald J. Trump (@realDonaldTrump) 1 noiembrie 2011.

„Fii atent și încearcă să stai în casă. Regiuni mari ale țării suferă datorită cantității uriașe de zăpadă și de frig aproape record. Uimitor cât de mare este acest sistem. N-ar fi rău să avem un pic din încălzirea globală de modă veche chiar acum!” – Donald J. Trump (@realDonaldTrump) 20 ianuarie 2019.

„E târziu în iulie și este foarte frig afară, în New York. Unde dracu este ÎNCĂLZIREA GLOBALĂ? Avem nevoie de ceva rapid! Acum este nevoie de SCHIMBAREA CLIMICA” – Donald J. Trump (@realDonaldTrump) 29 iulie 2014.

Trump a sugerat în mod repetat că o zi rece sau o furtună de zăpadă trebuie să însemne că schimbările climatice nu mai au loc.

„O explozie de frig brutală și extinsă ar putea spulbera toate recordurile - Ce s-a întâmplat cu încălzirea globală?” – Donald J. Trump (@realDonaldTrump) 22 noiembrie 2018.

„Furtuna de gheață se rostogolește din Texas în Tennessee - sunt în Los Angeles și îngheață. Încălzirea globală este o farsă totală și foarte costisitoare!” – Donald J. Trump (@realDonaldTrump) 6 decembrie 2013.

Contul de Twitter al fostului președinte era plin de „unde dracu este încălzirea globală”:

„Afară îngheață, unde naiba e „încălzirea globală?” –

Donald J. Trump (@realDonaldTrump) 25 mai 2013

„Se înregistrează temperaturi scăzute și cantități masive de zăpadă. Unde dracu este încălzirea globală?” – Donald J. Trump (@realDonaldTrump) 15 februarie 2015

„Este îngheț în New York – unde dracu este încălzirea globală?” – Donald J. Trump (@realDonaldTrump) 23 aprilie 2013.

În anul 2021, Stop Funding Heat a găsit 113 reclame pe Facebook care transmiteau mesaje de tipul „schimbările climatice sunt o farsă”, iar sumele plătite pentru aceste reclame sunt cuprinse între 50.000 și 65000 de euro. Potrivit unui alt studiu, anual sunt cheltuite 2,6 mld de dolari de companii care fac publici pe site-urile web care au tendința să dezinformeze, inclusiv pe tema schimbărilor climatice.

Google a declarat că va interzice reclamele și monetizarea videoclipurilor You Tube, dar și a conținuturilor publicate de diverși editori care neagră schimbările climatice sau contrazic „consensul științific bine stabilit” cu privire la cauzele schimbările climatice. Conform acestei politici, Google va respinge reclamele și va bloca reclamele pentru conținut cu informații eronate: referirea la schimbările climatice ca farsă sau o înșelătorie, negarea faptului că pe termen lung temperatura globală crește, negarea faptului că emisiile de gaz cu efect de seră contribuie la schimbările climatice.

Într-un top al știrilor false din anul 2021, cele referitoare la schimbările climatice ocupă un loc important, alături de cele

Bibliografie:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0236&from=EN>

<https://www.rusemb.org.uk/press/2029>

referitoare la virusuri și vaccinuri. În timp ce mulți tineri entuziaști au continuat să manifesteze pentru o mai bună protecție a climei în 2021, iar lumea a obținut un succes cel puțin parțial la Conferința Mondială Climatică de la Glasgow, scepticii au continuat să răspândească ideea că încălzirea globală nu este provocată de om, ci este un proces complet normal, natural.

Astfel, știrile false reprezintă o problemă reală chiar și în democrațiile cu standarde educaționale ridicate. O privire zilnică pe rețelele de socializare este suficientă pentru a ne da seama de acest lucru.

prof. Adrian HERNEST
Colegiul Economic „Maria Teiuleanu” Pitești

IMPORTANȚA UNEI COPILĂRII FERICITE

Copilăria este o perioadă binecuvântată și importantă din viața oamenilor. Copiii au nevoie de foarte multă afecțiune, grijă din partea părinților, a bunicilor, a fraților și surorilor și a celor apropiați. Copiii au nevoie să

li se dezvolte frumos toate laturile personalității:

inteligența generală, inteligența emoțională, capacitatea de a socializa cu ceilalți copii și ceilalți oameni, un comportament frumos în societate și capacitățile cognitive.

Încă de mici, copiii trebuie să fie ocrotiți, să li se asigure o îngrijire foarte valoroasă și frumoasă a sănătății, să aibă o alimentație variată și echilibrată și să fie plimbați în aer cât mai curat, în mijlocul naturii. De asemenea, copiii au nevoie de jocuri și jucării frumoase și

interesante, care să le dezvolte capacități, cum ar fi: capacitatea de a mânui obiecte, de a asambla jucării, de a îngriji frumos păpușile, de a construi case cu ajutorul unor forme geometrice sau cu ajutorul unor piese speciale din jocuri de construit.

Copiii ar trebui să aibă o copilărie fericită alături de familie și de cei apropiați. Părinții le pot însufla copiilor dragostea pentru învățătură, natură, pentru știință și tehnică, pentru activități sportive recreative în aer cât mai curat și pentru pictură, muzică, literatură etc. De asemenea, copiii trebuie să fie învățați să

se plimbe foarte mult în aer cât mai curat, în mijlocul naturii.

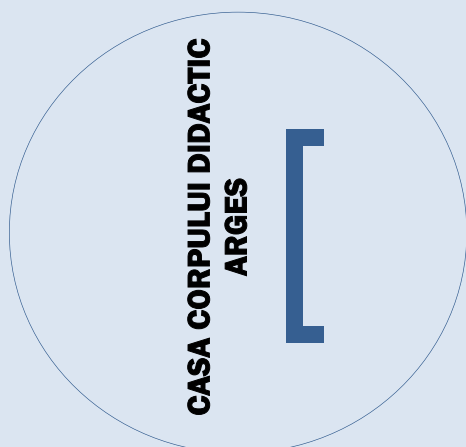
Ei trebuie să aibă cărți interesante de povești și cărți de colorat, să fie învățați de mici cu poveștile pline de învățăminte, care să îi ghideze către lucruri frumoase și utile în viață. De asemenea, copiii trebuie învățați de mici să aibă multă credință, să fie onești și buni în viață. Copiilor trebuie să li se insufle dragostea de adevăr, bine, cunoaștere și frumos.

Copiilor le plac lumea poveștilor, lumea plantelor, a animalelor, ei ar trebui să învețe de mici să ocrotească și să protejeze mediul înconjurător, învățându-i să arunce gunoaiile în mod selectiv, pentru a se realiza produse noi. De asemenea, copiii trebuie de mici să știe că gunoaiile se aruncă în coșuri de gunoi special amenajate.

De asemenea, jocul cu plastelina le dezvoltă capacitatea importantă de a înțelege forma obiectelor din jurul lor. Tot de jocurile copilăriei ține și jocul cu mingea. De asemenea, gimnastica sportivă, regulile de igienă personală trebuie să fie învățate de către copii de când sunt mici.

De asemenea, baletul și dansul îi pot ajuta foarte mult pe copii încă de mici pentru a se dezvolta în mod armonios. Muzica de pe calculator specială pentru copii îi ajută foarte mult pe aceștia.

*prof. Oprea Claudia-Elena
Clubul Copiilor Mioveni*

JOCUL DE HANDBAL – POSTURI SI REGULI

Jucat într-o viteză ametoare, un meci de handbal arată ca un haos controlat. Dar handbalul e simplu și frumos. Iată de ce:

Pe scurt, întregul joc poate fi înghesuit în doar câteva vorbe: 14 sportivi împărțiți în două echipe (sase jucători de câmp și un portar) aleargă de-a lungul și latul terenului cu un scop precis: să arunce mingea în poarta adversă. Ți-am spus că e simplu!!! Dar apoi vin toate celelalte lucruri care – odată înțelese – te transformă în fan implicat. Și gălăgios.

POSTURI

PORTAR

Se spune – și nu de pomană – că un portar aflat în zi de grație îți poate câștiga meciul. Și asta pentru că portarul de handbal este mereu în mijlocul acțiunii: în timpul unui joc, el are de apărut peste 40-50 de aruncări, multe dintre ele năprasnice. Cele mai multe echipe au doi portari de valori apropiate. Nu există un șablon pentru portarul grozav: unii sunt slabi și înalți, alții masivi, alții scunzi, dar iuți.

INTER

Cei doi interi sunt gurile de tun ale fiecărei echipe: nimeni nu trage mai mult și mai puternic la poartă, nimeni nu marchează mai des de la distanță. Dar interul își împarte mereu atenția între poartă - pe care trebuie să o amenințe - și coechipieri - pe care trebuie să-i angajeze. Interul va arunca de cele mai multe ori din săritură, peste blocajul advers. Interii sunt înalți, au o detentă bună și un braț foarte puternic

PIVOT

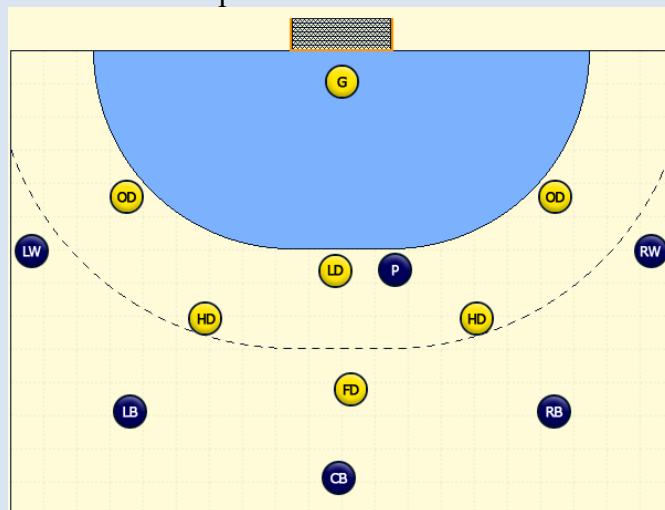
Tare pe picioare, agil și bătaios, pivotul este mereu în contact cu apărătorii adversi. Ca un ghimpe așezat în mijlocul defensivei, pivotul se luptă atât pentru minge, cât și pentru spațiu, iar asta îl transformă în cel mai faultat jucător de pe teren. Dar nici el nu va rămâne dator...cu cât este mai bun un pivot, cu atât mai creativ va fi atacul echipei sale. După fiecare meci, pivotul poartă urmele fizice ale luptelor din teren.

EXTREMĂ

Pe cele două extreme joacă cei mai iuți jucători de pe teren. Aici nu mai e nevoie de înălțime și de brațe puternice, ci mai degrabă de viteză, finețe și calități motrice speciale. Extremele sunt explozive și au o imaginație bogată. Cum altfel să marcheze din unghiuri atât de închise? O extremă bună va prinde mingea în mișcare, nu pe loc. Extremele sunt primele care țâșnesc pe contraatac.

CENTRU

Mintea limpede a fiecărei echipe, centrul - sau coordonatorul de joc - este de obicei prelungirea antrenorului în teren: el alege cele mai multe scheme ofensive, el are cea mai mare libertate de mișcare, de el depind, în mare măsură, creativitatea din atac și colaborarea din apărare. Centrul trebuie să aibă o înțelegere complexă a jocului de handbal. Principalul lui rol e să îi pună în evidență pe ceilalți.

REGULI

Dacă posturile sunt destul de clare, multitudinea schemelor de joc și a procedurilor de depășire, pasare sau aruncare fac ca handbalul să fie jucat în jurul unui stufos set de reguli:

Pași - nimeni nu are voie să facă mai mult de trei pași cu mingea în mână.

Dublu dribling - dacă jucătorul bate mingea, se oprește, apoi bate din nou mingea, va fi sancționat cu dublu dribling.

Picior - jucătorii nu pot atinge mingea cu piciorul.

Joc pasiv - dacă arbitrii au senzația că echipa din atac nu atacă poarta, se va dicta joc pasiv, iar mingea va trece la adversari.

Șapte metri - orice fault care oprește adversarul într-o poziție clară de gol este penalizat cu o aruncare de la linia de 7 metri. Nu este nevoie de un fault dur: este de ajuns ca apărătorul să calce semicercul de șase metri în momentul blocajului.

Sursa:

FEDERATIA ROMANA DE HANDBAL/frh.ro

prof. Iordache Luminita
Liceul cu Program Sportiv Viitorul Pitesti

MANAGEMENTUL PROIECTELOR EUROPENE ÎN EDUCAȚIE

Managementul proiectelor europene se referă la domeniul interdisciplinar al acțiunilor de natură antreprenorială care se aplică în învățământ la orice treaptă de educație și formare profesională. În continuare, prin managementul proiectelor în domeniul educației vom avea în vedere inclusiv formarea profesională și învățarea continuă. Uniunea Europeană, în virtutea competenței de sprijinire, contribuie la dezvoltarea managementului proiectelor în domeniul educației prin dimensiunea de reglementare normativă a ansamblului de acțiuni programate precum și prin dimensiunea de executare a programelor înființate și puse în aplicare în vederea atingerii obiectivelor stabilite pentru buna funcționare a comunității europene.

Aplicarea normelor Uniunii Europene în domeniul educației este strâns legată de managementul programelor și proiectelor de specialitate. Noțiunea de proiect este caracterizată de ansamblul activităților interdependente care se realizează conform unui plan de lucru cu scopul de a atinge anumite rezultate într-o perioadă stabilită de timp. Managementul de proiect devine un concept consacrat și o practică a lumii moderne, indiferent de poziționarea geografică sau culturală a subiecților interesați.

Astfel, managementul proiectelor europene cuprinde un set de principii, practici și tehnici utilizate privind echipa de lucru, activitățile, monitorizarea termenelor, costurile și riscurile în vederea producerii rezultatelor proiectate. Altfel spus, managementul proiectelor implică planificarea, organizarea și conducerea resurselor (financiare, umane, materiale, intelectuale, energetice, de spațiu, de timp, de comunicare etc.) în vederea îndeplinirii

obiectivelor stabilite. Managementul proiectelor europene caracterizează un model social (juridic și relațional) de a gândi și acționa, întrucât susține competiția socio-economică, deci fiind o nouă modalitate de implementare a strategiei de dezvoltare pe termen scurt, mediu și de durată în cadrul Uniunii Europene. Managementul proiectelor europene ține cont de reguli precise care determină elaborarea și implementarea acțiunilor preconizate. La baza managementului proiectelor europene pot fi menționate următoarele principii fundamentale cu vocație universală: principiul angajamentului, principiul succesului predefinit, principiul eficienței, principiul strategiei, principiul controlului, principiul canalului de comunicare, principiul mediului de lucru.

Activitățile necesare pentru realizarea proiectelor europene țin de: analiza și stabilirea obiectivelor de proiect, evaluarea și controlul riscurilor, estimarea resurselor, alocarea resurselor, organizarea proiectului, achiziționarea de resurse, stabilirea sarcinilor, conducerea activităților de proiect, controlarea executării proiectului, urmărirea și raportarea derulării proiectului, analizarea rezultatelor, definirea rezultatelor finale ale proiectului, previzionarea tendințelor proiectului, managementul calității, managementul problemelor. Drept etape ale managementului proiectelor europene pot fi considerate următoarele faze: conceperea ideii de proiect, redactarea propunerii de proiect, declanșarea proiectului, executarea proiectului, monitorizarea proiectului, încheierea proiectului.

Ținând cont de faptul că managementul proiectelor europene în domeniul educației este o sferă aparte, acesta dispune de strategii și

instrumente manageriale specifice tipurilor de proiecte. Aici precizăm elaborarea și managementul proiectului de dezvoltare instituțională, metodologia elaborării proiectului instituțional, modelul metodologic cadru al proiectării și managementului proiectului instituțional, elaborarea și managementul proiectelor de cercetare educațională, principii metodologice în cercetările sociale și educaționale, modele structurale ale proiectului de cercetare, elaborarea și managementul proiectelor europene în domeniul educațional, caracteristicile programelor europene, etapele și sugestiile metodologice privind elaborarea și managementul proiectelor europene în domeniul educației.

Programul Erasmus+ este orientat spre:

- a promova oportunitățile de mobilitate deschise studenților, stagiatorilor, cadrelor didactice și altor categorii de personal implicat în învățământ, tinerilor care participă la schimburile destinate lor și voluntarilor;

Bibliografie:

1. Bârgăoanu, Alina, *Managementul proiectelor*, București: Editura Comunicare, 2007
2. Grămadă, Argentina, *Managementul proiectelor europene*, București: Editura Renaissance, 2009

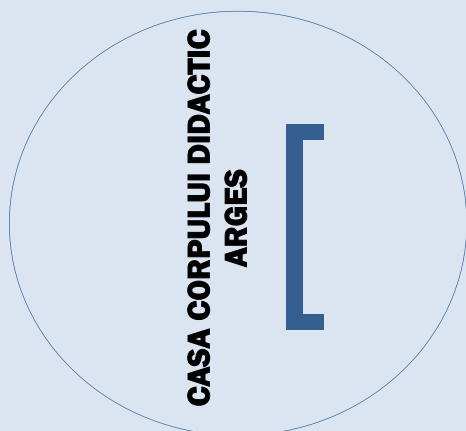
- a crea sau a consolida parteneriate între instituțiile și organizațiile din domeniul învățământului, formării profesionale și tineretului, pe de o parte, și operatorii economici, pe de altă parte;

- a susține dialogul și a dezvolta o bază de cunoștințe necesare pentru realizarea reformei în sistemele de educație, de formare profesională și în cele care vizează tineretul.

Practica Uniunii Europene privind promovarea politicii în domeniul educației și formării profesionale prin intermediul sistemului de proiecte consacră un posibil model juridic, economic și social de sprijinire eficientă a sferei în baza instrumentelor financiare, prevăzute pentru a crește competitivitatea academică și excelența europeană. Creșterea calității vieții cetățenilor, prosperitatea și progresul se află într-o relație ombilicală cu educația și formarea profesională de calitate, finanțate corespunzător obiectivelor Uniunii Europene.

prof. Panainte Sorin-Lucian

Liceul Tehnologic I.C. Petrescu Stâlpeni/ IȘJ Argeș

MATEMATICA SE ÎNVAȚĂ ÎN FAMILIE

Școala și familia urmăresc același scop educativ formarea copiilor spre a deveni un adult responsabil. Familia și școala sunt parteneri în educația copilului. Factorii de bază care ajută copilul în desăvârșirea propriei educații sunt școala și familia. Funcția educativă a familiei constă în formarea priceperilor, deprinderilor de viață. Principalii factori care ajută copilul în desăvârșirea propriei educații sunt școala și familia.

Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectele casnice), familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să-i asigure copilului mijloacele materiale și de

spațiu necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul din punct de vedere cognitiv. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicată substituția copilului de la sarcinile școlare. Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini,

ordinea, cumpătarea, grijă față de ceea ce îi aparține.

Familia reprezintă locul în care individul se dezvoltă, unde își petrece o mare parte din timp, unde devine practic ființă socială. Indiferent de organizarea familiei, de identitatea sa etnică, religioasă ori politică, această se caracterizează prin dinamism și printr-o mobilitate continuă. Familia este un sistem dinamic, care cunoaște transformări permanente. Membrii ei se dezvoltă, evoluează împreună și adaugă elemente care îmbogățesc în permanență viața familială. Cu toate aceste schimbări însă, se poate spune că „instituția familiei rămâne stabilă” (Băran – Pescaru, A, 2004, p. 83).

Totodată, se poate afirma că termenul de „familie” nu mai surprinde realitatea caracteristică a generațiilor precedente, tocmai datorită acestei schimbări. De-a lungul timpului, familia a fost definită în mai multe feluri, dar „familia, în orice societate, este o formă de comunitate umană alcătuită din cel puțin doi indivizi, uniți prin legături de căsătorie și/sau paterne, realizând, mai mult sau mai puțin, latura biologică și/sau cea psihosocială” (Mitrofan, I, 1998, p. 17).

Rolul educației realizate în familie este acela de a dezvoltă aptitudini de bază și competențe sociale în primii ani, ulterior copiii fiind preluați de către școală, pentru instruirea didactică. Familia pregătește și susține copilul din punct de vedere academic (în afară școlii), emoțional, comportamental, social, financiar.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte dintre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral, estetic ș.a.

De exemplu, matematică stărnește anxietate nu doar copiilor, ci și părinților, mai ales pe măsură ce copilul crește, iar matematică devine mai dificilă, iar notele copiilor pot începe să scadă. De aceea, organizarea unui eveniment în jurul acestei materii, la care să participe și parinții, poate fi util, ajutându-i pe copii să învețe matematică și încurajând comunicarea părinte-profesor.

Copilul se descurcă mai bine la școală atunci când parinții se implică activ în procesul de realizare a temelor. În acest fel, copiii înțeleg că ceea ce fac ei este important.

Bineînțeles, a-ți ajuta copilul să-și facă temele nu înseamnă nici să faci temele în locul copilului și nici să petreci ore în șir lângă el, în fața biroului. Un părinte interesat de temele copilului sau este un părinte care știe să-și susțină copilul, arătându-i cum să învețe și cum să se organizeze, explicându-i o problema sau un concept mai dificil sau pur și simplu încurajându-l să ia o pauză, din când în când.

Copilul învață mai bine atunci când i se dau exemple de rezolvare a problemelor. În loc să-i rezolvi tema, este recomandat să-i arăți copilului cum

ai face tu o sarcină similară, pas cu pas. După fiecare pas, pentru a te asigura că a înțeles, oferă-i copilului ocazia să-ți explice, pe înțelesul lui, de ce ai ales calea respectivă. De exemplu, dacă are de rezolvat o problema la algebră în care două trenuri se îndreaptă spre aceeași destinație, având viteze diferite, l-ai putea ajuta dacă i-ai sugera să-ți deseneze parcursul celor două trenuri.

De asemenea, este recomandat să-i arăți copilului modalități alternative de abordare a unei sarcini. Dacă cel mic întâmpina greutăți în a rezolva problemele la matematică, poți apela la o poveste pentru a-i explica și a-l face să înțeleagă. De exemplu: "să spunem că Ion a lucrat timp de patru ore și a câștigat 24 de lei, care ar fi salariul lui Ion pe ora?" Acest lucru îi permite copilului să folosească diferite părți ale creierului.

Când vine vorba de învățare, nu este bine să-i repeți copilului că pentru a reuși trebuie să și sufere puțin. Proverbul potrivit căruia "fără durere, nu există câștig" este greșit. În timp ce este perfect normal să înveți copilul că trebuie să se străduiască și să depună un anumit efort pentru a duce la bun sfârșit o sarcină, este total greșit să lași copilul să creadă că trebuie să sară peste cină pentru a-și rezolva problema sau că nu are voie să adoarmă până nu găsește soluția.

Bibliografie:

1. <https://www.proform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-dezvoltarea-capacitatii-institutionale-a-scolilor-defavorizate/scoala-si-familia>
2. <https://www.scribd.com/document/25382301/SCOALA-SI-FAMILIA>
3. https://www.academia.edu/8864216/Forme_%C5%9Fi_metode_de_colaborare_%C5%9Fcoal%C4%83_familie

*prof. Manea-Marinescu Nicoleta
Liceul Tehnologic "Dacia" Pitești*

MODELE INTERACTIVE ȘI EXPERIMENTE COMPUTERIZATE

În numărul precedent v-am prezentat, la modul general, softul educațional Open Physics 2.5, un soft, zic eu, deosebit de valoros; astăzi, când învățământul românesc trece printr-o perioadă de înnoire a mijloacelor de învățământ (programul de dotare a instituțiilor școlare preuniversitare cu rețele de calculatoare) și a procesului de învățământ prin centrarea pe elev.

De pe INTERNET se pot descărca variantele demonstrative Open Physics 2.5 I Open Physics 2.5 II, care au activate modelele interactive și experimentele computerizate din capitolele *Oscilații și unde mecanice* și *Oscilații și unde electromagnetice*.

De data aceasta vă voi prezenta două modele interactive, din varianta demo Open Physics 2.5 I, *Pendulul elastic* și *Pendulul gravitațional*, deoarece există și experimentele computerizate cu aceleași nume. Modelele *Pendulul elastic* și *Pendulul gravitațional* permit observarea diferențelor dintre oscilațiile liniar armonice ideale și oscilațiile amortizate, deoarece poate modela și frecarea, deci pot fi folosite în lecțiile *Mișcarea oscilatorie*, pentru observarea calitativă a diferenței dintre cele două tipuri de oscilații, și *Studiul oscilatorilor liniar armonici reali izocroni*, unde aplicațiile oferă modelarea oscilațiilor, energiei cinetice și potențiale și reprezentările grafice ale elongației $x(t)$ și vitezei $v(t)$. Ambele modele indică intervalul de atenuare, perioada și valorile momentane pentru timp, coordonată, viteză, și permit alegerea coeficientului de rezistență la înaintare b domeniul $[0,2] \text{ Kg/s}$.

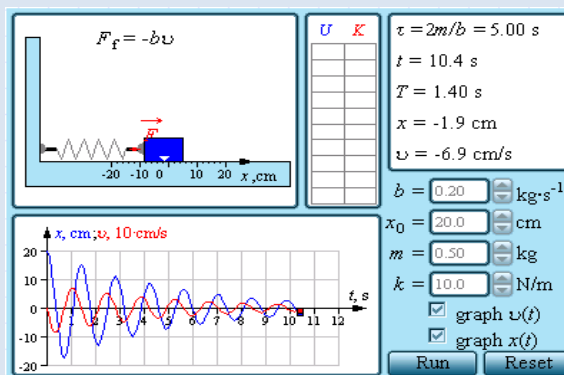

Figura 1. Pendulul elastic

Modelul pendulului elastic permite suplimentar alegerea amplitudinii, a masei m și a constantei elastice k pe domeniile $[10,20] \text{ cm}$, $[0.5,1] \text{ Kg}$, $[5,10] \text{ N/m}$.

Dacă se dorește vizualizarea diferențelor calitative dintre oscilații li se propune elevilor să:

- fixeze, după apăsarea butonului **Reset**, valorile pentru coeficientul de frecare vâscoasă $b=0.2 \text{ Kg/s}$, amplitudinea de 20 cm , masa de $0,5 \text{ Kg}$, constanta elastică $k=10 \text{ N/m}$ și apoi să ruleze aplicația prin apăsarea butonului **Run**;
- activeze reprezentarea grafică a elongației $x(t)$ și a vitezei $v(t)$;

- modifice coeficientul de frecare vâscoasă până la valoarea 2 Kg/s, lansează aplicația și observă că mișcarea oscilatorului devine aperiodică;
- modifice coeficientul de frecare vâscoasă până când timpul de atenuare devine infinit, apoi lansează aplicația și o blochează, prin apăsare pe butonul **Start**, în trei momente distincte pentru a nota valorile corespunzătoare pentru elongație și viteză;
- determinarea energiei potențiale maxime, vitezei maxime, energiei cinetice maxime, energiei totale pentru momentele alese;

Tabel 1.

MOMENTU L	ELONGAȚI A	VITEZA	ENERGIA POTENȚIAL Ă	ENERGIA CINETIC Ă	ENERGIA TOTALĂ
3,4 s	- 17,5 cm	- 43,1cm/s	.....j	.....j	.....j

- deschidă experimentul computerizat *Pendulul elastic* și, apoi, să răspundă la cele șapte întrebări și ,în măsura în care mai este posibil, să rezolve problemele propuse, iar în final să verifice răspunsurile cu ajutorul experimentului computerizat.

Pendulul gravitațional, spre deosebire de *Pendulul elastic* asigură posibilitatea alegerii amplitudinii unghiulare, lungimea pendulului $l(cm)$ pe domeniile [10,20] grade, [90,130] cm și oferă, în locul elongației x , elongația unghiulară. Ca și modelul prezentat anterior și acesta poate vizualiza scăderea amplitudinii oscilațiilor amortizate sau aperiodicizarea mișcării.

Folosind această aplicație putem propune elevilor determinarea energiei cinetice maxime și a energiei potențiale pentru câteva momente distincte, în prealabil elevii vor alege valorile 20 de grade pentru amplitudinea unghiulară și $l=109\text{ cm}$ și vor activa reprezentarea grafică pentru viteză, după care se rulează aplicația. Energia cinetică maximă se calculează în funcție de masa oscilatorului propusă de model și viteza maximă obținută în secunda 12;

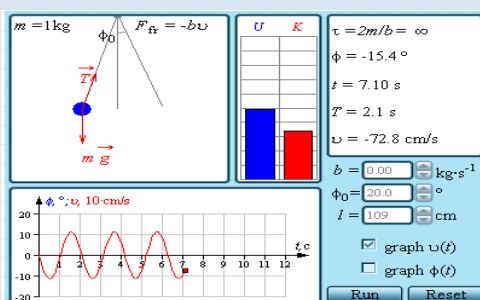

Figura 2. Pendulul gravitațional

Tabel 2.

MOMENTUL	VITEZA	ENERGIA CINETICĂ	ENERGIA POTENȚIALĂ
7,1 s	- 72,8 cm/s	.....j	.....j

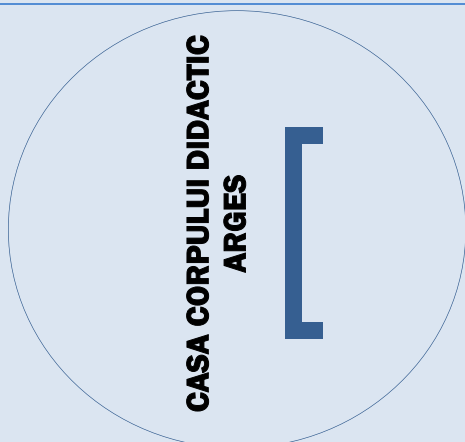
- deschidă experimentul computerizat *Pendulul gravitațional* și, apoi, să răspundă la cele cinci întrebări și ,în măsura în care mai este posibil, să rezolve problemele propuse, iar în final să verifice răspunsurile cu ajutorul experimentului computerizat.

Bibliografie:

1. <https://open-physics-part-ii.soft32.com/>
2. <https://open-physics-part-i.soft32.com/>
3. Lucrare de Grad I, Baltac Florin, Universitatea Pitești, 2005

prof. metodist Baltac Florin
Casa Corpului Didactic Argeș

COMUNICAREA ETAPĂ ESENȚIALĂ ÎN PRACTICA DIDACTICĂ

Fiecare dintre noi recunoaște că cel puțin un profesor i-a marcat personalitatea, prin modul de a gândi, de a se purta, de a se îmbrăca. Toate acestea reprezintă de fapt fațete ale comunicării dintre elev și cadru didactic, de aceea recunosc că această problemă reprezintă pentru mine o etapă importantă a activității la catedră și a muncii de profesor diriginte.

Foarte importante în procesul de comunicare sunt:

- relația dintre indivizi sau dintre grupuri;
- schimbul, transmiterea și receptarea de semnificații;
- modificarea voită sau nu a comportamentului celor angajați.

Comunicarea dintre profesor și elev nu se rezumă doar la comunicarea didactică, există și o comunicare nonverbală, care la un moment dat poate să devină mai importantă decât mesajul verbal. Comunicarea didactică se realizează parcurgând următoarele etape:

- emiterea mesajului didactic de către profesor către elev;
- receptarea mesajului de către elevi;
- stocarea și prelucrarea mesajului în scopul prelucrării ulterioare (formularea răspunsurilor de către elev, a corectărilor sau a completărilor de către profesor).

Relațiile de comunicare între emitor și receptor pot fi de mai multe tipuri:

- de transmitere de cunoștințe;
- de concentrare a atenției asupra unei sarcini date pe parcursul desfășurării activității;
- de solicitări adresate cadrului didactic de către elevi;
- de răspuns al elevilor la solicitările cadrului didactic și invers;
- de reacție care poate fi acceptare, respingere, apreciere etc. a răspunsurilor și produselor elevilor;
- de exprimare a unei stări afective ș.a.

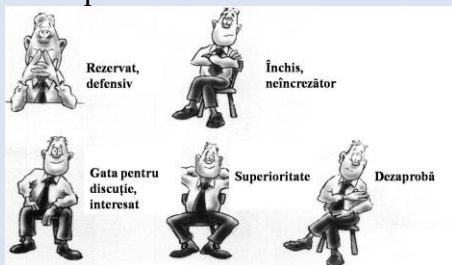

Fig. 1 Poziții corporale și ce reprezintă ele

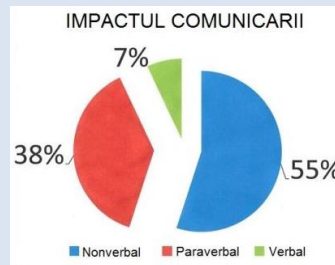

Fig. 2 Impactul comunicării asupra interlocutorului

Comunicarea didactică prezintă următoarele **caracteristici**:

1. Ale profesorului:

- claritatea mesajelor;
- precizia acestora;
- utilizarea unui limbaj adecvat și accesibil elevilor;

- utilizarea unui limbaj adecvat (corect din punct de vedere științific);
- structurarea logică a mesajelor transmise;
- prezentarea interesantă a conținutului instruirii;
- asigurarea unui climat adecvat comunicării.

2. Ale elevilor:

- să aibă capacitate de concentrare (pentru a putea recepta și înțelege mesajul profesorului);
- să posede cunoștințele anterioare necesare învățării ce urmează;
- să fie motivați pentru a învăța (în general și la un anumit obiect studiu, în particular);
- să cunoască limbajele utilizate (de profesor sau de calculator, cazul instruirii asistate de acesta).

Din practica didactică am constatat că o mare importanță o are **comunicarea nonverbală**, realizată prin intermediul expresiilor faciale, a ochiilor, a buzelor, a poziției corpului.

- **Expresiile faciale** au o mare importanță pentru elevi, un zâmbet îi încurajează pe când încruntarea sprâncenelor transmite furie, nemulțumire.
- **Ochii** - o privire absentă, înseamnă dezinteres, ceea ce duce la scăderea entuziasmului, iar o privire fermă, directă în ochii celui cu care privește, denotă interes.
- **Buzele** - mușcarea buzei inferioare indică faptul că o persoană este măcinată de îngrijorare, nesiguranță, frică. Buzele strânse dau impresia de dezgust, dezaprobare, iar ascunderea gurii ne duc cu gândul la ascunderea sentimentelor reale.

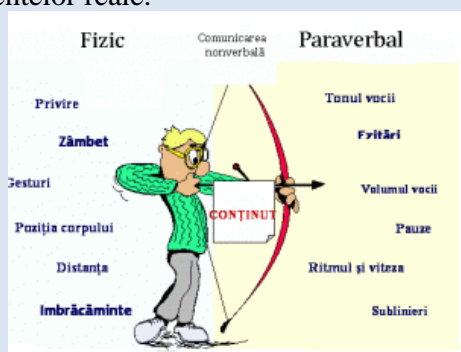

Fig. 3 Efectele comunicării asupra receptorului

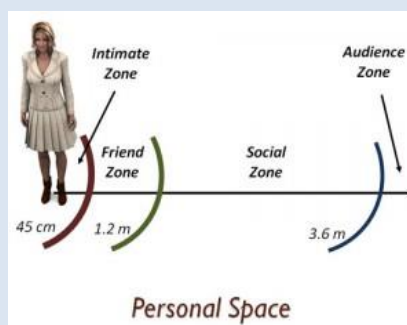

Fig. 2 Spațiul personal

- **Distanța** față de interlocutor, este un factor cauzator de stres, o distanță prea mică exprimă afecțiune, în cazul persoanelor din anturajul personal, iar în cazul persoanelor străine este sinonimă cu agresivitatea, de aceea în funcție de situație, trebuie menținută distanța care face persoana cu care comunicăm să se simtă în siguranță.
- **Vocea** este instrumentul de baza al profesorului, se receptează atât mesajul verbal, cât și ritmul vocii, tonul și inflexiunile acesteia, onomatopeele, etc. Unele sunete pot indica sarcasmul, altele furia, afecțiunea sau adeziunea.
- **Mișcările și poziția corpului** se referă la postura, poziția, mișcările subtile și modul în care se deplasează o persoană.
- **Limbajul vestimentației** - vestimentația indică starea de spirit și personalitatea fiecăruia, astfel, o anumită vestimentație este specifică întâlnirilor profesionale și o alta celor din viața personală.

Bibliografie

- <http://studiimoldova.info/noutati/social/limbajul-nonverbal>
- <http://www.projob-personal.ro/dienstleistungen/interimsmanagement/limbajul-non-verbal/index.html>
- http://www.sfatulmedicului.ro/Psihologie-si-psihoterapie/comunicarea-nonverbala_9949
- Iucu R, Managementul și gestiunea clasei de elevi, editura Polirom, Iași, 2000
- Olsen J, Thomas W. Nielsen, Noi metode și strategii pentru managementul clasei, editura Didactic Publishing House, București, 2009

prof. Nedelcu Rodica
Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Pitești

EVALUAREA PRIN ESEURI LA ORELE ONLINE DE LIMBĂ FRANCEZĂ

Trecerea tuturor activităților didactice de predare, învățare și evaluare în mediul on-line ridică multe semne de întrebare profesorilor, în încercarea acestora de a identifica cele mai bune metode de a lucra cu elevii la orele de limbă în general, și, în particular, la cele de limbă franceză.

Interacțiunea profesor- elev trebuie obligatoriu să fie o relație bi-direcțională, în niciun caz unidirecțională, bazată strict pe predarea de către profesor a unui cumul de noțiuni, teorii, opinii; atâta timp cât elevii nu se implică în activitățile comunicaționale care urmăresc îmbunătățirea competențelor lor de diverse tipuri (ascultare, vorbire, scriere, citire), nu se poate vorbi de eficiență sau progres din partea elevilor, la orele de limbă.

Astfel că, marea provocare a profesorului este aceea de a găsi formele cât mai potrivite de a-i motiva, implica și inspira pe copii, așa încât să se lase atrași în activități de învățare și exersare a limbii, plăcute, interesante, care să le ofere prilejul să comunice cât mai mult și cât mai bine în limba străină respectivă. Poate că tocmai trecerea întregii activități didactice în on-line este marele test, acela de a întruni profesorii, și de aceasta dată, în circumstanțe cu totul noi și solicitante, rolul lor de designer al lecțiilor, al activităților didactice, de organizator, de facilitator și sursa de informare, dar și de supporter al elevilor în încercarea lor de a realiza sarcini de lucru în limba străină, fie că sunt orale, fie scrise; nu trebuie neglijat că profesorul cu vocație sau foarte bine documentat, găsește întotdeauna modalitatea de a-i inspira și atrage pe copii către noile provocări propuse la orele de curs.

M-am întrebat, cum să găsesc forma cât mai eficientă și atractivă, așa încât să le trezesc elevilor mei interesul și preocuparea de a scrie în limba franceză, de a crea texte cât mai originale, de a le consolida încrederea în ei înșiși când își evaluează cunoștințele și competențele; este normal să fie la început reținuți sau mai greu motivabili, deoarece nu stăpânesc toate resursele de

lexic și mecanismele gramaticale încă din prima zi, însă ghidarea pas- cu -pas printr-o serie de exerciții special concepute să îi susțină, ar putea fi cheia ideală, atât pentru elevii care stăpânesc bine sau foarte bine limba respectivă, cât și pentru cei care se consideră începători, nesiguri, cu tendința de a se retrage și de a participa cât mai puțin în diversele contexte educaționale în care se găsesc puși la un moment dat la orele de limbă străină. În acest tipar de comunicare scrisă ghidată sau asistată gradual, se încadrează sarcinile didactice de a scrie compuneri pe baza de imagini, sau cu unele fragmente impuse (începutul, sfârșitul compunerii fixat încă de la bun început), sau chiar pornind de la o situație particulară dată sau de la un anumit titlu. “Desprinderea” va fi, bineînțeles, treptată, până la a se atinge de către elevi autonomia în scriere, și bineînțeles, vorbire, căci la început trasam sarcini de scriere de compuneri cu cât mai mult suport material oferit: o serie de imagini sugestive, care să sugereze “bornele” în dezvoltarea narațiunii cerute, un început fix, dinainte stabilit, sau un anumit final (de cele mai multe ori un happy-end, care să dea satisfacția copilului legată de aceea că binele întotdeauna învinge; sau chiar un final lăsat intenționat ne-soluționat pentru a incita interesul și a crea impresia de suspans și mister, atât de îndrăgite de școlari; a se vedea “delicioasele” compuneri “de groază” (spooky-tales) de Halloween); totodată, putem să furnizăm în sprijinul elevilor o serie de cuvinte și expresii care trebuiesc incluse în compunerea trasată, la început, volumul lexicului fiind mai bogat, sau chiar oferindu-le în sprijin ideile principale, așa încât elevii să pornească încrezatori pe drumul “scrierii de compuneri”, cu suport și ghidare îndeaproape din partea profesorului, urmând treptat “să se desprindă” de orice sprijin astfel oferit, ajungând în cele din urmă la a crea, în mod din ce în ce mai independent, propriile povești sau descrieri, propriile compuneri, unice, originale.

Din fericire, există material didactic din care să ne inspirăm pentru a concepe astfel de “schelete” ale unor compuneri ghidate, fie prin imagini, fie cu vocabular sau

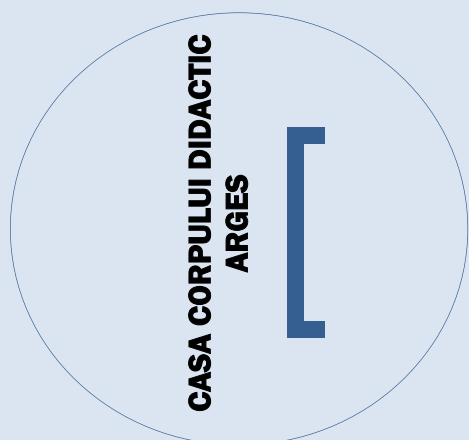
idei fixe, cu început sau sfârșit impus și,- de ce nu?-, cu o idee înserată la mijlocul narațiunii, uneori, provocând elevii să respecte o structură, inițial, apoi încurajându-i să aleagă propriile trasee imaginative pe care vor merge în crearea compunerii “perfecte” (este un fel de a spune, căci elevii consideră compunerea perfectă pe aceea care atinge exact așteptările personale, sau care are efectul scontat asupra profesorului și celorlalți colegi, care formează împreună auditoriul sau publicul lor. De aceea, compunerile scrise trebuie citite în clasă, apreciate pozitiv de către profesor, feedback-ul gramatical fiind chiar mult mai puțin important când este vorba de acest aspect; de ceea ce trebuie urmărit în primul rând este să facilitezi, să inspire, să motivezi și să sprijini copilul în a scrie ceea ce își dorește sau imaginează, fără îngrădiri, rețineri sau prea multe “corecții” făcute de față cu ceilalți elevi, auditoriul a cărui apreciere este extrem de importantă pentru “micul scriitor” în limba străină; erorile de exprimare, de gramatică trec în plan secund la orele de scriere de compuneri, profesorul cautând discret prilejul de a-l corecta pe elev, însă în niciun caz nu acum este momentul oportun, căci acum elevul se vede în postura dificilă, dar satisfacătoare, de a scrie în maniera proprie, cu ideile sale, o compunere care să îl mulțumească în primul rând pe el, și apoi pe mentor și pe colegii care o ascultă.

Ceea ce este chiar mai important, este rolul de evaluare pe care scrierea de compuneri îl poate îndeplini,

căci un text scris de elev poate “radiografia” cu ușurință întregul “bagaj” de cunoștințe lingvistice ale elevului evaluat, oferind măsura clară a nivelului de competențe pe care acesta îl are legat de scriere și nu numai; un elev care citește foarte mult, de pildă, va avea o compunere bazată pe imaginație mai bogată, cu un vocabular mai dezvoltat, lucru lesne de evaluat de către profesor la simpla analiză sau ascultare a unei compuneri; toate aceste lecturi, exerciții, sarcini de lucru pe care elevul le face duc categoric la îmbunătățirea competențelor sale lingvistice (competența de scriere, vorbire, imaginație dezvoltată și nivelul vocabularului îmbogățit; cititul se va ameliora și el, bineînțeles, odată cu exersarea în domeniul compunerilor, căci invariabil aceste competențe “cresc” împreună, au legătura și se influențează una pe cealaltă)

Compunerea poate fi deci o modalitate extraordinară de utilă și eficientă în EVALUAREA nivelului de cunoștințe lingvistice ale elevilor, de măsurare a nivelului lor de competențe legate de limba străină pe care o studiază. Scrierea de compuneri este o activitate deosebit de complexă, care antrenează practic tot ceea ce cunoaște elevul în materie de limba străină, însă îi dă și ocazia acestuia de a se documenta suplimentar, prin aceea că explorează idei noi, cuvinte noi, și le explicitează din dicționar la nevoie, în încercarea lui de a scrie cu orice preț compunerea imaginată, sau sugerată de profesor la ora de curs.

prof. Manole Delia Magdalena
Colegiul National Pedagogic “Carol I” Câmpulung

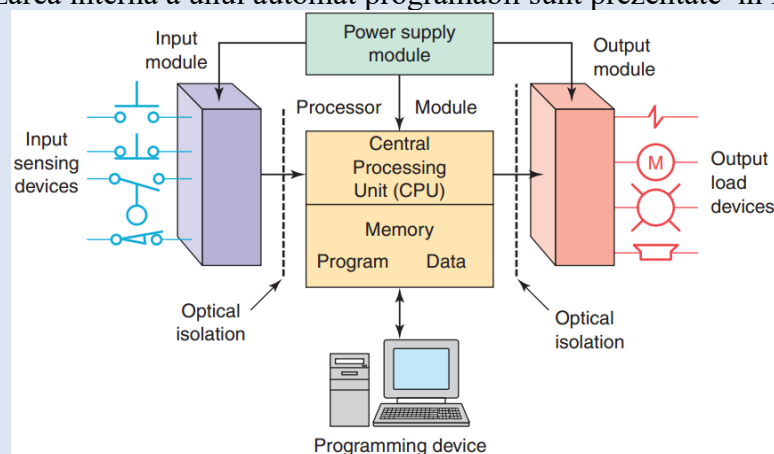

STRUCTURA INTERNĂ A UNUI AUTOMAT PROGRAMABIL - Studiu de specialitate

Automatele programabile (AP) sunt microcalculatoare simple, special construite pentru a rezolva, prin program, probleme de logică secvențială și de a înlocui comanda automatizărilor secvențiale cu logică cablată realizate cu circuite logice sau relee. Aceste echipamente oferă, în general, mai puține oportunități decât calculatoarele informatice sau cele de proces, dar pot fi utilizate foarte ușor de un personal mai puțin specializat, datorită limbajelor de programare mai simple, de tipul limbajelor cu relee, limbajului cu ecuații booleene sau a limbajelor grafice.

Derularea unui program pe AP este, în general, de tip sincron, ceea ce elimină complicațiile care apar în cazul multitasking – ului.

Schema bloc și organizarea internă a unui automat programabil sunt prezentate în figura 1.

Fig.1 Schema bloc a unui automat programabil

- **Modulul de intrare digitală**

- conține circuitele electronice de intrare folosite pentru interfațarea cu elementele externe precum butoane, limitatori de cursă, detectori, sonde de temperatură, de presiune, etc;
- permite unității centrale să citească starea logică a circuitelor de intrare;
- în general găsim module cu 4, 8 sau 16 intrări digitale;
- pentru fiecare intrare există o cale electrică de prelucrare a semnalului electric;
- pentru fiecare intrare există asociat un bit în memoria internă a automatului, starea logică a acestui bit este:
  - 1 dacă avem continuitate electrică;
  - 0 dacă nu avem continuitate electrică;
- Toate intrările sunt izolate optic față de dispozitivele de intrare;

- **Modulul de ieșire digitală**

- conține circuite de ieșire folosite pentru interfațarea cu elementele de execuție (motoare, bobine, electrovalve și electroventile, lămpi de semnalizare, etc.).
- permite unității centrale să acționeze asupra elementelor de execuție,
- fiecare ieșire are alocat un bit în memoria internă a AP, modulul de ieșire realizează corespondența **informația logică → semnal electric**;
- există următoarele **variante constructive de ieșiri**:
  - ieșiri cu tranzistoare – pentru comanda sarcinilor de cc;
  - ieșiri cu tiristoare – pentru comanda sarcinilor de ca;
  - ieșiri cu relee electromagnetice – pentru comanda ambelor tipuri de sarcini ca sau cc.

- **Power supply** – sursa de alimentare. Tensiunea de alimentare poate avea diverse valori în funcție de model sau în funcție de firma constructoare (putem găsi tensiuni de alimentare de la 24Vcc până la 220Vca);

- **Modulul central** sau **Modulul Procesor** – conține o unitate centrală de procesare CPU și o memorie. Aceste elemente au rol similar unui calculator.

- **PC pentru programare PLC** – conține mediul software în care se scrie programul de lucru al automatului după care acesta se descarcă în memoria internă a AP;

- **Module de comunicație**

- Asigură comunicația între AP-uri în cazul sistemelor complexe de automatizare;
- Asigură comunicația cu un server, pentru programare sau pentru monitorizarea parametrilor din proces.

Fig. 2 Automat programabil Siemens, aspect fizic

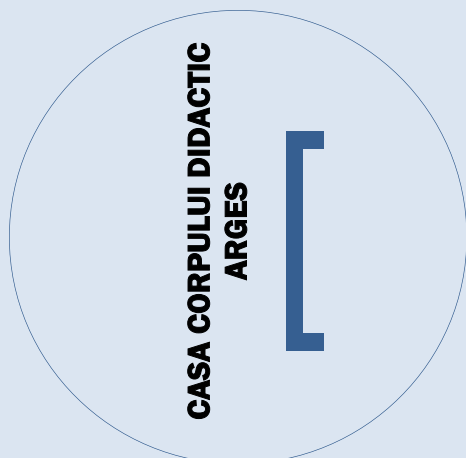
Putem considera automatul programabil ca fiind o cutie plină de sute sau chiar mii de relee, circuite de numărare (contoare), relee de timp (temporizatoare) și circuite de stocare a datelor. Aceste relee, contoare și temporizatoare nu există fizic ci sunt mai degrabă simulate și pot fi considerate contoare și temporizatoare software.

Automatele programabile (AP) pot fi considerate microcalculatoare specializate care funcționează în timp real, adică asigură o limită maximă pentru durata procesului de achiziție, prelucrare și redare a informațiilor.

Bibliografie:

- http://mctr.mec.upt.ro/~ciupe/ap/Curs_AP_2012_final.pdf
- http://users.utcluj.ro/~cteodor/Lucrari/Automatizari_L7.pdf
- <http://test.mrxl.ro/joomla/images/Cursuri/uem/Cap7.pdf>

*prof. Bostan Elena
Colegiul Tehnic Costin D. Nenițescu Pitești*

UTILIZAREA T.I.C ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Realitatea lumii actuale a făcut ca dezvoltarea resurselor T.I.C. în școală să fie o necesitate. Resursele T.I.C facilitează accesul la informații rapid din fiecare domeniu. Personalul didactic și elevii s-au adaptat rapid noilor tehnologi, astfel încât în zilele actuale putem vorbi de apariția celui de-al treilea factor în relația profesor- elev, resursele multimedia.

Utilizarea aplicațiilor multimedia oferă profesorilor și elevilor avantajele interactivității informațiilor, simularea creativității, lucrul în echipă, eliminarea absenteismului școlar, concentrarea mai bună la ore.

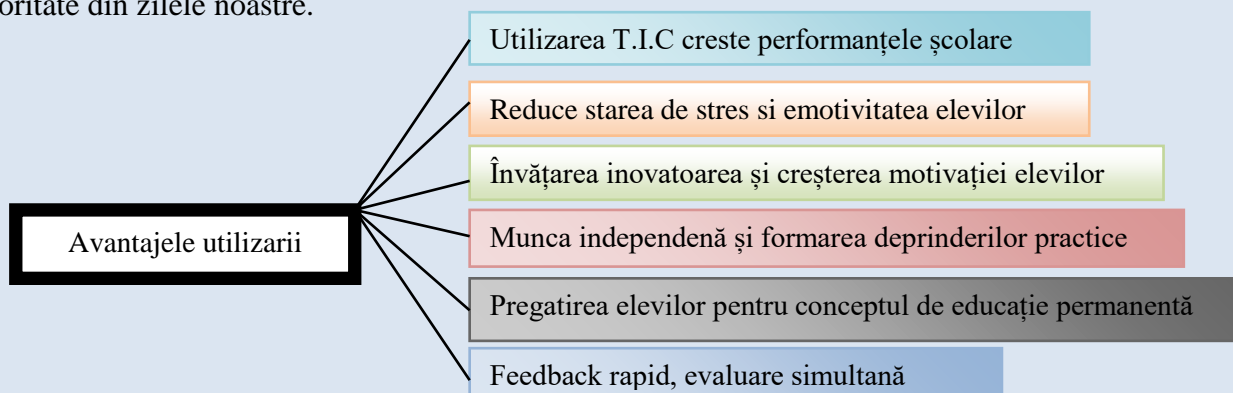
Avantajul utilizării instrumentelor T.I.C. la elevi îl constituie faptul că elevii sunt deja familiarizați cu utilizarea internetului și lucrul pe dispozitivele electronice acordându-le deja mult timp și în afara școlii. Cadrele didactice au acces la diferite platforme educaționale: Kinderpedia, DigitalEdu, eTwinning, Livresq, Adservio, Examenul Tău etc. Aceste platforme educaționale se bazează pe tehnici moderne și interactive gândite de către specialiști pentru a putea atrage atât elevii cât și profesorii în utilizarea lor. Un cadru didactic

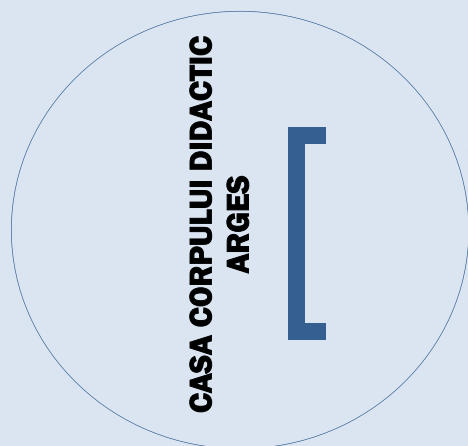
bine pregătit trebuie să fie mereu în actualitate cu resursele T.I.C pentru garantarea succesului procesului educativ. Activitatea profesorului poate fi păstrată mai bine cu ajutorul resurselor T.I.C. prin realizarea de statistici și grafice realizate asupra progresului elevilor, cât și arhivarea lecțiilor și documentelor școlare.

Pentru o bună colaborare între elevi-profesori trebuie să se țină cont și de colaborarea dintre elevi-profesori-părinți. Colaborarea cu părinții se poate realiza cu ajutorul resurselor T.I.C. prin realizarea unui catalog digital, pentru a putea afla în timp real situația școlară a elevilor și să poată să ia măsurile necesare la timpul corect pentru a ameliora situația școlară. Implicarea părinților fizic poate fi afectată de timp, serviciu, deplasarea în altă localitate/țară, iar în situațiile actuale o colaborare școală-familie utilizând internetul reprezintă cea mai bună soluție.

În concluzie putem spune că avantajele utilizării T.I.C în activitatea didactică reprezintă cea mai mare prioritate din zilele noastre.

prof. Popescu Georgiana
Colegiul Economic "Maria Teuleanu" Pitești

AGRESIVITATEA LA COPIII PREȘCOLARI - studiu

La copii, agresivitatea a devenit un subiect din ce în ce mai vehiculat, fiind la ora actuală una dintre preocupările și frământările de bază ale părinților și ale cadrelor didactice. Această problemă a ridicat și ridică în continuare întrebări precum: ce măsuri trebuie luate, când și cum să reacționăm, etc. Fie că este vorba de agresivitate în familie, la grădiniță, față de alți copii, față de obiecte sau împotriva copilului însuși, simptomul devine rapid un motiv de îngrijorare și chiar de excludere a copilului uneori. Agresivitatea nu se rezumă doar la eticheta de copil

cu tulburări de comportament, cu tendințe antisociale, cu deficit de atenție și concentrare, ci adesea indică o trăire complexă a copilului încărcată de multe afecte, care necesită o traducere din partea noastră.

Agresivitatea copiilor poate fi o modalitate de a atrage atenția sau poate fi o simplă provocare. Uneori copiii folosesc comportamentele agresive pentru a câștiga o identitate proprie, alții se simt pur și simplu neglijați. În general, copiii *agresivi* trăiesc într-un mediu social caracterizat prin conflicte, neglijare și abuz, dar de multe ori

agresivitatea copiilor este cauza conflictelor în familie.

Ceea ce ne interesează de fapt nu este atât localizarea în timp a apariției agresivității, ci în special a momentelor, situațiilor sau evenimentelor care o provoacă: cearta, schimbări, separări, nașterea unui frățior, plecarea unei persoane, situații confuze, violență. Agresivitatea apare ca un răspuns la ceea ce a avut impact traumatic asupra copilului și nu a putut fi exprimat, elaborat, ci a luat aceasta formă afectivă nestructurată, dar extrem de intensă. Ceea ce este însă de reținut este faptul că niciodată nu va apărea brusc sau din senin, ruptă de relația cu ceea ce este în mediul de viață sau de educație al copilului. De asemenea, din perspectiva noastră, a adulților întâmplările pot fi minore sau banale, dar pentru copil ele pot avea o semnificație mult accentuată. Manifestarea agresivă este un mesaj adresat mediului și persoanelor care îl înconjoară. De aceea, este necesar să depistăm unde apare agresivitatea (acasă, în parc, pe stradă, la grădiniță, în alte locuri) pentru a putea înțelege care este partea conflictuală, de ce copilul alege să se comporte în felul acesta și ce anume din mediul respectiv îi creează dificultăți în a se adapta sau exprima. Apariția agresivității la plecare poate fi un semn al temerii de separare, de abandon, apariția ei în relație cu jucăriile și alți copii poate fi o teamă de deposedare și de pierdere, apariția ei în relație cu o persoană anume poate fi expresia furiei sau a anxietății, o modalitate de apărare. Trebuie să observăm împotriva cui se direcționează agresivitatea, este o manifestare difuză și generalizată sau apare în relație cu anumite persoane.

Relațiile și capacitatea copilului de a intra într-o relație și de a se manifesta apar prin legătura acestuia cu familia. Legătura este cea care îi transmite pe toate căile informații și modalități de manifestare în raport cu aceste informații. Nu putem afla foarte multe lucruri despre un copil și despre modul lui de a fi, dacă nu îl privim prin prisma relațiilor și legăturilor sale cu membrii familiei. Cum este relația cu mama? Cum este relația cu tata? Există frați, surori? Care este rolul bunicilor? Există și alte persoane importante pentru copil care formează o familie lărgită? Familia este fondul comun din care pornește copilul și de la care

moștenește ceea ce are de transmis și de purtat familia sa. Relațiile și interacțiunile intrafamiliale, precum și cele cu persoanele din exterior sunt toate filtrate de către copil și se constituie într-o varietate de stimuli, pentru care nu are întotdeauna un răspuns sau o reacție adecvată.

Părinții au un rol foarte important în modelarea comportamentului copiilor: dacă ei se comportă agresiv, copiii vor fi înclinați să facă la fel. Ignorarea acestui comportament sau chiar încurajarea lui pe motiv că e drăguț când e furios sau că este bine să fie îndrăzneț, poate să ducă la exacerbarea lui, copilul agresiv devenind un adolescent și apoi un adult agresiv.

Copilul trebuie învățat tehnici de stăpânire a mâniei care se vor perpetua odată cu creșterea lui. Observăm ce anume îl face să devină agresiv și evităm motivele de criză. Stabilim reguli și imediat ce ne dăm seama că micuțul este agresiv față de alți copii, trebuie să-i spunem să înceteze, pentru că le face rău acelor copii. Iată câteva metode pe care le putem folosi în relația cu copilul agresiv:

- **Discuția.** Copilul trebuie rugat, cu calm, să explice care este motivul pentru care a devenit atât de nervos. Această discuție poate ajuta unii copii să își stăpânească mânia și să se calmeze. Trebuie să-i propunem copilului modalități civilizate de a obține ce vrea, să-l învățăm să discute și să ceară, să își aștepte rândul sau să schimbe jucăriile cu alți copii.

- **Exerciții fizice.** Copiii se pot elibera de o parte de mânie tropăind din picioare, lovind cu pumnii într-o pernă sau trăgând și învărtind de plastilină. De asemenea dansul sau plimbarea pot ajuta. A încuraja un copil să facă lucrurile care îi plac, îl poate ajuta de asemenea să se concentreze pe altceva decât pe motivul mâniei.

- **Confort psihic și afecțiune.** Micuții trebuie asigurați că ținem cu adevărat la ei și înțelegem situația prin care trec și sentimentele lor. Copiii se pot simți în siguranță prin simpla noastră prezență, atunci când trec printr-o situație frustrantă. Pentru a-l calma putem să îl strângem în brațe și să îi șoptim calm la ureche cuvinte liniștitoare, sau să îl mângâiem pe spate.

- **Un bun exemplu.** Copiii imită adulții, astfel încât modul în care ne stăpânim mânia și trecem prin situații frustrante, va afecta cu siguranță copiii.

- **Aprecierea bunei purtări.** Copilul trebuie asigurat că observăm atunci când își rezolvă problemele legate de mânie într-un mod pozitiv.

Cel mai adesea cauzele agresivității ar putea fi:

- faptul că se simte supraîncărcat de activitățile programate;
- o mare schimbare în viața lui, cum ar fi un nou bebeluș în familie;
- faptul că alți copii „se iau de el“;
- faptul că întâmpină probleme la grădiniță;
- excesul de filme, muzică, jocuri video și de calculator cu conținut violent.

Copiii mici au tendința de a ataca mușcând sau lovind deoarece ajung ușor să fie frustrați și nu

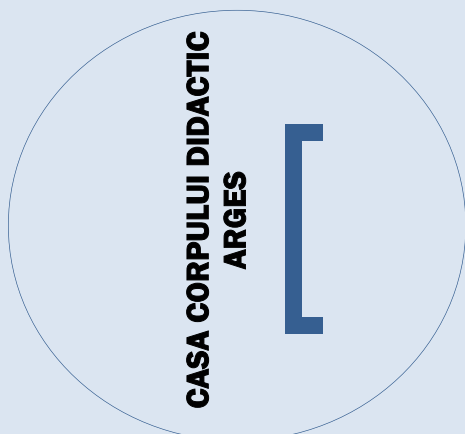
Bibliografie:

- Șchiopu, U., Verzea, E.-, „Psihologia vârstelor”, E.D.P., București, 1995;
- Crețu, R. Z.- „Evaluarea personalității”, Ed.Polirom, București, 2005.

știu să comunice. În jurul vârstei de 3-4 ani, cei mai mulți copii dobândesc aptitudinile de adaptare și de limbaj care le sunt necesare pentru a-și controla agresivitatea. Nu o vor face perfect: copiii adesea învață să facă așa cum e bine după ce încearcă mai întâi să facă așa cum e rău. Este important să fim fermi și consecvenți și să ajutăm copilul să învețe metode mai bune de a-și administra emoțiile. Numai o constrângere amicală și o atitudine înțelegătoare, dar de mare fermitate, vor putea ameliora situația. Un copil agresiv nu este un copil rău, el are doar vârsta pe care o are. Trebuie mereu insistat asupra faptului că este „bun” și că este iubit.

prof. Petria Ecaterina

G.P.N. „Căsuța cu Povești” Curtea de Argeș

MODALITĂȚI DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR DE COMUNICARE ALE PREȘCOLARILOR PRIN INTERMEDIUL JOCULUI DIDACTIC

Stăpânirea unui vocabular bogat îi oferă preșcolarului posibilitatea de a se „mișca” cu ușurința în mediul înconjurător și de a-și experimenta propriile achiziții de limbaj. Vârsta preșcolară reprezintă un moment important în evoluția individului. Realitatea înconjurătoare este foarte complexă și copilul nu poate să o cunoască decât prin intermediul jocului. De aceea unii psihologi consideră jocul - ca o activitate de pre-învățare. Esența lui constă în reflectarea și transformarea pe plan imaginar a realității înconjurătoare. El

constituie pentru copil o simplă distracție, jucându-se cunoaște și descoperă lumea și viața într-o formă accesibilă și atractivă.

Prin intermediul jocului se realizează nu numai cunoașterea realității sociale ci și imitarea unor anumitor tipuri de relații sociale dintre adulți. Jocul exprimă deci dorința de pregătire, de măreție, prin autodepășire continuă. Prin joc copiii își satisfac dorința firească de manifestare și independență.

Jocul didactic este unul dintre cele mai eficiente mijloace pentru dezvoltarea vorbirii și gândirii preșcolarilor. Organizat și condus cu pricepere ajută copilul la construirea unor structuri mentale, lărgeste orizontul de cunoaștere, consolidează și sistematizează cunoștințele, priceperile, deprinderile de exprimare corectă, coerentă, logică și expresivă, îmbogățește, corectează și activează vocabularul copiilor, influențează dezvoltarea personalității lor.

Specificul jocului didactic constă în combinarea originală a elementului instructiv și al exercițiului cu activitatea de joc. El se poate organiza atât în cadrul activităților comune, frontale, cât și pe grupuri mici în cadrul jocurilor la alegere.

Respectând principiile accesibilității și însușirii conștiente și active a cunoștințelor, jocurile didactice urmăresc mersul tuturor activităților, situându-se fie înaintea lor pentru a le pregăti, fie în urma lor pentru a verifica, sistematiza, integra cunoștințele.

Desfășurarea metodică a jocului didactic este o condiție esențială în obținerea eficienței funcțiilor formative ale acestuia, a obiectivelor stabilite.

Prin intermediul activității ludice, copiii fac descoperiri senzomotorii privind mărimile și formele, noțiunile de „jos” și „sus”, „tare” și „moale” etc. Ei mănuiesc, manipulează, identifică, ordonează, structurează și măsoară. Înălțând și dărâmând, se familiarizează cu proprietățile lucrurilor și dobândesc cunoștințe despre greutate, înălțime, volum și textură. Exersându-și percepția, abilitatea de a reacționa și abilitatea gândirii, copilul acumulează experiență directă. Esențială pentru copil, în joc, este natura primară a experienței, nu doar pentru că îi furnizează impresii imediate, ci și pentru că îi conferă feed-back-ul și îi determină progresul în învățarea independentă.

Jocul îi pregătește pe copii pentru viață, dar într-o

Bibliografie:

- Cerghiț Ioan, *Metode de învățământ*, Editura “Didactică și Pedagogică”, București, 1977, p. 166
- Claparide Eduard, *Psihologia copilului și pedagogie experimentală*, Editura “Didactică și Pedagogică”, București, 1975,
- Chateau Jean, *Jocul și psihologia copilului de la naștere la adolescență*, Editura “Didactică și Pedagogică”, București, 1979.

manieră specifică. Jucându-se, copiii se experimentează și se exersează pe ei înșiși ca agenți activi ai mediului, În familie și la grădiniță copiii sunt frecvent chemați să acționeze în conformitate cu anumite seturi de modele, dar în lumea jocului ei pot fi cei care iau deciziile. Jocul oferă copiilor oportunitatea de a exersa roluri ale adulților. Copiii se pot juca „de-a școala”, „de-a spitalul”, „de-a magazinul” interpretând roluri de profesori, infirmiere, vânzătoare, etc. jocurile sunt mijloace efective prin care copiii învață să-și adapteze acțiunile la acelea ale unui partener.

Jocul este un exercițiu crucial pentru formarea și dezvoltarea responsabilității etice. În cadrul său, copilul practică nu doar comunicarea și solidaritatea socială ci își configurează totodată propriile sale valori de judecată cu privire la ce este bine și ce este rău într-un context social. El învață corecția socială și intervenția nu doar de la adulți care „supervizează” ci mai degrabă de la colegii de joc în aceeași grupă de vârstă, aflați în aceeași situație.

În activitatea ludică este, de asemenea exersată judecata estetică a copilului. El învață să aprecieze lucrurile ca frumoase sau urâte, să opteze pentru anumite forme, culori și materiale.

Jocul stimulează fantezia și un anumit gen de percepție a ideilor. Este vorba în fond, despre creativitatea jocului. Ea privește aspecte foarte concrete și foarte practice. Copilul este stimulat, el are idei și, nu în ultimul rând el este capabil să facă legături intuitive între lucruri care pot fi transpuse în acțiuni care produc schimbări ale lucrurilor. Prin intermediul jocului, un copil poate realiza care idei sunt ale sale și, în acest proces, poate lua cunoștință de propriul său potențial inovativ și îl poate experimenta. Pe de altă parte dat fiind că jocul face posibilă atât realitatea cât și fantezia, el le permite copiilor să se confrunte și să-și rezolve fricile lor cele mai profunde (de vrăjitorie, de fantome, de animale sălbatice, etc.). prin intermediul episoadelor imaginare copiii se pot înfrunta fără riscuri cu aceste creaturi și pot să le domine.

Prin intermediul jocului, alături de nevoia de a se integra, copilul experimentează și nevoia de a-și apăra și de a-și afirma individualitatea. Obligat de context să iasă din el însuși și să se privească dintr-o altă perspectivă, copilul își construiește un sens propriu al identității, sens concretizat în imaginea de sine.

Jocul este principala modalitate de dezvoltare a competențelor de comunicare a preșcolarilor întrucât este forma de activitate care îi stimulează cel mai mult să se exprime prin diversele forme de realizare ale acestuia, conținut, materiale, elemente specifice și este fără îndoială activitatea fundamentală din grădinița de copii.

*prof. înv. preșcolar Peican Cornelia Roxana
G.P.P Dumbrava Minunată Pitești*

EFECTELE ECRANULUI ASUPRA MINȚII PREȘCOLARULUI

Deficiențele de atenție și concentrare, slăbirea capacităților mentale, a puterii de judecată și a motivației sunt probleme care se află de câteva zeci de ani în atenția cercetătorilor din lumea occidentală. În ultima vreme aceste afecțiuni au început să fie observate și la mulți dintre copiii și tinerii din țara noastră.

În urma cercetărilor desfășurate în ultimii ani, s-a ajuns la concluzia ca vizionarea TV și calculatorul dăunează dezvoltării și funcționării creierului uman. Aceasta, deoarece activitatea corticală, atunci când ne așezăm în fața ecranului, este complet diferită de aceea întâlnită în mod obișnuit în viața oamenilor. Cele câteva ceasuri petrecute zilnic de copii în fața televizorului și a calculatorului, încă din primii ani de viață, vor influența definitiv modul în care creierul va răspunde pe viitor la provocările lumii reale, modul în care va procesa informația.

Astfel mintea tinerilor ajunge să fie dependentă de starea de pasivitate, de

concentrare care i-a fost indusă zilnic, câteva ceasuri, prin intermediul vizionării. Emisfera stângă a creierului, a cărei activitate este inhibată când privim la televizor, nu se dezvoltă normal, ceea ce va face ca tinerii aceștia să fie deficienți în ceea ce privește gândirea logică și analitică, în vorbire, în construirea frazei, în scris și citit procese desfășurate în ariile acestei emisfere. De aceea se recomandă ca până la doi ani copiii să nu fie lăsați să se uite la televizor, iar după această vârstă, pe toată perioada vârstei școlare, să li se limiteze timpul vizionării (cumulat televizor, video sau calculator) la una, cel mult două ore pe zi. Unii autori opinează ca măcar până la 5-6 ani când se încheie prima perioadă esențială în dezvoltarea creierului, copiii să fie ținuți departe de televizor și de calculator.

Educația copiilor este, poate, cea mai mare responsabilitate pe care o are omul în viață, activitatea care ne poate procura cele mai mari bucurii sau, dimpotrivă, dezamăgiri. Depinde în primul rând de noi formarea copilului, devenirea lui sau, dimpotrivă, eșecul. Omul de mâine ne va putea fi un real sprijin; un izvor de satisfacții și bucurie sau o povară, o pricină permanentă de regrete, o mustrare vie a neglijenței privind modelarea sufletului, minții și trupului aceluia a cărei viață a depins în cea mai mare măsură de noi.

Trăim într-o lume în care se vorbește foarte mult despre drepturi. Oare n-ar trebui să asigurăm și copiilor dreptul „fundamental” la mai multă afectivitate, la mai mult timp petrecut împreună cu ei, la o stimulare normală a minții și trupului, la a fi păziți în fața ofensivei unor mijloace care le pot distruge mintea? Sunt mai multe întrebări asemănătoare la care ar trebui să răspundem, în primul rând, noi părinții și educatorii, răspuns de care depinde soarta copiilor noștri și a societății în care trăim.. De înțelegerea acestui lucru, de adoptarea unei atitudini responsabile în educarea copiilor noștri și în desfășurarea vieții de familie depinde viitorul acestor copii și al nostru al tuturor. Astfel vom deveni spectatorii și victimele unei revărsări de violență, al cărei debut și-a făcut deja apariția, a unei înmulțiri fără precedent a bolilor mentale, de la depresii și schizofrenie, a generalizării informațiilor mentale, de la problemele de atenție și de hiperactivitate până la autism.

Vizionarea la televizor este o activitate cu totul improprie funcționării și dezvoltării creierului. Se pare că mintea umană se adaptează doar parțial acestui tip de comunicare și aceasta cu riscuri mari pentru sănătatea cortexului. Creierul uman nu a fost dotat cu un sistem care să facă posibilă percepția și prelucrarea suficient de rapidă a imaginilor în mișcare precum o face de exemplu computerul sau o mașină adaptată acestei funcții. Fiindu-i depășite capacitățile, cortexul renunță parțial sau total la anumite funcții și procese care-l caracterizează în mod obișnuit activitatea.

Astfel, neuropsihologii constată că, pe parcursul vizionării TV, activitatea emisferei stângi se diminuează extrem de mult, comunicarea interemisferică slăbește semnificativ, iar procesele mentale superioare sunt inhibitate cu putere, creierul trecând într-un ritm predominant alfa – activitate electrică ce indică intrarea într-o stare de semiadormire de tip hipnotic.

Cea mai mare parte a afirmațiilor este că efectele

Bibliografie:

- Andrei Dragulescu, Nicoleta Griveanu, Virgiliu Gheorghe, EFECTELE MICULUI ECRAN ASUPRA MINTII COPILULUI, Ed. Prodomos-Asociația Pentru Apararea Familiei Sicopilului-2007

*prof. înv. preșcolar Tănase Caterina
Școala Gimnazială Ștefan cel Mare, Argeș*

televiziunii asupra minții umane sunt valabile și în cazul calculatorului. Din această cauză, în momentul în care utilizăm calculatorul pentru un proces ce solicită gândirea, creierul trebuie să facă un efort mult mai mare decât în mod obișnuit pentru a putea birui inerția hipnotică în care îl introduc imaginile de pe ecran. În cazul computerului, analiza trebuie particularizată în funcție de modul în care este utilizat. Utilizarea calculatorului din perioada copilăriei, când copilul trebuie să-și dezvolte modul de a gândi, de a percepe și să reprezintă realitatea, conduce la o deformare a gândirii acestuia sau la deprinderea unei gândiri mașinale.

Din punct de vedere educațional, este foarte important de evidențiat că în fapt, calculatorul forțează utilizarea unor gândiri și raționamente formale de un tip special. Într-un joc tipic de calculator pentru a câștiga, jucătorul trebuie să reacționeze fără să gândească, mașinal, cu alte cuvinte jucătorul trebuie să reacționeze automat; așa se explică motivul pentru care copiii joacă mult mai ușor și cu mult mai mult succes aceste jocuri: ei nu au încă formată gândirea proprie și conștiința, tot atât de dezvoltată ca la oamenii maturi; această dezvoltare face ca eliminarea gândirii să fie mult mai dificilă atunci când trebuie executată o acțiune reflexă. Așadar, jocurile electronice nu au nici un efect educațional; este falsă credința că utilizarea calculatorului dezvoltă gândirea și îl face pe copil mai inteligent, ci dimpotrivă devine egoist individualist, fără capacitatea de a lua decizii obiective, de a se descurca în societate, le inhibă dezvoltarea, le împiedică gândirea liberă, reflexivitatea, slăbește creativitatea și distruge rețele neuronale, stresează și obosește până la epuizare. Cu toate acestea ecranul este căutat și iubit de copii și adulți.

Pentru a evita apariția unor tulburări și pentru a asigura o dezvoltare armonioasă a copiilor noștri, ei au nevoie să fie modelați, influențați în mod optim, adecvat, de o serie de factori în care cel mai important rol îl au educatorii, părinții și medicii.

Menirea noastră a dascălilor este aceea de a găsi strategiile optime în a informa părinții despre cauzele și efectele pe care le produce și le determină utilizarea îndelungată, nedozată corespunzător a timpului alocat televizorului și calculatorului asupra organismului.

CUM SĂ DEVII PROFESORUL CARE ADUCE BUCURIA ÎN OCHII COPILULUI ȘI RECUNOȘTIȚA ÎN SUFLETUL PĂRINTELUI

Educația este una dintre funcțiile esențiale și permanente ale societății. Ea se îndeplinește deopotrivă de către părinți, cadre didactice, grupul de prieteni, grădiniță și școală, organizații culturale, mediul ambiant.

Dintre toți acești factori educativi, cadrele didactice din învățământul preșcolar reprezintă prima verigă cu răspundere formativă a copiilor.

Capacitatea de a transmite cunoștințe și de a relaționa cu copiii reprezintă o condiție de bază a unui profesor de succes. De asemenea, personalitatea unui pedagog este determinantă pentru copii.

Personalitatea educatoarei nu poate fi înlocuită nici de manualele performante, nici de instrucțiuni sau îndrumătoare. Adevărata personalitate –*individualitate*– se formează în timp prin voință și perseverență.

Experiența, intuiția și tactul duc la realizarea unui echilibru stabil între ceea ce este comun și ceea ce este individual în grupă, între dezvoltarea psihică și fizică, între activitățile desfășurate, progresele realizate, zâmbetele adunate.

O educatoare este ca un designer de suflete care, cu un cuvânt, un gest sau o privire la momentul potrivit, poate face minuni. Iar fericirea și starea de bine sunt contagioase.

Educatoarele reușesc să combine metodele clasice, tradiționale, cu cele moderne în lucrul cu copiii. Ele pot să le capteze atenția copiilor, făcând din sala de grupă un mediu relaxant și plin de afecțiune, în care copiii se pot simți încrezători în capacitatea lor de a asimila cunoștințe.

În timpul activităților educatoarele vorbesc sincer cu copiii grupei, iar ei se manifestă degajat. Fiecare activitate este planificată astfel încât educatoarea să poată crea momente unice de fiecare dată. Odată deveniți mai degajați, copiii pot fi implicați mult mai ușor în procesul de studii și în diferite activități captivante și utile. În timpul dialogului cu educatoarea, copilul capătă încredere în sine și dorește să-și demonstreze toate calitățile pozitive. Educatoarele știu că respectul, sinceritatea, colaborarea, activitățile comune ne unesc și doar astfel putem crea un echilibru din care noi, cadrele să devenim pedagogi fericiți, iar părinții să păstreze în suflete recunoștința și bucuria că petrecem împreună primii ani de studii ai copiilor lor.

Dacă mă gândesc la ce metode de predare ar putea transforma grădinița într-un loc al fericirii, eu cred ca cele mai utile sunt acelea care organizează resursele grupei astfel încât să le aducă preșcolarii în prim-plan elemente precum: un grad înalt de autonomie, responsabilizarea copiilor, sentimentul de conectare copil-educatoare.

Educatoarea poate asigura o educație de calitate numai în parteneriat cu familia. Parteneriatul presupune respect reciproc, acceptare, toleranță și lipsa judecăților de valoare, a prejudecăților cu privire la situația economică, socială, religioasă sau educațională a părinților.

Numai așa se poate vorbi de o construcție comună de relații din care educatoarea primește și transmite informații, părinții câștigă experiență pas cu pas.

Trebuie să punem blândețe în începuturi, să ne dăm timp nouă, ca educatori, să vedem ce este esențial pentru fiecare părinte, pentru fiecare grup de părinți, să le dăm în același mod și lor timp suficient să ne arate rezervoarele de încredere, iubire și respect din sufletul lor.

Păstrăm cu noi an de an fiecare moment unic și-l cuprindem în calendarul zâmbetelor Grădiniței cu Program Prelungit "Tudor'S House Kids", Pitești.

Bibliografie:

1. Vrăsmaș, E., *Educația copilului preșcolar*, Editura ProHumanitas, București, 1999.
2. Vrăsmaș, T., *Școala și educația pentru toți*, Editura Miniped, București, 2004.
3. Gliga, L. (coord.), *Standarde profesionale pentru profesia didactică* M.E.N., București, 2002

***<https://andreadenisapuiu.wordpress.com/author/andreadenisapuiu>

*prof. Medre Mirela,
Grădinița cu Program Prelungit "Tudor 'S House Kids"*

EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE LA PREȘCOLARI

Sănătatea este definită ca starea de bine fizică, mentală și socială a fiecărei persoane. Sănătatea nu este doar absența bolii sau a infirmității (Organizația Mondială a Sănătății, 2000). Starea de sănătate și de boală este influențată nu doar de factorii biologici, chimici sau genetici, ci și de factorii psihologici și sociali. Factorii psihosociale care influențează starea de sănătate și boală sunt: comportamentele sănătoase sau de risc, abilități cognitive, emoționale și sociale, atitudini și valorile personale relaționate cu sănătatea, normele socio-culturale de gen.

Integrată în procesul educativ general, activitatea de educație pentru sănătate din instituțiile preșcolare prezintă o serie de aspecte specifice și comune întregului proces instructiv educativ din grădiniță, determinate de particularitățile de vârstă și individuale ale preșcolarii. Astfel, sub raportul conținutului, caracteristica perioadei preșcolare este dezvoltarea concentrică a acestuia, prin respectarea principiilor didactice, mai precis, prin trecerea treptată în cadrul diferitelor grupe de vârstă, de la simplu la complex, de la concret la abstract, de la apropiat la îndepărtat, ceea ce permite însușirea

temeinică și înțelegerea conștientă a fenomenelor, facilitând formarea deprinderilor și a obisnuințelor igienice.

În atingerea scopului educației pentru sănătate, am utilizat pe lângă alte multe mijloace de realizare și jocul de mișcare. Prin natura lui, acest gen de joc constituie un puternic factor favorizant al dezvoltării fizice și neuropsihice a copilului și este un bun prilej pentru transmiterea unor mesaje educative pe teme de igienă, de sănătate. În cadrul jocului de mișcare se impune atenției nu numai prin influențele pe care le exercită în planul culturii sanitare, ci mai ales prin acțiunile sale directe privind conținutul igienic al dezvoltării generale a copilului, îndeosebi asupra laturii formative, a sferei atitudinal comportamentale. Aceste jocuri, fiind mai dinamice, se pot desfășura și în pauza dintre activitățile statice, precum și în timpul liber petrecut cu părintii. Și jocul de masă influențează pozitiv conduita igienică a copiilor prescolari. Spre deosebire de jocurile de mișcare, jocurile de masă sunt mai puțin dinamice, sunt odihnitoare și în

Bibliografie

- Baban Adriana, "Consiliere educațională", Cluj Napoca, 2001
- M.E.C., „Ghid pentru cadre didactice-Programul Educație pentru sănătate în școala românească”, București, 2004
- P.S.I. România, "Pachetul educațional-Fac ce vreau dar știu ce fac!", București, 2000

aceiași timp distractive, ele desfășurându-se în cadrul activităților pe centre de interes, ori după activitățile mai grele, mai obositoare.

- ✓ Contribuția acestor jocuri se referă la:
- ✓ Familiarizarea copiilor cu obiecte de uz personal sau grupe de obiecte;
- ✓ Consolidarea cunoștințelor copiilor cu privire la comportamentul igienic-necesar;
- ✓ Înlăturarea lacunelor din cunoștințele copiilor privind igiena.
- ✓ Punerea în evidență atât a greșelii propriuzise a copilului, pentru a nu-i crea complexe, cât mai ales a regulilor de igienă corespunzătoare greșelii;
- ✓ Dezvoltarea spiritului de echipă prin întrecerile organizate, mărindu-se atractivitatea și implicit, eficiența transmiterii mesajului educativ-sanitar;
- ✓ Responsabilizarea copiilor;
- ✓ Dezvoltarea proceselor psihice: a atenției, a memoriei, a gândirii.

*prof. învă. preșcolar Buleteanu Ramona Ioana
Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Pitești*

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Educația ecologică este un proces care are scopul să îmbunătățească calitatea vieții prin asigurarea oamenilor cu modalitățile de care au nevoie pentru a rezolva și împiedica problemele de mediu. Educația ecologică poate ajuta oamenii să câștige cunoștințe, deprinderi, motivații, valori și angajamentul de care au nevoie pentru a gospodări eficient resursele pământului și de a-și asuma răspunderea pentru menținerea calității mediului.

Studierea mediului înconjurător de către copii presupune perceperea unitară a aspectelor biologice, fizice și tehnologice. Educația în grădiniță acționează în scopul dirijării și facilitării acestei percepții în raport cu vârsta copiilor și cu nivelul lor de dezvoltare, astfel activitățile comune: cunoașterea mediului, educația muzicală, educația artistico-plastică, activitățile practice, excursiile, vizitele, drumețiile aducându-și un aport semnificativ în acest sens.

Un rol deosebit îl au observările. Prin activitățile de observare, noi, educatoarele, urmărim să antrenăm copiii, pe lângă sistematizarea cunoștințelor despre părțile componente, mod de viață, adăpost, foloase, la discuții despre modul în care putem proteja natura. Trebuie să apelăm permanent la experiența de viață a copiilor, la modul în care au reacționat în diferite situații, cum au avut grijă de animale, de plante; le cerem exemple pozitive și negative de comportamente față de natură.

Deoarece degradarea continuă a mediului este tot mai vizibilă, un gând ar trebui să devină tot mai constant pentru orice ființă rațională care trăiește pe pământ și anume acela de a face tot ce se poate în sprijinul ocrotirii naturii. Prin acțiuni comune cu părinții, am încercat să-i sensibilizăm asupra infestării apei, a aerului și pământului, ceea ce este un semn de întrebare asupra existenței însăși pe planetă. În acest sens, educația ecologică are o importanță deosebită întrucât prin aceasta învățăm copiii cum trebuie să protejeze natura, înțelegerea faptului că omul poate folosi plantele fără a dăuna naturii lăsându-le urmași care să ducă la perpetuarea speciei, culegând semințe, împrăștiindu-le în jurul nostru. Întrucât natura este casa omului, el și-o poate amenaja după bunul său plac, dar fără să deranjeze prea mult, pentru că tot ceea ce a creat Dumnezeu are un rost pe Pământ.

Copiii trebuie educați de mici să respecte natura, să o ocrotească, să înțeleagă faptul că este bine să ne bucurăm de flori și de arbori, sădind în sufletul acestora gingașie, admirație față de armonia culorii, grija față de fragilitate, gândul că rămânând neatînse vor bucura și alți oameni – plantele au viață și este bine să ne fie milă de viața lor.

Prin activități de felul: convorbire „Să trăim într-un mediu curat”, „Cum ne comportăm în excursii și drumeții”, copiii reușesc să își însușească reguli de comportare civilizată față de mediul înconjurător de la imediata apropiere a acestora- curățenia în sala de grupă, până la comportamentul în excursii și drumeții, fiind deprinși cu folosirea coșului de gunoi sau a sacilor menajeri pentru aruncarea deșeurilor și ambalajelor.

De o deosebită importanță s-a dovedit a fi lectura după imagini „Să protejăm natura”, copiii fiind familiarizați cu acțiunile de îngrijire, ocrotire și protejare a mediului.

Pentru a fi prieten cu natura, copilul trebuie să aibă o gândire și un comportament ecologic, trebuie să știe ce este bine să facă în relația sa cu natura, deci cum să ocrotească natura. Acest comportament ecologic am încercat să îl formăm copiilor prin întreaga activitate desfășurată în grădiniță, activitățile ecologice desfășurate în acest sens având o importanță deosebită deoarece:

- dezvoltă interesul și curiozitatea copiilor pentru cunoașterea lumii înconjurătoare, le îmbogățește cunoștințele despre planetele și animalele din mediul înconjurător;
- le dezvoltă dragostea față de natură, față de tot ce este frumos și sănătos;
- îi inițiază în legătură cu drepturile și îndatoririle privind protejarea și conservarea mediului;
- prin excursii și drumeții observă și înțeleg mai bine transformările care au loc în natură și rolul lor în viața omului.
- particularitățile de vârstă ale preșcolarilor permit acumulări însemnate despre viața naturii, importanța unei relații corecte a omului cu mediul în care trăiește ;
- copiii trebuie lăsați să își însușească firesc abc-ul ocrotirii naturii într-o atmosferă de implicare liberă, diferențiată, în rezonanță cu trăirile personale.

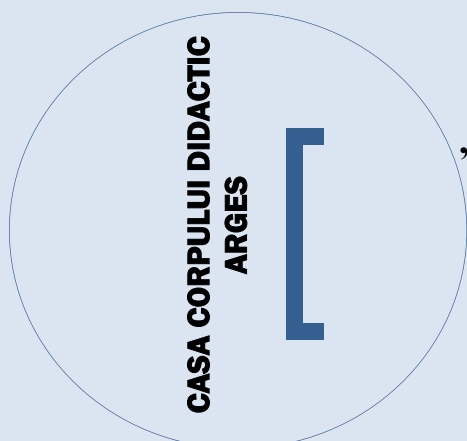
Activitățile de educație ecologică ajută copilul de azi și adultul de mâine să manifeste sensibilitate față de întreg mediul înconjurător și problemele lui, îl ajută să înțeleagă problemele lui, funcționarea lui, interacțiunea noastră, a oamenilor cu mediul. Copiii dobândesc valori și sentimente de grijă față de mediu, învață să utilizeze cunoștințele și abilitățile dobândite în vederea unor acțiuni pozitive care conduc la rezolvarea problemelor mediului.

Prin activitățile ecologice desfășurate în grădiniță, copiii se dezvoltă intelectual, emoțional, moral, volițional. Prin observări concrete, copiii evaluează sănătatea mediului și îndrumați de educatoare pot găsi măsuri de protecție. Astfel formăm la copii atitudini pozitive față de mediul aflat în degradare. Prin aceste activități cu preșcolarii putem constitui un model pentru adulți, înfrânând anumite impulsuri ale acestora care pot distruge armonia naturii.

Bibliografie:

1. Liliu A., „O conduită ecologică corectă”, Tribuna Învățământului, Nr. 41/21 oct. 1991
2. Mohan Gh., Ardelean A., „Ecologie și protecția mediului”, Editura Scaiul, București, 1993

*prof. înv. preșcolar Cornea Irina-Emilia
Liceul Tehnologic „I. C. Petrescu” Stâlpeni*

”SIMBOLURILE PRIMĂVERII” - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Vă împărtășim o activitate, la care copiii din grupa mijlocie Step by Step au participat cu mare plăcere, desfășurată în cadrul proiectului tematic: “Emoții de primăvară”, având tema săptămânii: „Mărțișorul aduce primăvara”, iar tema zilei: „ Simbolurile primăverii”; activitățile pe domenii experiențiale: ADE- DȘ – Activitate matematică: “Surprizele din copacul primăverii” (joc didactic); ADE-DOS – Activitate practică: “Fetița mărțișor” (decupare, asamblare, lipire) cu scopul de consolidare a cunoștințelor matematice privind numerația în intervalul 1-4 și a unor deprinderi practice.

Activitățile de dezvoltare personală se realizează astfel: întâlnirea de dimineață: „De ce iubim anotimpul primăvara?”; rutină: „Îți ofer un mărțișor!” (deprinderea de a oferi mărțișoare); tranziții: ”Chanson de printemps”; ” Culegem ghiocel”,iar activitățile liber alese (ALA 1) : manipulative: “Mărțișorul, ghiocelul și soarele” – mozaic; “Perechi de mărțișoare” –asociere; joc de rol: “Mărțișoare dulci” – realizare de fursecuri sub forma de simboluri ale primăverii; alfabetizare: “Vestitorii primăverii” – unnire de puncte, realizare carte; (ALA 2) “Cursa ghiocelilor” - joc de mișcare; „ Dansul primăverii” - euritmie.

Obiectivele operaționale urmărite: să numere corect de la 1 la 4 în ordine crescătoare/ descrescător; să identifice vecinii numerelor; să raporteze corect cantitatea la număr și numărul la cantitate; să identifice numeralul ordinal.

Jocul didactic din cadrul domeniului știință are ca sarcina didactică- numărutul în limitele 1-4 și asocierea cantității la număr respectiv, la cifră și numărul/ cifra la cantitate; regulile jocului - Copiii vor alege din copac câte un fulg de nea. Pentru fiecare răspuns corect de pe spatele fulgilor de zăpadă va primi câte un ghiocel pe care îl va pune în copacul primăverii, grăbind astfel sosirea anotimpului și ajutând soarele să topească micile picături de nea; elemente de joc- aplauzele, închiderea și deschiderea ochilor, surpriza-personajul Soarele, recompense.

În cadrul activității de dezvoltare personală, copiii vor intra în sala de grupă costumați în măștișor și vor aborda întâlnirea de dimineață într-o manieră optimistă și plină de energie. Se vor așeza în semicerc pentru a stabili contact vizual cu toți membrii grupei și vor fi întâmpinați cu salutul. Salutul se realizează în sensul acelor de ceasornic, acesta pornește de la educatoare și este continuat de toți copiii grupei.

După salutul de dimineață, se completează calendarul naturii, copiii denumind anul, anotimpul, luna, zilele săptămânii respectiv ziua în care ne aflăm dar și starea vremii. Prezența copiilor se va face folosind tabloul de prezență. Cu ajutorul fotografiilor se precizează copiii prezenți, dar și cei absenți. Cu ajutorul fotografiilor, copiii își exprimă starea de spirit din această zi.

Scaunul autorului: povestiri ale copiilor, momente care i-au impresionat din viața cotidiană: „Cui ai oferit ieri măștișoare?”

Captarea atenției se va face prin elementul surpriză, Soarele, fiind supărat, deoarece Iarna nu îl lasă să încălzească natura pentru a se trezi din nou la viață. El vrea să topească toți fulgii de nea și are nevoie de ajutorul copiilor. Dar mai întâi Soarele vrea să vadă câte cunoștințe au despre vestitorii primăverii.

Reactualizarea cunoștințelor se realizează prin scurte exerciții: se numără crescător/ descrescător în limitele 1-4; voi arăta jetoane cu cifre și voi cere copiilor să numească cifra.

Se anunță tema “Surprizele din copacul primăverii” și obiectivele activității în termeni accesibili copiilor și modul de desfășurare.

Se trece la desfășurarea jocului didactic “Surprizele din copacul primăverii”. Copiii din centrul Știință răspund sarcinilor scrise pe spatele fiecărui fulg, iar pentru fiecare răspuns corect fulgul va fi înlocuit cu un ghiocel.

Se realizează jocul de probă. Se oferă explicații suplimentare în cazul în care se constată că regulile sau modul de desfășurare nu au fost bine înțelese. După realizarea jocului de probă, se trece la desfășurarea propriu-zisă a jocului.

Proba 1: Numără crescător de la 0 la 4. (Fulgul 1); Numără descrescător de la 4 la 0. (Fulgul 2); Aranjează ghiocelii în șir crescător de la 1 la 4. (Fulgul 3); Aranjează ghiocelii în șir descrescător de la 4 la 1. (Fulgul 4)

Proba 2: Spune care sunt vecinii lui 1, respectiv 2 și 3. (Fulgul 5, 6, 7)

Proba 3: Adună în coșuleț tot atâția ghiocci cât indică cifra de pe jeton. (Fulguș 8)

Obținerea performanței se realizează prin complicarea jocului didactic: pe panoul este aranjat sirul crescător de ghiocci, educatoarea va lua din șir un ghiocel atunci când copiii vor închide ochii. Copiii vor trebui să descopere al câtelea ghiocel a dispărut.

Pentru asigurarea conexiunii inverse li se vor adresa copiilor câteva întrebări: “Cum s-a numit jocul de astăzi?”; ”Cu ce ne-am jucat?”; “Cum am numărat?”.

Voi discuta cu copiii despre lucrurile învățate la activitatea de astăzi, la ce ne folosesc acestea pentru asigurarea retenției și a transferului. Voi aminti ca urmează Ziua Mamei și la activitatea din ziua respectivă vom număra florile din buchetul pentru mama.

Cu ajutorul metodei bula dublă copiii vor trebui să descopere asemănările/ deosebiriile dintre cele două mulțimi expuse pe tabla magnetică realizând astfel evaluarea activității.

Bibliografie:

- Curriculum pentru educație timpurie 2019;
- Angela Sesovici, Daniela Ionescu, Filofteia Grama, Laurenția Culea, Mioara Pletea, Nicoleta Anghel, Activitatea integrată în grădiniță, Editura Didactica Publishing House, 2008;
- Georgeta Toma, Magdalena Anghel, Maruța Ristoiu, Irinela Nicolae, Daniela Petre, Suport pentru aplicarea noului curriculum pentru învățământul preșcolar.

prof. inv. preșcolar Dejeanu Ancuța

prof. inv. preșcolar Marcu Sarina

Grădinița cu Program Prelungit „Aripi Deschise” Pitești

INFLUENȚA MICULUI ECRAN ASUPRA COPIILOR PREȘCOLARI

Copilăria, cea mai frumoasă perioadă din viața unui om, nu este o cursă. Copiii de astăzi sunt nevoiți să facă față începerii sistemului educațional de la vârste din ce în ce mai mici și unei activități supra-solicitante. Așa că, lăsați copiii să se joace cât mai mult, să se bucure de această perioadă frumoasă din viața lor și oferiți-le cât mai mult timp din partea dumneavoastră. Nu-i lăsați să se izoleze într-o lume în care televizorul, telefonul și

calculatorul să fie obiectele principale, deoarece pe parcursul înaintării lor în viață veți înțelege efectele pe care acestea le au asupra copilului dumneavoastră, și poate fi prea târziu.

Violența reprezintă lipsa de stăpânire în vorbe sau în fapte, impulsivitate, brutalitate, vehemență, furie.

Deseori, copiii sunt martori la diferite manifestări violente, care au loc în familie, pe stradă sau în diverse alte locuri; Foarte frecvent însă, violența prezentată pe micile ecrane, în unele desene animate, este cea marcantă. Astfel, prin preluarea modelelor întruchipate în eroii animați, copiii își formează deprinderi de comportament, rezolvând conflicte sau probleme în maniera violentă a personajului îndrăgit. Urmărind în mod repetat scene violente, copiii vor deveni indiferenți la violență, vor învăța să o tolereze și să o ignore. Ajungând astfel să-și piardă sensibilitatea și inocența, să-și piardă abilitatea de a înțelege suferința altora, de se îngrijora atunci când asistă la producerea unui act violent în preajma lor.

Această influență a micului ecran se simte tot mai mult în atitudinile comportamentale ale copiilor preșcolari.

Violența ocupă unul dintre primele locuri ca pondere, pe canalele TV din întreaga lume. Violența de la televizor are următoarele efecte:

- facilitează agresivitatea și comportamentul antisocial;
- dezvoltă insensibilitatea la violență sau la victimele violenței;
- intensifică percepția telespectatorilor că trăiesc într-o lume periculoasă în care ei pot deveni victime.

Emisiunile TV au rol de informare ac elor mici, dar odată cu înaintarea într-o lume în care primează violența, ura, invidia, ei preiau aceste efecte negative și nu mai înțeleg ce este bine și ce este rău. De aceea ar trebui să stăm alături de copii pentru a selecta doar acele emisiuni din care pot învăța ceva bun cu adevărat. Ar trebui ca și desenele animate să fie atent selecționate și să transmită mesaje pozitive din care copiii au ceva de învățat. Televiziunea ilustrează interacțiunea socială și relațiile interumane. Oamenii din televizor își exprimă sentimentele, emoțiile, empatia, bunătatea. Ei se arată și a fi insensibili și violenți. Toate acestea au un impact major asupra modului în care copiii sunt capabili să identifice situații similare în viața de zi cu zi și să le înțeleagă conotațiile. Televiziunea prezintă, de

obicei, un complex de teme despre normalitatea sau anormalitatea unor tipuri de relații umane, despre legătura dintre anumite situații și răspunsurile cele mai potrivite. Toate acestea reflectă valorile culturale împărtășite de comunitatea în care se difuzează programele respective. Pe de cealaltă parte, telespectatorii sunt stimulați să reacționeze la prezentarea unor situații care seamănă foarte mult cu cele întâlnite în realitate. Mai mult, a crescut tendința de a răspunde acestora din urmă în același mod în care observă că reacționează personajele de ficțiune. Cu cât situația prezentată de o emisiune pare mai reală, cu atât răspunsul telespectatorului este mai intens, cu atât reacția lui reflectă sistemul de valori în baza căruia ar acționa în realitate.

Din păcate, situațiile respective sunt ilustrate și în emisiunile adresate copiilor, ele neputând fi identificate corect, din cauza lipsei de experiență practică. Astfel, copiii află cu ce situații s-ar putea întâlni în viață dar, mai presus de aceasta, învață cum să răspundă la acestea într-un mod acceptabil din punct de vedere ale normelor sociale împărtășite de comunitate și de realizatori de televiziune. Televiziunea îi arată pe oameni exprimându-și trăirile în mod explicit.

Aceștia se bucură, se supără, le pare rău, se entuziasmează, le este frică, sunt surprinși, se simt vinovați, sunt dezgustați. O analiză atentă ne arată că există un șablon relațional între situație și reacția la ea. Cu alte cuvinte, se prezintă atât situația cât și răspunsul considerat normal la aceasta. O analiză cantitativă ne arată că cele mai des reprezentate în televiziune sunt reacțiile de tipul: furie, frică, curiozitate, bucurie și tristețe. Mult mai rare sunt manifestările sentimentului de vinovăție sau de dezgust. Aceste trăiri sunt asimilate de copii împreună cu modurile cele mai frecvent ilustrate de exprimare. Ei "recunosc" în viața de zi cu zi caracteristicile manifeste ale trăirilor celorlalți și nu ajung la concluzii în urma analizei situației. La rândul lor, apariția unui anumit afect atrage manifestarea lui într-un anumit fel preluat din modelul prezentat de emisiunile de televiziune. Astfel, copiii învață să recunoască manifestările emoționale, își fac o părere despre incidența cazurilor în care oamenii simt una sau alta dintre emoții, învață să asocieze unele situații cu stări afective specifice și asimilează așteptările societății privind comportamentul și manifestările emoționale. Totul conduce, așa cum spuneam, la construirea unor anumite modele care includ reacția emotivă, experiențele, expresia și comportamentul.

Cele mai întâlnite manifestări ale violenței în grădiniță sunt cele de tip verbal sau exprimate prin comportamente de genul: se împing, se zgârie, aruncă cu jucării. Atitudinile agresive apar din dorința de a fi cel mai tare, din cauza frustrărilor acumulate, din cauza lipsei abilităților sociale și emoționale bine dezvoltate, din cauza neformării unui comportament asertiv în timpul jocului, neștiinței și neputinței de a-și regla emoțiile, mai ales pe cele negative, și formării unei imagini de sine negativă.

Așadar, calculatorul și televizorul scade nivelul de inteligență și performanțele intelectuale, creează o atitudine mentală pasivă,

cultivă plictiseala, dezinteresul sau apatia, inhibă comportamentele sau

inițiativele de ordin subiectiv, produce apariția sedentarismului, afectează vederea și nu în ultimul rând oferă copiilor comportamente negative pentru dezvoltarea lor ce conduc la manifestări violente.

Bibliografie:

1. Vergiliu Gheorghe, Nicoleta Criveanu, Andrei Drăgulinescu, Efectele micului ecran supra minții copilului - Asociația Pentru Apărarea Familiei și Copilului, Editura Prodromos, București, 2007
2. Vergiliu Gheorghe - Efectele televizorului asupra minții umane și despre creșterea copiilor în lumea de azi (Fața nevăzută a televizorului), Editura Evanghelistos, 2005.

*prof. înv. preșcolar Ceaușescu Iuliana
Liceul Tehnologic „I.C. Petrescu” Stâlpeni
Grădinița cu Program Prelungit Stâlpeni*

MAMA – VIS DE PRIMĂVARĂ

„Dumnezeu nu putea fi pretutindeni, așa că a creat mamele”

(Rudyard Kipling)

De la început, femeia a fost investită cu cea mai înaltă și mai măreață misiune, de a naște, crește și educa pe copiii săi, viitori membri ai familiei și ai societății.

Pătrunsă de însemnătatea acestei sfinte și înalte chemări a femeii, iată cum se exprima ilustra poeta Carmen Sylva: “Femeia este inzebrată cu o putere mai presus de toate puterile, cu o vrednicie mai mare decât toate vredniciile, cu o frumusețe mai mare decât toate podoabele pământului. E o mamă! A fi mamă e începutul și sfârșitul chemării și a ființei ei. Mama e numele cel mai înalt ce i se poate da. A fi mamă e vitejia ei, e cununa ei de biruință, e lupta și mărirea ei, e viața și moartea ei.”

Mama e numele cel mai sacru și cel mai dulce în toate graiurile neamului omenesc, e cuvântul cel mai sfânt și scump, e numele pe care îl pronunță inima noastră mai înainte ca noi să putem rosti ceva, e un nume care ne păstrează în inimă multe suveniruri și care totdeauna ne pătrunde de un balsam binefăcător!

Simțământul de mamă e așa de puternic înrădăcinat în inima și sufletul femeii încât ea chiar din cea mai fragedă vârstă ocrotește pe cei mai fragezi, iar mai târziu ea e partenera soțului ei de care îngrijește cu iubire și mama părinților ei îmbătrâniți. Inima femeii prezintă un bogat și nesecat tezaur de iubire maternă, care începe a se manifesta chiar atunci când bătaile inimii sale devin primele impulsuri de viață ale germeului conceput și păstrat timp de nouă luni în sânul ei.

În puterea acestui simțământ matern femeia cunoaște că mica ființă de la sânul său învață de la ea binele și răul, poftele și dorințele, curățenia sufletească și bunătatea, că în puterea sa stă puterea de a face pe copil fericit ori nenorocit și că pornirea sa sufletească va croi soarta vieții copilului. De aici femeia ca soție și mama, pe lângă sarcina de a îngriji de lucrurile casnice, de a ține ordinea și curățenia în casă și de a păstra cu prudență cele agonisite, mai are nobila misiune de a îngriji și educa pe copii. Privirea, surâsul și glasul mamei vor fi razele care pătrund inteligența copilului, care-i dezvoltă simțămintele, care-i luminează conștiința și care vor planta în inima sămânța virtuții. Sfânta misiune de a naște, crește și forma pe om obligă pe părinți, dar în special pe femeie ca mamă, la o serioasă cultivare a inimii copiilor prin dezvoltarea sentimentului moral și național, căci nimic nu ridică pe om mai presus de celelalte creaturi ca aceste sentimente. În general, numai o

educație cât de bună a facultăților fizice și intelectuale nu-i de ajuns pentru ca omul să fie pe deplin luminat, instruit și format. În general, se știe că nimeni dintre toate ființele omenești nu poate trăi potrivit cu destinația sa și nu poate cunoaște și îndeplini datoriile sale fără educație și instrucție.

Rolul educativ al mamei a constituit multă vreme tema privilegiată a studiilor privind dezvoltarea copilului și integrarea sa socială și relația mamă-copil a fost transformată în`cheie`a înțelegerii procesului de umanizare și socializare a copilului. Mama devine, dacă nu al doilea Dumnezeu, măcar instrumentul prin care acesta trasează destinul copilului: întreaga sa dezvoltare intelectuală și emoțională a acestuia, reușita sa școlară, integrarea sa socială.

Din prima copilărie o mare importanță o au relațiile copilului cu mama. Relațiile mamă-copil sunt decisive în dezvoltarea normală a ființei umane și aceste relații rămân de neînlocuit.

Dragostea maternă este prima formă de afectivitate pe care o percepe copilul. De ea depinde întreaga influență nedefinită, subtilă, pe care mama o are asupra copilului și prin care ea îl modelează, îl educă. Din dorința de a nu-și supăra mama, de a nu pierde dragostea ei, copilul este gata să se supună, să accepte anumite reguli de comportare. De aceea, de modul cum mama știe să folosească frânele dragostei, depinde și influența lui educativă.

Relațiile mamă-copil sunt strâns legate de celelalte relații intrafamiliale. Pentru copil, mama reprezintă termenul de referință al celor dintâi raporturi pe care el le statornicește cu viața și cu lumea. Și din legătura absolut unică a copilului cu mama se vor desprinde treptat cele două realități: pe de o parte, propria ființă, iar pe de alta parte, mama. Cu ajutorul mamei, copilul descoperă lumea din imediata lui apropiere și sub protecția ei capătă înțeles fiecare lucru, mama apare ca inițiatore pentru viața, la început pe plan emoțional și afectiv, apoi intelectual și cultural.

Aceasta funcție inițiatore a mamei comportă și alte aspecte: mai întâi mama este prima autoritate cu care se confruntă copilul. Pentru a păstra dragostea mamei, copilul va învăța primele reguli și obligații, își va impune renunțări și restricții, primele forme ale moralei. În al doilea rând, relația cu mama este prima relație a copilului fiind important din acest punct de vedere tonalitatea acestei prime legături. Și aceasta pentru că relațiile sale viitoare, față de alte persoane vor apărea ca un ecou al acestei prime relații.

Potrivit concepției lui Alfred Adler, mama este aceea căreia îi revine misiunea modelării copilului în așa fel încât acesta să nu devină robul unui egoism care mai târziu va căuta să-i înrobească pe toți cei cu care necesarmente vine în contact social. De aceea cea dintâi îndatorire a mamei este de a sădi în conștiința copilului sentimentul comuniunii sociale, cultivându-i ideea fundamentală că trăiește într-o lume în care nu este altceva decât un om între oameni.

Mama este o mediatore indispensabilă pentru viață; ea este aceea care trebuie să cultive sentimentul de comuniune, să-l călăuzească și să-l orienteze către ceilalți.

Mama, este personajul central din universul copilului, este personajul principal în jurul căruia se clădesc relațiile de familie. Chiar dacă, în anturajul copilului apar și alte persoane, cum ar fi tatăl, frații și surorile, bunicii, ce vor determina o îndepărtare fizică de mama, mama rămâne persoana centrală pentru tot restul vieții. Acest fenomen se întâmplă nu numai prin mama ca persoană, dar și prin tot ceea ce îl înconjoară pe copil. Patul în care doarme copilul, camera sa, casa părintească, împrejurimile acesteia, primele deplasări mai îndepărtate și multe altele sunt strâns legate de prezența mamei. Mama este cea care revine, într-o manieră directă și intimă, în viața copilului pe tot parcursul dezvoltării sale. Prin prezența sa directă, mama este cea care asigură copilului un sentiment de securitate și un echilibru afectiv.

Privarea copilului de contactul sistematic cu mama, din motive variate cum ar fi decesul, despărțirea forțată, abandonul, indiferența mamei, suprasolicitarea profesională a acesteia poate avea consecințe negative asupra dezvoltării copilului în continuare.

O mamă suficient de bună este mama care asigură copilului îngrijirea, atenția și afectivitatea necesare unei bune dezvoltări. Conceptul a fost definit de Donald Winnicott, care a considerat că o mamă suficient de bună este aceea mamă care este suficient de atentă pentru a-l asigura pe copil și

a-i permite să crească în voie, fiind în măsură să-i acorde independența necesară dezvoltării. Mama suficient de bună se situează între cele două extreme: o mamă care nu este suficient de bună și o mamă prea bună.

Mama trebuie să asigure într-un mod satisfăcător și continuu o securitate afectivă și o căldură protectoare, fizică și psihică, care să-l ajute pe copil în formarea sentimentului de a exista și de a se simți ca fiind un individ unic, diferit de ceilalți. Acesta este un bun holding. Un handling bun înseamnă atât manipularea propriu-zisă, cât și maniera în care este tratat și îngrijit copilul.

Mama, dacă este suficient de bună, îi permite copilului să se construiască încă din primele momente ale vieții. Ea își înțelege rolul esențial, acela de a răspunde nevoilor bebelușului și se adaptează în mod activ la aceste nevoi. Dacă mama nu se adaptează încă din primele săptămâni de viață la nevoile copilului, se va adapta el la nevoile mamei. În această situație, dezvoltarea copilului nu va mai fi firească, el nu va putea reuși să pună bazele unui Sine adevărat, care să-l ajute să facă față la toate dificultățile inerente vieții. Adaptarea la mamă va fi așadar o constrângere care-l va obliga pe copil să-și construiască un Sine fals, după asemănarea mamei și în sensul dorit de ea. În relațiile pe care le va avea de-a lungul vieții, un individ care funcționează cu un Sine fals, nu va mai ști să se arate așa cum este el cu adevărat, ci va încerca mereu să răspundă așteptării celuilalt.

Bibliografie:

1. <https://www.la-psiholog.ro/cabinet-individual-de-psihologie-/rolul-mamei-n-via-a-copilului/>;
2. <https://www.safeforyou.ro/rolul-mamei-in-viata-copilului/>;
3. <http://www.copiiiigorjului.ro/rolul-mamei-n-dezvoltarea-copilului/>;

prof. învă. preșcolar Puiu Irina

Grădinița cu Program Prelungit „O Lume Minunată”, Curtea de Argeș

DEZVOLTAREA EMOȚIILOR ÎN PROCESUL ACTIVITĂȚII PRACTICE LA PREȘCOLARI

Un rol decisiv la formarea sensibilității sufletești a copiilor o au condițiile sociale concrete în care trăiesc și sunt educați, precum și bogata experiență de viață acumulată de ei în condițiile respective. Această experiență cuprinde atitudinea față de membrii familiei, particularitățile relațiilor reciproce dintre ei, sistemele valorice adoptate de adulții din anturajul său, activitatea practică și faptele acestora. De asemenea copilul este puternic înrăurit și de anumite situații de viață, de exemplu, de îmbolnăvirea gravă a unei persoane apropiate, care are nevoie de îngrijirile corespunzătoare, precum și de atitudinea afectuoasă a tuturor membrilor familiei etc. Un loc deosebit în dezvoltarea calităților umane la preșcolari le revin

diverselor tipuri de activități. Vom examina în continuare rolul pe care-l dețin activitățile practice în dezvoltarea la copii a calităților umane, precum și particularitățile lor specifice, întrucât tipul respectiv de activități contribuie esențial la formarea la preșcolari a conduitei morale.

Activitatea practică ocupă un loc important în viața copiilor preșcolari. Ea cuprinde diverse feluri de muncă manuală: modelarea, aplicațiile, munca artistică, precum și îndeplinirea unor îndatoriri și sarcini de muncă simple: menținerea curățeniei în cameră și în curte, pe terenul de joc; executarea serviciului în ospătărie și la colțul naturii ș.a. Este firesc să presupunem că un rol important în cultivarea la copii a unor astfel de calități umane, cum sunt

bunătatea, omenia, sensibilitatea sufletească, le revine situațiilor în care copilul nu acționează de unul singur, ci împreună cu alții. Nu trebuie însă să ne închipuim că activitatea în comun influențează pozitiv asupra copilului în mod automat. De cele mai multe ori, însă, în procesul activității în comun, manifestările emoționale ale copiilor nu sunt atât de puternic reliefate, cu toate acestea se poate întâmpla ca vreunul dintre ei să se poarte în mod jignitor față de un altul (prin faptul că se face a nu observa greutățile întâmpinate de semașul său, nu-i răspunde vecinului la propunerea de a-l ajuta sau a-i răspunde grosolan). De aceea credem că este necesar ca, după ce au fost stabilite formele concrete de interacțiune a copiilor în timpul activității lor practice, să le cultivăm, odată cu îndrumările date în vederea însușirii anumitor priceperi și deprinderi practice, astfel de calități însemnate cum sunt sensibilitatea sufletească, dorința de a-și ajuta partenerul în timpul lucrului, de a împărtși frățește cu el materialele, de a acorda întâietate când asta o cere buna desfășurare a muncii în comun.

În procesul activității practice există mari posibilități de cultivare a sensibilității sufletești a copilului chiar și la nivelul acțiunilor obiectuale. Orice acțiune practică îl obligă pe copil să se orienteze în prealabil în ce privește conținutul ei obiectual. Și această etapă orientativă este, în mod firesc urmată de etapa executivă în procesul înfăptuirii unei acțiuni. Valorificarea posibilităților respective va contribui într-o anumită măsură la „întoarcerea” copilului cu fața spre lumea sufletească a altor oameni, ceea ce ni se pare foarte important în etapa inițială a dezvoltării sale, când încă nu s-au constituit relațiile reciproce dintre copii, când înseși formele de interacțiune practică sunt departe de a fi desăvârșite.

Sfera afectivă a copilului se dezvoltă în procesul activității sale și depinde de conținutul și structura acestei activități. Trăirile afective ale copilului încep să fie provocate nu numai de ceva plăcut sau neplăcut, dar și de ceva ce e bun sau rău, de ceea ce

Bibliografie:

- CHIRCEV, A. Dezvoltarea psihicului la copii. București: Didactică și Pedagogică, 1980
- ELCONIN, D. Psihologia jocului. București: Didactică și Pedagogică, 1980.
- JELESCU, R., JELESCU, P. Valorificarea și exersarea experienței afective la copiii de vârstă preșcolară mare și școlară mică. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2004.

corespunde sau nu cerințelor stabilite de adulți. Emoțiile copilului se manifestă spontan, fiind însoțite de participarea deosebit de activă a mimicii, limbajului, gesturilor. Stabilirea unor relații afectuoase cu educatorul are o mare importanță pentru copil. Aprecierea dată de educator faptelor copilului au o înrîurire puternică asupra stării sufletești a preșcolarului. Pentru a înțelege just emoțiile copilului, trebuie să stabilim cauzele care i le-au provocat. Acestea din urmă iau naștere în procesul activității conștiente a copilului, datorită căreia el începe nu numai să înțeleagă, dar și să trăiască pe nou realitatea înconjurătoare. Activitatea muzicală, audierea poveștilor, povestirilor, cunoașterea naturii meleagului natal, jocurile dramatizări, desenul îi dezvoltă preșcolarului trăirile estetice.

Activitățile și jocurile didactice îi îmbogățesc pe preșcolari cu noi cunoștințe, le asigură dezvoltarea emoțiilor intelectuale. Sentimentele morale se dezvoltă la copil în procesul activității, îndeplinirii practice a cerințelor morale. Caracterul dezvoltării emoțiilor superioare specifice omului (sentimentul compasiunii, sensibilitatea la durerile și bucuriile altora) constituie o condiție esențială a însușirii normelor morale. Activitatea practică ocupă un loc important în viața copiilor preșcolari. Ea cuprinde diverse feluri de muncă manuală: modelarea, aplicația, munca artistică, manuală, serviciul în ospătarie și în colțul naturii etc. De cele mai multe ori manifestările emoționale ale copiilor sunt puternic reliefate. De aceea este foarte important să le cultivăm așa calități însemnate cum sunt: sensibilitatea sufletească, dorința de a-și ajuta partenerul în muncă. Spre deosebire de alte tipuri de activități efectuate de copii, activitatea practică obiectuală poate fi dirijată într-o măsură mai mare de către adult. Valorificarea posibilităților respective va contribui la întoarcerea copilului cu fața spre lumea sufletească a altor oameni, când încă nu s-au constituit relațiile reciproce dintre copii.

*prof. inv. preșcolar Radu Elena Lavinia
Grădinița cu Program Prelungit „Academia Piticilor”, Curtea de Argeș*

ROLUL FAMILIEI ÎN DEZVOLTAREA INTELECTUALĂ A COPILULUI

Familia există din cele mai vechi timpuri, dar a cunoscut modificări de la o societate la alta. Copilul a devenit treptat centrul familiei sale. Rolul educativ al părinților este legat de apariția sentimentului familiei și a sentimentului copilărie. Cele două sentimente s-au constituit treptat, unul pe baza celuilalt, implicând asumarea unei funcții afective atât în raporturile dintre soți cât și în raportul dintre părinți și copii.

Educația în familie, cei șapte ani de-acasă influențează puternic întreaga existență a individului, indiferent dacă el recunoaște sau nu. Părinții sunt modele pe care copiii, conștient sau inconștient, le văd cu ochii minții și le urmează.

Familia este grupul cel mai important dintre toate grupurile sociale, deoarece ea influențează și modelează persoana umană. Unii merg chiar mai departe și susțin că acțiunea ei asupra persoanei e atât de mare, încât ea egalează acțiunea celorlalte grupuri sociale. Familia este adevăratul laborator de formare a persoanei.

Părinții sunt primii dascăli, care au o mare responsabilitate socio-umană și a căror educație lasă amprente, uneori pentru toată viața deoarece copiii îi imită în tot și în toate. Motivul? Iubirea sinceră pe care le-o poartă! Admirația lor pentru părinți este mare, idolatrizându-i chiar, așa că micuțul este oglinda fiecărui părinte. Pentru a reuși mai bine în educația copiilor lor, părinții trebuie să fie consiliați, să se pregătească ca să știe care sunt fundamentele concepțiilor și strategiilor educative.

Începând din primii ani de viață, copilul preia de la cei din jur gesturi, atitudini, limbajul, exemple de comportament. Prima relație a copilului cu lumea exterioară este cea cu familia. Aceasta îi oferă copilului primele informații despre lumea ce-l înconjoară, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv. Acest tip de relație este hotărâtoare în devenirea personalității nu numai prin faptul că ea este primordială și se menține pe toată durata vieții, dar și prin faptul că familia mediază și condiționează comunicarea și interacțiunea cu celelalte componente sociale, în special cu grădinița și cu școala.

Influențele educative pe care familia le exercită asupra copiilor se pot manifesta fie direct, prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate, fie indirect, prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum și prin climatul psihosocial existent în familie.

Modelele de conduită oferite de părinți – precum și climatul socio-afectiv în care se exercită influențele educaționale constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției lor despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. Este unanim recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale copiilor, comportamentul lor socio-moral.

Fiecare copil are un limbaj principal de iubire, o modalitate în care el înțelege cel mai bine afecțiunea părintelui. Iubirea este fundamentul unei copilării lipsite de griji. Fiecare copil are propria modalitate de a oferi și de a primi iubire. Când copilul se simte iubit, este mai ușor de format decât atunci când simte că rezervorul său emoțional este gol. Iubirea adevărată este totdeauna necondiționată. Iubirea necondiționată înseamnă a iubi copilul indiferent de cum arată,

de ce talent manifestă, de cum ar vrea să fie, de ceea ce face. Familia trebuie să asigure adăpost, hrană, haine, să-și asume și răspunderea formării lor mentale și sentimentale. Fundamentul iubirii așezat în primii ani de viață afectează capacitatea copilului de a învăța și determină în mare parte momentul în care va fi capabil să sesizeze și un alt tip de informații. Există cinci modalități în care copiii exprimă și înțeleg iubirea: mângâierile fizice, cuvintele de încurajare, timpul acordat, darurile, serviciile.

Mângâierile fizice sunt cea mai puternică voce a iubirii. Copiii care sunt ținuti în brațe, sunt îmbrățișați, sărutați, se dezvoltă mai devreme din punct de vedere emoțional, decât cei care sunt lăsați multă vreme fără un contact fizic. Ținutul în brațe în timp ce i se citește o poveste devine amintire pentru tot restul vieții.

Timpul acordat este darul pe care părintele îl oferă prin prezența sa copilului. În multe case, copiilor le este mai greu fără televizor decât fără tați. Cu cât legătura emoțională dintre copil și tată este mai puternică, cu atât scade posibilitatea de a se ajunge la un comportament ce presupune delicvență. Timpul acordat trebuie să presupună și un contact vizual plăcut și plin de afecțiune. A privi copilul în ochi este o modalitate foarte eficientă de a transmite iubire din toată inima către sufletul copilului.

Timpul acordat înseamnă a desfășura o activitate împreună, cunoscând astfel mai bine copilul, împărțind gândurile și sentimentele.

Bibliografie:

- R. Campbell, G. Chapman, „Cele cinci limbaje de iubire ale copiilor”, Ed. Curtea Veche Publishing, București, 2018;
- M. Golu, „Dinamica personalității”, Ed. Paideia, București, 2005;
- R. Vincent, „Cunoașterea copilului”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1972

*prof. înv. preșcolar Popescu Aurelia
Grădinița cu Program Prelungit "Aripi Deschise", Pitesti*

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGES

STIMULAREA CREATIVITĂȚII ARTISTICE A PREȘCOLARILOR

Creativitatea nu înseamnă să găsești un lucru, ci să faci ceva din el după ce l-ai găsit”.
James Russell Lowell

Termenul de creativitate își are originea în cuvântul latin „creare”, care înseamnă „a zămisli”, „a făuri”, „a crea”, „a naște”. Însăși etimologia cuvântului ne demonstrează că termenul de

creativitate definește un act dinamic, un proces care se dezvoltă, se desăvârșește și își cuprinde atât originea cât și scopul. Creativitatea este legată de expresii și creații artistice, de invenții tehnologice sau descoperiri științifice, de comunicare interumană, de educație, de comportamente personale și de mișcările sociale. Ea semnifică:

adaptare, imaginație, construcție, originalitate, evoluție, libertate inferioară, talent literar, distanțare față de lucrurile deja existente.

Preșcolăritatea reprezintă vârsta la care este imperios necesară stimularea potențialului creativ al copilului, neevidențiat sau neexprimat încă, prin cunoașterea și stimularea aptitudinilor, prin mobilizarea resurselor latente și prin susținerea manifestărilor printr-o motivație intrinsecă; de la această vârstă trebuie cultivate unele valori, precum originalitatea, perseverența, interesele cognitive dar și cele artistice.

Atitudinea adultului față de copil, aprobativă și mai ales participativă, amplifică disponibilitățile creative. Atitudinea educatoarei trebuie să fie una implicată, neautoritară pentru a nu diminua manifestările creative ale preșcolarului. Numai o educatoare deschisă, caldă, apropiată va stimula potențialul creativ. Educatoarea va avea grijă să aprecieze toate strădaniile copilului, chiar și atunci când ele nu corespund unor criterii riguroase, și să-l mobilizeze să-și finalizeze produsele.

Preșcolarul dispune de un potențial creativ care integrează experiența cognitivă, mecanisme informațional-operaționale declanșate și susținute în trebuințele de cunoaștere, de autoexprimare, de independență, de atitudine cognitivă, potențial creativ care începe să se evidențieze.

Produsele preșcolarului exprimă, printre altele, nevoile, dorințele, trăirile sale afective care au stat la baza combinărilor creative, dar și specificul și nivelul de dezvoltare al potențialului creativ. Pentru aceasta este nevoie de acțiuni continue și organizate de stimulare și acțiune. Nu orice activitate de învățare permite activarea și îmbogățirea potențialului creativ, ci numai învățarea activă bazată pe problematizare, descoperire, explorare. Trăirile afective plăcute, pozitive declanșate de utilizarea de către adult a motivației afective, de aprobările verbale și nonverbale stimulează conduita creativă a preșcolarului și devin motive creative.

Materialele didactice bogate și atractive, indicațiile verbale, descrierile educatoarei amplifică manifestările creative ale copilului în desen, în joc, în povestirea creată. Un mijloc important pentru a-l face pe copil să acționeze într-o direcție sau alta pentru a-i mobiliza întregul potențial psihic constă în

a-l introduce în diverse activități și situații care să-l determine la o participare activă, iar prin activitățile artistice acest lucru este posibil.

Preșcolarii creativi se diferențiază de obicei de restul grupului prin diferite comportamente specifice și dacă li se permite acest lucru, își dezvoltă în mod liber creativitatea. Ei sunt foarte curioși, vin cu soluții neobișnuite, cu idei originale, au inițiativă și un spirit de observație foarte bine dezvoltat, văd conexiuni între elemente aparent fără nicio legătură, pun întrebări adecvate, caută alternative și explorează noi posibilități, manipulează și controlează simultan mai multe idei, învață rapid și ușor, au o memorie bună, un vocabular foarte bine dezvoltat, găsesc căi neobișnuite pentru soluționarea problemelor, au o imaginație vie și o capacitate deosebită de a compune spațiul artistic.

Creativitatea manifestată prin desen, pictură și modelaj este o creativitate expresivă.

Ca note definitorii în identificarea și evaluarea actului creativ sunt noutatea și originalitatea.

Și activitatea de modelaj, ca și celelalte activități care cultivă spiritul artistic, este una din formele de activitate prin care copilul este pregătit treptat pentru muncă și prin care se are în vedere dezvoltarea capacității creatoare.

Activitatea de modelaj are o triplă orientare și anume:

- contribuie la educarea deprinderilor motricosenzoriale și a mișcărilor fine;
- contribuie la educarea gândirii și actelor de voință;
- îi formează copilului deprinderea de a transforma un material brut într-un obiect util, frumos (care aduce după sine satisfacția reușitei și formarea unei atitudini corecte față de muncă).

„Mâna la început boccie, greoaie și recalitrantă, caută să devină cu vremea instrumentul fără greș – orbește supus ordinilor minții noastre. Dar între mintea omului care izvodește și mâna care execută stă ochiul care trebuie supus neîncetat la exercițiul corespondenței. Mâna trebuie să execute poruncile ochiului și ale creierului ” – spunea pictorul N. Tonitza.

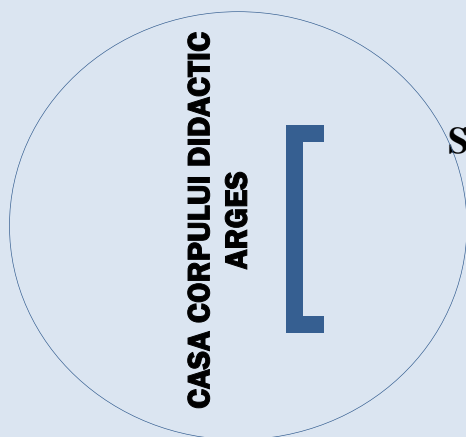
Prin mijloacele de lucru specifice activităților artistico-plastice se reușește depistarea aptitudinilor creative ale copiilor încă din perioada preșcolară.

”Principalul scop al educației din școală ar trebui să fie conturarea băiatului și a fetei de a fi capabili să descopere noi lucruri, și nu doar să știe simple repetări ale generațiilor trecute” Jean Piaget

Bibliografie:

- Enăchescu, Eugenia, Creativitatea copiilor. O abordare psihopedagogică, Ed. Universitară, București, 2015;
- Cameron, Julia, Emma Lively, Cum să cultivi creativitatea copiilor, Ed. Polirom, Iași, 2013;
- xxx, Curriculum pentru educație timpurie, 2019.

*prof. înv. preșcolar Nodea Ana
Grădinița cu Program Prelungit „Aripi Deschise” Pitești*

STUDIUL PRIVIND ROLUL JOCULUI DIDACTIC ÎN STIMULAREA COMUNICĂRII ORALE

Motivarea alegerii temei:

- Importanța comunicării în formarea copiilor pentru viitor: comunicarea stă la baza oricărei intervenții educative
- În grădiniță, comunicarea are un rol primordial, stăpânirea semnificației cuvintelor, fiind premisa indispensabilă dobândirii abilităților și capacităților de comunicare orală
- Jocul didactic- „mediu” care favorizează comunicarea educatoare-copii, copii-copii, în care fiecare copil se poate „deschide” firesc, cu încredere.
- Jocul didactic, punte între grădiniță și școală, abilitățile și capacitățile de comunicare orală au un rol esențial în integrarea cu succes în activitatea din clasa pregătitoare.

Scopul cercetării

Identificarea și precizarea locului și rolului jocului didactic în stimularea comunicării orale a preșcolarilor, ca formă de activitate în grădiniță și ca metodă de predare-învățare-evaluare, găsirea și evidențierea celor mai eficiente strategii didactice de valorificare a valențelor instructiv-formative ale jocului didactic de educare a limbajului.

Obiectivele cercetării :

- evaluarea obiectivă a cunoștințelor, capacităților proceselor cognitive, priceperilor, deprinderilor, abilităților de comunicare dobândite de preșcolari până la debutul grupei pregătitoare;
- înregistrarea, compararea și interpretarea rezultatelor obținute la probele inițiale, formative și sumative, urmărind evidențierea progresului realizat de preșcolari;
- utilizarea la grupul experimental, în mod constant, a unor strategii variate, atractive, bazate pe jocul didactic, ca factor determinant al dezvoltării capacităților de comunicare la preșcolari, reflectate în progresul și îmbunătățirea performanțelor acestora;
- valorificarea rezultatelor cercetării în vederea eficientizării demersurilor didactice ulterioare.

Ipoteza de lucru

Dacă jocul didactic este considerat activitate de bază în stimularea comunicării la grupa mare, fiind integrat și utilizat preponderent în toate tipurile de activități de educare a limbajului (activități comune, alese, pe arii de interes și recreative), atât ca formă de activitate, cât și ca metodă de predare-învățare-evaluare, atunci capacitățile de comunicare ale preșcolarilor mari se formează și se dezvoltă într-un ritm mai rapid, cu o motivație sporită, asigurând îmbunătățirea rezultatelor preșcolarilor.

Metodele și instrumentele de cercetare :

- Metode de colectare a datelor cercetării: metoda observației, metoda experimentului psihopedagogic, metoda biografică (ancheta biografică), metoda analizei produselor activității copiilor, metoda testelor;
- Metode de cuantificare a datelor:
  - numărarea rezultatelor, a răspunsurilor, a copiilor cu anumite rezultate, a categoriilor de dificultăți, interpretarea calitativă prin analize variate;
  - clasificarea, ordonarea, ierarhizarea rezultatelor, a copiilor, în diferite etape ale experimentului, folosind scările de evaluare;
  - compararea rezultatelor copiilor din grupa experimentală, cu cele ale copiilor din grupa de control; raportarea la sisteme de valori (standarde, etaloane);
- Metode matematic-statistice de culegere și prelucrare a datelor: întocmirea tabelor de rezultate (tabele analitice și sintetice, procente), interpretarea cantitativă a constatărilor acumulate (reprezentări grafice, calcularea unor indici).

Planul cercetării. Cercetarea a cuprins trei etape distincte:

Etapa constatativă (pretest) : au fost recoltate datele de start, pe bază de observații, probe de control, teste, conturându-se nivelul de cunoștințe și deprinderi, existent în momentul inițierii experimentului, în grupa experimentală și de control.

Etapa experimentală - etapa fundamentală, cu caracter instructiv/formativ, în care a fost introdusă variabila independentă/modalitatea nouă de lucru (conținut, metode, tehnici, forme de organizare), numai la grupa experimentală.

Etapa finală - o etapă de control, în care au fost evaluate rezultatele: datele finale au fost raportate la datele de start, pentru a testa relevanța diferențelor obținute, urmărindu-se în paralel evoluția grupei de control, pentru a se constata dacă rezultatele obținute în grupa experimentală sunt similare, semnificativ superioare/inferioare. Atât probele inițiale cât și cele finale au fost aplicate la ambele grupe.

Rezultatele cercetării:

Etapa constatativă. Această etapă s-a desfășurat la începutul grupei mari, urmărindu-se determinarea nivelului cunoștințelor de limbaj, al capacităților de cunoaștere și comunicare orală ale copiilor din grupele incluse în cercetare. Etapa a constat în aplicarea a trei probe de evaluare, cu conținut variat, sub formă de jocuri-exercițiu, orale și scrise, centrate pe următoarele conținuturi:

1. gradul de cunoaștere și operare cu elementele componente ale unor structuri gramaticale: „*propoziția*”, „*cuvântul*”, „*silaba*”, „*sunetul*”;
2. exprimarea gramaticală corectă;
3. nivelul vocabularului.

Etapa experimentală. În această etapă, a fost promovată o manieră de lucru atractivă, sub semnul jocului, îmbinându-se metodele intuitive cu cele verbale, strategii activ-participative, integrându-se jocurile didactice în activități inter și transdisciplinare, selectându-se jocuri interesante, atractive.

Etapa finală. Etapa finală s-a desfășurat în ultima lună a anului școlar și a constat în aplicarea a trei probe de evaluare, pornind de la cele din etapa constatativă, dar adăugând elementele noi de conținut transmise, precum și un grad sporit de dificultate.

Concluzii și propuneri

Obiectivele cercetării au fost realizate. Ipoteza conform căreia dacă jocul didactic este integrat și utilizat preponderent în toate tipurile de activități de educare a limbajului (activități integrate, libere, pe arii de

interes și recreative), atât ca formă de activitate, cât și ca metodă de predare-învățare-evaluare, capacitățile de comunicare ale preșcolarilor mari se dezvoltă într-un ritm mai rapid, cu o motivație sporită, asigurând îmbunătățirea rezultatelor preșcolarilor, a fost pe deplin confirmată.

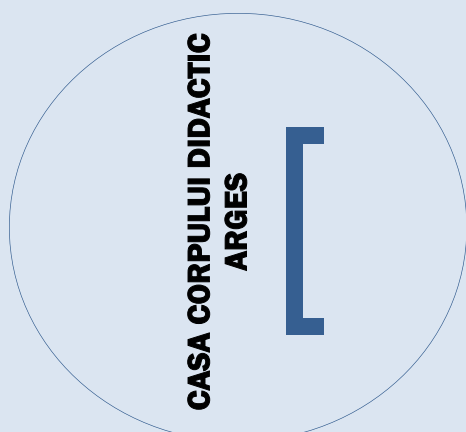
Propuneri:

- sintetizarea celor mai interesante numărători, poezii-rimate, ghicitori-antonime, poezioare folosite pentru exersarea diverselor sunete etc., utilizate pe parcursul acestui studiu și realizarea unei miniculegeri, adresată colegelor, părinților, pentru „biblioteca grupei” și „minibiblioteca” copiilor.

Bibliografie:

1. Antonivici, Ștefania, Mitu, Florica, *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar*, București, Humanitas Educațional, 2005;
2. Dumitrana, Magdalena, *Educarea limbajului în învățământul preșcolar*, volumul I, București, Editura Compania, 1999;
3. Ezechil, Liliana, Păși- Lăzărescu, Mihaela, *Laborator preșcolar*, Editura V&I Integral, 2015

prof. inv. preșcolar Panainte Costinela-Elena
Liceul Tehnologic I.C.Petrescu Stâlpeni

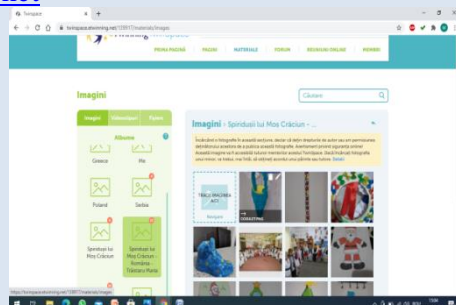
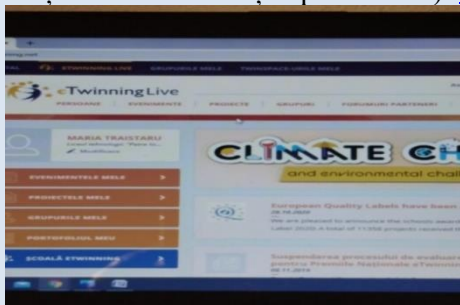
INSTRUMENTE DIGITALE FOLOSITE ÎN ÎNVĂȚAREA ONLINE ÎN ACTIVITĂȚILE ONLINE CU PREȘCOLARII

Avantajele oferite de utilizarea instrumentelor digitale în procesul de instruire impun stabilirea cât mai exactă a modului în care, calitățile acestora ca interactivitatea, precizia operațiilor efectuate, capacitatea de a oferi reprezentări multiple și dinamice ale fenomenelor și, mai ales, faptul că pot interacționa consistent și diferențiat cu fiecare elev în parte, pot fi cât mai bine valorificate. Metoda aceasta modernă a instruirii valorifică următoarele operații didactice integrate la nivelul unei acțiuni de dirijare euristică și individualizată a activității de predare – învățare – evaluare: De o foarte mare importanță pentru copiii preșcolari sunt primele noțiuni pe care aceștia și le însușesc și, mai ales, calitatea acestora. Procesul de învățare devine mai plăcut și mai interesant prin intermediul calculatorului. Activitățile însoțite de texte sugestive și de imagini viu colorate și expresive, care permit dezvoltarea limbajului și a vocabularului, pot fi cu ușurință asimilate de cei mici. Aceste activități se referă la noțiunile de bază, care orice copil trebuie să le cunoască. Pe măsură ce este parcurs, bagajul de cunoștințe generale crește pornind de la noțiuni simple, cum ar fi culorile, și ajungând până la cunoașterea de poezioare, cântecele precum și a unor proverbe și zicători.

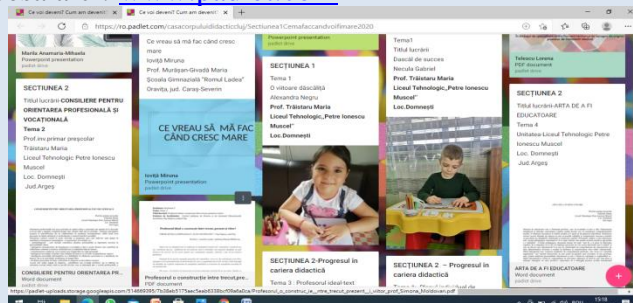
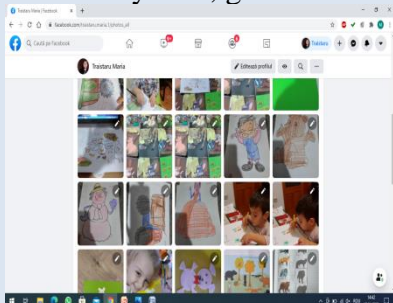
CONFERINȚELE ON-LINE facilitează transmiterea de informații în timp real și învățarea sincron a preșcolarilor. GSUITE este platforma de ore on-line cea mai utilizată de către cadrele didactice din România. Se creează conturi gratuite pentru profesori (contul școlii nu are limită de timp. Preșcolarilor și părinților acestora le trimiteți link-ul.

GoogleMeet - Este o aplicație din suita Google for Education pe care o putem accesa doar dacă avem un cont de gmail. Meet este aplicația Google similară cu Skype de la Microsoft – o platformă de comunicare instant prin video și chat, unde puteți crea un link de întâlnire, iar participanții trebuie doar să-l acceseze, fără să aibă vreun cont, pentru a putea intra în sesiunea online. Meet accepta până la 100 participanți gratuit și oferă aceleași opțiuni ca și întâlnirea de pe Zoom: comunicare cu participanții cu video, microfon și prin chat, partajarea ecranului, activarea modului silențios pentru anumiți participanți, împărtășirea de alte link-uri prin chat.

eTwinning TwinSpace - Accesul la platformă este gratuit și nelimitat, motiv pentru care eTwinning și TwinSpace sunt perfect accesibile pentru oricine alege să-și creeze un cont de utilizator conectat cu emailul personal. Dintre aplicațiile disponibile pe TwinSpace, unele vizează cu prioritate managementul de proiect (calendarul de pe pagina principală, dar trebuie luată în considerare și plasarea de aplicații ușor de utilizat de către participanți pe paginile speciale ale profesorilor și elevilor), altele sunt special concepute pentru a facilita comunicarea (blogul de pe pagina principală, ferestrele în care sunt listate ultimele accesări și ultimele acțiuni din secțiunea de activități a proiectului). www.etwinning.net

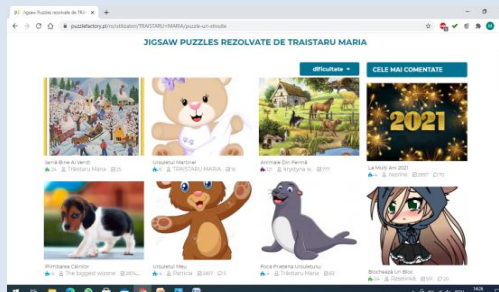
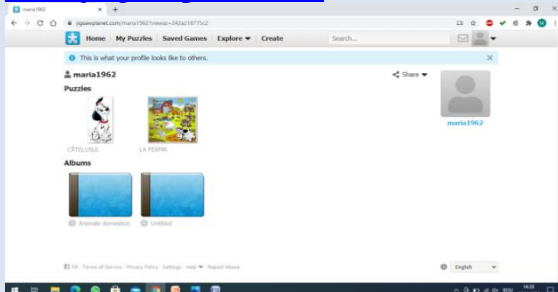
PEREȚII VIRTUALI - sunt aplicații digitale care oferă spațiu de afișare colaborativ atât pentru varianta text, imagine, video, site-uri web. Printre cele mai cunoscute sunt Padlet și linoit. PADLET - este o aplicație care permite utilizatorilor să afișeze materialele în acest perete virtual. Peretele este o pagină web care permite utilizatorilor încărcarea diferitelor materiale pe o temă dată, materiale de tipul documentelor, prezentărilor, legăturilor spre diferite site-uri web. Este gratuită, dar necesită crearea unui cont. Te poți loga cu contul de yahoo, gmail sau Facebook. Se poate accesa aici: www.padlet.com

Jocuri on-line – sunt aplicații plăcute de către copii și de cadrele didactice deoarece își păstrează simțul ludic. Cele mai utilizate la vârstele timpurii sunt puzzle-urile on-line.

Jigsawplanet - este o aplicație care permite încărcarea unui fișier de tip text sau fotografie și decuparea sub forme de piese în funcție de complexitatea dorită (de la 3 la câteva sute de bucați). Este o aplicație gratuită și nu necesită crearea de cont de utilizator. Se poate accesa de aici:

www.jigsawplanet.com

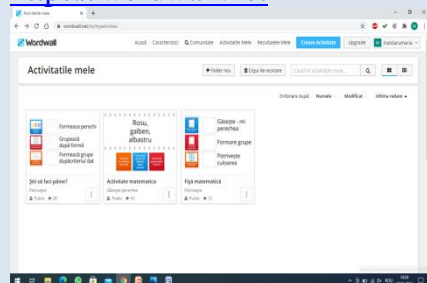

Jocuri didactice - instrumente care facilitează munca în sincron în cadrul conferințelor on-line. Dintre instrumente recomandate puteți utiliza: Worldwall sau Learningapps. Worldwall - este o aplicație utilă pentru cadrele didactice deoarece se pot crea jocuri interactive pentru susținerea învățării, fiind posibile de la 1 la 8 modele. (De exemplu: Cuvântul lipsă, Anagrame, Puzzle, Rebus, Adevărat sau Fals, Sortează, Chestionare,

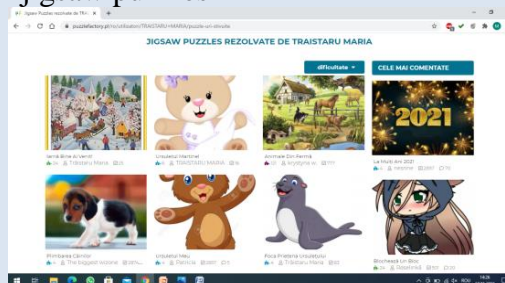

Spânzurătoare, Deschide cutia et c); Este un instrument digital ușor de utilizat și plăcut de copii datorită elementelor ludice inserate.

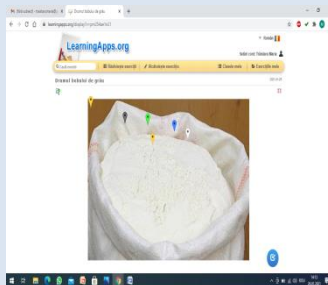
<https://wordwall.net>

jigsaw puzzles

Learningapps.org

Liveworksheets

Aplicatie Chatekid

În funcție de etapa de dezvoltare la care se află copilul este important să avem în vedere două categorii mari de nevoi, urmând ca o discuție mai amplă pe această temă să fie inclusă în secțiunile următoare:

- nevoia de protecție din partea adultului – Discuțiile deschise și frecvente, jocurile în familie, limitele clare, consistente, puse cu fermitate și blândețe și oferirea de exemple concrete despre cum pot copiii să le ceară ajutorul atunci când întâlnesc ceva online care îi neliniștește. Acestea îi vor oferi copilului sentimentul intrinsec de siguranță și încredere.
- nevoia de explorare a mediului online – Informarea adulților cu privire la importanța tehnologiei în dezvoltarea nativilor digitali, ghidarea primilor pași în mediul online și, apoi, reducerea intervenției lor după ce au selectat conținutul online și timpul potrivit pentru etapa de dezvoltare a copilului. Acest traseu va clădi o bază sănătoasă pentru parcursul lui spre autonomie, succes și prosperitate într-o societate aflată în schimbare.

Bibliografie:

Manual pentru facilitatori www.oradenet.ro

<http://www.pewinternet.org/2014/02/11/couples-the-internet-and-social-media>

www.jigsawplanet.com

<https://wordwall.net>

*Trăistaru Maria
Liceul Tehnologic Petre Ionescu Muscel Domnești*

MODALITĂȚI CREATIVE DE REALIZARE A ACTIVITĂȚILOR ÎN GRĂDINIȚĂ

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiuni care să solicite imaginația, creativitatea și inteligența. Caracterizarea vârstei preșcolare se realizează printr-un remarcabil potențial creativ. Întreaga personalitate a individului are drept un rezultat sau un produs nou, cu sau fără utilitate și valoare socială.

Obiectivele majore ale educației ne obligă să concepem pregătirea și educarea copiilor pentru școală și viață la cei mai înalți parametri de dezvoltare intelectuală. Dezvoltarea intelectuală a copiilor preșcolari este orientată spre cunoaștere, descoperirea adevărilor științifice înarmându-i cu instrumente ale muncii intelectuale, punând un accent deosebit pe informarea intelectuală permanentă, formarea spiritului de observație, a judecății logice, a imaginației creatoare, a gândirii inventive, a spiritului teoretic și a capacității de organizarea a cunoștințelor în sisteme și structuri logice.

Rolul nostru, al educatorilor este de a crea un climat care să antreneze gândirea divergentă și să dezvolte atitudinea creativă la copii, condiție esențială pentru desfășurarea unui program complex de instruire, care să-i pregătească pentru viața socială, tot mai solicitantă, în care se vor integra.

Psihologii formulează observații convergente către ideea că dezvoltarea creativității presupune stimularea la copii a curajului de a emite ipoteze, capacitatea de a aprecia în ce măsură este plauzibilă o anumită ipoteză, de a elabora o strategie de lucru și nu de a aștepta de-a gata o soluție. A dezvolta capacitățile creative ale gândirii înseamnă a cultiva flexibilitatea, abilitatea de a gândi lateral, originalitatea, fluiditatea expunerii ideilor, capacitatea de a stabili asemănări și deosebiri, disponibilitățile de elaborare, organizare, reordonare.

Creativitatea solicită combinarea elementelor, imaginația și restructurarea datelor. Preșcolarul devine creativ doar în momentul în care aceste abilități sunt descoperite și dezvoltate de către educatoare. Când spunem creativitate ne gândim la noutate, originalitate, îndrăzneală, valoare, armonie, noutate. Pentru a putea realiza aceste lucruri, copilul trebuie să dispună de libertatea de a gândi, de a se exprima, de sentimentul de siguranță, de încurajarea și aprecierea acestuia de către cei din jurul său. Potențialul creativ al preșcolarului trebuie dezvoltat prin obținerea unor informații, deprinderi, priceperi, competențe, tehnici de învățare și prin cultivarea interesului față de activități. Pentru a se adapta mai ușor la condițiile de viață, copiii trebuie să fie creativi, iar creativitatea se poate dezvolta prin muncă, curiozitate, plăcere, dăruire.

Preșcolarii creativi se diferențiază de obicei de restul grupului prin diferite comportamente specifice. Dacă li se permite acest lucru, ei își dezvoltă în mod liber creativitatea:

- sunt foarte curioși;
- au idei originale;
- au inițiativă;
- au un spirit de observație foarte bine dezvoltat;
- văd conexiuni între elemente aparent fără nicio legătură;
- pun întrebări adecvate;
- explorează noi posibilități;
- învață rapid și ușor;
- au memorie bună;
- au vocabularul foarte bine dezvoltat;
- găsesc căi neobișnuite pentru soluționarea problemelor;
- au imaginație vie și o capacitate deosebită de a compune povești.

Cadrele didactice trebuie să ofere situații în care copiii să poată să-și dezvolte creativitatea pe care o dobândesc, prin multiple jocuri și activități bine alese. Un dascăl creativ îndrumă copiii să-și imagineze, să creeze situații, să admită idei și să le orienteze în direcții noi, să asocieze, să caute relații între date.

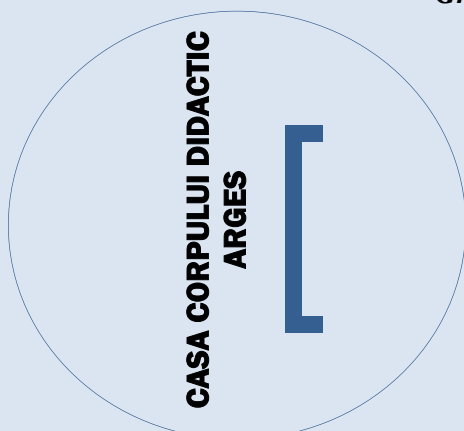
Un rol important în dezvoltarea creativității preșcolarilor le au și activitățile desfășurate la centrele de interes: Bibliotecă, Construcții, Jocul de rol, Artă.

- ✓ *Bibliotecă*: "Cărți cu povești". Copiii utilizează cărțile cu povești le selectează, le triază și le așază într-un mod cât mai creativ.
- ✓ *Construcții*: "Castelul zânelor" este construit de către copiii, astfel încât în prezentarea lui să fie surprinse elementele amplificatoare ale construcției.
- ✓ *Jocul de rol*: pune la dispoziția copiilor costumații adecvate, interpretării unor roluri cât mai creative specifice personajelor din povești și basme.
- ✓ *Artă*: Pornind de la un simplu cerc copiii pot reda diferite imagini cu ar fi: o fizionomie

Bibliografie:

- C. Cojocaru, „Creativitate și inovație”, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1975
- Roco M., „Creativitate și inteligență emoțională”, Editura Polirom, Iași, 2001

prof. inv. preșcolar Zarioiu Emilia Lenuța
Grădinița cu Program Prelungit „Academia piticilor”, Curtea de Argeș

INSTRUMENTE ȘI ABILITĂȚI PENTRU PREVENIREA AGRESIVITĂȚII VERBALE (BULLYING-ULUI) LA CICLUL PRIMAR

Când devin elevi, copiii se confruntă cu sarcina de a-și găsi locul în noua lume a institutiei școlare extinse, cu toate structurile și regulile sale. Ei trebuie să învețe „cum să se adapteze unul la altul, să accepte și să respecte regulile, să dea naștere

umană, un animal, o jucărie, o floare, un mijloc de transport, o construcție etc. Prin decupaj și simple îndoitori se pot reda diferite păsări, flori. Cu procurarea materialelor din natură: frunze, crenguțe, pietricele, conuri etc.

La rezultate surprinzătoare se ajunge atunci când se stabilește o comunicare și o apropiere între copil și cadrul didactic. Pentru a ajunge la atingerea potențialului de creativitate consider că este necesară îndeplinirea unor condiții:

- ✓ implicarea personală a preșcolarilor în procesul de învățare;
- ✓ buna imagine de sine;
- ✓ încurajarea preșcolarilor în ceea ce privește demersurile sale imaginative;
- ✓ stimularea preșcolarilor și asigurarea ambianței corespunzătoare;
- ✓ susținerea preșcolarilor în caz de eșec.

Creativitatea rămâne una dintre provocările cele mai mari ale vieții atrăgând după sine cele mai mari recompense.

și să pună în aplicare propriile idei într-un mod corespunzător, să fie capabili să gestioneze dezamăgirile și constrângerile”

Așteptările și presiunea percepută în ceea ce privește realizările, precum și stresul legat de acestea, pe de-o parte și un climat negativ în general, de cealaltă parte, sunt factori importanți care facilitează bullying-ul în școală. În funcție de resursele personalității lor, de mediul de proveniență, cultural și social, și de circumstanțele vieții, elevii sunt echipați în mod diferit să facă față provocărilor personale și sociale din partea școlii. Totuși, este vital să învețe să facă față

cerințelor și provocărilor, pentru că este o componentă cheie și o condiție obligatorie pentru o viață împlinită ca adult. Pentru aceasta, elevii au nevoie de ajutor din partea părinților, profesorilor și grupului lor de semenii. Condițiile importante pentru succes în acest proces sunt un climat de deschidere, reguli clare, acceptare și conștientizare în cadrul mediului școlar.

Odata cu debutul vieții școlare a copiilor, **părinții** se confruntă și ei cu provocări complete noi. Dacă vor fi capabili să-și sprijine emoțional copiii, dacă vor reuși să aprecieze perspectiva copilului, aceasta depinde de o serie de factori și experiențe timpurii. Un climat deschis, reguli clare, acceptare și conștientizare în mediul școlar sunt importante pentru părinți și pentru copii, pentru a putea să acționeze spre binele copiilor și să-și sprijine atunci când e nevoie.

Profesorii și personalul școlar trebuie să promoveze un climat școlar deschis, pozitiv și de susținere cu reguli clare, acceptare și conștientizare, iar școala este un spațiu pentru învățare și relații sociale, la un loc.

Ce este, de fapt, **bullyingul**?

Bullying-ul este un comportament repetat și intenționat prin care agresorul își rănește, persecută și intimidează victima prin diferite forme: **verbal** – țipete, porecle, insulte, jigniri; **fizic** – palme, loviri, îmbrânciri, bătăi;

relațional – intimidare, denigrare, izolare; **social** – excludere, insulte cu privire la statutul social.

Tipurile de bullying reclamate cel mai frecvent, la ciclul primar, sunt cele de tip verbal, manifestate prin jigniri, insulte, porecle sau sarcasm.

E greu să nu ripostezi atunci când cineva este nepoliticos cu tine. Dacă rezisti înclinației firești de a răspunde cu aceeași monedă fără să îți pierzi controlul vei fi surprins de ce se poate întâmpla. Câteva fraze-cheie cu care poți să dezarmezi persoanele care te jignesc și care te pot ajuta să le oferi o lecție de viață, ar fi: „**Mulțumesc**“ **Un simplu „Mulțumesc“ este magic cu adevărat.** Dacă vei răspunde grosolăniei cu „Mulțumesc“ vei demonstra că nu ești nervos „**Apreciez perspectiva ta**“ Această frază îi arată celui nepoliticos că ești dispus să continui conversația dacă ești tratat cu respect, iar sentimentele nu îți sunt date peste cap. Dacă persoana continuă să fie nepoliticoasă, atunci mergi mai departe către următorul sfat. „**Cred că cel mai bine opresc conversația aici**“ Dacă simți că ești pe cale să reacționezi violent pur și simplu pune capăt discuției. Făcând așa nu vei regreta ce ai spus în momentele de tensiune maximă. Mai mult, interlocutorul tău se va gândi de două ori data viitoare înainte de a spune ceva ofensator. „**De ce spui asta? Ce speră să câștige?**“ Aceste întrebări sunt extrem de eficiente în întâlnirile de grup atunci când cineva încearcă să te pună într-o poziție dificilă sau să te irite. Grație acestor întrebări poți să întorci orice discuție și să eviți punctele controversate. „**M-ai rănit prin ce mi-ai spus**“ Explică celui care a fost nepoliticos cum te simți după ce ți-a spus cuvinte ofensatoare. Astfel, te vei proteja de remarci aspre și nepotrivite pe viitor. „**Ai dreptate!**“. „**Întotdeauna ai ceva negativ de zis. Ți place să fii nepoliticos?**“ De cele mai multe ori, oamenii nepoliticoși nu-și dau seama că spun ceva neplăcut. Atunci când le demonstrezi că au zis și făcut ceva greșit îi încurajezi să-și reconsidere comportamentul pentru ce vor spune data viitoare. „**Te iubesc**“ Această frază poate să fie folosită doar în anumite situații, atunci când cei dragi sunt într-o stare proastă și decid să-și verse nervii pe tine. Amintește-le că îi iubești orice ar fi. Vei fi surprins de cât de repede starea de spirit le va fi schimbată, iar discuția va fi din nou pozitivă. **Râsul** îl va pune pe cel nepoliticos într-o poziție nedorită. Această reacție nu poate fi prezisă de către cel nepoliticos. În cel mai rău caz, cel care a fost nepoliticos va pleca. În cel mai bun caz, acesta își va recunoaște absurditatea comportamentului și își va cere scuze.

Pentru o clasă fără bullying putem folosi ca strategii jocuri utile care pot oferi un raport bun în cadrul clasei, mai ales când nivelul de energie este scăzut. Acestea ajută elevii să se relaxeze, să se distreze și să restabilească legăturile dintre ei. Spre exemplu: **Salata de fructe, Scaunele muzicale, Șoarecele și pisica, Semaforul, Harta ajutorului, Cosul de gunoi și rucsacul.**

Abilitățile de care au nevoie copiii pentru a depăși situațiile de hărțuire sau bullying, pe care le pot învăța de la părinți sau părinții le pot face pentru copilul lor sunt:

Asertivitatea. Învață-l pe copil să aibă o atitudine calmă și încrezătoare, pornind de la nivelul nonverbal: înfățișare, mers și atitudine. Învață-l să stea drept, dar relaxat, să aibă o expresie a feței relaxată și încrezătoare, gesturi naturale și calme.

Respectarea limitelor personale. Învață-l pe copilul tău încă de la cele mai mici vârste că are dreptul să fie în siguranță, iar oamenii din jur nu pot încălca anumite reguli sau limite care îi permit să se simtă în siguranță

Constientizarea fenomenului de hărțuire sau bullying. Copiii au nevoie să știe că toate comportamentele agresive ale altor copii au un nume și că acesta nu este acceptabil. Cadrele didactice trebuie să fie dispuse să intervină la timp când observă sau li se vorbește despre o situație de hărțuire și să îi învețe pe copii că le pot cere ajutorul oricând.

Integrarea într-un grup de copii. Copiii cu dificultăți de adaptare socială sunt mai expuși riscului de a fi victime ale hărțurii. Acordă atenție capacității copilului tău de a fi acceptat și apreciat de către alți copii și află mai multe despre motivele pentru care apare respingerea în rândul copiilor.

Gestionarea emoțiilor. Oricât de încrezatori sau puternici ar fi copiii, cuvintele răutăcioase și gesturile agresive ale celor din jur îi vor răni. Copiii au nevoie să învețe să se apere de acestea și să le vadă

drept ceea ce sunt cu adevărat: manifestarea unor probleme interioare ale agresorilor, nu evaluări corecte sau obiective.

Părinții sau cadrele didactice îi pot învăța pe copii următorul exercițiu:

- Să spună pe rând, cu voce tare, fiecare replică răutăcioasă pe care au auzit-o; după ce a spus cu voce tare cuvintele negative, copilul se prefacă că le prinde în pumn și le aruncă la gunoi;
- Să răspundă cu un mesaj pozitiv, dacă mesajul negativ a fost: „Nu vreau să mă joc cu tine!”, răspunsul pozitiv poate fi: „Voi găsi alt copil cu care să mă joc.”; „Esti prost!”, răspunsul pozitiv poate fi „Sunt inteligent!”; „Nu-mi place de tine!”, răspunsul pozitiv poate fi „Mie imi place de mine!” sau „Altora copii le place de mine!”.

Riscul ca un elev să cadă victimă a bullying-ului sau hărțurii în școală este extrem de mare, indiferent de vârsta pe care o are copilul sau cât de bine este cotate școala în care învață. De multe ori, profesorii nu observă semnele hărțurii între elevi, subestimează gravitatea situației sau nu știu cum și când să intervină. Potrivit statisticilor oferite de Salvați Copiii, unul din patru copii români sunt victime ale hărțurii la școală.

Deși poate părea o misiune imposibilă, cadrele didactice pot reuși să oprească hărțuirea la școală, mai ales dacă la nivelul școlii există o strategie în acest sens. Chiar și în lipsa acesteia, cadrele didactice pot juca un rol esențial în reducerea violenței între elevi. Iată câteva recomandări:

Educația despre bullying și identificarea lui

Cel mai important lucru este ca profesorii să știe să facă diferența dintre o situație de hărțuire și un simplu conflict verbal între copii. Bullying-ul sau hărțuirea este o situație de victimizare, în care unul dintre copii manifestă rușine, este umilit, ridiculizat și lipsit de apărare.

Intervenția imediată și directă

Profesorii ar trebui să intervină imediat când observă un incident în care un copil este hărțuit. Intervenția profesorului ar trebui să fie fermă, să aibă ca scop oprirea comportamentului agresorului și explicarea regulilor școlii privind violența între elevi.

Profesorul poate afla detalii și de la ceilalți colegi de clasă sau persoane care dețin mai multe informații despre cele întâmplate și apoi poate raporta incidentul la conducerea școlii, în special dacă este de natură fizică. Apoi poate fi aplicat regulamentul școlar.

Comunicarea cu părinții copiilor

Profesorul diriginte sau învățătoarea poate vorbi apoi cu părinții copiilor pentru a-i informa despre cele întâmplate. Este important ca discuția să aibă loc într-o atmosferă calmă și de respect reciproc, prezentând doar faptele, fără a judeca și fără a căuta vina în familie. Părinții ar trebui să fie informați despre decizia școlii pentru a rezolva problema și sfătuiți despre posibile soluții pe care le pot implementa acasă.

Oferirea de ajutor ambilor copii, victima și agresor

Atât agresorul, cât și victima au nevoie de sprijin din partea cadrelor didactice și a consilierului școlar. Victima are nevoie să știe că există cineva care îi va lua apărarea și care încearcă să oprească situația. Agresorul are nevoie să poată vorbi cu cineva despre motivele pentru care se poartă astfel cu alți copii și despre cum poate învăța comportamente sociale mai eficiente. Copiii victimă trebuie să învețe că nu este nimic în neregulă cu ei, că nu au meritat să fie tratați astfel și că pot învăța comunicarea asertivă.

Siguranța emoțională în clasă și modelul de comportament

Profesorii care folosesc la rândul lor violența verbală sau fizică în relație cu elevii nu fac decât să încurajeze bullying-ul

între elevi. Așadar, pentru a reduce acest fenomen, profesorii pot să ofere modele pozitive de comportament, alegând să asculte cu adevărat copiii, să încerce să îi cunoască și să transforme clasa într-un grup în care toată lumea este acceptată și apreciată.

Alte principii și reguli utile pentru profesori:

Copiii victime ale hărțuirii au dreptul să fie apărate de către cadrele didactice indiferent de performanța lor școlară sau de comportamentul din clasă.

Este important ca profesorii să știe ca multi copii agresori sunt victime la rândul lor în alte situații.

Cadrele didactice ar trebui să încurajeze comportamentele pozitive între copiii din clasă și ar trebui să formuleze la începutul fiecărui an școlar regulile clasei, în care să menționeze clar că hărțuirea nu este tolerată.

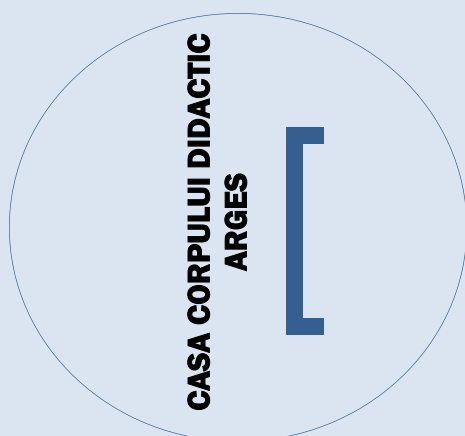
Niciunul dintre copiii implicați în hărțuire nu ar trebui etichetați ca „victimă” și „agresor” în fața celorlalți copii.

Pentru a obține rezultate reale, profesorii care intervin în aceste situații trebuie să aibă încredere în propria lor autoritate, să cunoască regulamentul școlar, să nu intre în conflict cu copilul agresor și să nu se simtă la rândul lor agresați de comportamentul acestuia.

Cadrele didactice nu ar trebui să se aștepte de la copiii victime să fie capabili să se descurce singuri în această situație. Încurajându-i pe copiii victime să se apere singuri nu facem decât să creștem riscul apariției violenței în școală.

Toate cadrele didactice au datoria să intervină, chiar dacă există un consilier școlar sau chiar dacă directorul școlii a fost informat de problemă. Cu cât profesorii colaborează mai mult, cu atât bullying-ul poate fi oprit mai repede.

*prof. înv. primar Pulpea Maria
Școala Gimnazială „Iordache Păcescu”, Coșești*

ADHD: DEFICITUL DE ATENȚIE LA COPIII PREȘCOLARI ȘI ȘCOLARI

Copiii nu mai sunt ca odinioară. Din ce în ce mai des auzim o astfel de afirmație din partea celor în vârstă care au crescut generații

de copii de-a lungul timpului. În prezent, preșcolarii, dar și școlarii sunt mult mai neastâmpărați și mai nerăbdători. Astfel că părintii încep să se îngrijoreze și să fie mult mai atenți la ceea ce se întâmplă cu copilul lor pentru a depista din timp dacă simptomele apărute duc la ADHD, o boală modernă, care merită un tratament și o atenție aparte. Atât părinții cât și cadrele didactice, trebuie să se informeze asupra simptomelor acestei boli,

pentru că orice copil trebuie ajutat de mic pentru a nu întâmpina dificultăți la vârsta maturității.

Deficitul de atenție/Tulburarea hiperkinetică (ADHD-ul) este o boală care apare la copiii preșcolari și care se dezvoltă pe parcursul vieții de școlar, dacă nu este descoperită la timp. Pentru a veni în ajutorul copiilor, specialiștii în pediatrie au dezvoltat numeroase programe pentru a urmări evoluția comportamentului celor mici și pentru a stopa simptomele ADHD-ului. În general, deficitul de atenție se manifestă prin stări de neliniște, tulburări de atenție și concentrare, agresivitate și impulsivitate sporită. În general, toți copiii cu vârste între 4 și 8 ani se confruntă cu astfel de stări. Sindromul ADHD-ului devine îngrijorător dacă toate aceste tulburări se repetă frecvent. Indiferent de gravitatea situației, strategiile terapeutice dezvoltate în acest sens vor contribui la îndepărtarea stărilor caracteristice sindromului hiperkinetic și îi vor ajuta pe cei mici să ajungă, treptat, treptat la o viață normală. Dacă în viața de zi cu zi, simptomele ADHD-ului nu sunt foarte vizibile, la școală marea majoritate a copiilor diagnosticați cu o astfel de boală întâmpină dificultăți de adaptare și de realizare a activităților școlare, nu reușesc să-și facă corect temele din cauza lipsei de atenție, nu pot asimila cunoștințe din cauza faptului, că nu se concentrează suficient asupra subiectului dat, nu reușesc să ducă la bun sfârșit o activitate școlară, deoarece se lasă ușor influențați de factori externi,

pierd deseori obiecte care le sunt folositoare în realizarea temelor.

Acestea sunt doar câteva dintre problemele unui copil cu ADHD, care se pot agrava în timp în cazul în care copilul este marginalizat și catalogat ca având deficiențe majore în gândire. Fie că este vorba de ADHD, fie că este vorba de un comportament deosebit, cei mici nu trebuie lăsați să-și dea seama că sunt „copii problemă”, ei trebuie integrați în colectivități pentru că sunt la vârsta la care acțiunile și felul de a gândi al celorlalți le influențează comportamentul. În nici un caz, nu sunt indicate acțiunile drastice cum ar fi retragerea copilului de la o școală normală în favoarea unei școli ajutătoare. Această acțiune nu va face decât să agraveze situația copilului, întrucât mediul pe care i-l veți oferi va fi exact cel al copiilor cu probleme de adaptare la mediul normal, indiferent de tratamentele ajutătoare de care pot beneficia în școală respectivă. ADHD-ul nu este o boală irecuperabilă sau cu consecințe grave asupra sănătății copiilor. Orice copil diagnosticat cu ADHD poate avea o viață normală dacă este ajutat acasă, la școală sau de specialiștii în domeniu. Însă nu orice tulburare de atenție este cauza unei boli ca ADHD-ul. Există copii de clasa întâi al căror ritm este mult mai încet decât al celorlalți și care au nevoie de o tratare aparte pentru a se adapta treptat cerințelor școlare. În acest sens, orice cadru didactic are menirea de a avea răbdare și de a încerca pe cât posibil să ofere acestor copii șansa de a se integra și de a-și îmbunătăți ritmul de învățare și de asimilare a cunoștințelor.

Sindromul deficitului de atenție și hiperactivitate sau ADHD determină modificări ale comportamentului copilului pe plan social, emoțional și școlar. De obicei, se face greșit asocierea copil „rău” cu copil cu ADHD! Este necesar să se facă distincția între natura “rea” a copilului și comportamentul “rău” al copilului. În cazul ADHD comportamentul nedorit manifestat de copil este rezultatul unei tulburări. Hiperactivitatea specifică preșcolarilor cu ADHD este cauzată de o serie de deficiențe cerebrale ale copiilor, de faptul că impulsurile și informațiile nu se transmit într-o manieră normală datorită insuficienței secreției neurotransmițătorilor. Conform cercetărilor realizate de specialiști, alte cauze ar fi: plictiseala, supradotarea, conflictele psihice, tulburările emoționale, depresie, mediu familial conflictual, pubertate, deficit de atenție, deficit de învățare, auz sau vâz, tulburări tiroidiene și alergii alimentare. Copilul hiperactiv se dovedește a fi mai energic decât media într-un mod lipsit de finalitate în situații obișnuite: la masă, la somn, în timpul activităților. Hiperactivul pare mereu în mișcare. Majoritatea problemelor comportamentale ale copiilor diagnosticați cu ADHD sunt legate de hiperactivitate și impulsivitate. Simptomele hiperactivității sunt prezente înainte de 7 ani.

Copiii hiperactivi sunt incapabili să-și concentreze atenția asupra detaliilor sau face erori prin neglijență. Activitatea este dezordonată, efectuată neglijent, fără un plan gândit. Acești copii prezintă dificultăți în a-și menține atenția asupra unor sarcini sau activități de joc. Ei par adesea ca și cum ar fi cu gândul în altă parte, că nu ar asculta sau nu ar auzi ce li se spune. Copiii hiperactivi evită activitățile care necesită autoexigență, efort mental sau capacități organizatoare. Deprinderile de lucru sunt

adesea dezordonate, dezorganizate, iar materialele pierdute, împrăștiate sau mânuite neglijent.

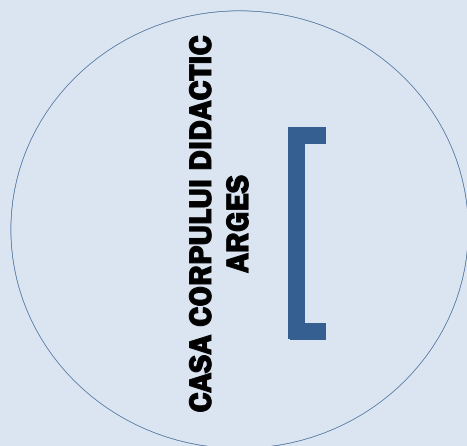
În timpul activităților, acești copii sunt ușor de distrat de stimuli irelevanți și întrerup frecvent sarcinile pentru a se ocupa de evenimente banale, care sunt uzuale și ușor de ignorat de ceilalți.

Sunt uituci, par în continuă mișcare, vorbesc excesiv de mult, au dificultăți în a rămâne așezați, se ridică frecvent în picioare, se răsucesc pe scaun, se ridică de la masă în timp ce mănâncă sau în timp ce se uită la televizor își fac temele, fac zgomot în timpul activităților

Bibliografie:

- Dragu A., Volum cu lucrările primei conferințe naționale a psihologilor școlari, Editura Newline, Constanța, 2009.
- Gherguț, A., Sinteze de psihopedagogie specială - ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, Editura Polirom, Iași, 2005.
- Vrăsmaș E., Psihopedagogia copilului cu dificultăți de învățare-suport de curs, Universitatea București, departamentul Credis, București, 2007.

*prof. înv. primar Bălașa Elena - Florentina
Școala Gimnazială "Negru Vodă", Pitești*

ROLUL ACTIVITAȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN FORMAREA COMPORTAMENTULUI MORAL-CIVIC AL ȘCOLARULUI MIC – STUDIU DE SPECIALITATE

Noile demersuri educaționale redimensionează atât statutul cât și sarcinile cadrelor didactice, care trebuie să devină manageri de educație, prin intermediul unor proiecte educative operaționale, adecvate unității școlare și orizontului de așteptare al comunității locale, proiecte desfășurate pe baza unor contracte de parteneriat.

Prin structură, obiective și conținut, educația trebuie să răspundă neconținut exigențelor cerute de evoluția realității naționale și internaționale. Semnificația și eficiența actului educativ sunt date de disponibilitatea educației de adaptare și autoreglare față de cerințele tot mai numeroase ale spațiului social.

Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților curriculare cu cele extracurriculare întrucât prin diversitatea activităților extrașcolare oferite crește interesul copiilor pentru școală și pentru oferta educațională.

Într-o cercetare realizată de I.S.E.(2013) focusată pe evaluarea comportamentelor participative în rândul elevilor se menționează faptul că „proiectele și activitățile extrașcolare sunt benefice pentru că îi scot pe elevi în afara mediului închis al școlii și îi fac să devină mai conștienți de problemele reale ale societății”

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să-și maximizeze potențialul intelectual. Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activității de învățare realizată la clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, orientează elevii către activități utile care să întregească educația școlară contribuind la formarea personalității.

Activitățile nonformale sunt considerate ca fiind adevărate „circuite pedagogice” situate:

- a) *în afara clasei* (cercuri pe discipline, cercuri inter/transdisciplinare, ansambluri sportive, artistice, culturale, întreceri, competiții, concursuri, olimpiade)
- b) *în afara școlii: activități perișcolare* organizate special pentru valorificarea educativă a timpului liber (excursii, vizite, tabere, cluburi, teatru, cinema, expoziții, videotecă) și *activități parașcolare* organizate în mediul socio-profesional (presa pedagogică, cursuri, conferințe tematice).

Deși sunt cunoscute avantajele participării tinerilor la activitățile nonformale care favorizează formarea comportamentelor moral-civice, totuși democrația începe în școală, iar în opinia lui Cezar Bîrzea „școală rămâne catalizatorul diversilor parteneri implicați în educația civică: părinți- profesori-media și societatea civilă. Dintre toate mediile de învățare școala este cea care seamănă cel mai mult cu modelul organizațional al statului. Ea constă dintr-un set de reguli și regulamente, relații de putere și structura sa judiciară care îi evaluează pe indivizi în conformitate cu loialitatea și gradul lor de participare.”

Școala este un spațiu al socializării tinerilor, spațiu al învățării, al experimentării și al dezvoltării comportamentelor social-civice.

Dacă se urmărește ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze cunoștințele, învață să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai facil și mai elocvent obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață.

Educația copiilor pentru integrarea în comunitate este un demers complex derulat pe o perioadă îndelungată. Este necesar ca acest demers derulat în context formal, în cadrul școlii, să fie susținut prin activități complementare, extrașcolare realizate în contexte nonformale și informale (parteneriat școală-familie-comunitate), care pot valorifica, în sens creativ și constructiv, experiența copilului, precum:

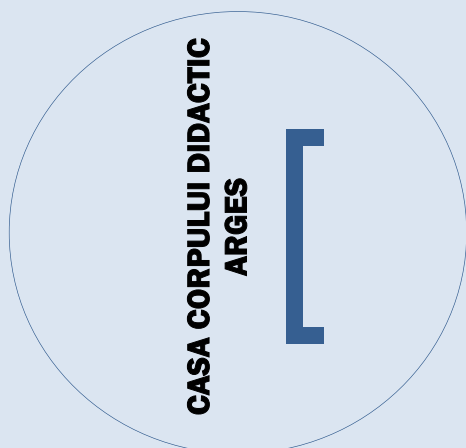
- acțiuni comunitare de ecologizare a spațiilor verzi din apropierea unităților școlare; plantarea de flori și copaci; acțiuni de monitorizare a evoluției unei mici zone/unui rond de flori/unui copac din școală și/sau din apropierea unității școlare;
- realizarea, în spații publice din comunitate, a unor expoziții cu desene, pe tema comportamentului civic;
- organizarea de târguri cu produse realizate de copii în scopul strângerii de fonduri pentru donații;
- strângerea de haine, jucării, rechizite pentru grupuri defavorizate;

- vizite (la muzee, biblioteci, unități economice, primărie, poliție, judecătorie), excursii tematice etc., întâlniri ale elevilor cu reprezentanți ai comunității locale, pentru cunoașterea comunității (în sens restrâns sau mai larg), pentru conștientizarea rolului pe care îl are fiecare persoană în viața și în funcționarea normală a comunității.

Bibliografie:

- Cerghit, I., *Sisteme de intruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii*, Iași, Ed. Polirom, 2008
- Borovic, I.D., *Didactica educației civice și a disciplinelor socioumane*, Timișoara, Ed. Universitatea de Vest din Timișoară, 2010

*prof. înv. primar Din Luiza
Școala Gimnazială „Vintilă Brătianu”, Ștefănești*

FENOMENUL BULLYING-ULUI ÎN ȘCOLI: STUDIU DE CAZ

Ca profesor în învățământul primar, am avut o lungă perioadă ideea că un copil este o ființă inocentă, căruia răutatea, ca și dorința de a face rău intenționat îi sunt străine. Am aflat că, din păcate, lucrurile nu stau chiar în acest fel, deoarece m-am lovit de un fenomen întâlnit în special în mediul școlar, bullyingul.

Un înțelept spunea despre meseria de profesor următoarele: „Nicio profesiune nu cere posesorului ei atâta competență, dăruire și umanism ca cea de educator, pentru că în niciuna nu se lucrează cu un material mai prețios, mai complicat și mai sensibil decât este omul în devenire”.

Având o astfel de responsabilitate, datoria morală a dascălului este să

trateze cu maximă seriozitate multiplele probleme apărute zi de zi în școală, acționând în baza unor principii etice, deontologice.

Descrierea problemei

D:D- un băiat de 6 ani timid, introvertit, sensibil, cu bun simț, respectuos, nou venit în colectivitate. Părinții plecați în străinătate la muncă, l-au dat spre creștere și îngrijire bunicii materne. A fost primit de către colegi cu căldură și părea că se integrase destul de bine. (Băiatul agresat)

H:R- un băiat impulsiv, coleric, cu tendințe de dominare și control, are în jurul său o gașcă de prieteni, colegi de clasă, în care se “impune” ca lider. El provine dintr-o familie “bună”, “cu stare”, ambii părinți fiind avocați. Pe lângă orele propriu-zise, aceștia îl duc la engleză și la înot, la baschet și la tenis, fapt pentru care petrec foarte puțin timp cu copilul. Deși i se cumpără tot ce dorește, acesta este afectat de lipsa atenției părinților. (Agresorul)

Deși inițial părea că elevul D.D s-a integrat bine în clasa de elevi, am observat, odată cu trecerea timpului niște schimbări în comportamentul acestuia. A început să lipsească tot mai des de la școală, pe motiv că nu se simte bine, a devenit mai retras și inhibat, timorat în relațiile sociale. În pauze stătea mai mult în clasă, ieșea foarte rar, părea mai tot timpul supărat, nefericit, încordat, abătut.

În urma unei discuții serioase cu el, mi-am dat seama că e victima bullying-ului. H.R începuse să-l tachineze în mod repetat, să facă glume răutăcioase la adresa lui (că se îmbracă sărăcăcios, că nu are telefon, haine de firmă, etc), au urmat jigniri, insulte, porecle

(sărântocul) intimidări, amenințări, excludere din “gașca” de prieteni. Toate aceste acțiuni aveau loc zi de zi, fie în pauze, fie în clasă, pe coridor, în curtea școlii, pe terenul de sport, sau chiar pe drumul de la școală spre casă. Deci, D.D era supus în mod repetat agresiunilor verbale și emoționale.

După o vreme, H.R a ajuns cu hărțuirea la un alt nivel: cel fizic. A început să-i pună piedică atunci când trecea pe lângă el și să-l împingă pe coridoare. Ulterior, H.R împreună cu câțiva colegi de “gașcă” l-au înconjurat și l-au lovit sub pretextul că îl pârâse domnului profesor de sport.

D.D a tăcut multă vreme și a îndurat din dorința de a nu se face de răs și de a o scuti pe bunica de necazuri.

Datoria mea morală a fost să intervin în această problemă de îndată ce am aflat și să acționez așa cum prevede Codului Etic. (atât în ceea ce privește agresorul, cât și în ceea ce privește pe cel agresat)

1. Intervenții deontologice legate de elevul agresor

– Am contactat părinții și i-am informat despre situația fiului lor. I-am îndrumat spre

Bibliografie:

1. Strategii pentru o clasă fără Bullying - Manual pentru profesori și personalul școlar
2. Liliana Stan, Educația Timpurie. Probleme și soluții, Ed. Polirom, Iași, 2016;

consilierul școlii. Au fost deschiși și au dorit ca H.R să colaboreze cu acesta.

– Consilierea: Au avut loc mai multe întâlniri (consilier-copil, consilier-părinți) prin care s-a încercat descoperirea cauzelor comportamentului agresiv și încercarea schimbării acestuia.

Părinții au înțeles că H.R are nevoie să fie consiliat și sprijinit. Din cauză că a fost neglijat afectiv, el era un copil nefericit, dezechilibrat emoțional, iar iritarea și agresivitatea lui erau doar o mască pentru vidul resimțit.

– La clasă i-am supravegheat cu mare atenție și am implementat reguli bine definite pentru a pune în practică „consecințe” corespunzătoare pentru comportamentul agresiv. Acestea variau de la pierderea unor „privilegii”, până la impunerea unor „sarcini”.

– Am informat Comisia responsabil cu prevenirea violenței în școală, care la rândul ei a avut o discuție cu copilul, în prezența părinților. Au fost înștiințați că repetarea comportamentului agresiv va atrage după sine scăderea notei la purtare sau chiar exmatricularea temporară.

– Am invitat la ședința cu părinții un specialist în psihoterapie și consiliere psihologică, care să le vorbească părinților despre fenomenul bullying-ului, despre prevenirea acestuia, despre recunoașterea semnelor unui copil agresat și implicațiile acestui fenomen asupra copiilor.

2. Intervenții deontologice legate de elevul agresat

– Am contactat-o pe bunica lui D.D și am informat-o despre situația nepotului ei. Observase și dânsa schimbările comportamentale, dar D:D îi spunea că nu e nimic.

– Consilierea: Am îndrumat-o spre consilierul școlii. A fost de acord ca nepotul său să primească asistență și suport pentru dificultățile de ordin emoțional și relațional, la cabinetul de consiliere școlară. În timp aceste întâlniri au dus la redobândirea controlului asupra emoțiilor sale și la creșterea stimei de sine.

– Am informat și profesorii care predau la clasă, precum și pe cei de serviciu pe coridor pentru a ne uni eforturile și a-i supraveghea cu mai multă atenție.

– Am folosit metode non-formale de educare anti-bullying, cum ar fi jocurile de rol și alte metode interactive, prin care copiii să înțeleagă efectele negative ale acestui fenomen, tot mai des apărut în școli.

*prof. inv. primar Scărlătescu Nicoleta
Școala Gimnazială Petre Badea Neagrași*

ÎNVĂȚAREA MOTIVATĂ - CONCEPTUL DE MOTIVAȚIE - studiu de specialitate

Adeseori ne punem întrebarea „Ce anume îl face pe un elev să dorească să învețe, iar pe un altul să nu dorească acest lucru?” Dorința unui elev de a depune un efort cognitiv în scopul achiziționării de noi cunoștințe este produsul mai multor factori cu acțiune conjugată, pornind de la personalitatea și abilitățile elevului implicate în sarcini specifice de învățare până la mobilizarea generală pentru învățare.

Cercetătorii asupra procesului motivațional pornesc de la premisa existenței a trei factori importanți, ce concură la explicația motivației: biologici, de învățare și cognitivi. Prin coroborarea acestor dimensiuni rezultă motivația comportamentelor umane.

Motivația este ansamblul de mobiluri sau impulsuri predominant interne care declanșează, susține și direcționează comportamentul elevului în activitatea de învățare. Ea reprezintă mijlocul prin care sunt mobilizate energiile interne ale elevului în vederea obținerii unor performanțe înalte în activitatea școlară. Motivația este de fapt cauza pentru care elevul învață sau nu învață. A fi motivat

pentru activitatea de învățare înseamnă a fi impulsionat de motive, a te afla într-o situație dinamogenă, mobilizatoare și direcționată spre realizarea unor scopuri. În această situație elevul este implicat în sarcina de învățare, este antrenat, aceasta exercitând asupra lui o atracție, o tendință de atașare și receptivitate.

Este foarte important ca activitatea de învățare să fie motivată tot timpul. Simpla prezență a mobilurilor motivaționale nu este suficientă. Pentru a fi eficiente, stimulările sau mobilurile motivaționale trebuie puse ele însele în acțiune, în mișcare prin diferite procedee psiho-pedagogice pe care cadrul didactic le are la îndemână.

Specialiștii care au cercetat fenomenele motivaționale relevă că motivația se interpune între sarcina de învățare și realizarea acesteia devenind astfel o variabilă intermediară ce acționează pentru reușita școlară. La rândul ei reușita școlară, performanța înaltă constituie un impuls motivațional pentru rezultate tot mai bune în realizarea sarcinilor. Învățarea fără întărire nu există – relevă Alexandru Lazăr. Întărirea, motivul există chiar atunci când nu se observă. În conduita de explorare, de exemplu, elevul este recompensat prin informațiile pe care le obține, care au rol de întăritor (energizor) și care constituie un stimulent lăuntric pentru căutare și descoperire.

Dar nici mobilizarea în sine a factorilor motivaționali nu este suficientă pentru o motivație aptă să conducă la succese semnificative. Prin forța proprie actele și exigențele școlare determină tensiuni emoționale. Dar nu întotdeauna acestea conduc la reușita școlară și la satisfacția determinată de succesul elevului. Elevii - spune același autor - trebuie determinați „să răspundă favorabil cerințelor școlare”, iar dascălii au datoria de a le oferi procedee adecvate de învățare, necesare pentru dobândirea unor performanțe superioare.

Ca mecanism psihologic, motivația reprezintă vectorul fundamental al personalității care, în activitatea de învățare, orientează conduita elevului spre realizarea obiectivelor educaționale. Constituind o variabilă ce asigură organizarea interioară a comportamentului, motivația este factorul stimulator al activității de învățare, favorizând obținerea unor rezultate calitativ superioare în activitatea școlară. Un comportament motivat pozitiv va determina obținerea unor succese în activitatea de învățare, după cum absența motivației conduce fie la rezultate mediocre, fie la eșecuri dureroase.

Motivația are nu numai un caracter energizator ori activator asupra comportamentului, ci totodată și unul de direcționare al comportamentelor. Deci, motivația dispune de două segmente importante: unul de energizare, iar celălalt vectorizant, de orientare a comportamentului spre realizarea unui anumit scop.

Motivația este deci o condiție fundamentală pentru activitatea instructiv-educativă. Ea face ca învățarea să se transforme dintr-o activitate rutinieră, plicticoasă într-o activitate interesantă, atractivă, creativă, calitativ diferită atât prin structură și metode, cât și prin rezultate de învățarea puțin motivată sau chiar nemotivată.

În stimularea motivației pentru învățare trebuie luate în considerație capacitățile și abilitățile fiecărui elev. Motivații puternice, dar aflate în discordanță cu capacitățile intelectuale pot avea urmări contrare celor așteptate. Nerealizarea scopului propus și nesuținerea în plan afectiv și de o motivație pozitivă conduce la pierderea încrederii în forțele proprii, la instalarea sentimentului de eșec.

Ca factor ce conferă orientare comportamentului

Bibliografie:

1. Constantin, Cucos (coord.) – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, 2009
2. Adrian, Neculau (coord.) – Manual pentru clasa a X-A, Editura Polirom, 2005
3. Andrei Cosmovici, Luminița Iacob – Psihologie școlară, Editura Polirom, 1998
4. [***https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/08/Brosura-Motivatia-pentru-invatare.pdf](https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/08/Brosura-Motivatia-pentru-invatare.pdf)

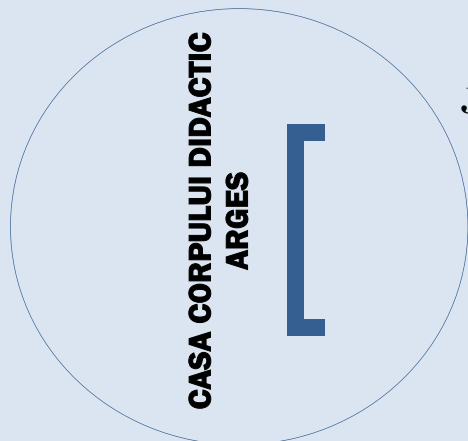
prof. inv. primar, Adela Lupșa
prof. inv. primar Mădălina-Elena Miroiu

elevului și îl stimulează spre o activitate intensă, motivația se exprimă în interese și atitudini. Interesele, dar mai ales atitudinile au o influență hotărâtoare în determinarea direcției și intensității activității de învățare. S-a constatat o corelație ridicată între atitudini și interese, pe de o parte, și succesul școlar pe de altă parte. De asemenea, interesele constituie un puternic factor motivațional și suport al unei activități de învățare susținute. Interesul generează o atitudine pozitivă față de activitatea de învățare, contribuind la ameliorarea calitativă a acesteia. Interesul nu este însă hotărâtor pentru succesul în sarcinile școlare decât atunci când se află în concordanță cu capacitățile și abilitățile subiectului, cu aptitudinile sale. Coincidența unui interes puternic cu aptitudinile sau capacitatea de învățare constituie situația ideală, demnă de atins.

Motivația este, în același timp, și un produs al activității de învățare. Formarea și dezvoltarea motivației în procesul instructiv-educativ constituie un obiectiv central. A forma și dezvolta motivația superioară la elevi presupune – după cum subliniază Ioan Neacșu – următoarele:

- amplificarea rolului pe care îl joacă variabilele cognitive, afective, atitudinale, sociale, caracteriale etc. în determinarea rezultatelor și a reușitei activităților școlare;
- restructurarea continuă a variabilelor dinamogene pentru a putea fi mai ușor manipulate de profesori și elevi;
- întărirea pozitivă a acelor proprietăți ale instruirii care pot conduce la autoinstruire, la activism specific autoorganizării activității de învățare;
- producerea deliberată de noi conexiuni și de asimilări comportamentale stabile, cu valoare socială ridicată, care să-l angajeze pe elev în acțiuni de învățare pe termen lung.

În cadrul procesului instructiv-educativ, atât profesorii, cât și elevii sunt puși în situația de a lua decizii complexe. Elevii, spre exemplu, se află adeseori în postura de a opta, de a decide între o soluție sau alta în rezolvarea unor probleme, între două obiecte de învățământ sau chiar între doi profesori. Deosebit de interesantă, și în același timp, de utilă pentru cadrele didactice este cunoașterea mobilurilor, a motivațiilor care iau ghidat pe elevi în selecția realizată: dacă au fost stimulați de motive exterioare – de o motivație extrinsecă – (cum este obținerea unor calificative sau note mai bune) ori, dimpotrivă, este vorba de o motivație intrinsecă, care s-a dovedit a avea influențe pozitive mult mai intense asupra activității de învățare.

JOCUL DIDACTIC ÎN PERIOADA ȘCOLARĂ MICĂ

Jocul este un stadiu firesc și obligatoriu în dezvoltarea copilului, necesar exersării funcțiilor fizice și psihice. El pune în mișcare toată ființa copilului, îi realizează voința, îi activează gândirea, îi înaripează fantezia și îi ascute inteligența.

Copiii care sunt lipsiți de posibilitatea de a se juca sunt mai „săraci” decât ceilalți sub aspect cognitiv, dar mai ales sub cel al personalității. Jocul oferă copiilor un izvor inepuizabil de impresii care contribuie la îmbogățirea cunoștințelor despre lume și viață, formează și dezvoltă caractere, deprinderi, înclinații, aspirații.

Pornind de la afirmația lui John Locke că „nicio activitate nu are atâta răsunet în sufletul copiilor ca jocul”, se poate spune că activitatea ludică are un rol important în modelarea socială a omului. Organizat și condus cu pricepere, jocul ajută la constituirea unor structuri mentale, la dezvoltarea unor motivații superioare.

Intrarea copilului în școală, constituie o etapă nouă în formarea personalității sale și influențează fundamental relațiile operaționale. Se diversifică preocupările, se reglementează un regim de muncă și odihnă, se schimbă interesele și se montează, apar preferințe noi și complexe, toate acestea își pun pecetea asupra preocupărilor sale cotidiene.

La vârsta școlarității mici, există o serie de jocuri care au un pronunțat caracter didactic și care se desfășoară sub îndrumarea cadrului didactic. Rolul adultului, în general, și al învățătorului, în special, este acela de a contribui la orientarea și conducerea jocului, de a ajuta copiii să-și clarifice scopul și rolul urmărit.

Folosirea jocurilor didactice în școli se justifică prin nevoia copilului de a învăța în primul rând ceea ce este o sarcină de lucru. Prin intermediul sarcinilor, elevul învață să-și fixeze atenția, să-și stăpânească instabilitatea naturală.

Dintre multiplele modalități de activitate didactică utilizate la ciclul primar, o mare valoare o are jocul didactic. Jocul angajează în activitatea de cunoaștere cele mai importante procese psihice, având în același timp, un deosebit rol formativ și educativ.

Jocurile didactice sunt realizate pentru a deservi procesul instructiv-educativ, au un conținut bine diferențiat pe obiectele de studiu, au ca punct de plecare noțiunile dobândite de elevi la momentul respectiv, iar prin sarcina dată, aceștia sunt puși în situația să elaboreze diverse soluții de rezolvare, diferite de cele cunoscute, potrivit capacităților lor individuale, accentul căzând astfel nu pe rezultatul final, cât pe modul de obținere al lui, pe posibilitățile de stimulare a capacităților intelectuale și afectiv motivaționale implicate în desfășurarea acestora.

Practicarea jocurilor sporește imaginația, cu atât mai mult cu cât învățătorul dă curs liber principiilor de bază după care el se călăuzește:

- rolul copilului este de a reflecta asupra situației în care a fost pus, să își imagineze diferite posibilități de rezolvare și să își confrunte propriile păreri cu cele ale colegilor.
- copilul studiază diversele variante, alegând-o pe cea mai avantajoasă și creează pe baza ei unele noi alternative de rezolvare.
- copilul are libertatea deplină în alegerea variantelor de rezolvare, motivând totuși alegerea făcută.
- copilul învață să-și corecteze propriile greșeli, învățătorul intervenind doar cu sugestii.

Jocul reprezintă o modalitate de asigurare a continuității între grădiniță și școală, de ușurare a procesului adaptării la specificul muncii școlare, de învățare. Introducerea jocului în structura lecțiilor

constituie un mijloc de prevenire și combatere a oboselii.

Modern în predarea noilor cunoștințe înseamnă rigoare științifică în lecție și utilizarea unor metode și procedee care să stimuleze gândirea elevilor, să-i facă să înțeleagă și să aplice în practică noțiunile asimilate.

Jocul didactic, ca și metodă în care predomină acțiunea didactică operațională/practică stimulată, reprezintă o acțiune care valorifică la nivelul instrucției, finalitățile adaptative de tip recreativ proprii activității umane. Acțiunea didactică este dinamizată prin intermediul motivațiilor ludice, care sunt subordonate scopului activității de predare-învățare –evaluare, într-o perspectivă pronunțat formativă.

Modalitățile de realizare angajează următoarele criterii de clasificare:

- după obiectivele prioritare: jocuri senzoriale, jocuri de observare, de dezvoltare a limbajului, de stimulare a cunoașterii interactive.
- după conținutul instruirii: matematice, muzicale, tehnologice, sportive, literare sau lingvistice.
- după forma de exprimare: jocuri simbolice, de orientare, de sensibilizare, conceptuale, jocuri-ghicitori, jocuri de cuvinte încrucișate.
- după resursele folosite: jocuri materiale, orale, pe bază de întrebări, pe bază de fișe individuale, jocuri pe calculator.
- după regulile instituite: jocuri cu reguli transmise prin tradiție, jocuri cu reguli inventate, jocuri spontane, jocuri protocolare.
- după competențele psihologice stimulate: jocuri de mișcare, de observație, de atenție, de memorie, de gândire, de imaginație, de limbaj, de creație.
- jocurile de stimulare – proiectează diferite situații de învățare bazate pe elemente și relații virtuale de conflict, de decizie, de asumare de

Bibliografie:

- Ionescu, M., -Instrucție și educație "V. Goldiș University" Arad, 2005
- Păun, E., Potolea, D., -Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative, Polirom, Iași, 2002
- Piaget, J., -Psihologia copilului, EDP, București, 1970
- Cucoș, C., -Pedagogie, Ed. a II-a revăzută și adăugită, Ed. Polirom, Iași, 2002

roluri, care angajează capacitatea de acțiune a elevului, spiritul său de competiție, posibilitățile sale de explorare euristică a realității.

Din perspectivă pedagogică, jocul este considerat un mijloc de instruire, o formă de educație, o modalitate pedagogică-terapeutică, având astfel o varietate de semnificații de natură constructivă. Prezentate sintetic, însușează o serie de funcții care sunt complementare și consistente cu cele ale fenomenului educațional în ansamblu.

- **Funcția adaptativă** se manifestă prin asimilarea realității fizice și sociale și prin acomodarea eu-lui la realitate.

- **Funcția informativă** – prin intermediul jocului, copilul achiziționează informații, noțiuni, concepte necesare înțelegerii și integrării lumii reale.

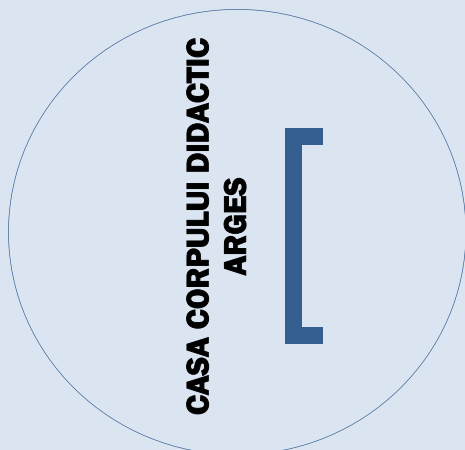
- **Funcția formativă** – jocul este un mobil al dezvoltării cognitive, afectiv-emoționale, psiho-motorii și de modelare a personalității.

- **Funcția de socializare** este concretizată în exersarea prin joc și asimilarea în plan comportamental a exigențelor vieții sociale.

- **Funcția de relevare a psihicului** – copilul transpune în joc trăiri, sentimente, intenții neîmplinite în real, impresii și temeri, gânduri, atitudini, conflicte intrapsihice sau interrelaționale.

În evoluția jocului, J. Piaget delimitează trei mari categorii de joc: *jocul exercițiu*, *jocul simbolic* și *jocul cu reguli*. *Jocului simbolic*, acesta îi recunoaște o importanță deosebită pentru dezvoltarea limbajului și imaginației, dar mai ales pentru asimilarea realității printr-un proces de reprezentare și semnificare de o manieră proprie a lumii reale. *Jocul cu reguli* exercită o importantă funcție de socializare progresivă a copilului, prin interiorizarea unor norme de conduită de relaționare, impuse de regulile jocului. Concepția piagetiană asupra jocului și caracteristicilor sale este și azi larg evocată în analizele privind fenomenul ludic.

*prof. înv. primar Ivașcu Georgeta-Mihaela
Școala Gimnazială "Theodor Aman", Câmpulung*

STRATEGII DE STIMULARE A MOTIVAȚIEI ÎNVĂȚĂRII - studiu de specialitate

În activitatea de învățare, motivația este procesul psihic ce impulsionează și declanșează acțiunea prin intermediul conexiunii inverse și are rol deosebit de important în activitatea școlarului mic și în consecință în formarea personalității acestuia.

Această motivație se referă la totalitatea factorilor care îl mobilizează pe elev la o activitate menită să conducă la asimilarea unor cunoștințe, la formarea unor priceperi și deprinderi.

Motivația facilitează procesul de învățare prin intensificarea efortului și concentrarea atenției școlarului mic, prin crearea unei stări de pregătire pentru activitatea de învățare, iar atitudinea lui față de învățatură la elevi depinde de particularitățile psiho-fiziologice ale diferitelor perioade de vârstă, cât și de trăsăturile individuale ale lui, adică cele intelectuale, afective, motivaționale, temperamentale și caracteriale.

Toate acestea constituie sistemul condițiilor interne ale personalității elevului care îi permit un mod specific, individualizat de acțiune și adaptare la solicitările și cerințele condițiilor externe, ce nu trebuie să depășească însă anumite limite. Modernizarea conținuturilor disciplinelor predate nu sunt bine corelate cu posibilitățile elevilor, volumul prea mare complică destul de mult procesul de învățare pentru elevi.

Pentru crearea motivației este necesar să se prezinte elevilor scopul învățării, domeniile de aplicare a cunoștințelor, să fie apreciați pozitiv și încurajați să-și realizeze scopurile vieții, să li se arate progresele făcute, să li se trezească curiozitatea pentru ceea ce trebuie să învețe, precizându-se sarcinile învățării individuale în raport cu ritmul de muncă al fiecăruia și să folosim metode activ-participative.

Exigența ridicată, recompensele și activitățile extrașcolare sporesc motivația, atât pentru cei care se află la catedră, pentru părinți sau pentru experții în domeniul științelor educației, motivația este cheia succesului în învățare.

Psihologii arată că pentru activarea mecanismelor învățării, motivația este factorul fundamental pe care se construiește succesul educațional, ceea ce arată că lipsa motivației pentru învățare poate să conducă nu numai la performanțe școlare scăzute, ci și la alte acumulări negative care pot sta la baza unor abateri ce pot conduce la eșecul școlar.

Motivația pentru învățare a școlarii mici trebuie stimulată, orientată, întreținută, iar cadrul didactic joacă, alături de părinți, un rol de prim rang în activitatea de învățare și el trebuie să convingă familia că este nevoie de intervenția lor pedagogică și că deficitul de motivație poate să influențeze reușita școlară.

În această intervenție a motivației, factorii educativi trebuie să-i determine pe școlarii mici să dorească să învețe, să lucreze mai mult, să acționeze într-o manieră mai responsabilă, iar facilitarea și nu controlul excesiv ar trebui să ne ghideze ideile, atunci când încercăm să schimbăm anumite comportamente în activitatea școlară.

De aceea, eforturile de a motiva școlarii mici într-o anumită direcție vor avea un succes mai semnificativ dacă relația dintre cadrul didactic și elev este considerată una de colaborare ce poate să realizeze aceleași dorințe și scopuri.

Altfel, toate intervențiile motivaționale ce nu respectă scopurile și convingerile acestei colaborări legate de o anumită situație pot produce efecte pe termen scurt, dar pe o perioadă mai mare de timp poate conduce la eșecul școlar.

Iată de ce motivația trebuie pusă în scopul obținerii unor performanțe deosebite, deoarece performanța este un nivel superior de îndeplinire a scopului. Din perspectiva diferitelor forme ale activității, adică joc, învățare, muncă și creație vin să stimuleze valoarea motivației și eficiența ei. Aspectele practice au arătat că plecând de la sarcinile simple respective și de la comportamente automatizate, pe măsură ce crește intensitatea motivației, crește și nivelul performanței, deoarece în sarcinile complexe creșterea intensității motivației se asociază, până la un punct, cu creșterea performanței după care aceasta din urmă scade.

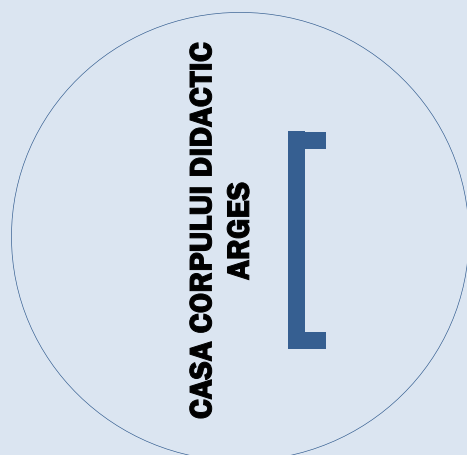
Acest lucru se întâmplă astfel, deoarece în sarcinile simple existând unul, maximum două răspunsuri corecte, diferențierea lor se face cu ușurință, nefiind influențată negativ de creșterea impulsului motivațional. Pentru școlarii mici, complexitatea sarcinilor impune prezența mai multor alternative de acțiune care îngreunează acțiunea impulsului motivațional, intensitatea în creștere a acestuia fiind nefavorabilă discriminării, discernământului și evaluărilor critice.

De aceea, eficiența activității depinde și de relația dintre intensitatea motivației și gradul de dificultate al sarcinii cu care se confruntă copilul, adică cu cât între mărimea intensității motivației și gradul de dificultate al sarcinii există o mai mare corespondență și adecvare, cu atât și eficiența activității va fi asigurată.

Bibliografie:

1. Bocoș, M., (2008), *Strategii didactice activizate în învățământul preșcolar și primar*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca;
2. Bocoș, M. (2009), *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Ediția a II-a. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
3. Cerghit, I., (2002), *Sisteme alternative și complementare de instruire*, Editura Aramis, București;
4. Cerghit, I., (2006), *Metode de învățământ*, Ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași;
5. Chelcea, S. (2001). *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*, Editura Economica, București;
6. Cojocariu, V. M., (2008), *Teoria și metodologia instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
7. Cocoradă, E., (2011), *Psihologia educației*, Curs, Editura Universității Transilvania Brașov, Brașov;
8. Cristea, S., (1997), *Pedagogie*, Editura Hardiscom, Pitești;
9. DeBono, E., (2006a), *Șase pălării gânditoare (trad.)*, Editura Curtea veche, București;
10. Dragu A., Cristea S., (2003), *Psihologie și pedagogie școlară*, Editura Ovidius University Press, Constanța
11. Golu P., (2006), *Psihologie: repere ale unei învățări raționale*, Editura Didactică și Pedagogică, București;

prof. inv. primar Băjan Nicoleta
Școala Gimnazială Traian, Pitești

STRATEGII ȘI TEHNICI DE PROMOVARE A IMAGINII INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

În societatea contemporană, unitatea de învățământ trebuie să fie pregătită să facă față unor cerințe tot mai complexe și să își revendice locul său în viața copiilor pe care îi educă dar și în centrul comunității.

Cerințele beneficiarilor fac din unitatea de învățământ un cadru viu, un mediu în continua schimbare. Internetul, privit cu reticență inițial, a devenit acum un mediu de promovare nelimitat, prin care o școală își poate construi o imagine.

Deschiderea spre nou se realizează datorită cadrelor didactice pregătite, care intervin în favoarea acestei dezvoltări continue a școlii. Analizând ceea ce se cere de la unitatea de învățământ, putem stabili și cum anume o putem promova. Beneficiarii, atât direcți, cât și indirecti (elevii, părinții, angajatorii) sunt cei ce intră în contact cu mediul școlar, comunitatea fiind astfel influențată de școală.

Promovarea imaginii instituției și factorilor ce își asumă responsabilitățile în procesele de descentralizare și asigurare a calității este susținută de personalizarea ofertei educaționale la nivel instituțional prin diversificarea și flexibilizarea acesteia în funcție de nevoile și interesele partenerilor și beneficiarilor procesului educațional. Crearea și promovarea unei imagini instituționale pozitive în

comunitate se realizează, în primul rând, prin rezultatele educaționale pozitive ale elevilor, părinții fiind, în principiu, primii interesați de acest aspect.

Crearea acestei imagini se realizează prin fiecare cadru didactic din instituție, schimbarea venind prin fiecare dintre noi. Motivarea elevilor printr-o educație individualizată, adaptată la particularitățile elevului, folosirea mijloacelor tehnologice în strategii de predare atractive vor crea o imagine pozitivă asupra școlii. Promovarea imaginii instituției se realizează și prin elaborarea unor proiecte la nivel local care să vizeze multiplicarea experienței pozitive și a exemplelor de bună practică în managementul instituțional.

Activitățile extrașcolare sprijină promovarea imaginii instituției școlare. Activitățile de acest gen, cu o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice, ateliere de creație, concursuri și parteneriate cu alte instituții. Activitățile extracurriculare dau o alternativă sănătoasă, practică și creativă de a ocupa timpul liber al elevilor, instituția de învățământ ce promovează astfel de activități beneficiind de imaginea pozitivă binemeritată, atât la nivel local, cât și județean sau național. Activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine deschisă și inovativă, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

Imaginea pozitivă despre organizație se promovează prin strategii eficiente.

Pentru a formula o strategie trebuie să se țină seama de factorii strategici care definesc starea de ansamblu a organizației, situațiile favorabile care pot fi folosite de aceasta și elementele din mediul social care-i sunt potrivnice.

O strategie de construire a imaginii pozitive cuprinde, de regulă, elementele următoare:

- scopul și obiectivele propuse;
- principalele componente ale imaginii organizației;
- categoriile de public-țintă;
- principalele mesaje care trebuie transmise pentru fiecare categorie de public - țintă;
- canalele de comunicare a mesajelor în raport cu specificul destinatarilor acestora;

Bibliografie

1. Jugănar M, Cercetări de marketing, Editura Europolis, Constanța, 1996.
2. Negrilă I., Marketing Educațional, Suport de curs, Suceava, 2000.
3. Voiculescu F. Analiza resurse –nevoi și managementul strategic în învățământ. Editura Aramis, Bucuresti, 2004.
4. https://ibn.idsi.ro/promovarea-imaginii-scolii/md/sites/default/files/imag_file/147-151_12.pdf

- termenele de îndeplinire a activităților planificate;
- resursele materiale necesare;
- elaborarea și aplicarea programelor de relații publice pentru implementarea strategiei de creare a imaginii.

Acest tip de strategie urmărește construirea unei imagini pozitive a organizației prin proiectarea personalității, caracterului și a identității acesteia în viziunea individuală și colectivă.

În concluzie, imaginea școlii poate fi promovată oferind beneficiarilor ceea ce așteaptă și au nevoie: educație de calitate, accesul la ofertele educaționale, individualizarea învățării, combaterea discriminării, reducerea violenței, promovarea unui comportament moral pozitiv și participarea la activități extrașcolare.

Educația de calitate este rezultatul unui efort colectiv al cadrelor didactice, fiecare contribuind individual asupra imaginii de ansamblu a instituției școlare. Responsabilitatea aceasta este în mâinile noastre, deoarece această imagine pozitivă se creează greu și se poate pierde rapid.

*prof. inv. primar Bold Ionela-Ramona
Școala Gimnazială „Vintilă Brătianu”, Ștefănești*

CERCETARE - STIMULAREA CREATIVITĂȚII PRIN APLICAREA METODELOR INTERACTIVE LA CLASĂ

Motivația cercetării.

Termenul „creativitate” a fost introdus în psihologie de G. W. Allport pentru a desemna o formațiune de personalitate. În opinia lui, creativitatea nu poate fi limitată doar la unele dintre categoriile de manifestare a personalității, respectiv la aptitudini (inteligența), atitudini sau trăsături temperamentale. În prezent există sute de modalități prin care este definită creativitatea. Psihologii susțin în general că „a fi creativ” înseamnă „a crea ceva nou, original și adecvat realității”. Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate și expresivitate, este imaginativ, generativ, deschizător de drumuri, inventiv, inovativ etc. (Mihaela Rocco, 2004, p. 17).

Metode de stimulare a creativității. Creativitatea constituie una din problemele majore ale contemporaneității. Astăzi se manifestă o adevărată „foame” de creativitate pentru a soluționa marile probleme sociale, economice, culturale, educaționale ale omenirii.

Creativitatea se educă, se învață încă din clasele primare, ba chiar de la grădiniță. Nevoia de inovare este esențială pentru bunul mers al școlii, al vieții, al

vremurilor în care trăim. Vârsta micii școlarități, caracterizată prin fantezie, curiozitate, spirit de aventură, este o perioadă propice stimulării creativității. La această vârstă, copiii au curajul să emită opinii personale, să argumenteze și să găsească soluții inedite în situații diverse, fără teama de a greși sau de a părea ridicoli, așa cum s-ar putea întâmpla cu persoanele care au o anumită experiență de viață. Creativitatea elevilor depinde de mai mulți factori: educația, nivelul dezvoltării fizice și cognitive ale fiecăruia și nu în ultimul rând de experiența lor. Ar fi bine ca fiecare dascăl să-și accepte elevii așa cum sunt, dar să le creeze în același timp atmosfera propice pentru a-și exprima personalitatea și originalitatea.

Orientând activitatea elevilor, învățătorul îi încurajează să descopere cunoștințe, să rezolve probleme, dar și să formuleze ei înșiși probleme. Elevii trebuie îndrumați să dobândească o gândire independentă, să manifeste toleranță față de ideile noi, să acționeze liber și să utilizeze o critică de tip constructiv. Jocul didactic oferă copilului cadrul adecvat pentru o acțiune independentă și este, în același timp, un mijloc de educație indirect. Acest tip de activitate exersează nu numai mușchii, ci și inteligența; el aduce acea stăpânire de sine fără de care nu poți fi ființă umană.

Nu există rețete miraculoase prin care să putem realiza stimularea creativității elevilor. Stimularea căutării de nou și frumos în compuneri, desen, activități plastice etc., și exigența de a nu reproduce textual lecția, ci de a se exprima în cuvinte proprii, sunt mijloace care garantează dezvoltarea originalității, a creativității.

Dintre acestea, pentru proiectul de cercetare, am aplicat **Mozaicul, Fishbowl (Tehnică acvariului), Turul galeriei, Brainstorming-ul, Metoda Frisco, SINELG, Știu/Vreau să știu/ Am învățat, Tehnica ciorchinelui, Explozia stelară, Metoda Pălăriilor gânditoare**. Este vorba despre tehnici care sunt operante mai ales în condiții de grup.

Gândindu-se la metode, A. Cosmovici arată că, pentru stimularea creativității în mediul școlar există: metode nespecifice, fără o relație anume cu un obiect de învățământ și metode specifice, caracteristice unei discipline. Metodele specifice constau în stimularea elevilor pentru a pune întrebări cu privire la o temă legată de tema ce se predă, fie cadrului didactic, fie de a-și pune întrebări ei înșiși, unii altora întrebări, desigur într-un cadru organizat, pentru a-și exprima și susține cu argumente propriile păreri în legătură cu tema abordată. Se pot folosi

mai des metoda învățării prin descoperire sau metoda descoperirii dirijate.

Scopul cercetării. Scopul principal al acestui experiment este de a verifica măsura în care folosirea metodelor de învățare interactivă conduce la stimularea și dezvoltarea creativității elevilor.

Obiectivele cercetării. Obiectivele cercetării de față sunt următoarele: descoperirea creativității individuale și stimularea și dezvoltarea creativității individuale prin metode și strategii didactice interactive.

Ipoteza cercetării. Pornind de la datele din literatura de specialitate, se formulează următoarea ipoteză: *”Dacă se utilizează în activitatea didactică metode, mijloace și tehnici interactive de predare-învățare, creând o atmosferă permisivă elevilor, se stimulează și se dezvoltă capacitățile creatoare ale acestora, precum și încercările originale de a găsi soluții variate de rezolvare a situațiilor problematic.”*

Eșantionul cercetării. În cadrul experimentelor a fost utilizat un grup de 15 elevi din învățământul primar, din cadrul Școlii Gimnaziale “Alexandru Davila” din Pitești, județul Argeș, având vârsta cuprinsă între 6 și

8 ani (clasa I). Media de vârstă a elevilor a fost de 7,34 ani.

Perioada cercetării: 6 luni

Locul de desfășurare: Școala Gimnazială “Alexandru Davila” din Pitești, județul Argeș.

Metode utilizate. 1) Metodele de cunoaștere a individualității copiilor (observația, analiza produselor activității elevilor, analiza psihologică de dezvoltare a capacităților creatoare a elevilor). 2) Metode de cunoaștere a individualității copiilor în care se solicită colaborarea persoanei (convorbirea, testele psihologice aplicate folosite în prelucrarea informației). 3) Metode folosite în prelucrarea informației (metoda interpretativă, intercorelația psihologică dintre probe, metoda statistică). 4) Metode și tehnici de organizare a informației (tabele, grafice).

Descrierea experimentului. Experimentul a cuprins trei etape: etapa preexperimentală, etapa experimentală și etapa postexperimentală.

În cadrul primei etape am abordat o serie de teste de creativitate, cât și teste specifice, create de mine la diferite discipline de învățământ. Cercetarea a cuprins 6 probe, aplicate individual celor 15 subiecți (elevi în clasa I). Conținutul probelor a cuprins noțiuni (concepte) din cadrul disciplinelor: comunicare în limba română, matematica și explorarea mediului și arte vizuale și abilități practice, cuprinse în programa școlară, care au fost date spre rezolvare subiecților. Am aplicat cele 6 probe pentru a verifica prezența creativității în activitatea didactică individuală, cât și nivelul de dezvoltare intelectuală al fiecărui elev.

Concluzii. Creativitatea se învață de când începi să o descoperi și apoi toată viața. Când ai descoperit-o îi simți gustul și ai nevoie de ea ca de aer. Elevul care are un comportament creativ se implică activ în procesul de învățare, are o atitudine activă în fața dificultăților, atitudine pozitivă față de un risc rezonabil, interese dezvoltate, gândește critic, are spirit de observație dezvoltat, descoperă soluții personale la diferite probleme, are gândire divergentă, imaginativă, elaborează produse intelectuale și materiale originale.

Aplicarea strategiilor didactice interactive la clasă a făcut ca elevii să capete încredere în forțele proprii, să capete curajul de a se exprima și de a-și exprima liber gândurile și simțirile, ceea ce a dus la dezvoltarea creativității

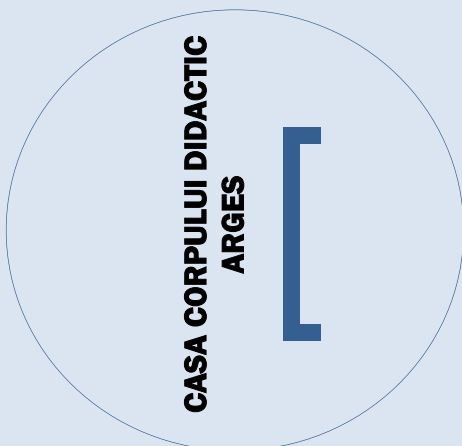
Elevii care au constituit eșantionul cercetării mele au dovedit o vie imaginație, o mare flexibilitate în gândire și intuiție, simț al umorului, atitudine de joc, libertate maximă în asocierea ideilor și nu în ultimul rând originalitate în găsirea de soluții.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, 1994.
2. Oprea, Crenguța Lăcrămioara, *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universității din București, 2003.
3. Oprea, Crenguța Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, 2006.
4. Roco, Mihaela, *Creativitate și inteligență emoțională*, Editura Polirom, 2004.

*prof. inv. primar Tudorache Florentina
Școala Gimnazială ”Alexandru Davila”- Pitești*

**IN MEMORIAM GHERGHINA F. POPESCU
(11/24.10.1914-28.03.2013), UN BINEFĂCĂTOR PENTRU
SEMENII SĂI**

MOTTO: „Chiar dacă uitarea este o lege a firii, există clipe, oameni și fapte care nu se uită!”

Un astfel de om, simplu și modest, cu sufletul curat al omului de la țară, din vatra satului, a fost și Gherghina F. Popescu născută Soare, fiica lui Florea și a Ioanei, din satul Păduroiul din Vale, comuna Păduroiul, care din anul 1968, când a avut loc ultima reorganizare administrativ-teritorială a țării până astăzi, aparține de comuna Poiana Lacului din județul Argeș.

A fost primul copil din cei 6 ai părinților acesteia, 4 băieți și 2 fete, având frați pe Marin, Nicolae, Dumitru, Tudor și Dumitra, care au fost crescuți și educați în spiritul cinstei și omeniei specifice lumii rurale din România interbelică.

La data de 14.11.1938 s-a căsătorit cu Dumitru I. Popescu (28.04/11.05.1906-21.12.1962), fiul lui Ilie și Constantina, originar din acelaș sat precum aceasta, având frați pe Pavel, Nicolae și Ion.

Împreună au avut 3 copii: Gheorghe, Marin și Ion.

Soțul său, la

sfârșitul anilor 50, ai secolului al XX-lea a îndeplinit și funcția de primar al fostei comune Păduroiul, fiind apreciat de locuitorii acesteia pentru activitatea sa edilitară.

A făcut de-a lungul vieții multe fapte bune, dintre care una se remarcă în mod deosebit, legată de Nicolae M. Nica (07/20.02.1917-08.07.2014), sculptor, veteran de război și deținut politic, fondator al Muzeului sătesc din satul Chilia, comuna Făgețelu, județul Olt, amenajat în localul fostei școli generale, autodidact, cultivator al tradițiilor dacice, patriot și cetățean de onoare al județelor Olt și Argeș, cu o activitate etnografică deosebit de bogată, care la întoarcerea sa, în luna mai a anului 1948, după război și prizonierat în lagărele sovietice din Crimeea, în drumul spre casă, la Chilia a trecut prin Păduroiul, unde a poposit în casa dumneai, care l-a invitat la prima masa caldă, după calvarul anilor de captivitate.

Aceast gest umanitar al binefăcătoarei sale nu l-a uitat niciodată, și la vârsta senectuții, după aproape 62 de ani, la data de 04.04.2010, în ziua de duminică, de Sfintele Paști,

împreună cu fiica sa doamna Nușa Cantemir, scriitoare și publicistă, i-a făcut o vizită, ocazie când au depănat amintiri din război, în fața micuței case țărănești tradiționale din lemne pe cheie, având un foișor central la intrare, un antreu, două camere de locuit dispuse lateral și o anexă numită timnic, cu o înfățișare aparte, având o vechime de peste 100 de ani, fiind una dintre cele mai vechi ale satului, existente și astăzi, immortalizată în fotografii.

Această amintire a fost evocată și în cartea biografică *Dacul Liber din Chilia (viață cu intarsii de amintiri)*, la pg. 32 având ca autori pe fiica sa Nușa Cantemir și Ion C.Hiru, apărută la Editura Tiparg din Pitești și lansată la data de 15.04.2019, la Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* din Pitești, unde fiind invitat de autori, am fost onorat să participat și eu.

Astfel un om de omenie, a rămas mereu viu în amintirea semenilor săi și nu poate fi uitat.

prof. Rățoi Florin-Gabriel
Școala Gimnazială „Dumitru Udrescu” Săpata

RUBRICA DE CARTE

📖💙💛💖 Biblioteca CCD Argeș a desfășurat în perioada 15.02.2022 - 15.03.2022 campania de promovare a lecturii "Dăm startul la citit", campanie care a fost susținută de un număr de 40 de unități școlare. Această campanie a avut ca scop implementarea stării de bine în școli și conștientizarea copiilor asupra importanței lecturii. Campania a inclus lecturi publice, concursuri, promovarea micilor scriitori, cluburi de lectură, ateliere de scriere creativă, ateliere de ilustrare de carte, discuții libere și dezbateri despre literatură și cărți precum și o serie de evenimente complexe organizate în bibliotecile școlare și centrele de documentare și informare. Evenimentul educațional este cuprins în Calendarul activităților metodico-științifice al Casei Corpului Didactic Argeș, an școlar 2021-2022, poziția 12.

Bibliotecar CCD Argeș,
prof. doc. Mirela Șufariu

Revista Catedra - editie online

Redacția revistei CATEDRA

Coordonator revistă:

Prof. Corina Georgeta POSTELNICESCU, director CCD Argeș

Consilieri științifici:

Prof. dr. Alina Ramona MANEA, inspector școlar general ISJ Argeș

Prof. Maria Catalina DUMITRAȘCU, inspector școlar general adjunct ISJ Argeș

Prof. dr. Constantin Cristinel CREȚU, inspector școlar general adjunct ISJ Argeș

Prof. Andreia Maria DEMETER, inspector școlar ISJ Argeș

Prof. dr. Adriana BRICEAG, inspector școlar ISJ Argeș

Prof. Lavinia Elena ORĂȘANU, inspector școlar ISJ Argeș

Prof. Teodor MINCIUNĂ, inspector școlar ISJ Argeș

Membrii colectivului de redacție:

Maria Magdalena ANGHEL, profesor metodist CCD Argeș

Ana BADEA, profesor metodist CCD Argeș

Florin BALTAC, profesor metodist CCD Argeș

Floarea BÂRLOGEANU, profesor metodist CCD Argeș

Mihaela Georgeta CRIVAC, profesor metodist CCD Argeș

Valentina Marilena ANDRONE, informatician CCD Argeș

Mirela Mariana ȘUFARIU, bibliotecar CCD Argeș

Cristiana NANIA, administrator financiar CCD Argeș

Design și machetare:

Inf. Valentina Marilena ANDRONE

Coperta:

Bibl. Mirela Mariana ȘUFARIU

Responsabilitatea asupra conținutului articolelor și a dreptului de publicare a fotografiilor revine în exclusivitate autorilor!